

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΠΙΣΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

Εγχειρίδιο ερωτήσεων – απαντήσεων σε τελωνειακά θέματα

Αθήνα, Αύγουστος 2026
Έκδοση: 1.0

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η επικαιροποιημένη έκδοση του «Εγχειριδίου Ερωτήσεων - Απαντήσεων σε Τελωνειακά Θέματα» εντάσσεται στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) για την παροχή ορθής και έγκαιρης ενημέρωσης στους ενδιαφερόμενους πολίτες και οικονομικούς φορείς, σε θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Γ.Δ.Τ. & Ε.Φ.Κ.).

Η παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου, η διασφάλιση των δημοσίων εσόδων, η προστασία των καταναλωτών, του περιβάλλοντος, της ασφάλειας και της δημόσιας υγείας, καθώς και η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελούν σημεία αναφοράς για την Τελωνειακή Υπηρεσία. Με την εφαρμογή ψηφιοποιημένων και απλουστευμένων διαδικασιών, σύμφωνα με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα, η Τελωνειακή Υπηρεσία, έχει ως κύριο άξονα προσανατολισμού της, την ομαλή και ασφαλή διεξαγωγή του διασυνοριακού εμπορίου και την ενίσχυση της οικονομικής εξωστρέφειας της πατρίδας μας.

Στο πλαίσιο της αμφίδρομης, άμεσης και αποτελεσματικής επικοινωνίας με τους οικονομικούς φορείς και τους πολίτες, το παρόν Εγχειρίδιο αποσκοπεί στη συγκέντρωση και καταγραφή, με συνοπτικό και κατανοητό τρόπο, των σημαντικότερων θεμάτων αρμοδιότητας της Τελωνειακής Υπηρεσίας, με στόχο τη βέλτιστη παρουσίαση των τελωνειακών πρακτικών στο σύνολό τους.

Ο Προϊστάμενος της
Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων & ΕΦΚ

Δημήτριος Μπουρίκος

Πίνακας Περιεχομένων

1. Δασμολόγιο – Δασμολογητέα Αξία – Καταγωγή – ΦΠΑ	4
2. Ταξιδιώτες – Απαλλαγές ΦΠΑ – ΚΑΕ.....	19
3. Μετοικούντες.....	26
4. Άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ)	31
5. Γονείς με τουλάχιστον τρία (3) ανήλικα ή προστατευόμενα τέκνα	36
6. Ελεύθερη μεταβίβαση ειδών μετά την πάροδο δεκαετίας από την ατελή παραλαβή τους 40	
7. Ιδιωτικά πλοία αναψυχής	41
8. Αλιευτικά – Λοιπά πλοία – Ατέλειες/Εφοδιασμοί.....	43
9. Προσωρινή εισαγωγή.....	48
10. Έξοδος από τη χώρα ελληνικών οχημάτων.....	57
11. Δελτίο ΑΤΑ.....	58
12. Πρόδρομες ουσίες.....	61
13. Τελειοποίηση προς επανεξαγωγή	70
14. Ειδικός προορισμός	72
15. Τελειοποίηση προς επανεισαγωγή.....	73
16. Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης (ΕΦΚ).....	74
16.1 Γενικές πληροφορίες	74
16.2 Ενεργειακά προϊόντα	78
16.3 Βιομηχανοποιημένα καπνά.....	84
16.4 Απαλλαγές βιομηχανοποιημένων καπνικών/αλκοολούχων προϊόντων	86
16.5 Αλκοολούχα προϊόντα	88
17. Τέλος ταξινόμησης – Φόρος πολυτελείας & Φόρος κατανάλωσης στα προϊόντα καφέ, στα ηλεκτρονικά τσιγάρα, στα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα και στα σακουλάκια νικοτίνης	93
17.1 Επιβατικά Οχήματα	96
17.2 Μοτοσικλέτες	106
17.3 Προϊόντα του άρθρου 50 του ν.5222/2025 (Α΄134) (Προϊόντα καφέ, ηλεκτρονικό τσιγάρο, ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα, σακουλάκια νικοτίνης)	116

17.4 Απαλλαγές προϊόντων του άρθρου 50 του ν.5222/2025 (Α'134) (Προϊόντα καφέ, ηλεκτρονικό τσιγάρο, ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα, σακουλάκια νικοτίνης, ευώδεις ουσίες)	119
18. Αριθμός καταχώρισης και αναγνώρισης οικονομικών φορέων (EORI – Economic Operator Registration and Identification)	121
19. Εγκεκριμένος Οικονομικός Φορέας (Authorised Economic Operator – AEO)	125
20. Συνοπτική διασάφηση εισόδου (Entry Summary Declaration - ENS).....	126
21. Συνοπτική διασάφηση εξόδου (Exit Summary Declaration – EXS).....	135
22. Εισαγωγές – Εξαγωγές	142
23. Εισαγωγές – Εξαγωγές μέσω ταχυδρομείου - εταιρειών ταχυμεταφορών	145
24. Προϊόντα που παραβιάζουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας	151
25. Τελωνειακή αποταμίευση	155
26. Ελεύθερες ζώνες.....	158
27. Διαμετακόμιση εμπορευμάτων	161
28. Τελωνειακή αντιπροσώπευση	163
29. Επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθείσας τελωνειακής οφειλής	165
30. Ρυθμίσεις οφειλών	170
31. Τελωνειακές παραβάσεις	175
32. Κράτη – μέλη που περιλαμβάνονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης	178
33. Κράτη – μέλη που δεν περιλαμβάνονται στο φορολογικό έδαφος της Κοινότητας (εκτός πεδίου εφαρμογής ΦΠΑ).....	180
34. Κράτη – μέλη που δεν περιλαμβάνονται στο φορολογικό έδαφος της Κοινότητας (εκτός πεδίου εφαρμογής για τους ΕΦΚ)	181
35. Διεθνείς οδικές εμπορευματικές μεταφορές με τρίτες χώρες.....	182
36. Ρευστά διαθέσιμα.....	185
37. Καταγγελίες πολιτών	187
38. Υποστήριξη – Επικοινωνία.....	189
Παράρτημα Α - Στοιχεία Έκδοσης & Επικαιροποιήσεων	190

1. Δασμολόγιο – Δασμολογητέα Αξία – Καταγωγή – ΦΠΑ

1. Ε Τι είναι το Δασμολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ);

A (Α) Κοινό Δασμολόγιο της ΕΕ

Οι δασμολογικές επιβαρύνσεις, που εφαρμόζονται κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων από τρίτες (εκτός ΕΕ) χώρες στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ, καθορίζονται στο «Κοινό Δασμολόγιο της ΕΕ» (Συνδυασμένη Ονοματολογία - Καν. 2658/87 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει). Το εν λόγω Κοινό Δασμολόγιο τροποποιείται κάθε έτος και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, την τελευταία συνήθως ημέρα του μηνός Οκτωβρίου, ενώ τίθεται σε εφαρμογή από την 1^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

Το Κοινό Δασμολόγιο που ισχύει κάθε έτος μπορεί να αναζητηθεί:

α) στην ιστοσελίδα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ): www.aade.gr, στη διαδρομή: <https://www.aade.gr/taric-diaheirisi-dasmologioy>

ή

β) στην «Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ», στην ιστοσελίδα <http://eur-lex.europa.eu/el/index.htm>

Το ύψος της δασμολογικής επιβάρυνσης για κάθε εμπόρευμα που εισάγεται στην ΕΕ, προσδιορίζεται κατά τον τελωνισμό από το αρμόδιο Τελωνείο Εισαγωγής με βάση τη «δασμολογική κατάταξη» του εμπορεύματος στο Κοινό Δασμολόγιο, δηλαδή την εύρεση της σωστής δασμολογικής διάκρισης που υπάγεται το εμπόρευμα και της δασμολογικής επιβάρυνσης που αντιστοιχεί στη διάκριση αυτή.

Προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι εισαγωγείς ή εξαγωγείς να γνωρίζουν εκ των προτέρων σε ποια δασμολογική διάκριση υπάγεται το προϊόν που πρόκειται να εισαχθεί ή να εξαχθεί, μπορούν να ζητούν την έκδοση «Δεσμευτικής Δασμολογικής Πληροφορίας» (ΔΔΠ) από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή (Τμήμα Α΄ - Δασμολογικό και Δασμολογητέας Αξίας της Διεύθυνσης Δασμολογικών Θεμάτων, Ειδικών Καθεστώτων & Απαλλαγών της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων & ΕΦΚ – ΓΔΤ & ΕΦΚ). Από την 1/10/2019 η υποβολή της αίτησης για έκδοση ΔΔΠ πραγματοποιείται πλέον ηλεκτρονικά. Συγκεκριμένα, η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης πραγματοποιείται διαδικτυακά μέσω της Δικτυακής Πύλης EU TRADER PORTAL της ΕΕ, στον δικτυακό τόπο EUROPA και στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-customs-trader-portal_en, με τη χρήση των κωδικών TAXIS της κάθε εταιρείας ή του κάθε ενδιαφερόμενου. Η νομική βάση του κοινοτικού συστήματος παροχής ΔΔΠ βρίσκεται στον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα (Καν. (ΕΕ) 952/13) και ειδικότερα στα άρθρα 14, 22-24, 27-29, 32-37, 44 και 52 αυτού. Κάθε ΔΔΠ δεσμεύει τις τελωνειακές αρχές όλων των κρατών μελών της ΕΕ για περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία έκδοσής της.

Περισσότερες πληροφορίες, σχετικά με το σύστημα παροχής ΔΔΠ, μπορούν να αναζητηθούν στο επίσημο website της ΕΕ, υπό τον τίτλο Binding Tariff Information (BTI), στην ηλεκτρονική διεύθυνση https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/what-is-common-customs-tariff/binding-tariff-information-bti_en, καθώς και στον εξωτερικό και εσωτερικό ιστότοπο των Τελωνείων.

(B) TARIC

Το TARIC είναι το Ολοκληρωμένο Τελωνειακό Δασμολόγιο της ΕΕ και βασίζεται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία. Το TARIC είναι η συλλογή με κωδικοποιημένο τρόπο των κοινοτικών νομοθετικών ρυθμίσεων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ και αφορούν στους δασμούς έναντι των τρίτων χωρών, στις αναστολές δασμών, στις δασμολογικές προτιμήσεις, στις δασμολογικές ποσοστώσεις, στους δασμούς αντιντάμπινγκ και στους αντισταθμιστικούς δασμούς, καθώς και στα άλλα μέτρα εμπορικής και αγροτικής πολιτικής της ΕΕ. Οι κωδικοί TARIC είναι δεκαψήφιοι. Τα δεδομένα του TARIC μπορούν να αναζητηθούν:

α) στον σύνδεσμο:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en υπό τον τίτλο TARIC ή

β) στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr, στη διαδρομή: <https://www.aade.gr/taric-diaheirisi-dasmologioy>

Σημείωση: Αν και στόχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι η παροχή σε ηλεκτρονική μορφή των ορθών πληροφοριών, εντούτοις από μέρους της δεν παρέχεται οποιαδήποτε εγγύηση για τυχόν λάθη που θα διαπιστωθούν. Νομική ισχύ έχουν μόνο τα νομικά κείμενα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.

2. Ε Τι είναι το «Εθνικό Δασμολόγιο» ;

Α Το TARIC, σε συνδυασμό με τα δεδομένα της εθνικής φορολογίας, αποτελούν το Ολοκληρωμένο Τελωνειακό Δασμολόγιο και μπορούμε να το ονομάσουμε Εθνικό Δασμολόγιο. Η εθνική φορολογία περιλαμβάνει τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), τους Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης (ΕΦΚ) και λοιπούς φόρους που επιβάλλονται κατά την εισαγωγή των εμπορευμάτων από τρίτες (εκτός ΕΕ) χώρες, εφόσον πρόκειται να αναλωθούν στην Ελληνική Επικράτεια. Το εθνικό δασμολόγιο από το έτος 2009 δεν διατίθεται πλέον σε έντυπη μορφή.

Είναι, όμως, δυνατή η αναζήτηση σε ηλεκτρονική μορφή της εθνικής φορολογίας, η οποία εκφράζεται μέσω ενός πρόσθετου κωδικού εθνικής φορολογίας, σε συνδυασμό με τον κωδικό του εμπορεύματος στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr, στη διαδρομή: <https://www.aade.gr/taric-diaheirisi-dasmologioy>.

3. Ε Πως ορίζεται ο όρος δασμολογητέα αξία;

Α Με τον όρο δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων εννοούμε τη συναλλακτική αξία, δηλαδή την πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή για τα εμπορεύματα, όταν πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Στη δασμολογητέα αξία εκτός από την αξία του τιμολογίου προστίθενται στοιχεία, όπως έξοδα μεταφοράς, ασφάλιστρα, προμήθειες, royalties κ.λπ. μέχρι το πρώτο λιμάνι εισαγωγής στην Ένωση, αν αυτά δεν έχουν ήδη συμπεριληφθεί στο τιμολόγιο.

4. Ε Οι Τελωνειακές Αρχές έχουν το δικαίωμα να αμφισβητήσουν τη δασμολογητέα (συναλλακτική) αξία;

Α Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, όταν οι Τελωνειακές Αρχές έχουν λόγους να αμφιβάλλουν για το αληθές ή την ακρίβεια της αξίας που δηλώθηκε μπορούν να ζητήσουν περαιτέρω στοιχεία και πληροφορίες από τους εισαγωγείς. Εάν οι αμφιβολίες αυτές εξακολουθούν να παραμένουν, οι Τελωνειακές Αρχές δύνανται να αποφασίσουν ότι η αξία των εμπορευμάτων δεν μπορεί να προσδιορισθεί σύμφωνα με τη συναλλακτική αξία και να προβούν στον προσδιορισμό της σύμφωνα με τις βοηθητικές μεθόδους υπολογισμού της.

5. Ε Ποια είναι τα έγγραφα και οι πληροφορίες που μπορούν να απαιτηθούν από τις Τελωνειακές Αρχές για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας;

Α Τα ακόλουθα παραδείγματα (που δεν εξαντλούν το θέμα) δείχνουν ορισμένα έγγραφα που μπορούν να ζητήσουν οι τελωνειακές αρχές ανάλογα με τις συνθήκες της συναλλαγής ή/και σε περίπτωση αμφιβολίας, όσον αφορά σε ορισμένα ή σε όλα τα δηλωθέντα στοιχεία:

α) **Εμπορικό τιμολόγιο** του εμπορεύματος, εφόσον το εμπόρευμα έχει πωληθεί.

β) **Σύμβαση πώλησης**, η οποία προσκομίζεται για την υποστήριξη των πτυχών του τιμολογίου (πιθανοί περιορισμοί, όροι ή παροχές, έξοδα που αναφέρονται σε δραστηριότητες που αναλαμβάνονται μετά από την εισαγωγή, νόμισμα στο οποίο καθορίζεται η τιμή του εμπορεύματος, συμβάσεις ή άλλα έγγραφα όσον αφορά στα δικαιώματα αναπαραγωγής των εισαγόμενων εμπορευμάτων).

γ) **Σύμβαση royalties**, η οποία ορίζει κατά πόσον η πληρωμή royalties πρέπει να περιλαμβάνεται στη δασμολογητέα αξία και εάν ναι σε ποιο βαθμό.

δ) **Σύμβαση αντιπροσωπείας** για τον καθορισμό επιπλέον ποσού για προμήθειες ή έξοδα μεσιτείας ή για την εξαίρεση των προμηθειών αγοράς.

ε) **Έγγραφα σχετικά με τη μεταφορά και ασφάλιση των εμπορευμάτων** για τον καθορισμό μεταξύ άλλων :

αα) των όρων παράδοσης (Cif, Fob, Ex Factory, κ.λπ.),

ββ) των εξόδων παράδοσης στον τόπο εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας,

γγ) των εξόδων μεταφοράς μετά από την άφιξη στον τόπο εισόδου.

στ) **Λογιστικές καταχωρήσεις**, κυρίως, του εισαγωγέα ή του αγοραστή για την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με προμήθειες και με κέρδη ή με γενικά έξοδα, όσον αφορά στην εφαρμογή της αφαιρετικής μεθόδου και της μεθόδου της υπολογιζόμενης αξίας.

Πέραν των ανωτέρω μπορούν να ζητηθούν, κατά περίπτωση, και άλλα έγγραφα από τις Τελωνειακές Αρχές για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, όπως έγγραφα που αφορούν στο καθεστώς ιδιοκτησίας των συνδεόμενων σε μια συναλλαγή εταιρειών ή προσώπων, στο τιμολόγιο για την πληρωμή ποσοστώσεων, στις συμβάσεις για διαφήμιση, στην εμπορία ή σε άλλες δραστηριότητες που αναλαμβάνονται μετά από την εισαγωγή, σε οικονομικά έγγραφα, όπως για την επιβάρυνση του ποσού των τόκων,

καθώς και σε συμβάσεις, σε συμφωνίες χορήγησης άδειας ή σε άλλα έγγραφα σχετικά με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

6. Ε Πότε καταθέτουμε το έντυπο DV1;

- A** Το έντυπο DV1, που αφορά στη δήλωση των στοιχείων των σχετικών με τη δασμολογητέα αξία, συμπληρώνεται και αναρτάται ηλεκτρονικά με την υποβολή της διασάφησης όταν η εισαγωγή των εμπορευμάτων είναι αξίας μεγαλύτερης των 20.000€ και ο δασμός είναι απαιτητός. Το έντυπο DV1 μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr, στη διαδρομή: <https://www.aade.gr/teloneia/pliροφοries-pros-oikonomikoys-foreis/axia-emporeymaton>.

7. Ε Πότε επιβάλλονται τα μέτρα εμπορικής πολιτικής;

- A** Τα μέτρα εμπορικής πολιτικής, όπως δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί, προσωρινοί ή οριστικοί, που επιβάλλονται με κανονισμούς και αποφάσεις, οι οποίοι εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, εφαρμόζονται όταν τα εμπορεύματα τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία και εισπράττονται ανεξάρτητα από δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις.

8. Ε Τι εννοούμε με τον όρο «καταγωγή των εμπορευμάτων»;

- A** Η καταγωγή των εμπορευμάτων αναφέρεται στη χώρα στην οποία ένα προϊόν έχει παραχθεί ή έχει υποστεί την τελευταία ουσιαστική και οικονομικά δικαιολογημένη μεταποίηση. Ο προσδιορισμός της καταγωγής είναι σημαντικός για την εφαρμογή των δασμών, των εμπορικών περιορισμών και των προτιμησιακών συμφωνιών. Η καταγωγή δεν ταυτίζεται πάντα με τη χώρα αποστολής του προϊόντος.

9. Ε Ποια είναι τα είδη της καταγωγής;

- A** Υπάρχουν δύο είδη καταγωγής:
- α) Η μη προτιμησιακή καταγωγή (Non-preferential origin):
Χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της χώρας προέλευσης των προϊόντων για σκοπούς γενικών εμπορικών και τελωνειακών μέτρων, όπως η εφαρμογή γενικής μεταχείρισης και η επιβολή διαφόρων πολιτικών εμπορίου (π.χ. αντιντάμπινγκ, ποσοτικοί περιορισμοί).
- β) Προτιμησιακή καταγωγή (Preferential origin):
Χρησιμοποιείται για να προσδιοριστεί εάν ένα προϊόν πληροί τους κανόνες καταγωγής που προβλέπονται από μια προτιμησιακή εμπορική συμφωνία ή ειδικό καθεστώς. Τα προϊόντα που πληρούν αυτούς τους κανόνες μπορούν να τύχουν μειωμένων ή μηδενικών δασμών κατά την εισαγωγή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

- 10. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την χορήγηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης ενός εμπορεύματος κατά την εισαγωγή στην ΕΕ από Τρίτες Χώρες;**
- Α** Για να τύχει ένα προϊόν προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης (κατά την εισαγωγή του στην Κοινότητα), στα πλαίσια μιας προτιμησιακής εμπορικής συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και μιας τρίτης χώρας πρέπει:
- α) το προϊόν να καλύπτεται από την εν λόγω προτιμησιακή συμφωνία,
 - β) να έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενοι από τη συμφωνία κανόνες καταγωγής,
 - γ) να έχει τηρηθεί ο κανόνας της απευθείας μεταφοράς,
 - δ) να συνοδεύεται από το προβλεπόμενο στα πλαίσια της συμφωνίας προτιμησιακό αποδεικτικό καταγωγής.
- 11. Ε Τι είναι ο κανόνας της απευθείας μεταφοράς;**
- Α** Είναι ο κανόνας που απαιτεί τα προτιμησιακά αγαθά να μεταφέρονται από τη χώρα εξαγωγής στη χώρα εισαγωγής χωρίς να υποβάλλονται σε επιπλέον επεξεργασία σε τρίτη χώρα. Εάν περάσουν από τρίτη χώρα υπό τελωνειακή επίβλεψη, θεωρείται ότι ο κανόνας τηρείται — αρκεί να μην υπάρξει επεξεργασία που αλλάζει την προέλευση του προϊόντος. Ο κανόνας της απευθείας μεταφοράς διασφαλίζει ότι η προτιμησιακή μεταχείριση εφαρμόζεται μόνο σε προϊόντα που πραγματικά προέρχονται από τη χώρα με την οποία υπάρχει συμφωνία.
- 12. Ε Ποια είναι τα προβλεπόμενα αποδεικτικά καταγωγής;**
- Α** Τα αποδεικτικά καταγωγής είναι αυτά που:
- α) εκδίδονται από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές: πιστοποιητικά EUR 1, πιστοποιητικά EUR-MED, ή
 - β) συντάσσονται από τους ίδιους τους εξαγωγείς: Δήλωση Τιμολογίου, Δήλωση Τιμολογίου EUR-MED, Δήλωση Καταγωγής, Βεβαίωση Καταγωγής.
- Οι Δηλώσεις Τιμολογίου αποτελούν την απλοποιημένη διαδικασία απόδειξης της Προτιμησιακής Καταγωγής. Στην περίπτωση αυτή γίνεται σύνταξη Δήλωσης από τον εξαγωγέα στο τιμολόγιο ή σε άλλο εμπορικό έγγραφο. Για αποστολή προϊόντων με αξία έως 6.000 € οποιοσδήποτε εξαγωγέας μπορεί να συντάξει Δήλωση. Για αξία μεγαλύτερη των 6.000 € πρέπει ο εξαγωγέας, για να μπορεί να συντάξει Δήλωση, να έχει πάρει άδεια «Εγκεκριμένου Εξαγωγέα», σύμφωνα με την Δ17Γ 5005477 ΕΞ 2012/03.2.2012 (Β' 588, ΑΔΑ: Β44ΥΗ-Α3Σ) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Το όριο των 6.000 € ισχύει σε όλες τις Συμφωνίες που προβλέπουν την απλοποιημένη διαδικασία με εξαίρεση την Προτιμησιακή Συμφωνία με τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ) στην οποία το προβλεπόμενο όριο είναι 10.000 €.
- Για την Τελωνειακή Ένωση ΕΕ-Τουρκίας το προβλεπόμενο πιστοποιητικό είναι το Α.ΤΡ, το οποίο δεν αποδεικνύει την καταγωγή, αλλά τη θέση του εμπορεύματος σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- Για τη Συμφωνία της ΕΕ με την Κορέα, δεν προβλέπεται πιστοποιητικό EUR.1, το μόνο αποδεικτικό καταγωγής που προβλέπεται είναι η Δήλωση Καταγωγής και για εξαγωγές άνω των 6.000 Ευρώ είναι απαραίτητη η έκδοση «Άδειας Εγκεκριμένου Εξαγωγέα».

Σε ορισμένες νέες Προτιμησιακές Συμφωνίες η απόδειξη της προτιμησιακής καταγωγής γίνεται και με την «Γνώση του Εισαγωγέα». Ειδικότερα :

Στη Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης μεταξύ ΕΕ και Ιαπωνίας που άρχισε να εφαρμόζεται από την 01/02/2019, στη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας ΕΕ - Ηνωμένου Βασιλείου που άρχισε να εφαρμόζεται από την 01/01/2021, στη Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών ΕΕ – Νέας Ζηλανδίας που άρχισε να εφαρμόζεται από 01/05/2024 και στην Ενδιάμεση Συμφωνία για το εμπόριο μεταξύ της ΕΕ – Χιλής που άρχισε να εφαρμόζεται από 01/02/2025, η αίτηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης βασίζεται, είτε α) σε «Βεβαίωση Καταγωγής» που συντάσσει ο εξαγωγέας, είτε β) σε «Γνώση του Εισαγωγέα» ότι το προϊόν είναι καταγόμενο.

Συγκεκριμένα, η «Γνώση του Εισαγωγέα», επιτρέπει στον εισαγωγέα να αξιώνει προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση, βασιζόμενη στις γνώσεις που κατέχει σχετικά με το χαρακτήρα καταγωγής των εισαγόμενων προϊόντων, που πρέπει να αποδεικνύουν ότι το προϊόν είναι καταγόμενο.

13. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις έκδοσης προτιμησιακού αποδεικτικού καταγωγής (EUR1, δήλωσης τιμολογίου, βεβαίωσης καταγωγής) κατά την εξαγωγή ενός εμπορεύματος στα πλαίσια μιας προτιμησιακής εμπορικής συμφωνίας, μεταξύ ΕΕ και μιας Τρίτης χώρας;

Α Οι προϋποθέσεις είναι οι εξής:

- α) το προϊόν να καλύπτεται κατά την εξαγωγή από την εν λόγω προτιμησιακή συμφωνία.
- β) να έχουν τηρηθεί τα προβλεπόμενα που ορίζονται στο Πρωτόκολλο Καταγωγής της εκάστοτε προτιμησιακής συμφωνίας.

14. Ε Τι είναι η Πανευρωπαϊκή ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών, ποιες χώρες μετέχουν και τι είναι η Διαγώνια Σώρευση Καταγωγής;

Α Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και ορισμένες μεσογειακές χώρες προσυπέγραψαν τη διακήρυξη της Βαρκελώνης με την οποία εκδήλωσαν την πρόθεσή τους να δημιουργήσουν μια Ευρωπαϊκή ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών. Στη συνέχεια οι χώρες της Πανευρωπαϊκής Ζώνης και οι Νήσοι Φερόες ζήτησαν και συμπεριελήφθησαν στη Ζώνη αυτή, η οποία ονομάστηκε Πανευρωπαϊκή ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών. Στην Πανευρωπαϊκή ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών έχουν δεσμευτεί να συμμετέχουν οι παρακάτω χώρες και εδάφη:

- Ευρωπαϊκή Κοινότητα
- Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (ΕΟΧ)
- Χώρες Πανευρωπαϊκής Ζώνης (Νορβηγία, Ισλανδία, Ελβετία, (συμπεριλαμβανομένου του Λιχτενστάιν), Βουλγαρία, Ρουμανία και Τουρκία
- Μεσογειακές χώρες (Λίβανος, Συρία, Ιορδανία, Ισραήλ, Δυτική Όχθη και Λωρίδα της Γάζας, Αίγυπτος, Αλγερία, Τυνησία και Μαρόκο)
- Νήσοι Φερόες
- Χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και η Μολδαβία
- Γεωργία
- Ουκρανία

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή στη Ζώνη αυτή είναι η σύναψη Ευρωμεσογειακών Συμφωνιών Σύνδεσης του καθενός από τα παραπάνω μέρη της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών με όλα τα υπόλοιπα μέρη αυτής. Όταν μια νέα Συμφωνία ολοκληρώνεται και τίθεται σε ισχύ δημοσιεύεται σχετική ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στη σειρά C. Τα Πρωτόκολλα Καταγωγής των Συμφωνιών που περιλαμβάνουν πανομοιότυπους Κανόνες Καταγωγής ονομάζονται Πανευρωμεσογειακά Πρωτόκολλα. Βάσει των Πανευρωμεσογειακών αυτών Πρωτοκόλλων, δίνεται η δυνατότητα σε εμπορεύματα, που για την παραγωγή τους χρησιμοποιήθηκαν ύλες καταγόμενες από μια ή περισσότερες χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης, να αποκτήσουν την καταγωγή μιας από τις χώρες αυτές, χωρίς την υποχρέωση να υποστούν οι εν λόγω ύλες επαρκή επεξεργασία ή μεταποίηση (Διαγώνια Σώρευση Καταγωγής).

15. Ε Ποια είναι τα αποδεικτικά καταγωγής και πότε πρέπει να συμπληρώνεται η θέση 7 (Παρατηρήσεις) του πιστοποιητικού κυκλοφορίας EUR-MED, στα πλαίσια της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών;

- A** Τα αποδεικτικά καταγωγής είναι το πιστοποιητικό κυκλοφορίας EUR 1, η δήλωση τιμολογίου EUR 1, το πιστοποιητικό κυκλοφορίας EUR-MED και η δήλωση τιμολογίου EUR-MED.
- Η θέση 7 του πιστοποιητικού EUR-MED πρέπει πάντα να συμπληρώνεται με X ανάλογα με το τετραγώνιο που αντιστοιχεί σε μια από τις παρακάτω ενδείξεις:
- “ cumulation applied with...”
- θα συμπληρώνεται με το/τα όνομα/τα της/των χώρας/ών, εάν ο χαρακτήρας καταγωγής αποκτάται με εφαρμογή σώρευσης με ύλες καταγόμενες σε μια ή περισσότερες από τις χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης, ή
- “ No cumulation applied”
- εάν ο χαρακτήρας καταγωγής αποκτάται χωρίς εφαρμογή σώρευσης με ύλες καταγόμενες σε μία ή περισσότερες από τις χώρες της Πανευρωμεσογειακής Ζώνης.

16. Ε Τι είναι το σύστημα εγγεγραμμένων εξαγωγέων (REX-Registered Exporters System);

- A** Το σύστημα εγγεγραμμένων εξαγωγέων είναι το νέο σύστημα αυτοπιστοποίησης της καταγωγής των εμπορευμάτων από τους ίδιους τους εξαγωγείς, το οποίο έχει θεσπίσει η ΕΕ, βάσει του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα - [Κανονισμός 952/2013](#) και του [Κανονισμού 2447/2015](#). Το σύστημα απλοποιεί τις διαδικασίες εξαγωγής. Ο εξαγωγέας δεν χρειάζεται να μεταβαίνει στο Τελωνείο για να εκδίδει πιστοποιητικό καταγωγής για κάθε εξαγωγή, αφού έχει τη δυνατότητα να πιστοποιεί την καταγωγή των εξαγόμενων εμπορευμάτων συντάσσοντας ειδική δήλωση στο τιμολόγιο ή σε άλλο εμπορικό έγγραφο, η οποία ονομάζεται «Βεβαίωση Καταγωγής». Για να έχει ο εξαγωγέας το δικαίωμα να συντάσσει «Βεβαίωση Καταγωγής», για αποστολή που η αξία της υπερβαίνει τα 6.000€, πρέπει να έχει εγγραφεί από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές στο ηλεκτρονικό μητρώο που έχει δημιουργηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο εξαγωγέας αποκτά με τον τρόπο αυτό την ιδιότητα του εγγεγραμμένου εξαγωγέα. Το όριο των 6.000 € ισχύει σε όλες τις Συμφωνίες που προβλέπουν το σύστημα

εγγεγραμμένων εξαγωγέων, εκτός από τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη που το όριο είναι 10.000 €.

Το σύστημα εγγεγραμμένων εξαγωγέων αρχικά εφαρμόστηκε από 01-01-2017 μόνο στην ομάδα χωρών, οι οποίες ανήκουν στο Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων (Σ.Γ.Π. ή GSP) και δεν τροποποιεί τους κανόνες απόκτησης καταγωγής, παρά μόνο τον τρόπο πιστοποίησης της καταγωγής.

Στη συνέχεια άρχισε να εφαρμόζεται και στο πλαίσιο άλλων Προτιμησιακών Συμφωνιών όπως: η Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου (από 01/01/2021), η Συνολική Οικονομική και Εμπορική Συμφωνία (ΣΟΕΣ) ΕΕ-Καναδά (από 21/09/2017), η Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης ΕΕ-Ιαπωνίας (από 01/02/2019), η Ενδιάμεση Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης ΕΕ-κρατών της Ανατολικής και Μεσημβρινής Αφρικής (ΑΜΑ) (από 01/09/2020), η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών ΕΕ-Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας του Βιετνάμ (από 01/08/2020), η απόφαση του Συμβουλίου της ΕΕ για τη σύνδεση Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών (χώρες ΥΧΕ) (από 01/01/2020), η Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών ΕΕ-Νέας Ζηλανδίας (από 01/05/2024), η Ενδιάμεση Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης ΕΕ-Ακτήs Ελεφαντοστού, η Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών ΕΕ-Σιγκαπούρης και η Συμφωνία Σύνδεσης Ε.Κ.-Χιλής.

17. Ε Τι είναι ο εγκεκριμένος εξαγωγέας (approved exporter);

- Α** Ο εγκεκριμένος εξαγωγέας είναι ο εξαγωγέας στον οποίο οι τελωνειακές αρχές έχουν χορηγήσει άδεια, η οποία του επιτρέπει να συντάσσει ο ίδιος δηλώσεις καταγωγής σε εμπορικά έγγραφα, όπως το τιμολόγιο, χωρίς να απαιτείται κάθε φορά η έκδοση πιστοποιητικού καταγωγής από το τελωνείο. Με τον τρόπο αυτό, ο εγκεκριμένος εξαγωγέας μπορεί να πιστοποιεί ότι τα προϊόντα του έχουν προτιμησιακή καταγωγή. Έτσι επιτυγχάνεται η απλούστευση των τελωνειακών διαδικασιών και η διευκόλυνση του διεθνούς εμπορίου.

18. Ε Πού μπορούν να αναζητηθούν οι ισχύουσες προτιμησιακές συμφωνίες της ΕΕ με τις τρίτες χώρες;

- Α** Οι προτιμησιακές συμφωνίες σε μορφή πίνακα έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr, στη διαδρομή: <https://www.aade.gr/teloneia/pliροφοries-pros-oikonomikoys-foreis/protimisiaka-kathestota>

19. Ε Κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων πώς διαμορφώνεται η φορολογητέα αξία για την επιβολή του ΦΠΑ;

- Α** Σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 5144/2024 (Α' 248) «Κώδικας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας», κατά την εισαγωγή αγαθών, η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται από:
- α) τη δασμολογητέα αξία, όπως προσδιορίζεται από τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις,
 - β) τους δασμούς, φόρους, τέλη, εισφορές και δικαιώματα που οφείλονται εκτός του εσωτερικού της χώρας, καθώς και από όσα εισπράττονται κατά την εισαγωγή υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, εκτός από το ποσόν του φόρου προστιθεμένης αξίας,
 - γ) τα παρεπόμενα έξοδα της εισαγωγής αγαθών, όπως τα έξοδα προμήθειας, μεσιτείας, τόκων, συσκευασίας, φόρτωσης, εκφόρτωσης, ασφάλισης και μεταφοράς μέχρι του

πρώτου τόπου προορισμού τους στο εσωτερικό της χώρας, εφόσον και κατά το μέρος που δεν έχουν περιληφθεί στη δασμολογητέα αξία,

δ) τα έξοδα τα οποία πραγματοποιούνται για τυχόν μεταφορά των αγαθών από τον πρώτο τόπο προορισμού σε άλλο τόπο στο εσωτερικό της χώρας ή στο εσωτερικό άλλου Κράτους-Μέλους της Κοινότητας που είναι γνωστός κατά τον χρόνο τελωνισμού των εμπορευμάτων και τη θέση τους σε ανάλωση.

20. Ε Τι θεωρείται «μεταφορικό μέσο» για σκοπούς ΦΠΑ;

Α Για σκοπούς ΦΠΑ, «μεταφορικά μέσα» θεωρούνται τα σκάφη μήκους άνω των 7,5 μέτρων, τα αεροσκάφη των οποίων το συνολικό βάρος κατά την απογείωση υπερβαίνει τα 1.550 χιλιόγραμμα και τα χερσαία οχήματα με κινητήρα κυβισμού άνω των 48 κυβικών εκατοστών ή ισχύος άνω των 7,2 kW, τα οποία προορίζονται για τη μεταφορά προσώπων ή εμπορευμάτων.

21. Ε Ποια μεταφορικά μέσα θεωρούνται καινούργια για σκοπούς ΦΠΑ;

Α Τα μεταφορικά μέσα θεωρούνται «καινούργια» στις εξής περιπτώσεις :

- α) για τα χερσαία οχήματα με κινητήρα, όταν κατά την παράδοσή τους (πώληση):
 - αα) έχουν διανύσει λιγότερα από 6.000 χιλιόμετρα ή
 - ββ) δεν έχουν παρέλθει έξι (6) μήνες από τη θέση τους σε πρώτη κυκλοφορία,
- β) για τα πλοία, εφόσον παραδίδονται εντός τριών (3) μηνών από την πρώτη τους θέση σε κυκλοφορία ή προτού το πλοίο πραγματοποιήσει 100 ώρες πλεύσης,
- γ) για τα αεροσκάφη, εφόσον παραδίδονται εντός τριών (3) μηνών από την πρώτη τους θέση σε κυκλοφορία ή προτού το αεροσκάφος πραγματοποιήσει 40 ώρες πτήσης.

22. Ε Πού καταβάλλεται ο ΦΠΑ κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων; Ο ΦΠΑ αποτελεί κόστος για τις επιχειρήσεις;

Α Ο ΦΠΑ, κατά την εισαγωγή αγαθών, καταβάλλεται στην αρμόδια τελωνειακή αρχή με την υποβολή του αντίστοιχου τελωνειακού παραστατικού [Ενιαίου Διοικητικού Εγγράφου (ΕΔΕ) εισαγωγής]. Ο ΦΠΑ που καταβάλλεται στο Τελωνείο αναγράφεται στη Δήλωση ΦΠΑ που υποβάλλει ο υποκείμενος στον φόρο εισαγωγέας, ώστε να έχει το δικαίωμα έκπτωσης του ποσού ΦΠΑ που έχει καταβληθεί. Κατά συνέπεια, ο ΦΠΑ δεν αποτελεί κόστος για τις επιχειρήσεις.

23. Ε Ποιες είναι οι σημαντικότερες φορολογικές επιβαρύνσεις, ο τρόπος καταβολής του ΦΠΑ και ποια η διαδικασία που ακολουθείται για την απόκτηση μεταχειρισμένων ΙΧ αυτοκινήτων από χώρες της ΕΕ;

Α Οι σημαντικότερες φορολογικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται στα μεταχειρισμένα ΙΧ αυτοκίνητα που αποκτούνται από τις άλλες χώρες της ΕΕ είναι το Τέλος Ταξινόμησης (ΤΤ) και ο ΦΠΑ. Ως προς τον ΦΠΑ: α) Ως προς το θέμα του τρόπου καταβολής του ΦΠΑ ισχύουν τα αναφερόμενα στην ερώτηση με **α/α 22**. β) Ως προς τον συντελεστή ΦΠΑ και τη διαμόρφωση της Φορολογητέας Αξίας ΦΠΑ, ισχύουν τα αναφερόμενα στην ερώτηση με **α/α 151**.

24. Ε Πότε καταβάλλεται ο ΦΠΑ στην Ελλάδα και πότε στη χώρα αγοράς, όταν αγοράζονται από εγκατεστημένα στη χώρα μας πρόσωπα αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες κ.λπ. από πωλητές εγκατεστημένους σε άλλες χώρες της ΕΕ και ποια η διαδικασία μεταφοράς αυτών στη χώρα μας;

Α Ο ΦΠΑ καταβάλλεται στην Ελλάδα όταν αγοράζονται:

α) καινούργια αυτοκίνητα ή μοτοσικλέτες από οποιονδήποτε αγοραστή εγκατεστημένο στη χώρα μας,

β) μεταχειρισμένα επιβατικά αυτοκίνητα μέχρι εννέα (9) θέσεων μαζί με τη θέση του οδηγού, από εγκατεστημένες στη χώρα μας εταιρείες πώλησης ή μίσθωσης αυτοκινήτων ή μεταφοράς προσώπων με κόμιστρο (εμπόρους αυτοκινήτων, εκμεταλλευτές ΤΑΧΙ, εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων), από πωλητές ενταγμένους στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και

γ) μεταχειρισμένα φορτηγά αυτοκίνητα από τους αγοραστές που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση β', καθώς και από οποιονδήποτε άλλο επιτηδευματία (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που ασκεί ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα στη χώρα μας, από πωλητές ενταγμένους στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Οι αγοραστές των περιπτώσεων β' και γ' υποχρεούνται, πριν από την πραγματοποίηση της αγοράς, να εγγράφονται, μέσω του ΚΕΦΟΔΕ ή της αρμόδιας για τη φορολογία τους Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (ΔΟΥ) κατά περίπτωση, στο ηλεκτρονικό σύστημα VIES, προκειμένου οι εγκατεστημένοι στα άλλα Κράτη- Μέλη της ΕΕ πωλητές να εκδίδουν τα τιμολόγια χωρίς ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις περί ενδοκοινοτικών συναλλαγών.

Ο ΦΠΑ καταβάλλεται στη χώρα πώλησης στις περιπτώσεις αγοράς: α) μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων από αγοραστές εγκατεστημένους στο εσωτερικό της χώρας οι οποίοι δεν ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα (ιδιώτες, κ.λπ.), από πωλητές ενταγμένους στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και β) μεταχειρισμένων μεταφορικών μέσων από οποιοδήποτε πρόσωπο εγκατεστημένο στη χώρα μας όταν ο εγκατεστημένος σε άλλο Κράτος- Μέλος πωλητής είναι ενταγμένος στο ειδικό καθεστώς Φορολογίας Περιθωρίου Κέρδους και ενεργεί την πώληση με το καθεστώς αυτό. Πρόσθετες διευκρινίσεις:

α) Για την εφαρμογή του ΦΠΑ, θεωρείται μεταχειρισμένο ένα αυτοκίνητο, όταν κατά την παράδοσή του (πώληση), αφενός έχουν παρέλθει τουλάχιστον έξι (6) μήνες από τη θέση του σε πρώτη κυκλοφορία (από την ημερομηνία έκδοσης της πρώτης άδειας κυκλοφορίας) και αφετέρου έχει διανύσει περισσότερα από έξι χιλιάδες (6.000) χιλιόμετρα. Όταν δεν συντρέχει καμία ή μόνο μία από τις παραπάνω προϋποθέσεις, το αυτοκίνητο θεωρείται, όσον αφορά το ΦΠΑ καινούργιο.

β) Η καταβολή του ΦΠΑ στη χώρα αγοράς, πρέπει να προκύπτει από το τιμολόγιο πώλησης.

γ) Όταν ο πωλητής είναι ιδιώτης, το ιδιωτικό συμφωνητικό πώλησης πρέπει να είναι θεωρημένο από την Ελληνική Προξενική Αρχή της χώρας, στην οποία πραγματοποιείται η πώληση.

δ) Στην περίπτωση που ο πωλητής είναι ιδιώτης, είναι απαραίτητο τα στοιχεία του προσώπου στο όνομα του οποίου έχει εκδοθεί η τελευταία άδεια κυκλοφορίας, να

συμπίπτουν με το πρόσωπο που αναφέρεται ως πωλητής στο ιδιωτικό συμφωνητικό πώλησης.

25. Ε Ποιος είναι ο συντελεστής ΦΠΑ που εφαρμόζεται κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων;

- Α** Κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων, ο συντελεστής ΦΠΑ ανέρχεται σε 24% επί της φορολογητέας αξίας, με εξαίρεση τα είδη του Παραρτήματος ΙΙΙ του «Κώδικα ΦΠΑ» για τα οποία ο συντελεστής ανέρχεται σε 13% ή 6% κατά περίπτωση.
- Οι συντελεστές ΦΠΑ μειώνονται κατά τριάντα τοις εκατό, δηλαδή ο κανονικός ανέρχεται σε 17% και οι μειωμένοι σε 9% και 4% κατά περίπτωση για τα νησιά Λέσβο, Χίο, Σάμο, Κω έως 3 μήνες από τη διακοπή λειτουργίας των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και των Προσωρινών Δομών Υποδοχής/Διαμονής και των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών, ή σε νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και των Δωδεκανήσων, με πληθυσμό έως είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους εφόσον πρόκειται για αγαθά, τα οποία κατά τον χρόνο που ο φόρος γίνεται απαιτητός:
- α) βρίσκονται στα νησιά αυτά και παραδίδονται από υποκείμενο στον φόρο που είναι εγκαταστημένος στα νησιά αυτά,
 - β) πωλούνται με προορισμό τα νησιά αυτά από υποκείμενο στον φόρο, εγκαταστημένο σε οποιοδήποτε μέρος του εσωτερικού της χώρας, προς αγοραστή υποκείμενο ή προς μη υποκείμενο στον φόρο νομικό πρόσωπο, εγκαταστημένο στα νησιά αυτά,
 - γ) αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς υποκείμενο στον φόρο ή προς μη υποκείμενο στον φόρο νομικό πρόσωπο που είναι εγκαταστημένο στα νησιά αυτά, στα πλαίσια της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών,
 - δ) εισάγονται στα νησιά αυτά. Η πιο πάνω μείωση των συντελεστών δεν ισχύει για τα καπνοβιομηχανικά προϊόντα και τα μεταφορικά μέσα.
- Ο συντελεστής ΦΠΑ 6% ενδεικτικά εφαρμόζεται κατά την εισαγωγή:
- φαρμάκων για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 & 3004,
 - απινιδωτών της δασμολογικής κλάσης 9018,
 - μασκών προστασίας και γαντιών για την ιατρική, σαπουνιού, αντισηπτικών διαλυμάτων & μαντιλακίων και άλλων αντισηπτικών παρασκευασμάτων για την ατομική υγιεινή,
 - εμβολίων για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002,
 - βιβλίων της δασμολογικής κλάσης 4901,
 - βιβλίων με εικόνες για παιδιά της δασμολογικής κλάσης 4903, τις εκδόσεις αυτών, οπτικές ή ακουστικές, εγγεγραμμένες σε υλικό υπόθεμα και σε συσκευές,
 - εφημερίδων και περιοδικών εκδόσεων της δασμολογικής κλάσης 4902,
 - μουσικής χειρόγραφης ή τυπωμένης, εικονογραφημένης ή μη έστω και δεμένης (ΔΚ 4904),
 - παρασκευασμάτων και αντιδραστηρίων που χρησιμοποιούνται στην ιατρική του ανθρώπου,
 - ηλεκτρικής ενέργειας της δασμολογικής κλάσης 2716, του φυσικού αερίου δασμολογικής κλάσης 2711 και της θέρμανσης μέσω δικτύου (τηλεθέρμανση),
 - μπαστουινιών λευκών (ΔΚ 6602) και γραφομηχανών με χαρακτήρες Braille (ΔΚ 8472), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία όρασης και

- ζωοτροφών, υπολειμμάτων και απορριμμάτων των βιομηχανικών ειδών διατροφής και καλαμποκιού, λιπασμάτων

Οι συντελεστές ΦΠΑ που εφαρμόζονται κατά την εισαγωγή αγαθών εφαρμόζονται και για τις λοιπές φορολογητέες πράξεις της παράδοσης και της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών.

26. Ε Ποιες προϋποθέσεις και ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για να είναι δυνατή η απαλλαγή από το ΦΠΑ για αγορές εγχώριων προϊόντων ή εισαγόμενων από τρίτες προς την ΕΕ χώρες, τα οποία προορίζονται να εξαχθούν σε τρίτες χώρες ή να πωληθούν σε άλλες Κοινοτικές χώρες, αυτούσια ή μεταποιημένα;

Α α) Οι Ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής από το ΦΠΑ για τα αγαθά που αγοράζουν από το εσωτερικό της χώρας, με σκοπό να τα εξάγουν σε τρίτες χώρες ή να τα πωλήσουν σε άλλες Κοινοτικές χώρες, αυτούσια ή μεταποιημένα, με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με την αριθ. ΠΟΛ 1167/2015 (Β' 1808, ΑΔΑ: 64ΒΥΗ-584) απόφαση.

β) Οι παραπάνω επιχειρήσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής από το ΦΠΑ και για τα αγαθά που εισάγουν στη χώρα μας από τρίτες προς την Κοινότητα χώρες, με σκοπό να τα εξάγουν σε τρίτες χώρες ή να τα πωλήσουν σε άλλες Κοινοτικές χώρες, αυτούσια ή μεταποιημένα, με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με την αριθ. ΠΟΛ 1194/2015 (Β' 1968, ΑΔΑ: ΒΜΤΣΗ-ΒΕΗ) απόφαση (σχετική η αριθ. πρωτ. ΔΕΦΚ Δ 5020798 ΕΞ2015/5.10.2015 εγκύκλιος). Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 της ΠΟΛ.1194/27-8-2015 (Β' 1968) απόφασης ΓΓΔΕ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, εξαιρούνται της συγκεκριμένης απαλλακτικής διαδικασίας, αγαθά που κατατάσσονται στα κεφάλαια 42 και 61 έως και 64 του Ενιαίου Δασμολογίου της ΕΕ [Καν. (ΕΟΚ) αριθ.2658/1987] του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1987 για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Η απαλλαγή χορηγείται, με την προσκόμιση Ειδικού Διπλότυπου Δελτίου Απαλλαγής από το ΦΠΑ, το οποίο εκδίδεται από το ΚΕΦΟΔΕ ή την αρμόδια ΔΟΥ κατά περίπτωση.

27. Ε Ποια εμπορεύματα απαλλάσσονται από την καταβολή ΦΠΑ, όταν εξάγονται σε τρίτες προς την ΕΕ χώρες;

Α Η εξαγωγή αγαθών σε τρίτες προς την ΕΕ χώρες, ανεξάρτητα από το είδος και τη φύση τους (αγαθά για εμπορική ή προσωπική χρήση), απαλλάσσεται από το ΦΠΑ, ως εξής:

α) Στην περίπτωση, κατά την οποία τα αγαθά εξάγονται από τον ίδιο τον πωλητή ή από άλλο πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του πωλητή απαιτείται:

αα) Υποβολή τελωνειακού παραστατικού εξαγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της ενωσιακής τελωνειακής νομοθεσίας. Επί του οικείου τελωνειακού παραστατικού εξαγωγής δηλώνεται ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του υποκειμένου στον φόρο πωλητή-εξαγωγέα.

ββ) Τιμολόγιο πώλησης που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014 (Α' 251) «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις», με την ένδειξη «ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΦΠΑ - ΑΡΘΡΟ 29 ν. 5144/2024 (Α' 162) «Κώδικας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας» και δηλώνεται επί του οικείου τελωνειακού

παραστατικού εξαγωγής. Ειδικά, για τις λιανικές πωλήσεις αγαθών που ενεργούνται από υποκείμενο στον ΦΠΑ πωλητή-εξαγωγέα εγκατεστημένο στην Ελλάδα σε αγοραστή-ιδιώτη εγκατεστημένο εκτός ΕΕ δύναται να εκδίδεται, κατά τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου, στοιχείο λιανικής πώλησης (απόδειξη λιανικής πώλησης) από την οποία να προκύπτουν τα στοιχεία του πελάτη.

γγ) Αποδεικτικό εξόδου των αγαθών από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ, όπως προκύπτει από το ηλεκτρονικό μήνυμα IE 599 «Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης εξαγωγής» - «Export Notification», το οποίο εκδίδεται από το Τελωνείο Εξαγωγής, μέσω του υποσυστήματος Ελέγχου Εξαγωγών του ICISnet. Σε περίπτωση υποβολής από τον υποκείμενο στον φόρο πωλητή-εξαγωγέα του οικείου τελωνειακού παραστατικού εξαγωγής σε άλλο Κράτος- Μέλος, κατά τις διατάξεις της ενωσιακής τελωνειακής νομοθεσίας, οποιοδήποτε αποδεικτικό εξόδου των αγαθών από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ, το οποίο παρέχεται από αρμόδια τελωνειακή αρχή άλλου Κράτους- Μέλους της ΕΕ.

δδ) Τραπεζικό μέσο πληρωμής από το οποίο θα προκύπτει η καταβολή του αντιτίμου της αξίας του τιμολογίου πώλησης, για κάθε συναλλαγή ξεχωριστά ή συγκεντρωτικά για περισσότερες συναλλαγές, κατά το μέρος της αντιπαροχής που δεν καταβάλλεται σε είδος και δεν συμψηφίζεται λογιστικά έναντι οφειλής του αντισυμβαλλομένου.

Στις περιπτώσεις που για συγκεκριμένες συναλλαγές ή για συγκεκριμένες επιχειρήσεις, λόγω της φύσης των εργασιών τους, η προσκόμιση τραπεζικού μέσου πληρωμής είναι αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερής, ο λόγος της αδυναμίας εξόφλησης με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής πρέπει να αναγράφεται πάνω στο σώμα του φορολογικού στοιχείου που εκδίδεται και να αποδεικνύεται με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο.

Επίσης, το ανωτέρω γεγονός θα γνωστοποιείται στην αρμόδια φορολογική και τελωνειακή αρχή αποκλειστικά πριν από την πραγματοποίηση της εξαγωγής, προκειμένου να αξιολογούνται τα πραγματικά περιστατικά κατά τη διενέργεια του ελέγχου, ανεξαρτήτως του χρόνου που ο τελευταίος θα διενεργηθεί. Εφόσον, η εξόφληση της συναλλαγής γίνεται με μετρητά ή παραδίδονται συναλλαγματικές οι οποίες εξοφλούνται εκτός τραπεζικού συστήματος, ο υποκείμενος στον φόρο πωλητής υποχρεούται να καταθέσει εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την πραγματοποίηση της εξαγωγής σε τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί σε οποιαδήποτε αναγνωρισμένη τράπεζα ή πιστωτικό οργανισμό το ποσό των μετρητών που εισέπραξε.

β) Στην περίπτωση, κατά την οποία τα αγαθά εξάγονται εκτός της Κοινότητας από τον μη εγκατεστημένο στο εσωτερικό της ΕΕ αγοραστή, υποκείμενο ή μη στον φόρο πρόσωπο, ο οποίος δύναται σε περιστασιακή βάση και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις τελωνειακές διατάξεις να υποβάλλει τελωνειακά παραστατικά εξαγωγής, ακολουθείται η εξής διαδικασία:

αα) Ο υποκείμενος στον φόρο πωλητής των αγαθών παραδίδει τα προς εξαγωγή αγαθά στον αγοραστή, εκδίδοντας τιμολόγιο πώλησης με ΦΠΑ ή απόδειξη λιανικής πώλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014.

ββ) Ο αγοραστής - εξαγωγέας, εφόσον οι τελωνειακές αρχές κάνουν αποδεκτό το αίτημα υποβολής τελωνειακού παραστατικού εξαγωγής, αποστέλλει στον πωλητή, εντός ενενήντα (90) ημερών από την ολοκλήρωση της εξαγωγής, το ηλεκτρονικό μήνυμα IE 599 «Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης εξαγωγής» - «Export Notification».

Κατ' εξαίρεση, το ανωτέρω αποδεικτικό δύναται να αποστέλλεται σε μεταγενέστερο χρόνο, εφόσον δικαιολογείται από τα πραγματικά περιστατικά της συναλλαγής.

γγ) Ο πωλητής εξαγωγέας εκδίδει πιστωτικό τιμολόγιο στο όνομα του αγοραστή - εξαγωγέα και καταβάλλει το ποσόν του ΦΠΑ σε τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου.

γ) Στην περίπτωση, κατά την οποία τα αγαθά εξάγονται από εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα αγοραστή ταξιδιώτη: βλέπε, σχετικά, την απάντηση στην ερώτηση με α/α 30.

28. Ε Ποιες είναι οι επιβαρύνσεις για τελωνισμό, από τρίτη χώρα, Η/Υ (και διάφορων ηλεκτρονικών ειδών);

Α Ως προς το ΦΠΑ:

Οι εισαγόμενοι από τρίτες χώρες ηλεκτρονικοί υπολογιστές επιβαρύνονται με συντελεστή ΦΠΑ, είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%).

Οι μειωμένοι συντελεστές κατά τριάντα τοις εκατό ισχύουν για τα νησιά Κω, Σάμο, Χίο και Λέσβο μέχρι τρεις (3) μήνες από την παύση λειτουργίας Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Δομών Προσωρινής Υποδοχής/Φιλοξενίας και Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών - Κώδικας ΦΠΑ (άρθρο 26, παρ. 4 και 5), άρθρο 65 του ν. 4811/2021 (Α' 108) και Α.1150/2020 (Β' 2828, ΑΔΑ: ΨΠ8Λ46ΜΠ3Ζ-ΡΜΨ) ΚΥΑ Με το άρθρο 11 του ν. 5246/2025 προστέθηκε η παράγραφος 4α στο άρθρο 26 του ν.5144/2024 – Κώδικας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας για εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ κατά τριάντα τοις εκατό (30%) σε νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και των Δωδεκανήσων, με πληθυσμό έως είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους με ισχύ από 1/1/2026.

29. Ε Τι ισχύει με τη δυνατότητα απαλλαγής από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας κατά την υπαγωγή εμπορευμάτων στο καθεστώς της τελωνειακής αποθήκευσης;

Α Με τις διατάξεις των άρθρων 154-155, 157 και 160 της οδηγίας αριθ. 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου και του άρθρου 30 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 5144/2024) παρέχεται η δυνατότητα απαλλαγής από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας κατά την υπαγωγή εμπορευμάτων στο καθεστώς της τελωνειακής αποθήκευσης, ενώ με την ΠΟΛ 1184/2018 απόφαση (Β' 4512, ΑΔΑ: 6ΗΗΣ46ΜΠ3Ζ-15Ο) καθορίζεται η διαδικασία απαλλαγής από το φόρο κατά την :

- είσοδο και αποθήκευση των εμπορευμάτων σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις,
- μεταβίβαση των εμπορευμάτων και την παροχή υπηρεσιών εντός του καθεστώτος,
- έξοδο των εμπορευμάτων από το καθεστώς για πράξεις μη υποκείμενες ή απαλλασσόμενες από ΦΠΑ (εξαγωγή, παράδοση σε άλλο κ-μ, εφοδιασμοί πλοίων και αεροσκαφών)

Εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής της συγκεκριμένης διαδικασίας :

α. εμπορεύματα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, όπως αυτά ορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας.

β. εμπορεύματα υποκείμενα σε φόρο κατανάλωσης κατά τις διατάξεις της εθνικής τελωνειακής νομοθεσίας.

Εμπορεύματα υποκείμενα σε φόρο κατανάλωσης και οχήματα υποκείμενα σε τέλος ταξινόμησης δύναται να υπαχθούν στο καθεστώς τελωνειακής αποθήκευσης της

παρούσας, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί ο φόρος κατανάλωσης και το τέλος ταξινόμησης, αντίστοιχα.

γ. εμπορεύματα που κατατάσσονται στα κεφάλαια 42 και 61 έως και 64 του Ενιαίου Δασμολογίου της ΕΕ [Καν. (ΕΟΚ) αριθ. 2658/1987 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1987 για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει].».

Διευκρινίζεται ότι παρέχεται η δυνατότητα συνδυασμού του καθεστώτος τελωνειακής αποθήκευσης και απλουστευμένων τελωνειακών διαδικασιών και η δυνατότητα αποθεματοποίησης μεγάλου όγκου εμπορευμάτων βελτιώνοντας την ταχύτητα ανταπόκρισης των επιχειρήσεων στις εμπορικές συναλλαγές τους.

Η διαδικασία εισόδου και εξόδου στο καθεστώς πραγματοποιείται σε μηχανογραφημένο περιβάλλον ενώ η άδεια λειτουργίας τελωνειακής αποθήκευσης (με την οποία καθορίζεται ο διαχειριστής της εν λόγω αποθήκης) χορηγείται μόνο σε επιχειρήσεις που έχουν ήδη την ιδιότητα του Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα και κατέχουν και τις δύο άδειες ΑΕΟ (άδεια ΑΕΟ-C, απλουστεύσεις και άδεια ΑΕΟ-S, ασφάλεια και προστασία) με ετήσια παρακολούθηση από τα τελωνεία ελέγχου, προκειμένου για την εξασφάλιση της ορθής παρακολούθησης της διαδικασίας.

Προκειμένου να εκδοθεί η άδεια λειτουργίας της τελωνειακής αποθήκευσης, ο υποψήφιος διαχειριστής της αποθήκης υποχρεούται να παρέχει πρόσθετα εχέγγυα για τη λειτουργία του καθεστώτος, ως προς την ταυτότητα των επιχειρηματικών του εταίρων και την πραγματοποίηση εκ μέρους τους συνεχούς ροής εισαγωγών ή τυχόν μεμονωμένων εισαγωγών μεγάλου όγκου και αξίας.

2. Ταξιδιώτες – Απαλλαγές ΦΠΑ – ΚΑΕ

30. Ε Ποια είναι η διαδικασία επιστροφής ή απαλλαγής από το ΦΠΑ, ο οποίος αναλογεί σε αγορές αγαθών, που πραγματοποιούνται στην Κοινότητα ταξιδιώτες μόνιμοι κάτοικοι τρίτων μη κοινοτικών χωρών, οι οποίοι τα συναποκομίζουν στις προσωπικές αποσκευές τους κατά την αναχώρησή τους για τρίτες χώρες;

Α Οι μη εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της Κοινότητας ταξιδιώτες δικαιούνται απαλλαγής από το ΦΠΑ που αναλογεί στα είδη που αγοράζουν στο εσωτερικό της Κοινότητας, τα οποία τα προορίζουν για προσωπική ή οικογενειακή χρήση και τα συναποκομίζουν στις προσωπικές τους αποσκευές κατά την αναχώρησή τους για τρίτη χώρα. Η διαδικασία απαλλαγής, καθώς και το σχετικό υπόδειγμα της Απόδειξης Λιανικής Πώλησης, ορίζεται με την αριθ. 1138050/4085/1436/Α0014/ΠΟΛ1338/30.12.1996 (Β' 18/1997) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΑΥΟ). Η απαλλαγή αυτή μπορεί να είναι άμεση ή έμμεση.

(Α) Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απαλλαγής:

1. Για τη χορήγηση της απαλλαγής πρέπει να συντρέχουν, σωρευτικά, οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Ο αγοραστής - ταξιδιώτης να έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του εκτός Κοινότητας, γεγονός που αποδεικνύεται από το διαβατήριό του ή το δελτίο ταυτότητάς του ή άλλο επίσημο έγγραφο.
- Τα αγαθά που αγοράζονται, στα πλαίσια του λιανικού εμπορίου, να προορίζονται να καλύψουν προσωπικές ή οικογενειακές ανάγκες του αγοραστή - ταξιδιώτη και να περιλαμβάνονται στις προσωπικές αποσκευές του, ανεξάρτητα αν συνοδεύονται ή όχι από τον ίδιο. Σε περιπτώσεις που η αναχώρηση των αγοραστών – ταξιδιωτών από την Ελλάδα προς τρίτη χώρα πραγματοποιείται με οχήματα μεταφοράς προσώπων, ο όρος «προσωπικές αποσκευές» αφορά σε είδη που μεταφέρονται στον αποθηκευτικό χώρο οχημάτων μεταφοράς προσώπων προς εξυπηρέτηση των επιβαίνόντων σε αυτά.
- Τα αγαθά να μην είναι καπνοβιομηχανικά προϊόντα.
- Τα αγαθά να μην προορίζονται για τον εξοπλισμό ή τον εφοδιασμό ιδιωτικών μέσων μεταφοράς (αυτοκινήτων, σκαφών, αεροσκαφών κ.λπ.).
- Η συνολική αξία της κάθε μίας Απόδειξης Λιανικής Πώλησης, συμπεριλαμβανομένου και του ΦΠΑ, να υπερβαίνει το ελάχιστο όριο των 50€.

2. Δεν παρέχεται δικαίωμα απαλλαγής ή επιστροφής ΦΠΑ στο προσωπικό των μεταφορικών μέσων που ενεργούν μεταφορές μεταξύ Ελλάδας και άλλων χωρών, καθώς και όταν ο πωλητής ανήκει στην κατηγορία των απαλλασσόμενων από το ΦΠΑ επιχειρήσεων, λόγω τζίρου, σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 5144/2024 (Μικρές επιχειρήσεις).

Επίσης τα είδη που μεταφέρονται από αγοραστές – ταξιδιώτες με φορτωτικά έγγραφα ή λοιπά συνοδευτικά φορολογικά στοιχεία μεταφοράς, ανεξαρτήτως του τρόπου μεταφοράς (οδική, αεροπορική, θαλάσσια), καθώς και τα είδη που μεταφέρονται με επαγγελματικά οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων, δημόσιας ή ιδιωτικής χρήσεως, δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή της διαδικασίας απαλλαγής.

(Β) Διαδικασία απαλλαγής

1. Άμεση απαλλαγή:

- ο αγοραστής - ταξιδιώτης δηλώνει στον πωλητή, εγγράφως, ότι πρόκειται να αναχωρήσει κατ' ευθείαν από την Ελλάδα για χώρα εκτός της ΕΕ, χωρίς δηλαδή ενδιάμεσο σταθμό σε άλλη κοινοτική χώρα,
- ο πωλητής εκδίδει την προβλεπόμενη Απόδειξη Λιανικής Πώλησης με την ένδειξη «ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ - ΕΞΑΓΩΓΗ ΑΠΟ ΑΓΟΡΑΣΤΗ - ΤΑΞΙΔΙΩΤΗ ΕΚΤΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ» και
- ο ίδιος ο πωλητής ή εκπρόσωπός του προσκομίζει τα αγαθά στο Τελωνείο εξόδου από την Ελλάδα και τα παραδίδει στον αγοραστή - ταξιδιώτη κατά την αναχώρησή του για την Τρίτη χώρα, μαζί με Δελτίο Αποστολής και την Απόδειξη Λιανικής Πώλησης, το πρώτο αντίτυπο της οποίας, αφού θεωρηθεί για την εξαγωγή από το Τελωνείο παραμένει στο αρχείο του πωλητή.

2. Έμμεση απαλλαγή:

- ο αγοραστής πρέπει να ζητάει από τον πωλητή να του εκδώσει την ειδικού τύπου τριπλότυπη Απόδειξη Λιανικής Πώλησης,
 - τα αγαθά να εξάγονται εκτός της Κοινότητας πριν από την παρέλευση του τρίτου μήνα που ακολουθεί τον μήνα κατά τον οποίο εκδόθηκε η Απόδειξη Λιανικής Πώλησης,
 - τα αγορασθέντα είδη πρέπει να επιδεικνύονται από τον αγοραστή - ταξιδιώτη στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, κατά την αναχώρησή του από τη χώρα για τρίτη χώρα (εφόσον, η χώρα μας είναι ο τελευταίος σταθμός εξόδου του από την Κοινότητα), προκειμένου να βεβαιώνεται η εξαγωγή των αγαθών με τη θεώρηση του πρώτου αντιτύπου της Απόδειξης Λιανικής Πώλησης,
 - ο αγοραστής - ταξιδιώτης επιστρέφει στον πωλητή τη θεωρημένη από την Τελωνειακή Αρχή απόδειξη εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία αγοράς των αγαθών, προκειμένου ο πωλητής να επιστρέψει το ποσό του ΦΠΑ, που αναγράφεται σ' αυτή, στον ίδιο τον αγοραστή - ταξιδιώτη ή σε νόμιμο εκπρόσωπό του ή να προβεί σε κατάθεση σε λογαριασμό τραπέζης με υπόδειξη του αγοραστή.
- Αντί της παραπάνω διαδικασίας επιστροφής, ο αγοραστής μπορεί να παραδίδει τη θεωρημένη Απόδειξη Λιανικής Πώλησης μετά από τη σφράγισή της από την Τελωνειακή Αρχή και πριν από την αναχώρησή του, σε Γραφεία Διαμεσολάβησης που λειτουργούν στους χώρους αναχώρησης (αεροδρόμια κ.λπ.), τα οποία, έναντι αμοιβής, είτε αναλαμβάνουν όλες τις διαδικασίες και αποστέλλουν το ποσό του ΦΠΑ στον αγοραστή, είτε του προκαταβάλλουν το ποσό αυτό και στη συνέχεια το εισπράττουν από τον πωλητή.

(Γ) Στην περίπτωση αγοράς αγαθών στη χώρα μας και αναχώρηση του αγοραστή - ταξιδιώτη για τρίτη χώρα, μέσω άλλης Κοινοτικής χώρας, η θεώρηση της Απόδειξης Λιανικής Πώλησης, για την εξαγωγή των αγαθών, γίνεται από το Τελωνείο ελέγχου του τελευταίου σημείου αναχώρησης από την άλλη Κοινοτική χώρα για την τρίτη χώρα, με την επίδειξη των αγορασθέντων αγαθών.

Η επιστροφή του ΦΠΑ γίνεται από τον εγκατεστημένο στη χώρα μας πωλητή, είτε απευθείας στον αγοραστή - ταξιδιώτη, είτε μέσω Διαμεσολαβητικού Γραφείου, με την ίδια διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω στην παράγραφο Β2.

(Δ) Στην περίπτωση αγοράς αγαθών από άλλη Κοινοτική χώρα και αναχώρηση του αγοραστή - ταξιδιώτη για τρίτη χώρα από την Ελλάδα, η θεώρηση της Απόδειξης Λιανικής Πώλησης, για την εξαγωγή των αγαθών, γίνεται από το Τελωνείο ελέγχου του τελευταίου σημείου αναχώρησης από τη χώρα μας για την Τρίτη χώρα, με την επίδειξη των αγορασθέντων αγαθών.

Η επιστροφή του ΦΠΑ γίνεται από τον εγκατεστημένο σε άλλη Κοινοτική χώρα πωλητή, με διαδικασία ανάλογη εκείνης που περιγράφεται παραπάνω στην παράγραφο Β2. Επισημαίνεται ότι για την ολοκλήρωση της διαδικασίας tax free βασικό στοιχείο που επιτρέπει την απαλλαγή από ΦΠΑ είτε άμεσα, είτε κατόπιν επιστροφής (έμμεσα), είναι η φυσική προσκόμιση των αγαθών στο τελωνείο εξόδου και η θεώρηση της απόδειξης λιανικής πώλησης από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή του τελευταίου σημείου εξόδου από την ΕΕ πριν την παρέλευση του τρίτου μήνα από την αγορά των εν λόγω αγαθών εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις ενώ η αναδρομική θεώρηση των αποδείξεων λιανικής πώλησης για αγαθά που μεταφέρονται στις αποσκευές των ταξιδιωτών τρίτων χωρών δεν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις.

31. Ε Τι δικαιούνται να φέρουν οι ταξιδιώτες ύστερα από ένα ταξίδι σε Τρίτη χώρα;

Α Στους ταξιδιώτες που προέρχονται από τρίτες χώρες προς τις χώρες της ΕΕ παρέχονται απαλλαγές στις εισαγωγές εμπορευμάτων των οποίων η συνολική αξία δεν υπερβαίνει τα 300 €.

Σε περίπτωση επιβατών αεροπλάνων και πλοίων, το χρηματικό όριο απαλλαγής είναι 430 €.

Προκειμένου για ταξιδιώτες κάτω των δεκαπέντε (15) ετών η απαλλαγή περιορίζεται σε είδη συνολικής αξίας μέχρι 150 € ανεξάρτητα από το μεταφορικό μέσον.

Η αξία των προσωπικών αποσκευών ενός ταξιδιώτη, οι οποίες εισάγονται προσωρινά ή επανεισάγονται μετά από προσωρινή εξαγωγή τους και η αξία των φαρμακευτικών προϊόντων, που απαιτούνται για την κάλυψη των προσωπικών αναγκών του ταξιδιώτη, δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή των πιο πάνω απαλλαγών.

- Προκειμένου για κατοίκους παραμεθόριων ζωνών ή μεθοριακούς εργαζόμενους και μέλη του πληρώματος μεταφορικών μέσων, η απαλλαγή περιορίζεται σε είδη συνολικής αξίας μέχρι 175 €.

- Για τα παρακάτω εμπορεύματα οι ποσότητες που μπορούν να εισαχθούν ατελώς ανά ταξιδιώτη είναι οι εξής:

(Α) Προϊόντα καπνού:

α) Για ταξιδιώτες που ταξιδεύουν αεροπορικώς

200 τεμ. τσιγάρα ή 10 πακέτα των 20 τεμαχίων έκαστο ή

100 τεμ. πουράκια (πούρα μέγιστου βάρους 3 γρ. το καθένα) ή

50 τεμ. πούρα ή

250 γρ. καπνού για κάπνισμα ή αναλογικός συνδυασμός αυτών των διαφορετικών προϊόντων.

β) Για ταξιδιώτες που ταξιδεύουν με τα λοιπά μεταφορικά μέσα:

40 τεμ. τσιγάρα ή 2 πακέτα των 20 τεμαχίων έκαστο ή

20 τεμ. πουράκια (πούρα μέγιστου βάρους 3 γρ. το καθένα) ή

10 τεμ. πούρα ή

50 γρ. καπνού για κάπνισμα,

ή αναλογικός συνδυασμός αυτών των διαφορετικών προϊόντων.

(Β) Αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά, εκτός του μη αφρώδους οίνου και της μπύρας:

- αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά, με αλκοολικό τίτλο μεγαλύτερο από 22% vol ή αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη με αλκοολικό τίτλο 80% vol ή μεγαλύτερο: 1 λίτρο ή

- αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά με αλκοολικό τίτλο που δεν υπερβαίνει το 22% vol: 2 λίτρα ή αναλογικός συνδυασμός αυτών των διαφορετικών προϊόντων και
- συνολικά 4 λίτρα μη αφρώδους οίνου (κοινό κρασί) και 16 λίτρα μπύρας.

Για ταξιδιώτες κάτω των δεκαεπτά (17) ετών δεν παρέχεται απαλλαγή για τα καπνικά προϊόντα και οινοπνευματώδη ποτά.

(Γ) Λοιπά Προϊόντα (Ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα - Ηλεκτρονικά τσιγάρα - Σακουλάκια νικοτίνης):

Τα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα, τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τα σακουλάκια νικοτίνης που αποκτά ιδιώτης για δική του χρήση και τα οποία μεταφέρει στη χώρα αυτοπροσώπως από τρίτη χώρα απαλλάσσονται από τον φόρο κατανάλωσης. Για να προσδιοριστεί κατά πόσο τα προϊόντα αυτά προορίζονται για ίδια χρήση, λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

- α) η εμπορική ιδιότητα του κατόχου και οι λόγοι κατοχής των προϊόντων,
- β) ο τόπος όπου βρίσκονται τα προϊόντα ή, ανάλογα με την περίπτωση, ο χρησιμοποιούμενος τρόπος μεταφοράς,
- γ) κάθε έγγραφο σχετικό με τα προϊόντα,
- δ) η φύση των προϊόντων,
- ε) η ποσότητα των προϊόντων.

Οι ποσότητες που μπορούν να εισαχθούν ατελώς ανά ταξιδιώτη για τα ως άνω προϊόντα είναι οι ακόλουθες:

- ηλεκτρονικά τσιγάρα, το ποσοτικό όριο των 20 χιλιοστόλιτρων (ml) ή
- 2 φιαλίδια των 10 χιλιοστόλιτρων (ml) έκαστο ή
- 200 τεμ. σακουλάκια νικοτίνης ή
- 10 πακέτα των 20 τεμ. σακουλάκια νικοτίνης ή
- 200 τεμ. ηλεκτρικά θερμαινόμενου προϊόντος καπνού ή
- 10 πακέτα των 20 τεμ. έκαστο ή
- 200 τεμ. ηλεκτρικά θερμαινόμενου προϊόντος χωρίς καπνό ή
- 10 πακέτα των 20 τεμ. έκαστο.

(Δ) Προϊόντα καφέ:

- Ο καβουρδισμένος καφές,
- Τα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ, σε υγρή ή στερεή μορφή, εκτός από εκείνα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα παρασκευάσματα διατροφής, καθώς και
- Τα παρασκευάσματα με βάση τα εκχυλίσματα, αποστάγματα ή συμπυκνώματα του καφέ ή με βάση τον καφέ, που αποκτά ιδιώτης για δική του χρήση και τα οποία μεταφέρει στη χώρα αυτοπροσώπως από τρίτη χώρα απαλλάσσονται από το φόρο κατανάλωσης.

Για να προσδιοριστεί κατά πόσο τα προϊόντα αυτά προορίζονται για ίδια χρήση ιδιώτη, λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

- α) η εμπορική ιδιότητα του κατόχου και οι λόγοι κατοχής του προϊόντος,
- β) ο τόπος όπου βρίσκεται το προϊόν ή, ανάλογα με την περίπτωση, ο χρησιμοποιούμενος τρόπος μεταφοράς,
- γ) κάθε έγγραφο σχετικό με το προϊόν,
- δ) η φύση του προϊόντος,
- ε) η ποσότητα του προϊόντος.

Οι ποσότητες που μπορούν να εισαχθούν ατελώς ανά ταξιδιώτη για τα ανωτέρω προϊόντα καφέ είναι οι ακόλουθες:

- 3 κιλά καβουρδισμένου καφέ ή
- 3 κιλά εκχυλίσμάτων, αποσταγμάτων και συμπυκνωμάτων καφέ σε υγρή ή στερεή μορφή, εκτός από εκείνα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα παρασκευάσματα διατροφής ή
- 3 κιλά παρασκευασμάτων με βάση τα εκχυλίσματα, τα αποστάγματα ή συμπυκνώματα καφέ.

32. Ε Ποιες ποσότητες καπνικών, καφέ και οينوπνευματωδών προϊόντων, για τις οποίες έχουν καταβληθεί οι φόροι σε άλλο Κράτος-Μέλος της ΕΕ, μπορούν να μεταφέρονται από ταξιδιώτες που προέρχονται από το κράτος αυτό στη χώρα μας χωρίς την καταβολή φόρων;

Α Καπνικά και αλκοολούχα προϊόντα, για τα οποία έχουν καταβληθεί οι φόροι στο Κράτος-Μέλος απόκτησης και μεταφέρονται αυτοπροσώπως από τους ταξιδιώτες δεν υπόκεινται σε ΕΦΚ στη χώρα μας, εφόσον προορίζονται για ατομική χρήση και όχι για εμπορικό σκοπό.

Για την απόδειξη ότι τα εν λόγω προϊόντα προορίζονται για ατομική χρήση και όχι για εμπορικό σκοπό λαμβάνεται ως κριτήριο από τις αρμόδιες Αρχές, εκτός των άλλων (εμπορική ιδιότητα του κατόχου, λόγοι κατοχής των προϊόντων, είδος των προϊόντων κ.λπ.) και η ποσότητα των προϊόντων, η οποία ανά προϊόν ορίζεται ως κατωτέρω:

(Α) Προϊόντα Καπνού:

- Τσιγάρα : 800 τεμάχια
- Πουράκια (πούρα βάρους όχι πάνω από 3γρ. το τεμάχιο): 400 τεμάχια
- Πούρα: 200 τεμάχια
- Καπνός για κάπνισμα: 1 κιλό

(Β) Αλκοολούχα Ποτά:

- Οينوπνευματώδη ποτά: 10 λίτρα
- Ενδιάμεσα προϊόντα: 20 λίτρα
- Οίνοι (από τους οποίους το πολύ 60 λίτρα αφρώδεις): 90 λίτρα
- Μπύρες: 110 λίτρα

Ποσότητα, δηλαδή, κάτω από τα όρια αυτά ανά προϊόν δεν μπορεί να προσδώσει εμπορικό χαρακτήρα στη διακίνηση, εκτός αν συνεκτιμηθεί με άλλα κριτήρια.

(Γ) Ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα -Ηλεκτρονικά τσιγάρα-Σακουλάκια νικοτίνης:

Τα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα, τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και τα σακουλάκια νικοτίνης, που αποκτά ιδιώτης για δική του χρήση και τα οποία μεταφέρει στη χώρα αυτοπροσώπως από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ απαλλάσσονται από τον φόρο κατανάλωσης. Για να προσδιοριστεί κατά πόσο τα προϊόντα αυτά προορίζονται για ίδια χρήση ιδιώτη, λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

- α) η εμπορική ιδιότητα του κατόχου και οι λόγοι κατοχής των προϊόντων,
- β) ο τόπος όπου βρίσκονται τα προϊόντα ή, ανάλογα με την περίπτωση, ο χρησιμοποιούμενος τρόπος μεταφοράς,
- γ) κάθε έγγραφο σχετικό με τα προϊόντα,

δ) η φύση των προϊόντων,

ε) η ποσότητα των προϊόντων, για την οποία, ως αποδεικτικό στοιχείο, ορίζεται για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα το ποσοτικό όριο των είκοσι (20) χιλιοστόλιτρων (ml) υγρών αναπλήρωσης που περιέχονται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα, για τα ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόντα το ποσοτικό όριο των διακοσίων (200) τεμαχίων έκαστος (200 τεμάχια για το ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού και 200 τεμάχια για το ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν χωρίς καπνό) και για τα σακουλάκια νικοτίνης το ποσοτικό όριο των διακοσίων (200) τεμαχίων.

(Δ) Προϊόντα καφέ:

Οι ανωτέρω προβλεπόμενες ρυθμίσεις για ταξιδιώτες που επιστρέφουν από τρίτες χώρες εφαρμόζονται αναλόγως και σε ταξιδιώτες που εισέρχονται από άλλα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

33. **Ε Ποιοι δικαιούνται να αγοράζουν αδασμολόγητα και αφορολόγητα είδη από τα Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών (ΚΑΕ);**
Α Τα αφορολόγητα και αδασμολόγητα είδη πωλούνται μόνο στους εξερχομένους από τη χώρα ή διερχομένους από αυτήν ημεδαπούς ή αλλοδαπούς επιβάτες με προορισμό τρίτη χώρα, καθώς επίσης και στα πληρώματα των μεταφορικών μέσων που έχουν προορισμό τρίτη χώρα και παραδίδονται σε αυτούς κατά τον χρόνο αναχωρήσεώς τους από την Ελλάδα.
34. **Ε Ποιοι δικαιούνται να αγοράζουν φορολογημένα είδη από τα μικτά Καταστήματα Φορολογημένων και Αφορολογήτων Ειδών;**
Α Όλοι οι επιβάτες-ταξιδιώτες που έχουν προορισμό άλλο σημείο της ΕΕ.
35. **Ε Υπάρχει περιορισμός στις ποσότητες που μπορούν να προμηθευτούν οι επιβάτες από τα ΚΑΕ;**
Α Δεν υπάρχει περιορισμός, όμως, οι αγοραζόμενες ποσότητες πρέπει να είναι τέτοιες, ώστε να ικανοποιούν μόνο τις προσωπικές-οικογενειακές και, σε καμία περίπτωση, εμπορικές ανάγκες των επιβατών.
36. **Ε Πώς διενεργούνται οι πωλήσεις των αδασμοφορολογήτων ειδών στα ΚΑΕ;**
Α Με τη σφράγιση, από τα ΚΑΕ ή την επικύρωση μέσω ταμιακής μηχανής ή μέσω μηχανογραφημένου συστήματος, της κάρτας επιβίβασης του επιβάτη, η οποία χρησιμεύει σαν στοιχείο απόδειξης του προορισμού του, καθώς και με την έκδοση, από τα ΚΑΕ, απόδειξης λιανικής πώλησης για κάθε αγοραστή.
37. **Ε Πώς διενεργούνται οι πωλήσεις των φορολογημένων ειδών από τα μικτά ΚΑΕ που λειτουργούν στα αεροδρόμια και λιμάνια της χώρας;**
Α Με την έκδοση απόδειξης λιανικής πώλησεως.
38. **Ε Γίνονται έλεγχοι από την Τελωνειακή Υπηρεσία στους επιβάτες που αγοράζουν είδη από τα ΚΑΕ;**
Α Στους επιβάτες με προορισμό τρίτη χώρα διενεργούνται δειγματοληπτικοί έλεγχοι με βάση την κάρτα επιβίβασης και την απόδειξη λιανικής πώλησης. Στους λοιπούς

επιβάτες ασκείται διακριτική εποπτεία και στις περιπτώσεις βάσιμων υπονοιών, έλεγχος των αγορασθέντων από το κατάστημα ειδών σε σχέση με την εκδοθείσα απόδειξη λιανικής πώλησης.

39. **Ε Διώκεται η τυχόν αγορά ειδών από τα ΚΑΕ από μη δικαιούχα πρόσωπα;**
Α Διώκεται και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις περί λαθρεμπορίας του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα.

3. ΜΕΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ

40. **Ε Ποια πρόσωπα δικαιούνται να παραλάβουν με απαλλαγές τα προσωπικά τους είδη, όταν έρχονται να εγκατασταθούν στην Ελλάδα;**
- Α** Κάθε φυσικό πρόσωπο που είχε τη συνήθη κατοικία του στο εξωτερικό και τη μεταφέρει στην Ελλάδα, για να εγκατασταθεί μόνιμα, μπορεί να εισάγει με τις προβλεπόμενες απαλλαγές τα προσωπικά του είδη (οικοσκευή, αυτοκίνητο κ.λπ.).
- Για να χορηγηθούν οι απαλλαγές, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να έχει τη συνήθη κατοικία του στο εξωτερικό, τουλάχιστον τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν από τη μεταφορά της στην Ελλάδα, δηλαδή πριν τη χορήγηση πιστοποιητικού Μετοικεσίας από την αρμόδια Ελληνική Προξενική Αρχή του τόπου της συνήθους κατοικίας του στο εξωτερικό.
41. **Ε Πώς καθορίζεται ποιος είναι ο τόπος της συνήθους κατοικίας ενός προσώπου;**
- Α** Συνήθης κατοικία είναι ο τόπος στον οποίο ένα πρόσωπο διαμένει, συνήθως, δηλαδή, τουλάχιστον εκατόν ογδόντα πέντε (185) ημέρες συνεχείς ή όχι ανά δωδεκάμηνο, λόγω προσωπικών και επαγγελματικών δεσμών, ή σε περίπτωση ατόμου χωρίς επαγγελματικούς δεσμούς, λόγω προσωπικών δεσμών από τους οποίους προκύπτουν στενοί δεσμοί μεταξύ του ατόμου και του τόπου στον οποίο κατοικεί.
- Η συνήθης κατοικία ατόμου του οποίου οι επαγγελματικοί δεσμοί βρίσκονται σε τόπο άλλο από τον τόπο των προσωπικών του δεσμών και το οποίο για τον λόγο αυτό υποχρεώνεται να διαμένει διαδοχικά σε διάφορους τόπους, που βρίσκονται σε δύο ή περισσότερες χώρες, θεωρείται ότι βρίσκεται στον τόπο των προσωπικών του δεσμών με την προϋπόθεση ότι επιστρέφει τακτικά στον τόπο αυτό. Η τελευταία αυτή προϋπόθεση δεν απαιτείται όταν το άτομο διαμένει σε μια χώρα για την εκτέλεση αποστολής με καθορισμένη διάρκεια.
- Η φοίτηση σε πανεπιστήμιο ή άλλη σχολή δεν συνεπάγεται μεταφορά συνήθους κατοικίας.
42. **Ε Ποια στοιχεία συνεκτιμώνται για τον προσδιορισμό του μόνιμου κέντρου των συμφερόντων ενός προσώπου;**
- Α** Ως συνήθης κατοικία, θεωρείται ο τόπος τον οποίο ο ενδιαφερόμενος έχει καταστήσει μόνιμο κέντρο των συμφερόντων του. Για τον προσδιορισμό της συνήθους κατοικίας του δικαιούχου της απαλλαγής, με κριτήριο το μόνιμο κέντρο των συμφερόντων του, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα ασκούντα επιρροή πραγματικά στοιχεία, δηλαδή, θα πρέπει ιδίως να λαμβάνεται υπόψιν:
- η φυσική παρουσία του ίδιου και των μελών της οικογένειάς του,
 - η ύπαρξη στέγης,
 - ο πραγματικός τόπος φοίτησης των τέκνων σε σχολείο,
 - ο τόπος άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων,
 - ο τόπος των περιουσιακών συμφερόντων,
 - ο τόπος των διοικητικών δεσμών με τις δημόσιες αρχές και τους κοινωνικούς φορείς, καθ' όσον τα στοιχεία αυτά εκφράζουν τη βούληση του συγκεκριμένου ατόμου να

προσδώσει μονιμότητα στον τόπο, όπου αναπτύσσει τους δεσμούς αυτούς, λόγω της συνέχειας που προκύπτει από μια βιοτική συνήθεια και από την εξέλιξη των κοινωνικών και επαγγελματικών σχέσεων.

43 Ε Πότε θεωρείται ότι εργαζόμενος του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα που αποσπάται ή μετακινείται στο εξωτερικό έχει τη συνήθη κατοικία του εκτός Ελλάδας;

Α Στην περίπτωση που εργαζόμενος του ιδιωτικού ή δημοσίου τομέα (πχ δικαστικός υπάλληλος, μέλος του προσωπικού των ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού σώματος κλπ.) αναχώρησε για να εργαστεί στο εξωτερικό με συγκεκριμένη αποστολή ή απόσπαση για πάνω από δύο (2) συνεχή έτη, θεωρείται ότι έχει στο εξωτερικό τη συνήθη κατοικία του, υπό την προϋπόθεση ότι διαμένει επί εκατόν ογδόντα πέντε (185) ημέρες τουλάχιστον ανά έτος εκτός Ελλάδας, λόγω προσωπικών και επαγγελματικών δεσμών σύμφωνα με την περ. ε) του άρθρου 135 του του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 5222/2025, Α'134) και με τη λήξη της αποστολής ή της απόσπασής του επιστρέφει στην Ελλάδα για οριστική εγκατάσταση.

44. Ε Πώς αποδεικνύονται οι προσωπικοί και επαγγελματικοί δεσμοί ενός προσώπου σε κάποιο τόπο και ότι έχει καταστήσει τον τόπο αυτό μόνιμο κέντρο των συμφερόντων του;

Α Οι προσωπικοί και επαγγελματικοί δεσμοί ενός προσώπου με κάποιο τόπο και ότι έχει καταστήσει τον τόπο αυτό μόνιμο κέντρο των συμφερόντων του αποδεικνύονται, ανάλογα με την περίπτωση, από τα ακόλουθα ενδεικτικά δικαιολογητικά:

- αποδεικτικά ότι είναι εγκατεστημένος με την οικογένειά του στη χώρα αυτή (στοιχεία διαμονής-εργασίας κ.λπ., λοιπών μελών της οικογένειας),
- άδεια μόνιμης διαμονής και εργασίας των αρμόδιων αρχών της χώρας αυτής
- αποδεικτικά στοιχεία της εργασίας του,
- αποδεικτικά ότι είναι φορολογούμενος πολίτης της χώρας αυτής,
- αποδεικτικά ότι έχει ιδιόκτητη ή μισθωμένη οικία,
- αποδεικτικά ότι έχει κοινωνική ασφάλεια της χώρας αυτής,
- αποδεικτικά ότι είναι δημότης της πόλης στην οποία είναι εγκατεστημένος,
- στοιχεία εκπαίδευσης παιδιών (αν υπάρχουν παιδιά),
- στοιχεία διαφόρων συναλλαγών (λογαριασμοί ηλεκτρικού, νερού, τηλεφώνου κ.λπ.), άλλα στοιχεία από τα οποία προκύπτουν στενοί δεσμοί του ατόμου με τον τόπο αυτό ανάλογα με την περίπτωση.

45. Ε Ποια είναι τα προσωπικά είδη για τα οποία προβλέπεται απαλλαγή όταν ένα πρόσωπο μεταφέρει τη συνήθη κατοικία του;

Α Προσωπικά είδη, κατά την έννοια της μετοικεσίας, θεωρούνται τα είδη που προορίζονται για προσωπική χρήση των δικαιούχων προσώπων ή για τις ανάγκες του νοικοκυριού τους, όπως εξειδικεύονται στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1186/2009 του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2009 για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών (L 324).
Αποτελούν «προσωπικά είδη», ιδίως:

- η οικοσκευή: τα προσωπικά αντικείμενα, ο οικιακός ρουχισμός και τα είδη επίπλωσης ή εξοπλισμού που προορίζονται για προσωπική χρήση των ενδιαφερομένων ή για τις ανάγκες του νοικοκυριού τους,

- τα ποδήλατα και οι μοτοσικλέτες, τα αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσεως και τα οχήματα που ρυμουλκούνται από αυτά, τα τροχόσπιτα, τα σκάφη αναψυχής και τα ιδιωτικά αεροπλάνα, με την προϋπόθεση ότι έχουν χρησιμοποιηθεί από τον αιτούμενο την απαλλαγή τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν από τη μεταφορά της συνήθους κατοικίας του στην Ελλάδα.

Αποτελούν, επίσης, προσωπικά είδη οι οικιακές προμήθειες που προορίζονται να καλύψουν συνήθεις οικογενειακές ανάγκες, τα οικόσιτα ζώα, τα ιππευόμενα ζώα, καθώς και τα φορητά όργανα μηχανικών ή ελεύθερων τεχνών που είναι απαραίτητα για την άσκηση του επαγγέλματος του ενδιαφερομένου. Τα προσωπικά είδη δεν πρέπει να παρουσιάζουν, με το είδος ή την ποσότητά τους, οποιοδήποτε εμπορικό ενδιαφέρον.

46. Ε Ποια είδη δεν μπορεί να παραλάβει με απαλλαγές ο μετοικών;

Α ΔΕΝ παρέχεται απαλλαγή για:

- Οχήματα δημόσιας χρήσης (επιβατικό αυτοκίνητο δέκα θέσεων και πάνω, συμπεριλαμβανομένου και του οδηγού), φορτηγό αυτοκίνητο για μεταφορά εμπορευμάτων, κάθε άλλο ειδικό όχημα.
- Τα είδη που παρουσιάζουν με το είδος ή την ποσότητά τους οποιοδήποτε εμπορικό ενδιαφέρον ή προορίζονται για οικονομική – επαγγελματική δραστηριότητα (με εξαίρεση τα φορητά όργανα).
- Τα οινόπνευματώδη προϊόντα, τον καπνό και τα προϊόντα καπνού, με εξαίρεση τις ποσότητες που παραδίδονται ατελώς στους ταξιδιώτες.

47. Ε Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούν τα είδη, για να μπορούν να παραδοθούν με απαλλαγές;

Α Προϋποθέσεις:

- Τα είδη οικοσκευής μπορεί να είναι και καινούρια, με τον όρο ότι αποκτήθηκαν από το δικαιούχο πρόσωπο στη χώρα από την οποία μετοικεί, πριν από την έκδοση του πιστοποιητικού μετοικεσίας και αναγράφονται αναλυτικά στο πιστοποιητικό μετοικεσίας.
- Για τα μέσα μεταφοράς, παρέχεται απαλλαγή όταν εισάγονται τα συγκεκριμένα μέσα μεταφοράς που το δικαιούχο πρόσωπο, χρησιμοποίησε στον τόπο της προηγούμενης κατοικίας του, επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες πριν από την έκδοση του πιστοποιητικού μετοικεσίας και αναγράφονται στο πιστοποιητικό μετοικεσίας. Η χρησιμοποίηση του μέσου μεταφοράς επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες αποδεικνύεται από την άδεια οδήγησης του δικαιούχου. Ωστόσο, κατά την υποβολή της αίτησης μεταφοράς της συνήθους κατοικίας το μέσο μεταφοράς θα πρέπει να έχει περιέλθει στην πλήρη και αποκλειστική κυριότητα (ποσοστό 100%) του δικαιούχου προσώπου.

Η απαλλαγή χορηγείται για ένα είδος, κάθε κατηγορίας, μεταφορικού μέσου ως εξής:

- ιδιωτικής χρήσης οδικά μηχανοκίνητα οχήματα και οχήματα που ρυμουλκούνται από αυτά,

- μοτοποδήλατα ή μοτοσυκλέτες,
- τροχόσπιτα,
- σκάφη αναψυχής και
- ιδιωτικά αεροπλάνα.

Στην περίπτωση αυτή, παρέχεται πλήρης απαλλαγή από το αναλογούν τέλος ταξινόμησης στα μεταφορικά μέσα και, εφόσον, προέρχονται από χώρα εκτός ΕΕ, από τον δασμό και από τον αναλογούντα ΦΠΑ.

48. Ε Σε ποιους περιορισμούς υπόκεινται τα είδη που έχουν παραληφθεί με τις απαλλαγές των περί μετοικεσίας διατάξεων;

Α Τα είδη οικοσκευής και τα μέσα μεταφοράς, μέχρι να συμπληρωθεί ένα (1) έτος από τον τελωνισμό τους (από την ημερομηνία αποδοχής του τελωνειακού παραστατικού), δεν επιτρέπεται, με οποιοδήποτε τρόπο, τυπικό ή άτυπο:

- να μεταβιβαστούν από επαχθή ή χαριστική αιτία,
- να εκμισθωθούν,
- να αποτελέσουν αντικείμενο ενεχύρου ή χρησιδανείου,
- να παραχωρηθεί η χρήση τους σε τρίτους.

Σε περίπτωση, που ο δικαιούχος επιθυμεί να διαθέσει τα είδη οικοσκευής και τα μέσα μεταφοράς πριν να περάσει το περιοριστικό έτος, πρέπει, προηγουμένως, να ζητήσει την έγκριση του Τελωνείου και να καταβάλει τους δασμούς και τους φόρους από τους οποίους έτυχε απαλλαγής, με τέλη εκπρόθεσμης καταβολής από της εισαγωγής.

49. Ε Ποια είναι η διαδικασία και η απαιτούμενη επιβάρυνση για την μεταβίβαση μεταφορικών μέσων που παραλήφθηκε, ατελώς, από μετοικούντα;

Α Ιδιωτικής χρήσης μεταφορικά μέσα που παραλαμβάνονται με απαλλαγή, σύμφωνα με το παρόν, είναι δυνατόν να μεταβιβάζονται από το δικαιούχο ατέλειας πρόσωπο, μετά την παρέλευση της ετήσιας περιοριστικής προθεσμίας, ύστερα από έγκριση της αρμόδιας τελωνειακής αρχής, αφού, προηγουμένως, καταβληθεί ποσοστό του τέλους ταξινόμησης ιδιωτικής χρήσης μεταφορικών μέσων, αναλόγως του διαστήματος που έχει παρέλθει από την ημερομηνία αποδοχής του, κατά περίπτωση, παραστατικού τελωνισμού, ως ακολούθως:

- από ένα (1) μέχρι δύο (2) έτη, καταβάλλεται το πενήντα τοις εκατό (50%),
- από δύο (2) μέχρι τρία (3) έτη, καταβάλλεται το σαράντα τοις εκατό (40%),
- από τρία (3) μέχρι τέσσερα (4) έτη, καταβάλλεται το τριάντα τοις εκατό (30%),
- από τέσσερα (4) μέχρι πέντε (5) έτη, καταβάλλεται το είκοσι τοις εκατό (20%),
- από πέντε (5) έτη και άνω, χωρίς καταβολή.

Το ποσοστό των προηγουμένων περιπτώσεων υπολογίζεται επί του ποσού του τέλους ταξινόμησης που αναλογεί στο συγκεκριμένο μεταφορικό μέσο με βάση τους συντελεστές που ορίζονται στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025 (Α' 134) «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας και άλλες Διατάξεις – Συνταξιοδοτικές Διατάξεις» και τη φορολογητέα αξία του μεταφορικού μέσου, όπως αυτή διαμορφώνεται κατά την ημερομηνία τελωνισμού του.

Η έγκριση για τη μεταβίβαση του αυτοκινήτου χορηγείται, ύστερα από αίτηση που καταθέτει στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή το δικαιούχο ατέλειας πρόσωπο.

Μετά την πάροδο πενταετίας από την ημερομηνία αποδοχής του παραστατικού εισαγωγής του αυτοκινήτου, η μεταβίβαση γίνεται χωρίς να απαιτείται έγκριση της Τελωνειακής Αρχής.

Σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου προσώπου, δεν οφείλονται τα ποσοστά του τέλους ταξινόμησης που ορίζονται ανωτέρω και η έγκριση για την περιέλευση του μεταφορικού μέσου στους κληρονόμους χορηγείται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή, ύστερα από αίτησή τους.

50. Ε Ποια πιστοποιητικά προσκομίζονται για την απόδειξη της συμμόρφωσης αντιρρυπαντικής τεχνολογίας;

Α Στις περιπτώσεις αγοράς καινούργιου ΙΧ επιβατικού αυτοκινήτου από τρίτη χώρα (δηλ. από χώρα μη μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου) θα πρέπει οι εκπομπές καυσαερίων των οχημάτων αυτών να ικανοποιούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του παραρτήματος της τελευταίας ισχύουσας για την ταξινόμηση Οδηγίας/ Κανονισμού καυσαερίων της ΕΕ.

Στις περιπτώσεις που μεταφέρεται ΙΧ επιβατικό αυτοκίνητο από τρίτη χώρα (δηλ. όχημα που είναι ήδη ταξινομημένο σε χώρα μη μέλος της ΕΕ ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου) θα πρέπει οι εκπομπές καυσαερίων των οχημάτων αυτών να ικανοποιούν τις απαιτήσεις της Οδηγίας/ Κανονισμού που αφορά στις εκπομπές ρύπων που ίσχυε στην ΕΕ κατά τον χρόνο της ταξινόμησης αυτών ως καινούργιων.

Απαγορεύεται η ταξινόμηση επιβατικών αυτοκινήτων που υπάγονται στις εκ κατασκευής προδιαγραφές ευρωπαϊκών προτύπων εκπομπών καυσαερίων Euro 3, 2 και 1 καθώς και αυτών που δεν υπάγονται σε προδιαγραφές ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων συμβατικής τεχνολογίας και για τα οποία δεν αποδεικνύονται οι εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα (Euro 0).

Για τις διαδικασίες και τα δικαιολογητικά χαρακτηρισμού των ειδικών περιπτώσεων επιβατικών αυτοκινήτων ως οχημάτων αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και διαπίστωσης της Οδηγίας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας τις προδιαγραφές της οποίας πληρούν, ισχύει η ΚΥΑ 5015968/2915/2009 (Β' 798). Ειδικότερα, για τα οχήματα που οι εκπομπές των καυσαερίων τους συμμορφώνονται με τον κώδικα κανονισμών της Καλιφόρνιας, ισχύουν οι εγκύκλιοι 190362/2021 (ΑΔΑ: ΨΙΒΑ465ΧΘΞ-ΛΔΟ) και 64683/2023 (ΑΔΑ: 9ΟΙ54656ΧΘΞ-ΗΘΟ) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Για ερωτήματα σχετικά με θέματα ΙΧ επιβατικών οχημάτων με προηγούμενη ταξινόμηση σε χώρα μη μέλος της ΕΕ και αν ικανοποιούν τις απαιτήσεις της Οδηγίας ή του Κανονισμού που αφορά στις εκπομπές ρύπων που ίσχυε στην ΕΕ κατά τον χρόνο της ταξινόμησης αυτών ως καινούργια, οι ενδιαφερόμενοι συνιστάται να επικοινωνούν με την:

Διεύθυνση Τεχνολογίας Οχημάτων του Υπουργείου Μεταφορών & Υποδομών,
Αναστάσεως 2 και Τσιγάντε, ΤΚ 15669 Παπάγου,
Τηλ: 2106508933, 2106508998, 2106508437
email: dto@yme.gov.gr

4. Άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ)

51. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την παράδοση αυτοκινήτων σε αναπήρους με απαλλαγή από το Τέλος Ταξινόμησης (ΤΤ);

Α Προϋποθέσεις:

Ι. Στους ανάπηρους Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίοι έχουν:

1. Πλήρη παράλυση των κάτω ή άνω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Α, υποπερ. α' και παρ. 2 του ν. 1798/1988- Α' 166).
 2. Σοβαρή κινητική αναπηρία του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Α, υποπερ. β', στοιχείο α' του ν. 1798/1988).
 3. Σοβαρή κινητική αναπηρία του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με συμμετοχή κινητικής αναπηρίας του ενός ή και των δύο άνω άκρων, με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% από τα οποία τα 40% τουλάχιστον από το ένα κάτω άκρο. (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Α, υποπερ. β' στοιχείο ββ' του ν. 1798/1988).
 4. Τύφλωση και από τους δύο οφθαλμούς με συνολικό ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80 %) και άνω (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Β του ν. 1798/1988).
 5. Νοητική αναπηρία με δείκτη νοημοσύνης κάτω του 40 (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Γ, υποπερ. α' του ν. 1798/1988).
 6. Αυτισμό, εφόσον αυτός συνοδεύεται από επιληπτικές κρίσεις ή νοητική αναπηρία ή οργανικό ψυχροσύνδρομο και εξαιτίας των παθήσεων αυτών το παθόν πρόσωπο έχει καταστεί ανάπηρο με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, είναι ανάκανο για εργασία και έχει ανάγκη βοήθειας (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Γ, υποπερ. β' του ν. 1798/1988).
 7. Μεσογειακή αναιμία (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Γ, υποπερ. γ') Σιδηροβλαστική αναιμία (άρθρο 38 του ν. 2072/1992).
 8. Δρεπανοκυτταρική αναιμία, Μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία Λοιπές Αιμοσφαιρινοπάθειες (άρθρο 17 του ν. 3402/2005).
 9. Νεφρική ή ηπατική ή πνευμονική ή καρδιακή ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή Μεταμόσχευση νεφρού ή ήπατος ή καρδιάς ή πνεύμονα (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Γ, υποπερ. δ' του ν.1798/1988).
 10. Συγγενή αιμορραγική διάθεση (Αιμορροφιλία) ή κυστική ίνωση ή ομόζυγο κληρονομική υπερχοληστερολαιμία, εφόσον τα άτομα εξαιτίας των παθήσεων αυτών, έχουν καταστεί ανάπηροι, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, είναι ανάκανο για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Γ, υποπερ. ε' του ν.1798/1988).
- ΙΙ. Στους Έλληνες αναπήρους: α) πολέμου αξιωματικούς και οπλίτες, β) αξιωματικούς και οπλίτες των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος, γ) υπαλλήλους της Τελωνειακής Υπηρεσίας εντεταλμένους στη δίωξη λαθρεμπορίου, οι οποίοι κρίθηκαν ή κρίνονται ανάκανοι για ενεργό υπηρεσία, συνεπεία τραύματος ή νοσήματος εν υπηρεσία και οι οποίοι εξαιτίας αυτού 34 λαμβάνουν σύνταξη, δ) πολίτες, οι οποίοι κατέστησαν ανάπηροι από

21/4/1967 έως 23/7/1974, συνεπεία της δράσης τους κατά του δικτατορικού καθεστώτος, ε) ανάπηροι πολέμου άμαχου πληθυσμού και ανάπηροι άμαχου πληθυσμού στ) Στελέχη και Αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας που έχουν τεθεί σε κατάσταση Πολεμικής Διαθεσιμότητας ή Μόνιμης Διαθεσιμότητας.

Δικαιολογητικά:

Η διαπίστωση της φύσης και των ποσοστών αναπηρίας της κατηγορίας Ι καθορίζεται με βάση τη γνωστοποίηση αποτελέσματος αναπηρίας των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηριών (ΚΕΠΑ) του ΕΦΚΑ.

Με την Α. 1235/2021 (Β'5083, ΑΔΑ: 6ΖΑΙ46ΜΠ3Ζ-29Ω) Κοινή Απόφαση των Υφυπουργών Οικονομικών - Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (εφεξής «ΚΥΑ») με θέμα «Αντιστοίχιση παθήσεων του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 με τον ΕΠΠΑ», καθορίζεται η αντιστοίχιση των παθήσεων, που ορίζονται στο άρθρο 16 του ν. 1798/1988, όπως ισχύει, με τις παθήσεις και τα ποσοστά αναπηρίας που καθορίζονται από το ΚΕΠΑ.

Η διαπίστωση της φύσης και των ποσοστών αναπηρίας για την κατηγορία ΙΙ των δικαιούχων πραγματοποιείται από την Ανώτατη του Στρατού Υγειονομική Επιτροπή (ΑΣΥΕ).

Με την Α. 1003/13.1.2025 (Β'359, ΑΔΑ: 9ΓΤΧ46ΜΠ3Ζ-ΜΟ2) απόφαση Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις, δικαιολογητικά και διαδικασία χορήγησης απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων που παραλαμβάνονται από άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ).

52. Ε Τι καλύπτει η ατέλεια και ποιος πρέπει να είναι ο κυλινδρισμός και ο τύπος του αυτοκινήτου που εισάγεται ατελώς από αναπήρους;

- Α** Η ατέλεια που παρέχεται καλύπτει το ΤΤ. Ο τυχόν οφειλόμενος ΦΠΑ και ο εισαγωγικός δασμός (σε περίπτωση εισαγωγής του αυτοκινήτου από χώρα εκτός ΕΕ) καταβάλλονται κανονικά. Το παραλαμβανόμενο αυτοκίνητο πρέπει να είναι αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και να έχει κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1.650 κ.εκ. Κατ' εξαίρεση, οι ανάπηροι που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 2.650 κ.εκ. και οι ανάπηροι που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 100%, μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 3.650 κ.εκ. Για τους δικαιούχους αναπήρους κυλινδρισμού κινητήρα μέχρι 1.650 κ.εκ. παρέχεται η δυνατότητα παραλαβής επιβατικού αυτοκινήτου μεγαλύτερου κυβισμού, με την καταβολή ποσοστού του αναλογούντος στο αυτοκίνητο αυτό τέλους ταξινόμησης (30% για τα πάνω από 1650 κ.εκ. και μέχρι 2000 κ.εκ. και 58% για τα πάνω από 2.000 κ.εκ.).

53. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις χορήγησης έγκρισης οδήγησης αναπηρικού αυτοκινήτου από άλλο πλην του δικαιούχου προσώπου;

- Α** Το παραλαμβανόμενο αυτοκίνητο μπορεί, για καλύτερη εξυπηρέτηση του αναπήρου, να οδηγείται και από άλλα πρόσωπα (ένα ή δύο), με την υποχρέωση να επιβαίνει σε αυτό ο

ανάπηρος, ύστερα από άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, η οποία χορηγείται κατόπιν αιτήσεώς του, στην οποία θα δηλώνει τα πρόσωπα που επιθυμεί να οδηγούν το αυτοκίνητο και τα οποία δεν πρέπει να διαμένουν μακριά από την κατοικία του.

54. Ε Ποιες κυρώσεις επιβάλλονται σε περίπτωση που το αυτοκίνητο οδηγείται από τους οριζόμενους οδηγούς χωρίς να επιβαίνει ο ανάπηρος;

- Α** Η οδήγηση του αυτοκινήτου χωρίς να επιβαίνει σε αυτό ο ανάπηρος συνιστά τελωνειακή παράβαση, η οποία συνεπάγεται την επιβολή προστίμου. Το παραπάνω πρόστιμο δεν επιβάλλεται, εφόσον η οδήγηση του αυτοκινήτου γίνεται μέσα στα όρια του νομού της μόνιμης κατοικίας του αναπήρου. Εφόσον το αυτοκίνητο οδηγείται εκτός των ορίων του νομού, πρέπει να αποδεικνύεται ότι υφίστανται εξαιρετικές ή επείγουσες περιστάσεις ή ότι έγινε αποκλειστικά και μόνο για λόγους εξυπηρέτησης των άμεσων αναγκών του αναπήρου. Διάθεση του αυτοκινήτου σε άλλες χρήσεις επισύρει κυρώσεις (άρση της ατέλειας), με την επιφύλαξη εφαρμογής των ισχυουσών περί τελωνειακών παραβάσεων και λαθρεμπορίας διατάξεων.

55. Ε Ποια είναι η διαδικασία τελωνειακής παρακολούθησης - αποδέσμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων από το καθεστώς της ατέλειας και παραλαβής άλλου ατελώς;

- Α** Επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με πλήρη ή μερική απαλλαγή από το ΤΤ, μετά την πάροδο επτά (7) ετών από την λήξη του έτους μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε ο τελωνισμός τους, μπορούν, ύστερα από άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής να μεταβιβαστούν σε άλλο πρόσωπο ή να χρησιμοποιηθούν σε άλλες χρήσεις, χωρίς υποχρέωση καταβολής του αναλογούντος τέλους ταξινόμησης. Ωστόσο, για τα επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με πλήρη ή μερική απαλλαγή από το ΤΤ και αποδεσμεύονται, πριν από την παρέλευση του ανωτέρω ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος της επταετίας από τον τελωνισμό τους, εισπράττεται το ΤΤ που αναλογεί ή η διαφορά μεταξύ του τέλους αυτού και του ΤΤ που έχει καταβληθεί. Το ΤΤ, υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας, που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά κατά το χρόνο της τελωνειακής αποδέσμευσης.

56. Ε Ποια είναι η διαδικασία μεταβίβασης αναπηρικού αυτοκινήτου, που περιέρχεται στους κληρονόμους λόγω θανάτου του αναπήρου;

- Α** Επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή από το ΤΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία και συνεπεία θανάτου αυτών περιέρχονται στους νόμιμους κληρονόμους τους, τακτοποιούνται τελωνειακά από τους τελευταίους, μέσω της Τελωνειακής Περιφέρειας Αττικής (πλατεία Αγίου Νικολάου – Πειραιάς, τηλ. 210- 45.11.288), εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από την ημερομηνία θανάτου του δικαιούχου προσώπου. Στην περίπτωση αυτή, οι κληρονόμοι καταβάλλουν τόσα δέκατα του ΤΤ που αναλογεί ή αντίστοιχα της διαφοράς μεταξύ του ΤΤ που αναλογεί και του ΤΤ που έχει καταβληθεί, όσα είναι και τα εξάμηνα που υπολείπονται για τη συμπλήρωση του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος. Το κλάσμα του εξαμήνου θεωρείται ως ολόκληρο εξάμηνο. Το ΤΤ υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία

και τους συντελεστές φορολογίας που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά κατά το χρόνο της τελωνειακής αποδέσμευσης. Επισημαίνεται, ότι μετά από την παρέλευση πέντε (5) ετών από την ημερομηνία τελωνισμού του αυτοκινήτου δεν οφείλεται από τους νόμιμους κληρονόμους καταβολή ΤΤ. Σε περίπτωση υποβολής αιτημάτων τελωνειακής τακτοποίησης- αποδέσμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων από τους νόμιμους κληρονόμους των δικαιούχων, μετά την πάροδο της προθεσμίας των δύο (2) ετών από την ημερομηνία θανάτου του δικαιούχου προσώπου, η εν λόγω τελωνειακή τακτοποίηση-αποδέσμευση πραγματοποιείται μέσω της Τελωνειακής Περιφέρειας Αττικής, μετά την επιβολή από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή τελωνισμού του αυτοκινήτου του προβλεπόμενου από την παρ. 2 του άρθρου 164 προστίμου του ν.5222/2025, επιφυλασσόμενων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων.

Τέλος, επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή από το ΤΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία και συνεπεία θανάτου αυτών περιέρχονται στους νόμιμους κληρονόμους τους, δύνανται να αποδεσμεύονται τελωνειακά από τους τελευταίους, εντός του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος, μέσω μεταβίβασης σε άλλο δικαιούχο της ίδιας απαλλαγής πρόσωπο, χωρίς την καταβολή του ΤΤ και με νέα εκκίνηση του προβλεπόμενου περιοριστικού διαστήματος παρακολούθησης της ατέλειας από την ημερομηνία της μεταβίβασης.

57. Ε Ποια είναι η διαδικασία τελωνειακής αποδέσμευσης αναπηρικού αυτοκινήτου από τους ίδιους τους ανάπηρους κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ πενταετίας και επταετίας;

Α Για επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή από το ΤΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις περί αναπήρων και ζητείται η τελωνειακή αποδέσμευσή τους, μετά την παρέλευση της πενταετίας και πριν από τη συμπλήρωση της επταετίας από την ημερομηνία τελωνισμού τους, καταβάλλεται το 30% του τέλους ταξινόμησης, το οποίο υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά, κατά το χρόνο της αποδέσμευσης. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή οι δικαιούχοι δεν μπορούν να παραλάβουν άλλο αυτοκίνητο με τις διατάξεις απαλλαγής του ΤΤ που ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία.

58. Ε Επιτρέπεται η αντικατάσταση αναπηρικού αυτοκινήτου λόγω κλοπής;

Α Σε περίπτωση κλοπής αναπηρικού αυτοκινήτου, που έχει παραληφθεί με πλήρη ή μερική απαλλαγή από το ΤΤ και υπό την προϋπόθεση ότι παρέχεται από τις ισχύουσες διατάξεις η δυνατότητα εκ νέου χορήγησης απαλλαγής από τον φόρο, εάν η κλοπή έχει συντελεστεί εντός του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος της επταετίας, για την εκ νέου υπαγωγή του δικαιούχου στο δικαίωμα, ανεξάρτητα από το χρονικό σημείο κατά το οποίο συντελείται η κλοπή :

- εφόσον η υποβολή του αιτήματος για την απόκτηση νέου αυτοκινήτου ατελώς γίνεται εντός του εκάστοτε περιοριστικού διαστήματος, οφείλεται το αναλογούν για το κλαπέν αυτοκίνητο ΤΤ, ενώ,
- εφόσον η υποβολή του αιτήματος για την απόκτηση νέου αυτοκινήτου ατελώς γίνεται πέραν του εκάστοτε περιοριστικού διαστήματος, απαλλάσσεται ο δικαιούχος από την καταβολή του αντίστοιχου ΤΤ.

59. Ε Υπάρχει δυνατότητα αντικατάστασης του αυτοκινήτου;

- Α** Σε περίπτωση ολικής καταστροφής των ως άνω παραλαμβανόμενων αυτοκινήτων, επιτρέπεται η αντικατάστασή τους, με την τήρηση των προβλεπόμενων της παραγράφου 9 του άρθρου 148 του ν.5222/2025 και συγκεκριμένα υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή: α) αίτηση για την παραλαβή νέου αυτοκινήτου με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης, β) ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο αδικημάτων και συμβάντων της οικείας Αστυνομικής Αρχής, από το οποίο προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος έχει δηλώσει την ολική καταστροφή, γ) πράξη οριστικής διαγραφής από τα Μητρώα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, του αυτοκινήτου που καταστράφηκε, δ) βεβαίωση ότι το αυτοκίνητο που καταστράφηκε έχει εγκαταλειφθεί υπέρ του Δημοσίου μέσω τελωνειακής αρχής και, ε) βεβαίωση της Διεύθυνσης Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Περιουσίας (ΔΙΔΕΠ) της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Τεχνικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΤΥ) της ΑΑΔΕ ότι το αυτοκίνητο που εγκαταλείφθηκε σύμφωνα με την υποπερ. βδ) έχει χαρακτηριστεί ως Όχημα Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ).

5. Γονείς με τουλάχιστον τρία (3) ανήλικα ή προστατευόμενα τέκνα

60. Ε Ποια είναι τα δικαιούχα πρόσωπα για την χορήγηση της απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης (ΤΤ) επιβατικών αυτοκινήτων και ο δικαιούμενος κυβισμός;

Α Χορηγείται πλήρης απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης για ένα (1) επιβατικό αυτοκίνητο, κυλινδρισμού κινητήρα μέχρι και δύο χιλιάδες (2.000) κυβικά εκατοστά, που εισάγεται ή παραλαμβάνεται, είτε από γονείς, έγγαμους ή με σύμφωνο συμβίωσης ή άγαμους με αναγνωρισμένα τέκνα, που συνοικούν και έχουν κατά τον χρόνο υποβολής του, κατά περίπτωση, τελωνειακού παραστατικού, τουλάχιστον τρία (3) ανήλικα ή προστατευόμενα τέκνα, για τα οποία η γονική μέριμνα και επιμέλεια ασκείται είτε από κοινού και εξίσου από τους δύο (2) γονείς, είτε από γονέα που ασκεί τη γονική μέριμνα και αποκλειστική επιμέλεια των ανωτέρω τέκνων, σύμφωνα με το οικογενειακό δίκαιο και τις λοιπές διατάξεις που διέπουν τις σχέσεις γονέων τέκνων.

Για επιβατικά αυτοκίνητα με κυλινδρισμό κινητήρα άνω των δύο χιλιάδων (2.000) κυβικών εκατοστών η απαλλαγή περιορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του τέλους ταξινόμησης.

Η απαλλαγή χορηγείται σε πρόσωπα που πληρούν και μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) είναι Έλληνες πολίτες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,
- β) είναι ομογενείς αλλοδαποί, που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και διαθέτουν δελτίο ομογενούς,
- γ) είναι πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,
- δ) είναι πολίτες τρίτων κρατών που διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα και είναι γονείς τέκνων ελληνικής υπηκοότητας. Δεν απαιτείται να έχουν ελληνική υπηκοότητα τα τέκνα, αν ένας μόνο εκ των δύο γονέων είναι πολίτης τρίτου κράτους.

Για την χορήγηση της απαλλαγής ως «προστατευόμενα τέκνα» θεωρούνται:

- α) τέκνα που φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή αλλοδαπής,
- β) τέκνα που εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους,
- γ) τέκνα με αναπηρία ποσοστού εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, άγαμα, διαζευγμένα ή σε κατάσταση χηρείας ή λύσης του συμφώνου συμβίωσης ή διακοπής συμβίωσης, εφόσον δεν εμπίπτουν στις άλλες κατηγορίες ατόμων που δικαιούνται παραλαβής επιβατικού αυτοκινήτου με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης.

61. Ε Στις περιπτώσεις διαζευγμένων γονέων ποιο είναι το δικαιούχο της απαλλαγής πρόσωπο;

Α Σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή λύσης ή ακύρωσης του συμφώνου συμβίωσης ή διακοπής της συμβίωσης των συζύγων ή των μερών του συμφώνου συμβίωσης, εφόσον ζουν και οι δύο (2) γονείς ή σε περίπτωση άγαμων γονέων με αναγνωρισμένα τέκνα που δεν συνοικούν, οι οποίοι ασκούν από κοινού και εξίσου τη γονική μέριμνα και επιμέλεια τριών (3) ή περισσότερων ανήλικων ή προστατευόμενων τέκνων χορηγείται:

α) μερική απαλλαγή, σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του τέλους ταξινόμησης, για επιβατικό αυτοκίνητο, κυλινδρισμού κινητήρα μέχρι και δύο χιλιάδες (2.000) κυβικά εκατοστά, σε κάθε γονέα που θεμελιώνει δικαίωμα απαλλαγής, κατά την υποβολή του κατά περίπτωση τελωνειακού παραστατικού ή

β) πλήρης απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης, για επιβατικό αυτοκίνητο κυλινδρισμού κινητήρα μέχρι και δύο χιλιάδες (2.000) κυβικά εκατοστά, στον ένα εκ των δύο γονέων, εφόσον ο άλλος γονέας συναινέσει στη χορήγηση πλήρους απαλλαγής στον άλλο γονέα.

Η απαλλαγή των περ. α) και β) χορηγείται και σε γονέα, ο οποίος ασκεί από κοινού και εξίσου τη γονική μέριμνα και επιμέλεια τριών (3) ή περισσότερων ανήλικων ή προστατευόμενων τέκνων, των οποίων ο έτερος γονέας δύναται να είναι διαφορετικός για ένα ή περισσότερα από τα τέκνα.

Για επιβατικά αυτοκίνητα με κυλινδρισμό κινητήρα άνω των δύο χιλιάδων (2.000) κυβικών εκατοστών η απαλλαγή περιορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του τέλους ταξινόμησης στην ανωτέρω περίπτωση β), ενώ η απαλλαγή της περίπτωσης α) περιορίζεται στο ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του τέλους ταξινόμησης ανά γονέα.

62. Ε Είναι δυνατή η εκ νέου άσκηση του δικαιώματος απαλλαγής;

Α Η απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης χορηγείται για μία μόνο φορά σε γονείς ή γονέα με τρία (3) ανήλικα ή προστατευόμενα τέκνα. Στα πρόσωπα αυτά χορηγείται απαλλαγή για μία ακόμη φορά, μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία χορήγησης της απαλλαγής για πρώτη φορά, εφόσον αποκτήσουν και άλλο ή άλλα τέκνα και κατά την ημερομηνία υποβολής του παραστατικού τελωνισμού του αυτοκινήτου έχουν τουλάχιστον τέσσερα (4) ανήλικα ή προστατευόμενα τέκνα.

Σε γονείς ή γονέα με τέσσερα (4) τουλάχιστον ανήλικα ή προστατευόμενα τέκνα χορηγείται απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης για μία ακόμη φορά, μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία χορήγησης της απαλλαγής για πρώτη φορά, εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής του παραστατικού τελωνισμού του αυτοκινήτου έχουν τουλάχιστον τέσσερα (4) ανήλικα ή προστατευόμενα τέκνα.

63. Ε Ποια δικαιολογητικά συνυποβάλλονται ψηφιακά με το κατά περίπτωση τελωνειακό παραστατικό στην αρμόδια Τελωνειακή αρχή ;

Α Οι ενδιαφερόμενοι συνυποβάλλουν ψηφιακά με το κατά περίπτωση τελωνειακό παραστατικό στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, τα παρακάτω δικαιολογητικά, με εξαίρεση αυτά που η τελωνειακή αρχή υποχρεούται να αναζητήσει αυτεπαγγέλτως:

- Για πολίτες κράτους μέλους της Ε.Ε., βεβαίωση εγγραφής για πολίτες της Ένωσης ή έγγραφο πιστοποίησης μόνιμης διαμονής σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 16 του π.δ. 106/2007 (Α' 135), αντίστοιχα,
- Για ομογενείς αλλοδαπούς, το Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς,
- Άδεια οδήγησης σε ισχύ τουλάχιστον ενός εκ των γονέων ή ενός εκ των τέκνων τους ή επαγγελματία οδηγού με την σύμβαση εργασίας του ή άλλου συνυποκείμενου προσώπου με οποιοδήποτε αποδεικτικό έγγραφο συνοίκησης, όπως έντυπο φορολογίας εισοδήματος ή εκκαθαριστικό,

- Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης τελευταίου εξαμήνου του Δήμου στον οποίο είναι εγγεγραμμένη η οικογένεια,
- Στην περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή λύσης ή ακύρωσης του συμφώνου συμβίωσης ή διακοπής της συμβίωσης των συζύγων ή των μερών του συμφώνου συμβίωσης, συμβολαιογραφική πράξη ή δικαστική απόφαση ή έγγραφο βεβαίαιας χρονολογίας ή πρακτικό διαμεσολάβησης σύμφωνα με τον ν. 4640/2019,
- Τις ακόλουθες, κατά περίπτωση, Υπεύθυνες Δηλώσεις του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, οι οποίες εκδίδονται, είτε από την ειδική εφαρμογή της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), είτε με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του δικαιούχου από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ :
 - α) περί συναίνεσης ως προς την άσκηση του σχετικού δικαιώματος απαλλαγής από τον άλλο γονέα στην περίπτωση συνεπιμέλειας,
 - β) περί άσκησης του δικαιώματος για πρώτη φορά ή για την εκ νέου άσκηση αυτού,
 - γ) από τον/την σύζυγο/ μέρος του συμφώνου συμβίωσης του δικαιούχου γονέα εφόσον έχει αποκτήσει μαζί του/της κάποιο ή κάποια από τα ανήλικα ή προστατευόμενα τέκνα στην οποία δηλώνει ότι έλαβε γνώση ότι ο σύζυγος/μέρος του συμφώνου συμβίωσης κάνει χρήση του δικαιώματος της απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης σύμφωνα με το άρθρο 149 του ν. 5222/2025.
- Στην περίπτωση προστατευόμενων τέκνων έγγραφο από το οποίο να προκύπτει η ιδιότητά τους (πχ Βεβαίωση φοίτησης από εκπαιδευτικό ίδρυμα, βεβαίωση από στρατιωτική υπηρεσία κ.α.).

64. Ε Ποια είναι η διαδικασία για τον αποχαρκτηρισμό του αυτοκινήτου;

Α Απαγορεύεται ρητά η μεταβίβαση, η μίσθωση ή η με οποιονδήποτε άλλο τρόπο παραχώρηση της χρήσης του αυτοκινήτου, πριν από την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία παραλαβής του, χωρίς την έγκριση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής. Σε περίπτωση μεταβίβασης ή παραχώρησης με οποιονδήποτε τρόπο της χρήσης του αυτοκινήτου πριν από τη συμπλήρωση τριών (3) ετών από την παραλαβή του, εισπράττεται το ΤΤ που αναλογεί κατά το χρόνο της μεταβίβασης ή η διαφορά μεταξύ του τέλους αυτού και του ΤΤ που έχει καταβληθεί. Μετά την παρέλευση τριών (3) ετών από την ημερομηνία παραλαβής του αυτοκινήτου, αυτό μπορεί να μεταβιβαστεί χωρίς την άδεια της Τελωνειακής Αρχής.

65. Ε Ποιοι μπορούν να οδηγήσουν το αυτοκίνητο;

Α Κατά το περιοριστικό διάστημα των τριών (3) ετών η οδήγηση του αυτοκινήτου επιτρέπεται στα μέλη της οικογένειας του δικαιούχου, σε τυχόν συνοικούντα με αυτόν πρόσωπα ή σε επαγγελματία οδηγό που απασχολείται με σύμβαση εργασίας.

66. Ε Υπάρχει δυνατότητα αντικατάστασης του αυτοκινήτου;

Α Σε περίπτωση ολικής καταστροφής των ως άνω παραλαμβανόμενων αυτοκινήτων, επιτρέπεται η αντικατάστασή τους, με την τήρηση των προβλεπόμενων της παραγράφου 9 του άρθρου 148 του ν.5222/2025 και συγκεκριμένα υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή: α) αίτηση για την παραλαβή νέου αυτοκινήτου με απαλλαγή από το τέλος

ταξινόμησης, β) ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο αδικημάτων και συμβάντων της οικείας Αστυνομικής Αρχής, από το οποίο προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος έχει δηλώσει την ολική καταστροφή, γ) πράξη οριστικής διαγραφής από τα Μητρώα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, του αυτοκινήτου που καταστράφηκε, δ) βεβαίωση ότι το αυτοκίνητο που καταστράφηκε έχει εγκαταλειφθεί υπέρ του Δημοσίου μέσω τελωνειακής αρχής και, ε) βεβαίωση της Διεύθυνσης Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Περιουσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Τεχνικών Υπηρεσιών της ΑΑΔΕ ότι το αυτοκίνητο που εγκαταλείφθηκε σύμφωνα με την υποπερ. βδ) έχει χαρακτηριστεί ως Όχημα Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ).

67. Ε Ποια είναι η διαδικασία μεταβίβασης αυτοκινήτου που περιέρχεται στους κληρονόμους λόγω θανάτου αυτού;

- Α** Στην περίπτωση των επιβατικών αυτοκινήτων που έχουν παραληφθεί με τις διατάξεις περί απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης γονέων με τουλάχιστον τρία (3) τέκνα και τα οποία συνεπεία θανάτου αυτών περιέρχονται στους κληρονόμους των παραπάνω προσώπων, οι κληρονόμοι καταβάλλουν τόσα δέκατα του τέλους ταξινόμησης που αναλογεί ή αντίστοιχα της διαφοράς μεταξύ του ΤΤ που αναλογεί και του ΤΤ που έχει καταβληθεί, όσα είναι και τα εξάμηνα που υπολείπονται για τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος. Το κλάσμα του εξαμήνου θεωρείται ολόκληρο εξάμηνο. Το ΤΤ υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά κατά τον χρόνο της αποδέσμευσης.

6. Ελεύθερη μεταβίβαση ειδών μετά την πάροδο δεκαετίας από την ατελή παραλαβή τους

68. **Ε Ποια είναι τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έκδοση βεβαιώσεως μη εκκρεμοτήτων ή απαλλαγής λόγω 10ετίας;**
- Α** Στις περιπτώσεις που από τις ισχύουσες ειδικότερες διατάξεις δεν προβλέπεται περιοριστικό διάστημα τελωνειακής παρακολούθησης για είδη που έχουν παραληφθεί ατελώς, τότε το περιοριστικό διάστημα ορίζεται σε δέκα (10) έτη.
- Για την ελεύθερη μεταβίβαση ειδών που έχουν παραληφθεί ατελώς απαιτείται έγκριση της εκάστοτε αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, η οποία χορηγείται ύστερα από σχετική αίτηση που θα κατατεθεί σε αυτήν, εφόσον:
- α) η αλλαγή της χρήσης ή η διάθεση στην κατανάλωση των ειδών γίνει μετά την πάροδο δεκαετίας από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε η ατελής παράδοσή τους και
 - β) έχει οριστικοποιηθεί η ατέλεια που χορηγήθηκε για τα είδη αυτά.
69. **Ε Πότε επιτρέπεται η ελεύθερη μεταβίβαση των αυτοκινήτων οχημάτων που παραλαμβάνονται στα πλαίσια διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων ή από τους αναγνωρισμένους στην Ελλάδα Διεθνείς Οργανισμούς ή τα μέλη των Οργανισμών αυτών;**
- Α** Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τα αυτοκίνητα οχήματα που παραλαμβάνονται, ειδικά, στα πλαίσια διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων ή από τους αναγνωρισμένους στην Ελλάδα Διεθνείς Οργανισμούς ή τα μέλη των Οργανισμών αυτών απαγορεύεται να μεταβιβασθούν, μισθωθούν ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο παραχωρηθεί η χρήση τους πριν την πάροδο πέντε (5) ετών από την ατελή παραλαβή τους, χωρίς την άδεια της τελωνειακής αρχής και την καταβολή των αναλογούντων δασμών και φόρων. Δύνανται, δηλαδή, να μεταβιβάζονται ελεύθερα από δασμούς και φόρους, μετά την παρέλευση του ανωτέρω περιοριστικού διαστήματος της πενταετίας και κατόπιν άδειας της Τελωνειακής Αρχής.
- Δεν απαιτείται η καταβολή των αναλογούντων δασμών και φόρων εντός του ανωτέρω περιοριστικού διαστήματος στις περιπτώσεις που τα ανωτέρω αυτοκίνητα οχήματα, είτε μεταβιβαστούν σε άλλο δικαιούχο της ατέλειας πρόσωπο, είτε εξαχθούν σε τρίτη χώρα, είτε αποσταλούν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε εγκαταλειφθούν υπέρ του Δημοσίου, είτε καταστραφούν.

7. Ιδιωτικά πλοία αναψυχής

70. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις έκδοσης Δελτίου Κίνησης των ιδιωτικών πλοίων αναψυχής;

Α Κάθε ιδιωτικό πλοίο αναψυχής άνω των 7 μέτρων με σημαία τρίτης χώρας ή άλλου Κράτους – Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οποίο δεν έχουν καταβληθεί οι αναλογούσες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις και το οποίο καταπλέει σε ελληνικά λιμάνια, προκειμένου να διακινείται στα ελληνικά χωρικά ύδατα, υποχρεούται στην ψηφιακή υποβολή του «Δελτίου Κίνησης» (Transit Log) και των δικαιολογητικών του εγγράφων στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή μετά τη δήλωση κατάπλου στις λιμενικές αρχές του πρώτου ελληνικού λιμένα κατάπλου και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθ. Δ.257/139/23-02-2000 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός τύπου «Δελτίου Κίνησης» (Transit Log)» και Α.1124/30.07.2024 (Β' 4542, ΑΔΑ: 9ΨΘΜ46ΜΠ3Ζ-71Γ) απόφαση καθώς και στην Ε.2073/29.11.2024 (ΑΔΑ: 6ΜΒ246ΜΠ3Ζ-Η0Φ) εγκύκλιο.

Οι προϋποθέσεις έκδοσης Δελτίου Κίνησης των ιδιωτικών πλοίων αναψυχής, καθορίζονται ως κατωτέρω:

α. «Δελτίο Κίνησης» ορισμένης ισχύος, για σκάφη που:

- φέρουν σημαία τρίτης χώρας και ανήκουν ή κατέχονται από πρόσωπα εγκατεστημένα σε τρίτη χώρα/ ή φέρουν σημαία άλλου κράτους – μέλους της ΕΕ και ανήκουν σε πρόσωπα εγκατεστημένα σε τρίτη χώρα,

- δεν έχουν καταβληθεί οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις που τους αναλογούν

β. «Δελτίο Κίνησης» αορίστου ισχύος, για σκάφη που:

- φέρουν σημαία τρίτης χώρας και ανήκουν σε πρόσωπα εγκατεστημένα σε τρίτη χώρα ή σε κράτος μέλος της ΕΕ,

- έχουν καταβληθεί οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις που τους αναλογούν

γ. «Δελτίο Κίνησης» ενός (1) μήνα, για σκάφη που:

- φέρουν σημαία τρίτης χώρας ή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα οποία δεν έχουν καταβληθεί οι αναλογούσες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις ή δεν προκύπτει κατά τον κατάπλου ότι αυτές έχουν καταβληθεί και

- έχει τη συνήθη κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στην Ελλάδα.

Για τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης που έχουν ολικό μήκος έως και επτά (7) μέτρα και υπάγονται στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής εκδίδονται Δελτία Προσωρινής Εισαγωγής (ΔΕΠΕ).

Επισημαίνεται ότι με τις διατάξεις της Α.1124/30-7-2024 απόφασης καθιερώθηκε η ψηφιακή υποβολή έκδοσης και διαχείρισης του Δελτίου Κίνησης (Transit log)

Περιορισμένης ή Αορίστου Διάρκειας. Οδηγίες για την εφαρμογή της έχουν δοθεί με την Ε.2073/29-11-2024 εγκύκλιο. Η διαδικασία πραγματοποιείται αποκλειστικά ψηφιακά μέσω της εφαρμογής “Δελτίο Κίνησης (Transit Log)” στον ιστότοπο της ΑΑΔΕ. Το αίτημα έκδοσης Δελτίου Κίνησης υποβάλλεται στον πρώτο ελληνικό λιμένα κατάπλου από το συναλλασσόμενο ηλεκτρονικά μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά στοιχεία. Η διαδικασία ολοκληρώνεται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή κατόπιν ελέγχου όλων

των προσκομιζόμενων στοιχείων και εφόσον διαπιστωθεί ότι πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις.

8. Αλιευτικά – Λοιπά πλοία – Ατέλειες/Εφοδιασμοί

71. Ε Ποιες είναι οι κατηγορίες των πλοίων που δικαιούνται ατελώς καύσιμα;

Α Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, απαλλάσσονται από τον ΕΦΚ τα καύσιμα που προορίζονται για τον εφοδιασμό των παρακάτω κατηγοριών πλοίων:

- α) στα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία, που εκτελούν διεθνείς πλόες,
- β) στα υπό ελληνική ή ξένη σημαία αλιευτικά πλοία που ασκούν αλιευτική δραστηριότητα σε ύδατα δικαιοδοσίας τρίτων χωρών,
- γ) στα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία που εκτελούν πλόες εσωτερικού και διεθνείς πλόες κατά τη διάρκεια του ίδιου πλου,
- δ) στα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία που εκτελούν πλόες εσωτερικού, στην κατηγορία αυτή ανήκουν και:
 - ρυμουλκά
 - ναυαγοσωστικά άνω των 10 κόρων,
 - λάντζες άνω των 10 κόρων,
 - βυθοκόροι άνω των 10 κόρων),
- ε) στα επαγγελματικά πλοία αναψυχής και στα τουριστικά ημερόπλοια των περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4926/2022 (Α' 82) αντίστοιχα,
- στ) στα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία που εκτελούν θαλάσσιες επιστημονικές έρευνες ή εργασίες εκμετάλλευσης θαλάσσιου υπόγειου πλούτου,
- ζ) στα αλιευτικά σκάφη,
- η) στα άλλα πλοία, πλωτά μέσα και εν γένει ναυπηγήματα υπό ελληνική ή ξένη σημαία, καθαρής χωρητικότητας πέντε (5) τουλάχιστον κόρων, για τις επί σκοπώ κέρδους εργασίες που πραγματοποιούν, εκτός λιμένα (στην κατηγορία αυτή ανήκουν και:
 - ρυμουλκά 5 έως 10 κόρων,
 - πλωτοί γερανοί,
 - σλέπια και δεξαμενόπλοια),
- θ) στα επιβατηγά πλοία με σημαία τρίτης χώρας που διενεργούν περιηγητικά ταξίδια (κρουαζιέρες), σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3872/2010 (Α' 148) και στα αντίστοιχα πλοία με ελληνική ή ενωσιακή σημαία που διενεργούν περιηγητικά ταξίδια, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 165 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α' 261), ανεξαρτήτως προορισμού, ενδιάμεσων προορισμών και λιμένα εφοδιασμού.
- ι) στα σκάφη του Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής και τα πλωτά μέσα δίωξης της τελωνειακής υπηρεσίας.
- ια) στα ελληνικά πολεμικά πλοία που αναχωρούν για το εξωτερικό και στα πολεμικά πλοία των ενόπλων δυνάμεων των κρατών που δεν μετέχουν στη συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού, τα οποία εισέρχονται στη χώρα, με σκοπό τον εφοδιασμό τους και την αναχώρησή τους για το εξωτερικό.

72. Ε Ποια είναι η διαδικασία για τον εφοδιασμό με υποκείμενα καύσιμα των επαγγελματικών πλοίων και ποια τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά απαλλαγής από τον ΕΦΚ;

Α Η διαδικασία εφοδιασμού πλοίων πραγματοποιείται με βάση την αρχή της αναγκαιότητας, δηλαδή με τις ποσότητες των εφοδίων που κρίνονται αναγκαίες για την παράδοση στο πλοίο, με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών του, καθώς και των επιβαινόντων σε αυτό και οι οποίες προσδιορίζονται από τη διάρκεια του ταξιδιού ή του πλου, τον αριθμό των επιβαινόντων, την κατηγορία του πλοίου και τη χωρητικότητα των δεξαμενών καυσίμων.

Για την εκτίμηση της αναγκαιότητας λαμβάνονται υπόψη μεταξύ των λοιπών προβλεπόμενων, κατά περίπτωση, δικαιολογητικών εγγράφων και οι εγγραφές που τηρούνται στο Βιβλίο Ατελειών.

Η διαδικασία του εφοδιασμού πλοίων πραγματοποιείται στο Τελωνείο Εφοδιασμού από τον εφοδιαστή, τον εφοπλιστή, τον πλοιοκτήτη ή τον πράκτορα του πλοίου:

α) με τη χρήση του εθνικού εντύπου της Δήλωσης Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΔΕΦΚ) στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πλοίο δεν δικαιούται πλήρη απαλλαγή από φορολογικές επιβαρύνσεις ή

β) με την τήρηση των διατυπώσεων της εξαγωγής, όταν ενωσιακά εμπορεύματα απαλλασσόμενα από ΦΠΑ ή ΕΦΚ παραδίδονται για τον εφοδιασμό πλοίων ανεξαρτήτως προορισμού του πλοίου, χωρίς ωστόσο οι εφοδιασμοί αυτοί να εξομοιώνονται με εξαγωγές.

Όσον αφορά στα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά απαλλαγής από τον ΕΦΚ, με την αριθ.

ΔΔΘΤΟΚ Γ 1151184 ΕΞ2016/20-10-2016 (ΑΔΑ: ΨΗ42Η-Ψ0Π) εγκύκλιο

επικαιροποιήθηκαν και κωδικοποιήθηκαν, ανά κατηγορία επαγγελματικού πλοίου, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση της απαλλαγής από τον ΕΦΚ καυσίμων για τον εφοδιασμό των εν λόγω πλοίων, τα οποία και υποβάλλονται,

υποχρεωτικά, ηλεκτρονικά. Η προαναφερθείσα εγκύκλιος τροποποιήθηκε με την αριθ.

ΔΔΘΤΟΚ Γ 1158944 ΕΞ2016/ 4-11-2016 (ΑΔΑ: ΩΥΔΒΗ-8ΧΛ) όμοια.

Περαιτέρω με την αριθ. Ε.2012/17-2-2025 Εγκύκλιο (ΑΔΑ: 6ΞΤΤ46ΜΠ3Ζ-ΩΟ3)

παρέχονται οδηγίες σχετικά με την δυνατότητα εκτέλεσης των ακόλουθων μεμονωμένων κινήσεων από επαγγελματικά πλοία αναψυχής του ν.4926/2022 (Α' 82), κενά επιβατών, με χορήγηση απαλλαγής από τον δασμό και ΕΦΚ καυσίμων, με τα οποία εφοδιάζονται τα πλοία αυτά:

α) τον απόπλου προς ή τον κατάπλου σε έτερο λιμένα, για την έναρξη εκτέλεσης σύμβασης ολικής ναύλωσης και την επιστροφή του πλοίου στη θέση ελλιμενισμού του μετά τη λήξη της, αντίστοιχα, εφόσον οι λιμένες αυτοί βρίσκονται εντός της Ελληνικής Επικράτειας

β) τη συμμετοχή σε συγκεκριμένη έκθεση για την προβολή και ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού.

73. Ε Με ποιες ποσότητες δύνανται να εφοδιάζονται τα αλιευτικά σκάφη και με ποια διαδικασία;

Α Τα αλιευτικά σκάφη που αλιεύουν στις ελληνικές θάλασσες εφοδιάζονται ατελώς με καύσιμα σε ποσότητες που καλύπτουν τις ανάγκες τους για ένα τρίμηνο και οι οποίες

προσδιορίζονται ανάλογα με την κατηγορία του σκάφους και την ιπποδύναμη της μηχανής.

Σε κάθε περίπτωση ατελούς εφοδιασμού θα ελέγχεται το βιβλίο ατέλειας και το ημερολόγιο γέφυρας του σκάφους, τα οποία πρέπει να είναι θεωρημένα από την εκάστοτε αρμόδια αρχή και να βρίσκονται επάνω στο σκάφος.

74. Ε Ποια είναι η διαδικασία εφοδιασμού πλοίων με ελεύθερα (φορολογημένα) καύσιμα με διαδικασία επιστροφής του ΕΦΚ;

- Α** Η χορήγηση καυσίμων από ελεύθερα αποθέματα, επιτρέπεται μόνον, εφόσον, στις περιοχές εφοδιασμού δεν υπάρχουν αφορολόγητα καύσιμα ή ειδικές περιστάσεις, οι οποίες εξετάζονται από το αρμόδιο Τελωνείο, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, υπαγορεύουν διαφορετική αντιμετώπιση.
- Για την επιστροφή ΕΦΚ, υποβάλλεται ηλεκτρονικά αίτηση στο κατά περίπτωση αρμόδιο Τελωνείο Υποβολής, βάσει του Νομού ή της Περιφερειακής Ενότητας όπου βρίσκεται η κατοικία του δικαιούχου φυσικού προσώπου ή η έδρα του δικαιούχου νομικού προσώπου.
- Η αίτηση επιστροφής ΕΦΚ καυσίμων υποβάλλεται τέσσερις (4) φορές ετησίως και συγκεκριμένα μέχρι το τέλος των μηνών Ιανουαρίου, Απριλίου, Ιουλίου και Οκτωβρίου. Η αίτηση αφορά όλους τους εφοδιασμούς που πραγματοποιήθηκαν το προηγούμενο τρίμηνο από την υποβολή της αίτησης με τα αντίστοιχα παραστατικά που έχουν εκδοθεί για το ίδιο διάστημα. Η ως άνω αίτηση δύναται να υποβάλλεται και ανά ημερολογιακό εξάμηνο, για μεν το πρώτο εξάμηνο μέχρι το τέλος του μηνός Ιουλίου, για δε το δεύτερο εξάμηνο μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του επόμενου έτους.
- Τα βασικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται στην αρμόδια τελωνειακή αρχή είναι τα ακόλουθα:

- i. Τα παραστατικά πώλησης (τιμολόγια) που αντιστοιχούν στις παραληφθείσες ποσότητες καυσίμων για το χρονικό διάστημα που καταλαμβάνει η αίτηση επιστροφής ΕΦΚ, τα συναφή παραστατικά διακίνησης εφόσον υπάρχει υποχρέωση έκδοσης, καθώς και κάθε άλλο αποδεικτικό επαλήθευσης της συναλλαγής που ζητηθεί από το αρμόδιο Τελωνείο. Με τα παραστατικά πώλησης συνυποβάλλονται τα αποδεικτικά εξόφλησής τους, αποκλειστικά, με τραπεζικό μέσο πληρωμής ανεξαρτήτως ποσού.
- ii. Συγκεντρωτικός Πίνακας Παραστατικών καυσίμων, βάσει των οποίων ο συναλλασσόμενος αιτείται επιστροφής ΕΦΚ.
- iii. Η/οι Σελίδα/ες του Ημερολογίου Κίνησης για το χρονικό διάστημα που καταλαμβάνει η αίτηση επιστροφής ΕΦΚ καυσίμων.
- iv. Η πρώτη σελίδα του Βιβλίου Ατελειών, που φέρει τη θεώρηση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, η σελίδα στην οποία υπάρχει η ετήσια θεώρηση, καθώς και οι σελίδες, οι οποίες περιλαμβάνουν τις εγγραφές εφοδιασμών καυσίμων, που έχουν πραγματοποιηθεί και για τις οποίες ο συναλλασσόμενος αιτείται επιστροφής ΕΦΚ.

75. Ε Ποια μέσα τραπεζικής πληρωμής είναι αποδεκτά;

- A**
- i. Αποδεικτικό κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα),
 - ii. Αποδεικτικό χρήσης χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του φυσικού ή νομικού προσώπου που πραγματοποιεί την πληρωμή,
 - iii. Τραπεζική επιταγή του φυσικού ή νομικού προσώπου ή η εκχώρηση επιταγών τρίτων,
 - iv. Συναλλαγματικές οι οποίες εξοφλούνται μέσω τραπέζης,
 - v. Ταχυδρομική επιταγή – ταχυπληρωμή ή κατάθεση σε λογαριασμό πληρωμών των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

Τα ανωτέρω αποδεικτικά τραπεζικού μέσου εξόφλησης πρέπει να αντιστοιχίζονται με τα ποσά των τιμολογίων πώλησης καυσίμων.

76. Ε Πώς εκδίδεται ένα Βιβλίο Ατελειών;

- A** Το βιβλίο ατελειών χορηγείται και θεωρείται από την Τελωνειακή Αρχή, στην περιφέρεια της οποίας έχει την έδρα του ο ενδιαφερόμενος, με την υποβολή σχετικής αίτησης και γραμματίου είσπραξης ΚΕΒΕΙΣ/ΔΟΥ για την καταβολή του ισότιμου της αξίας του. Η γενική διαχείριση των Βιβλίων Ατελειών ανήκει στο 1ο Τελωνείο Πειραιά.

77. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις Ψηφιακής Έγκρισης του δικαιώματος της δασμοφορολογικής ατέλειας αλιείων;

- A**
1. Για την χορήγηση της ψηφιακής έγκρισης του δικαιώματος της δασμοφορολογικής ατέλειας σε φυσικά πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική αλιεία, τα δηλωθέντα εισοδήματα από την αλιεία του προηγούμενου φορολογικού έτους, θα πρέπει να αντιστοιχούν στο 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός τους. Για την χορήγηση της ψηφιακής έγκρισης του δικαιώματος της δασμοφορολογικής ατέλειας σε νομικά πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική αλιεία, συμπεριλαμβανομένων των συμπλοιοκτησιών ή κοινωνίας δικαιώματος επί αλιευτικού σκάφους με αλληλέγγυα ευθύνη όλων των συμπλοιοκτητών ή κοινωνιών αντίστοιχα, με σύσταση ξεχωριστού νομικού προσώπου με ΑΦΜ και ΚΑΔ Κύριας Δραστηριότητας την αλιεία, θα πρέπει ο ΚΑΔ Κύριας Δραστηριότητας να είναι αυτός της αλιείας.
 2. Για την χορήγηση της ψηφιακής έγκρισης ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει ψηφιακά στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή έγκρισης μέσω της ψηφιακής εφαρμογή της ΑΑΔΕ “Τα αιτήματά μου” “Αίτηση ψηφιακής Έγκρισης / Τροποποίησης δικαιώματος δασμοφορολογικής ατέλειας” συνυποβάλλοντας τα κάτωθι δικαιολογητικά:
 - α. Επαγγελματική άδεια του αλιευτικού σκάφους σε ισχύ.
 - β. Ατομική επαγγελματική άδεια αλιείας. Η ατομική επαγγελματική άδεια αλιείας δεν απαιτείται σε περίπτωση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους νομικού προσώπου.
 - γ. Έγγραφο Εθνικότητας και Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης για τα αλιευτικά σκάφη άνω των δέκα (10) μέτρων.
 - δ. Έγγραφο Εθνικότητας ή Πιστοποιητικό Κυριότητας και σωρευτικά αυτών Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης ή Άδεια Εκτέλεσης Πλόων, σε περίπτωση αλιευτικού σκάφους κάτω των δέκα (10) μέτρων.

ε. Πιστοποιητικό καταμέτρησης, από το οποίο πρέπει να προκύπτει η χωρητικότητα των δεξαμενών καυσίμων, η ιπποδύναμη, η μάρκα και ο τύπος της μηχανής.

Σε περίπτωση που από το πιστοποιητικό καταμέτρησης δεν προκύπτει η χωρητικότητα των δεξαμενών καυσίμων, οι αιτούντες υποβάλλουν, συμπληρωματικά, ως δικαιολογητικό της χωρητικότητας των δεξαμενών καυσίμων:

- είτε βεβαίωση που εκδίδεται από εξουσιοδοτημένο οργανισμό,
- είτε βεβαίωση που εκδίδεται από διπλωματούχο ή πτυχιούχο ναυπηγό μηχανικό.

στ) Με την υποβολή των ως άνω βεβαιώσεων και για την αποτύπωση της θέσης των δεξαμενών συνυποβάλλεται:

- για μεν τα αλιευτικά σκάφη άνω των δέκα (10) μέτρων αντίγραφο εγκεκριμένου σχεδίου γενικής διάταξης– αποτύπωσης των δεξαμενών,
- για δε τα αλιευτικά σκάφη κάτω των δέκα (10) μέτρων σχέδιο διάταξης αποτύπωσης των δεξαμενών.

3. Η υποχρέωση υποβολής των ανωτέρω δικαιολογητικών που έχουν συνυποβληθεί σε προγενέστερη αίτηση και παραμένουν σε ισχύ, αντικαθίσταται, κατά την υποβολή νέας (ετήσιας) αίτησης για ψηφιακή έγκριση, από την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986, είτε από την ειδική εφαρμογή της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), είτε με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του αιτούντα από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή Κ.Ε.Π., στην οποία αναφέρονται, ρητά, τα δικαιολογητικά, για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση επανυποβολής.

4. Για τη χορήγηση της ψηφιακής έγκρισης του δικαιώματος της δασμοφορολογικής ατέλειας για πρώτη φορά, η αρμόδια τελωνειακή αρχή έγκρισης υποβάλλει ερώτημα, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην αρμόδια τελωνειακή αρχή παρακολούθησης, στην οποία τηρείται το μητρώο πλοίων της παρ. 7 του άρθρου 7 της αρ.

Τ.1940/41/14.04.2003 απόφασης, προκειμένου να της γνωστοποιηθεί εάν για το αλιευτικό σκάφος, για το οποίο της έχει υποβληθεί αίτημα χορήγησης ψηφιακής έγκρισης δικαιώματος δασμοφορολογικής ατέλειας, έχει χορηγηθεί σχετική έγκριση από άλλη Τελωνειακή Αρχή.

78. Ε Τι πρέπει να γνωρίζω σχετικά με το εισόδημα που προσμετράται για την αλιευτική δραστηριότητα σχετικά με τη θεώρηση του Βιβλίου Ατελείας;

- Α** 1. Η αλιεία πρέπει να δηλώνεται ως «Κωδικός Αριθμός Κύριας Δραστηριότητας» αλλά και ως «ΚΑΔ που αντιστοιχεί στα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα» στο Ε3.
2. Το ύψος του εισοδήματος από την αλιεία είναι αυτό που προκύπτει από τα ακαθάριστα έσοδα που δηλώνει ο συναλλασσόμενος.
3. Τυχόν επιδοτήσεις του κράτους που έχουν σκοπό την ενίσχυση της δραστηριότητας της αλιείας προσμετρώνται ως εισοδήματα σχετικά με την αλιεία.

9. Προσωρινή εισαγωγή

79. Ε Ποια πρόσωπα δικαιούνται να κυκλοφορούν στην Ελλάδα αυτοκίνητο με αλλοδαπές πινακίδες κυκλοφορίας, δηλαδή, με το καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης και για πόσο διάστημα;

Α Δικαιούχα πρόσωπα είναι:

(Α) Πρόσωπα με συνήθη κατοικία στο εξωτερικό που επισκέπτονται προσωρινά την Ελλάδα (Τουρίστες).

Το δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης χορηγείται στην κατηγορία αυτή για μέσα μεταφοράς και είδη ατομικής χρήσης, με τους εξής ειδικότερους όρους:

- το πρόσωπο να έχει τη συνήθη κατοικία του εκτός Ελλάδος,
- να έρχεται προσωρινά στην Ελλάδα,
- να χρησιμοποιεί το μέσον μεταφοράς και τα είδη ατομικής χρήσης για ιδιωτική του χρήση.

Η διάρκεια παραμονής στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης ορίζεται στους έξι (6) μήνες, συνεχείς ή όχι, ανά δωδεκάμηνο.

Σε έκτακτες περιστάσεις τα αρμόδια Τελωνεία μπορούν κατά την κρίση τους να χορηγήσουν επί πλέον παράταση μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες.

Ειδικά, τα επιβατικά οχήματα που εισάγονται-μεταφέρονται προσωρινά από πρόσωπα με συνήθη κατοικία στο εξωτερικό, που δεν ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, εφόσον δεν επανεξάγονται - επαναποστέλλονται με τη λήξη της διάρκειας των (6) μηνών, πρέπει να ακινητοποιούνται ύστερα από αίτηση του δικαιούχου στην αρμόδια τελωνειακή αρχή, και να παραμένουν ακινητοποιημένα το λιγότερο (6) μήνες και το ανώτερο (24) μήνες.

Για να μπορέσει ο δικαιούχος να κυκλοφορήσει εκ νέου το ακινητοποιημένο επιβατικό όχημα, πρέπει κατά το τελευταίο 12μηνο πριν από την άρση της ακινητοποίησης του οχήματος να αποδεικνύει ότι είχε τη συνήθη κατοικία του στο εξωτερικό, δηλαδή ότι παρέμεινε ο δικαιούχος στο εξωτερικό επί 185 ημέρες τουλάχιστον μετά την ακινητοποίηση του οχήματος.

Αν παρέλθουν 24 μήνες από την ακινητοποίηση, το όχημα κηρύσσεται αζήτητο.

Αν άρει την ακινητοποίηση του οχήματος του πριν από τους 24 μήνες και έχει δικαίωμα κυκλοφορίας μπορεί να το κυκλοφορήσει εκ νέου για 6 μήνες με καταβολή τελών κυκλοφορίας για όλο το διάστημα αυτό.

Η διαδικασία ακινητοποίησης και η άρση αυτής πραγματοποιείται πλέον ψηφιακά κατά τα οριζόμενα στην Ε. 2052/16-8-2023 (ΑΔΑ: 9ΣΔ646ΜΠ3Ζ-Ξ98) εγκύκλιο.

(Β) Πρόσωπα με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα που εργάζονται στο εξωτερικό τουλάχιστον έξι μήνες το δωδεκάμηνο.

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται:

- Οι Έλληνες υπήκοοι, κάτοικοι Ελλάδος που παραμένουν και εργάζονται στο εξωτερικό, τουλάχιστον 6 μήνες το δωδεκάμηνο.
- Τα πρόσωπα των οποίων οι σύζυγοι έχουν μετοικήσει στην Ελλάδα, εφόσον εξακολουθούν να παραμένουν πραγματικά στο εξωτερικό μετά τη μετοίκηση των συζύγων τους.

- Οι αλλοδαποί/αλλοδαπές που είναι παντρεμένοι/νες με Ελληνίδες/ Έλληνες μόνιμους κατοίκους Ελλάδος, εφόσον και μετά το γάμο τους εξακολουθούν να παραμένουν πραγματικά στο εξωτερικό.

Το δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης χορηγείται στην κατηγορία αυτή για μέσα μεταφοράς και είδη ατομικής χρήσης για διάστημα έξι (6) μηνών, συνεχών ή όχι, ανά δωδεκάμηνο, χωρίς την καταβολή τελών κυκλοφορίας, εφόσον φέρουν ισχύουσα άδεια κυκλοφορίας κανονικής σειράς.

(Γ) Ελληνικά πληρώματα εμπορικών πλοίων γραμμών εξωτερικού.

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι Έλληνες υπήκοοι, που είναι ναυτολογημένοι σε εμπορικά πλοία γραμμών εξωτερικού, τουλάχιστον έξι (6) μήνες το δωδεκάμηνο.

Το δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, χορηγείται μόνον για το ιδιωτικής χρήσης επιβατικό αυτοκίνητο και για διάστημα (6) έξι μηνών, συνεχών ή όχι, ανά δωδεκάμηνο, χωρίς την καταβολή τελών κυκλοφορίας, εφόσον φέρει ισχύουσα άδεια κυκλοφορίας κανονικής σειράς.

(Δ) Άλλες ειδικές κατηγορίες.

Το δικαίωμα της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης παρέχεται και στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Στα πρόσωπα που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, αποκλειστικά και μόνο για να σπουδάσουν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σχολές επιμόρφωσης που ανήκουν σε ΝΠΔΔ. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και είδη ατομικής χρήσης και για το διάστημα των σπουδών, ανάλογα με τα έτη σπουδών.
- Στα πρόσωπα που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, αποκλειστικά και μόνον για μετεκπαίδευση ή ειδίκευση σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σχολές επιμόρφωσης που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή πανεπιστημιακές κλινικές. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και για είδη ατομικής χρήσης και για διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη της μετεκπαίδευσης ή ειδίκευσης.
- Στους αλλοδαπούς που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, με σκοπό να εργαστούν σε εκτέλεση σύμβασης ορισμένου χρόνου με το ελληνικό δημόσιο, οργανισμό δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από το δημόσιο, σε αλλοδαπά εμπορικά ή βιομηχανικά επιμελητήρια ή σε εγκαταστημένους στη χώρα μας ξένους κρατικούς οργανισμούς και ινστιτούτα και οι οποίοι προσφέρουν ιδιαίτερα εξειδικευμένη εργασία προσωρινής μορφής. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και για είδη ατομικής χρήσης και για όσο διάστημα διαρκεί η σύμβαση εργασίας τους.
- Στους αλλοδαπούς υπηκόους που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα για να εργαστούν με σύμβαση ορισμένου χρόνου ως διδακτικό προσωπικό σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας μας ή σε ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα με βάση διμερείς μορφωτικές συμφωνίες. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και για είδη ατομικής χρήσης και για όσο διάστημα διαρκεί η σύμβαση εργασίας τους.
- Στους υπηρετούντες στο εξωτερικό υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και στους εξομοιούμενους με αυτούς υπαλλήλους που επιστρέφουν προσωρινά στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και

είδη οικοσκευής και για διάστημα μέχρι πέντε (5) χρόνια από την άφιξή τους στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας. Η πενταετής διάρκεια παρατείνεται για ολόκληρο το διάστημα παραμονής των υπαλλήλων στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας, με τον όρο ότι η παραμονή τους στην Κεντρική Υπηρεσία, δεν οφείλεται σε αίτημά τους, αλλά σε υπηρεσιακές ανάγκες, γεγονός που θα βεβαιώνεται από την αρμόδια Δημόσια Υπηρεσία. Παράταση πέραν της πενταετίας, θα χορηγείται τμηματικά για δώδεκα (12) μήνες κάθε φορά και μέχρι τη λήξη της υπηρεσίας του υπαλλήλου στην Κεντρική Υπηρεσία.

- Στους Έλληνες υπηκόους με συνθήκη κατοικία στην Ελλάδα που σπουδάζουν στο εξωτερικό ως φοιτητές, σπουδαστές ή μετεκπαιδευόμενοι σε σχολές εξωτερικού, εφόσον παραμένουν για σπουδές εκτός Ελλάδας κατά το μεγαλύτερο διάστημα του έτους σπουδών. Το δικαίωμα παρέχεται μόνο για επιβατικό όχημα και για διάστημα τριών (3) μηνών συνεχών ή όχι ανά ημερολογιακό έτος.

- Στα πρόσωπα που μετοικούν στην Ελλάδα. Το δικαίωμα παρέχεται μόνο για το επιβατικό όχημα, με σκοπό τον τελωνισμό του και για διάστημα ενός (1) μήνα, με τον όρο ότι το διάστημα αυτό δεν ξεπερνά την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί ο τελωνισμός του οχήματος με τις διατάξεις των μετοικούντων.

- Στους ομογενείς πολιτικούς πρόσφυγες η διάρκεια παραμονής στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται σε έξι (6) μήνες.

- Στο υπαλληλικό προσωπικό της ΕΕ, στο αλλοδαπό προσωπικό ξένων Αρχαιολογικών Σχολών, κ.λπ.

- Σε πρόσωπα με συνθήκη κατοικία στην Ελλάδα που εργάζονται σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ και χρησιμοποιούν στη χώρα μας επιβατικό όχημα ταξινομημένο στο άλλο αυτό κράτος μέλος στο όνομα εταιρείας που εδρεύει σε αυτό, εφόσον πληρούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- α) Η σύμβαση εργασίας ή η συμφωνία του μισθωτού ή μη μισθωτού εργαζόμενου με την εταιρεία να προβλέπει τη χορήγηση αυτοκινήτου ως πρόσθετη παροχή.

- β) Το εταιρικό όχημα να μη χρησιμοποιείται κατά τρόπο μόνιμο εντός της Ελλάδος, με την έννοια ότι χρησιμοποιείται το μεγαλύτερο μέρος του έτους εκτός Ελλάδος.

- γ) Η μη επαγγελματική χρήση του εταιρικού οχήματος να έχει δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με την επαγγελματική χρήση του και να προβλέπεται ρητά στη σύμβαση εργασίας ότι αποτελεί μέρος, από οικονομικής απόψεως, της αμοιβής του εργαζομένου.

- δ) Το όχημα να καλύπτεται ασφαλιστικά στην Ελλάδα.

Η διάρκεια παραμονής του επιβατικού οχήματος στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής δεν περιορίζεται χρονικά, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις.

80. Ε Ποια είναι τα μεταφορικά μέσα ιδιωτικής χρήσης και τα είδη ατομικής χρήσης που μπορούν να παραληφθούν με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης;

Α Μεταφορικά μέσα είναι:

Τα επιβατικά οχήματα ιδιωτικής χρήσης, δηλαδή:

- Επιβατικά αυτοκίνητα μέχρι εννέα (9) θέσεις, περιλαμβανομένου και του οδηγού ή αυτοκινούμενα τροχόσπιτα με τα ρυμουλκούμενά τους.
- Μοτοσικλέτες ή μοτοποδήλατα (αποκλείονται τα οχήματα δημόσιας χρήσης).
- Τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης.

- Τα αεροπλάνα ιδιωτικής χρήσης.
- Άλογα ιππασίας.

Είδη ατομικής χρήσης είναι:

Τα είδη που έχει ο επισκέπτης στις προσωπικές του αποσκευές, τις οποίες παρουσιάζει στο Τελωνείο κατά την άφιξή του και προορίζονται για τις ανάγκες κατά την προσωρινή παραμονή του στην Ελλάδα, όπως, ενδεικτικά:

- Τα είδη ρουχισμού.
- Η φωτογραφική μηχανή.
- Η φορητή κινηματογραφική μηχανή λήψεως.
- Η φορητή VIDEO CAMERA.
- Το φορητό ραδιόφωνο
- Το κασετόφωνο.
- Το φορητό μουσικό όργανο.
- Η σκηνή και ο εξοπλισμός κατασκηνώσεως.
- Είδη αθλήσεως (WIND SURFING, σκι, ποδήλατο, ρακέτες τένις κ.λπ.).
- Ο προσωπικός ηλεκτρονικός υπολογιστής.

81. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα μεταφορικά μέσα και τα είδη ατομικής χρήσης, προκειμένου να παραληφθούν με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης;

- Α** Τα επιβατικά οχήματα, κατά την είσοδό τους στην Ελλάδα, πρέπει να φέρουν επίσημες πινακίδες κυκλοφορίας κανονικής ή προσωρινής σειράς της χώρας που έχει εκδώσει την άδεια κυκλοφορίας τους.

Επίσης, πρέπει να συνοδεύονται από την άδεια κυκλοφορίας που έχει εκδώσει η χώρα στην οποία έχουν καταχωριστεί και να είναι ασφαλισμένα.

Εάν κατά την είσοδό τους στην Ελλάδα, δεν ισχύει η προσωρινού τύπου άδεια κυκλοφορίας, τότε δεν είναι δυνατή η υπαγωγή τους στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης.

Επίσης, δεν επιτρέπεται να κυκλοφορούν ή να παραμένουν στην Ελλάδα με τα παραπάνω καθεστώτα, πέραν της ημερομηνίας ισχύος της άδειας κυκλοφορίας προσωρινού τύπου. Για τη συνέχιση της παραμονής των οχημάτων στο παραπάνω καθεστώς πρέπει οι κάτοχοι να εφοδιάζονται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή με ελληνικές πινακίδες και άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου.

Το δικαιούχο πρόσωπο πρέπει να έχει δίπλωμα οδήγησης επιβατικού οχήματος.

82. Ε Σε ποιους περιορισμούς υπόκεινται τα μεταφορικά μέσα και τα είδη ατομικής χρήσης, που παραλαμβάνονται με το καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης;

- Α** • Τα μεταφορικά μέσα και τα είδη ατομικής χρήσης, που τίθενται στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, πρέπει να επανεξάγονται - επαναποστέλλονται το αργότερο μέχρι την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που προβλέπεται, κατά περίπτωση και έχει ορίσει το τελωνείο, διαφορετικά επιβάλλονται πρόστιμα.

- Τα ρυμουλκούμενα οχήματα πρέπει να επανεξάγονται - επαναποστέλλονται μαζί με το κυρίως όχημα που τα ρυμουλκεί. Παράδειγμα: αν έχει εισαχθεί - μεταφερθεί προσωρινά επιβατικό όχημα ΙΧ μαζί με ρυμουλκούμενο τροχόσπιτο, πρέπει να επανεξαχθούν - επαναποσταλούν μαζί, διαφορετικά επιβάλλονται πρόστιμα.
- Τα μεταφορικά μέσα και τα είδη ατομικής χρήσης δεν επιτρέπεται:
 - να μεταβιβαστούν,
 - να εκμισθωθούν,
 - να αποτελέσουν αντικείμενο ενεχύρου ή χρησιδανείου,
 - να παραχωρηθεί η χρήση τους σε τρίτους,
 - να οδηγούνται (για μέσα μεταφοράς), έστω και για μία μόνον φορά από τρίτους, ανεξάρτητα της υπαιτιότητας ή όχι του δικαιούχου προσώπου.

83. Ε Ποιες ποινές επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των όρων και προϋποθέσεων που θέτουν οι διατάξεις, οι οποίες διέπουν το καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης;

Α Παραβάσεις - Πρόσθετα τέλη (Πρόστιμα):

α) Σε περίπτωση εκπρόθεσμης επαναποστολής ή εξαγωγής ή εγκατάλειψης ή καταστροφής ή ακινητοποίησης του οχήματος οφείλεται πρόστιμο για κάθε μέρα καθυστέρησης, ως ακολούθως (άρθρο 154, παρ. Α4, περίπτ. ε του ν. 5222/2025):

→ ανάλογα με τον κυβισμό του επιβατικού οχήματος:

5 € για επιβατικά οχήματα μέχρι 900 κ.εκ.,

6 € για επιβατικά οχήματα από 901 κ.εκ. μέχρι 1200 κ.εκ.,

7,50 € για επιβατικά οχήματα από 1201 κ.εκ. μέχρι 1600 κ.εκ.,

10 € για επιβατικά οχήματα από 1601 κ.εκ. μέχρι 1800 κ.εκ.,

12,50 € για επιβατικά οχήματα από 1801 κ.εκ. μέχρι 2000 κ.εκ.,

15 € για επιβατικά οχήματα από 2001 κ.εκ. μέχρι 2500 κ.εκ.,

20 € για επιβατικά οχήματα από 2501 κ.εκ. μέχρι 3000 κ.εκ.,

22,50 € για επιβατικά οχήματα από 3001 κ.εκ. μέχρι 4000 κ.εκ.,

25 € για επιβατικά οχήματα από 4001 κ.εκ. και πάνω.

→ 5 € για μοτοσικλέτες ανεξαρτήτως κυλινδρισμού

→ για αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα:

3 € για οχήματα με μέγιστη ισχύ κινητήρα μέχρι 75KW,

4 € για οχήματα με μέγιστη ισχύ κινητήρα από 76 KW μέχρι 150 KW,

5 € για οχήματα με μέγιστη ισχύ κινητήρα από 151 KW έως 225 KW,

10 € για οχήματα με μέγιστη ισχύ κινητήρα από 226 KW και πάνω.

β) Επιβάλλεται πρόστιμο 300 € στα οχήματα που φέρουν ληγμένες προσωρινού τύπου άδειες και πινακίδες κυκλοφορίας.

γ) Μεταφορικά μέσα πλην οχημάτων (άρθρο 167 του ν. 5222/2025)

- Σε περίπτωση εκπρόθεσμης εκκαθάρισης του καθεστώτος προσωρινής εισαγωγής μεταφορικού μέσου, πλην οχήματος, επιβάλλεται στον κάτοχο χρήστη του μεταφορικού μέσου πρόστιμο:

α) εφάπαξ εκατό (100) ευρώ και

β) δεκαπέντε (15) ευρώ ανά ημέρα παρέλευσης της προθεσμίας τακτοποίησης του μεταφορικού μέσου.

- Τα ανωτέρω πρόστιμα επιβάλλονται και αν διαπιστώνεται σε ιδιωτικό σκάφος αναψυχής τρίτης χώρας ή ειδικού φορολογικού εδάφους:
 - α) παράλειψη κατάθεσης του δελτίου κίνησης (transit log) στην αρμόδια τελωνειακή αρχή, κατά τη λήξη της άσκησης του δικαιώματος χρήσης του σκάφους, εφόσον το σκάφος παραμένει στη χώρα για ελλιμενισμό και διαχείριση,
 - β) λήξη του δικαιώματος χρήσης του σκάφους από φυσικό πρόσωπο, χωρίς την εμπρόθεσμη τακτοποίηση του σκάφους,
 - γ) παράλειψη γνωστοποίησης στην αρμόδια τελωνειακή αρχή της αλλαγής δικαιούχου προσώπου, ως κατόχου χρήστη του ιδιωτικού σκάφους αναψυχής.
- Αν ιδιωτικό σκάφος αναψυχής τρίτης χώρας ή ειδικού φορολογικού εδάφους δεν διαθέτει δελτίο κίνησης, εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από τον πρώτο κατάπλου σε λιμένα της χώρας, επιβάλλεται πρόστιμο:
 - α) εφάπαξ τριακοσίων (300) ευρώ και
 - β) τριάντα (30) ευρώ ανά ημέρα καθυστέρησης έκδοσης του δελτίου κίνησης.
- Όταν μη δικαιούχο πρόσωπο κατέχει ή χρησιμοποιεί μη ενωσιακό μεταφορικό μέσο πλην οχήματος, το οποίο έχει υπαχθεί στο τελωνειακό καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, επιβάλλεται σε αυτό:
 - α) πρόστιμο επτακοσίων πενήντα (750) ευρώ, όταν το δικαιούχο πρόσωπο βρίσκεται στη χώρα, κατά τον χρόνο τέλεσης της παράβασης,
 - β) πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, όταν το δικαιούχο πρόσωπο απουσιάζει από τη χώρα, κατά τον χρόνο τέλεσης της παράβασης.
- Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης εκκαθάρισης του καθεστώτος προσωρινής εισαγωγής ρυμουλκούμενου οχήματος, περιλαμβανομένου του ρυμουλκούμενου τροχόσπιτου, ή άλλου ρυμουλκούμενου μεταφορικού μέσου, επιβάλλεται στον κάτοχο χρήστη του πρόστιμο:
 - α) εφάπαξ εκατό (100) ευρώ και
 - β) πέντε (5) ευρώ ανά ημέρα παρέλευσης της προθεσμίας τακτοποίησης του ρυμουλκούμενου.
- Με την επιφύλαξη των περί λαθρεμπορίας διατάξεων, αν διαπιστωθεί ότι η υπαγωγή στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής μεταφορικού μέσου πλην οχήματος έγινε στη βάση ανακριβών στοιχείων που προσκομίστηκαν στην τελωνειακή αρχή, επιβάλλεται στον κάτοχο -χρήστη του μεταφορικού μέσου πρόστιμο:
 - α) εφάπαξ εκατό (100) ευρώ και
 - β) δεκαπέντε (15) ευρώ ανά ημέρα παραμονής του μεταφορικού μέσου στη χώρα, από την ημέρα της εισαγωγής του.
- Οι διατάξεις περί λαθρεμπορίας δεν εφαρμόζονται, όταν ο κάτοχος χρήστη μεταφορικού μέσου πλην οχήματος, ο οποίος δεν έχει καταβάλει τις οφειλόμενες γι' αυτό δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις, πριν από τη διαπίστωση της παράβασης αυτής από τις διωκτικές αρχές, προσέρχεται αυτοβούλως στην τελωνειακή αρχή για τη νόμιμη τακτοποίηση του μεταφορικού του μέσου. Στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλεται πρόστιμο τριάντα (30) ευρώ για κάθε ημέρα από

την ημέρα της εισαγωγής του μεταφορικού μέσου στη χώρα μέχρι την προσέλευση του κατόχου χρήστη στην τελωνειακή αρχή. Αν ο τελευταίος δεν προσκομίζει στοιχεία από τα οποία να αποδεικνύεται η ημερομηνία εισαγωγής του μεταφορικού μέσου στη χώρα, αντί του προστίμου του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

- Για κάθε άλλη παράβαση του καθεστώτος προσωρινής εισαγωγής επιβάλλονται άμεσα οι δασμοί και λοιποί φόροι που αναλογούν στα μεταφορικά μέσα ή ρυμουλκούμενα κατά την ημέρα διαπίστωσης της παράβασης και πρόστιμο ίσο με το εκατό τοις εκατό (100%) των παραπάνω δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων. Επισημαίνεται, ότι για επιβατικό όχημα, το οποίο έχει τεθεί εμπρόθεσμα σε τελωνειακή ακινητοποίηση και μεταγενέστερα έληξε η προθεσμία επανεξαγωγής - επαναποστολής του, δεν οφείλονται πρόστιμα. Με τη λήξη, όμως, της προθεσμίας επανεξαγωγής - επαναποστολής, τα επιβατικά οχήματα κηρύσσονται αζήτητα και στη συνέχεια περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου.

δ) Σε περίπτωση μεταβίβασης ή εκμίσθωσης οχημάτων, που βρίσκονται στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης επιβάλλεται πρόστιμο 900 € (άρθρο 154, παρ. Γ2 του ν. 5222/2025).

ε) Σε περίπτωση οδήγησης ενωσιακού οχήματος, που τέθηκε σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, από μη δικαιούχο πρόσωπο, επιβάλλεται πρόστιμο 700 € αν το δικαιούχο πρόσωπο βρισκόταν στην Ελλάδα κατά το χρόνο που συντελέστηκε η παράβαση (άρθρο 154, παρ. Α4, περίπτ. στ), εδάφιο α' του ν.5222/2025), διαφορετικά επιβάλλεται εφάπαξ πρόστιμο, ανάλογα με τον κυβισμό του οχήματος, ως ακολούθως:

- 2.500 € για επιβατικά οχήματα μέχρι 1400 κ.εκ.,
3.000 € για επιβατικά οχήματα από 1401 κ.εκ. μέχρι 1600 κ.εκ.,
5.000 € για επιβατικά οχήματα από 1601 κ.εκ. μέχρι 2000 κ.εκ.,
8.000 € για επιβατικά οχήματα από 2001 κ.εκ. μέχρι 3000 κ.εκ.,
10.000 € για επιβατικά οχήματα από 3001 κ.εκ. και πάνω.
- 300 € για μοτοσικλέτες μέχρι 500 κ.εκ.,
400 € για μοτοσικλέτες από 501 κ.εκ. μέχρι 750 κ.εκ.,
700 € για μοτοσικλέτες από 751 κ.εκ. μέχρι 1000 κ.εκ.,
1.000 € για μοτοσικλέτες από 1001 κ.εκ. και πάνω.
- 1.300 ευρώ για αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα με μέγιστη ισχύ κινητήρα μέχρι 75 KW,
2.000 ευρώ για αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα με μέγιστη ισχύ κινητήρα από 76 έως 150 KW,
3.000 ευρώ για αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα με μέγιστη ισχύ κινητήρα από 151 έως 225 KW,
4.000 ευρώ για αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα με μέγιστη ισχύ κινητήρα από 226 KW και πάνω.

στ) Σε περίπτωση οδήγησης μεταφορικού μέσου τρίτης χώρας, που τέθηκε σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, από μη δικαιούχο πρόσωπο, επιβάλλεται εφάπαξ πρόστιμο 733 € αν το δικαιούχο πρόσωπο βρισκόταν στην Ελλάδα κατά το χρόνο που συντελέστηκε η παράβαση, διαφορετικά επιβάλλεται το διπλάσιο του προστίμου

αυτού επιφυλασσόμενων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων του εθνικού τελωνειακού κώδικα.

84. Ε Τι γίνεται σε περίπτωση κλοπής ΙΧΕ οχήματος που παραδόθηκε με καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης;

Α (Α) Σε περίπτωση που κλαπεί το επιβατικό όχημα (επιβατικό αυτοκίνητο ΙΧ ή αυτοκινούμενο τροχόσπιτο και το ρυμουλκούμενο όχημα, μοτοσικλέτα ή μοτοποδήλατο) και, προκειμένου ο δικαιούχος να μην υποχρεωθεί να καταβάλει τους δασμούς και φόρους, πρέπει:

- να μην έχει λήξει η προθεσμία επανεξαγωγής - επαναποστολής,
- να έχει δηλωθεί η κλοπή στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές, το αργότερο μέσα σε 5 ημέρες από την κλοπή,
- οι τελωνειακές αρχές να μην έχουν αποδείξεις ή βάσιμες ενδείξεις ότι ο δικαιούχος συμμετείχε ή συνέργησε σε παράνομη διάθεση στην Ελλάδα του επιβατικού του οχήματος,
- ο δικαιούχος να μην έχει δηλώσει στο παρελθόν κλοπή και άλλου επιβατικού οχήματος.

Εφόσον συντρέχουν οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις, ο δικαιούχος πρέπει να προσκομίσει στο πλησιέστερο Τελωνείο του τόπου όπου έγινε η κλοπή, τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) στοιχεία εισαγωγής-μεταφοράς του αυτοκινήτου και προθεσμίας επανεξαγωγής - επαναποστολής,

β) βεβαίωση της αρμόδιας αστυνομικής αρχής από την οποία να προκύπτει η καταγγελία της κλοπής μέσα σε (5) ημέρες από την διαπίστωση αυτής και

γ) υπεύθυνη δήλωση με τα ακριβή στοιχεία του δικαιούχου, με την οποία θα δηλώνει ότι δεν συμμετείχε σε παράνομη διάθεση του επιβατικού οχήματος, ότι δεν έχει δηλώσει στο παρελθόν άλλη κλοπή, καθώς και τα πρόσωπα που υποψιάζεται ότι έκλεψαν το αυτοκίνητό του.

Το Τελωνείο χορηγεί στον δικαιούχο βεβαίωση με την οποία βεβαιώνεται ότι ο δικαιούχος δεν υποχρεούται στην καταβολή δασμών και φόρων και ότι δεν θα ληφθούν εναντίον του αναγκαστικά μέτρα για την είσπραξη του χρέους, με την προϋπόθεση ότι συντρέχουν τα προαναφερθέντα.

(Β) Σε περίπτωση κλοπής επιβατικού οχήματος κατά το χρόνο που αυτό τελεί σε τελωνειακή ακινητοποίηση δεν απαλλάσσεται το δικαιούχο πρόσωπο από την καταβολή των δασμών, φόρων και τελών που αναλογούν στο όχημα.

85. Ε Ποια πρόσωπα, εκτός αυτού που αρχικά παρέλαβε το ΙΧ μεταφορικό μέσο με καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, μπορούν να το οδηγούν;

Α Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να οδηγούν τα μεταφορικά μέσα και άλλα πρόσωπα εκτός του δικαιούχου, ύστερα από έγκριση του Τελωνείου και εφόσον τα άλλα πρόσωπα έχουν δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης μεταφορικών μέσων, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που έχει και ο δικαιούχος που εισήγαγε στο όνομά του το μεταφορικό μέσον.

Για να δοθεί η έγκριση του Τελωνείου, ο δικαιούχος πρέπει να δηλώσει τα τρίτα πρόσωπα που επιθυμεί να οδηγούν το αυτοκίνητό του και τα τρίτα πρόσωπα πρέπει να προσέλθουν στο Τελωνείο και να αποδείξουν ότι έχουν το ίδιο ακριβώς δικαίωμα με τον δικαιούχο. Δεν απαιτείται έγκριση του Τελωνείου για την οδήγηση του μεταφορικού μέσου, όταν πρόκειται για τον ή την σύζυγο, τα παιδιά και τους γονείς του δικαιούχου προσώπου, εφόσον βέβαια έχουν και οι συγγενείς του αυτοί, το ίδιο δικαίωμα με τον δικαιούχο.

10. Έξοδος από τη χώρα ελληνικών οχημάτων

86. Ε Με ποια έγγραφα πρέπει να είναι εφοδιασμένο ένα ελληνικό όχημα κατά το ταξίδι του στο εξωτερικό, από πλευράς ασφαλιστικής κάλυψης;

Α Τα Ελληνικά οχήματα, όσον αφορά στην ασφαλιστική κάλυψη αστικής ευθύνης για ζημιές έναντι τρίτων εκ της κυκλοφορίας των, όταν αναχωρούν:

α) Για ταξίδια στις χώρες του Ενιαίου Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και των λοιπών κρατών, των οποίων τα Εθνικά Γραφεία Διεθνούς Ασφάλισης δεσμεύονται να εφαρμόζουν το Τμήμα ΙΙΙ της Ενοποιημένης Συμφωνίας: Αυστρία (Α), Βέλγιο (Β), Βουλγαρία (ΒΓ), Βοσνία – Ερζεγοβίνη (ΒΙΗ), Κύπρος (CΥ), Τσεχία (CΖ), Γερμανία (D), Δανία (DΚ), Ισπανία (Ε), Εσθονία (ΕSΤ), Γαλλία (F), Φινλανδία (FΙΝ), Ηνωμένο Βασίλειο (UΚ), Ουγγαρία (Η), Κροατία (ΗR), Ιταλία (Ι), Ιρλανδία (ΙRΛ), Λουξεμβούργο (L), Λιθουανία (LΤ), Λετονία (LV), Μάλτα (M), Μαυροβούνιο (MNE), Ολλανδία (NL), Πορτογαλία (P), Πολωνία (PL), Ρουμανία (RΟ), Σουηδία (S), Σλοβακία (SΚ), Σλοβενία (SLO), Ελβετία & Λιχτενστάιν (CH), Ισλανδία (IS), Νορβηγία (N), Ανδόρα (AND) και Σερβία (SRB), ισχύει το ασφαλιστήριο συμβόλαιό τους, που έχουν συνάψει με την ασφαλιστική τους εταιρεία για την νόμιμη κυκλοφορία τους.

Καλό είναι, όμως, οι κάτοχοι των οχημάτων να προμηθεύονται Πράσινη Κάρτα από την ασφαλιστική εταιρεία, στην οποία έχουν ασφαλίσει το όχημά τους, καθώς ως ένα διεθνώς αναγνωρίσιμο έγγραφο τους διευκολύνει σε περίπτωση ατυχήματος στην καλύτερη συνεννόησή τους με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (έτερο εμπλεκόμενο όχημα, την αστυνομική αρχή και το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης της χώρας στην οποία έχει γίνει το ατύχημα).

β) Για ταξίδια σε χώρες που δεν ανήκουν στον ΕΟΧ, αλλά εφαρμόζουν το Τμήμα ΙΙ της Ενοποιημένης Συμφωνίας [Αλβανία (AL), Αζερμπαϊτζάν (AZ), Μαρόκο (MA), Μολδαβία (MD), Βόρεια Μακεδονία (MK), Τυνησία (TN), Τουρκία (TR), Ουκρανία (UA)], τα οχήματα πρέπει υποχρεωτικά να είναι εφοδιασμένα με Πράσινη Κάρτα.

γ) Για ταξίδι με προορισμό το Κόσσοβο θα ενημερώνονται κατά την είσοδό τους σε αυτό, από τις αρμόδιες αρχές για τα δικαιολογητικά, που πρέπει να εφοδιαστούν για να κυκλοφορήσουν στο έδαφος του Κόσσοβου.

11. Δελτίο ΑΤΑ

87. Ε Τι είναι το δελτίο ΑΤΑ και για ποιο σκοπό χρησιμοποιείται;

Α Το δελτίο ΑΤΑ είναι διεθνές τελωνειακό παραστατικό και τίτλος εγγύησης, συγχρόνως, το οποίο χρησιμοποιείται στις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ της Ένωσης και των τρίτων χωρών, ανεξαρτήτως του μεταφορικού μέσου που χρησιμοποιείται, για να διευκολύνει τη διέλευση των συνόρων από τελωνειακής πλευράς, αλλά και την προσωρινή εισαγωγή εμπορευμάτων σ' ένα κράτος χωρίς να καταβληθούν οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις που τους αναλογούν.

88. Ε Από πού εκδίδεται το δελτίο ΑΤΑ και σε ποιόν χορηγείται;

Α Τα Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια Αθηνών – Πειραιά – Θεσσαλονίκης – Πάτρας – Καλαμάτας – Καβάλας – Βόλου – Ιωαννίνων – Αργινίου – Εύβοιας – Ρόδου – Μυτιλήνης – Ηρακλείου – Καστοριάς – Λάρισας – Λευκάδας – Τρικάλων – Έβρου και Χίου είναι εξουσιοδοτημένα για την έκδοση των δελτίων ΑΤΑ και τη χορήγηση αυτών σε πρόσωπα τα οποία πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

89. Ε Ποιες προϋποθέσεις της τελωνειακής νομοθεσίας πρέπει να πληρούνται για την έκδοση των δελτίων ΑΤΑ;

Α α) Το δελτίο ΑΤΑ εκδίδεται εφόσον πρόκειται για κατηγορία εμπορευμάτων που γίνονται δεκτά από τη χώρα προσωρινής εισαγωγής για υπαγωγή στο εν λόγω καθεστώς. Ειδικά για την Ελλάδα, τα εμπορεύματα που γίνονται δεκτά για προσωρινή εισαγωγή με Δελτίο ΑΤΑ είναι:

- Επαγγελματικό υλικό,
- Επιστημονικό υλικό,
- Παιδαγωγικό υλικό,
- Εμπορικά δείγματα και διαφημιστικό υλικό,
- Είδη για επίδειξη ή χρησιμοποίηση σε εκθέσεις, πανηγύρεις, συνέδρια.

β) Το δελτίο ΑΤΑ πρέπει να περιλαμβάνει εμπορεύματα, που προορίζονται για ένα μόνο σκοπό, δηλαδή, δεν μπορεί να εκδοθεί ένα δελτίο με σκοπό την επίδειξη εμπορευμάτων σε έκθεση και ταυτόχρονα για χρήση αυτών ως επαγγελματικό υλικό.

90. Ε Ποια είναι η μορφή και το περιεχόμενο του δελτίου ΑΤΑ;

Α Το δελτίο ΑΤΑ αποτελείται από:

- 2 εξώφυλλα (πράσινου χρώματος),
- 1 φύλλο εξαγωγής και ένα φύλλο επανεισαγάγει (κίτρινου χρώματος),
- 1 φύλλο εισαγωγής και 1 φύλλο επανεξαγωγής (λευκού χρώματος),
- Έντυπα διαμετακόμισης (γαλάζιου χρώματος), για την περίπτωση που διέρχεται από μια ή περισσότερες χώρες (2 φύλλα για κάθε χώρα).

Σε όλα τα φύλλα του Δελτίου ΑΤΑ συμπληρώνονται στις αντίστοιχες θέσεις, τα στοιχεία του κατόχου, τα στοιχεία ισχύος και εκδόσεως του Δελτίου και όλα τα στοιχεία τα οποία

αναφέρονται στην αίτηση του ενδιαφερομένου (περιγραφή εμπορευμάτων, ποσότητα, βάρος, τιμή μονάδος, σύνολο αξίας αριθμητικώς και ολογράφως).

Όλα τα φύλλα συμπληρώνονται απαραίτητως στον ηλεκτρονικό υπολογιστή, στην αγγλική ή γαλλική γλώσσα.

Από την 01.06.2026, εκκίνησε η σταδιακή εφαρμογή του ολοκληρωμένου ψηφιακού περιβάλλοντος για την ψηφιοποίηση του Δελτίου ΑΤΑ και των διαδικασιών έκδοσης και διαχείρισής του από το σύνολο των εμπλεκόμενων μερών, ήτοι τους αρμόδιους εκδοτικούς οργανισμούς, τους κατόχους των Δελτίων ΑΤΑ και τις Τελωνειακές Αρχές που διαθέτουν αρμοδιότητα διεκπεραίωσης τελωνειακών συναλλαγών με Δελτία ΑΤΑ, με την υλοποίηση από το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο, (με την υποστήριξη του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων), ομάδας διακριτών ψηφιακών εφαρμογών για την έκδοση και διαχείριση των Δελτίων ΑΤΑ, ως εξής:

- η εφαρμογή ATA Carnet Gateway για την έκδοση Δελτίων ΑΤΑ από τα επιμελητήρια που έχουν εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο.
- οι εφαρμογές ATA Carnet App και ATA Carnet Desktop για την προετοιμασία ψηφιακών διασαφήσεων από τους κατόχους των Δελτίων ΑΤΑ
- η εφαρμογή ATA Carnet Customs για τη διαχείριση των ψηφιακών διασαφήσεων (καταχώριση ή απόρριψη) από τις τελωνειακές αρχές

Κατά την πρώτη φάση εφαρμογής του νέου ψηφιακού συστήματος συμμετέχουν:

1. η ΕΕ (λογίζεται ως ένα συμβαλλόμενο μέρος και ενιαίο έδαφος),
2. το Ηνωμένο Βασίλειο,
3. η Ελβετία και
4. η Νορβηγία,

ενώ τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη της Διεθνούς Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης θα μεταβούν στο ψηφιακό περιβάλλον, σταδιακά, έως το τέλος του 2027.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων θα διατηρούν δημοσιευμένο κατάλογο των χωρών που έχουν προσχωρήσει στο ψηφιακό περιβάλλον eATA.

Στο πλαίσιο αυτό, τα εμπλεκόμενα μέρη που ανήκουν σε μια εκ των χωρών που έχουν προσχωρήσει στο ψηφιακό περιβάλλον eATA (ή σταδιακά θα προσχωρούν σε αυτό) καλούνται να ενεργούν ως εξής:

α) Τα αρμόδια επιμελητήρια εκδίδουν ψηφιακά Δελτία ΑΤΑ.

Επιπλέον, έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου, εφόσον ο κάτοχος πρόκειται να μεταβεί σε χώρα που δεν έχει προσχωρήσει ακόμη στο ψηφιακό περιβάλλον eATA, εκδίδουν και έγχαρτο Δελτίο ΑΤΑ.

β) Οι κάτοχοι των Δελτίων συντάσσουν τις διασαφήσεις με το ψηφιακό Δελτίο ΑΤΑ χρησιμοποιώντας τις ψηφιακές εφαρμογές ATA Carnet App /ATA Carnet Desktop, σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τα αρμόδια επιμελητήρια.

Επιπλέον, έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου, εφόσον ο κάτοχος πρόκειται να μεταβεί σε χώρα που δεν έχει προσχωρήσει ακόμη στο ψηφιακό περιβάλλον eATA, συμπληρώνει επιπλέον το εκάστοτε απόκομμα του έγχαρτου Δελτίου ΑΤΑ που έχει παραλάβει από το επιμελητήριο.

γ) Οι τελωνειακές αρχές των κρατών-μελών της ΕΕ διαχειρίζονται τα ψηφιακά Δελτία ΑΤΑ για τη διενέργεια των τελωνειακών διατυπώσεων χρησιμοποιώντας την ψηφιακή εφαρμογή ΑΤΑ Carnet Customs.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ψηφιακό περιβάλλον eΑΤΑ οι κάτοχοι των Δελτίων δύνανται να ενημερώνονται από την σχετική ιστοσελίδα του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου :

<https://iccwbo.org/business-solutions/ata-carnet/eata-carnet/>

<https://support.atacarnet.iccwbo.org/support/solutions>

91. Ε Ποιες είναι οι υποχρεώσεις όσον αφορά στην επιστροφή και στην τακτοποίηση του δελτίου ΑΤΑ και ποιες είναι οι συνέπειες από τη μη τήρηση αυτών;

Α Η ισχύς του δελτίου ΑΤΑ δεν υπερβαίνει το έτος. Το δελτίο πρέπει να επιστραφεί στο Επιμελητήριο, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ισχύος του. Το δελτίο πρέπει να είναι τακτοποιημένο, δηλαδή όλα τα στελέχη να φέρουν πιστοποίηση των αρμόδιων Τελωνείων, ότι τα εμπορεύματα έχουν επανεξαχθεί από τη χώρα, στην οποία είχαν προσωρινά εισαχθεί.

Όταν δεν υπάρχει βεβαίωση των αρμόδιων Τελωνείων, περί επανεξαγωγής ή επανεισαγωγής των εμπορευμάτων, το δελτίο δεν θεωρείται τακτοποιημένο. Επίσης, το δελτίο δεν θεωρείται τακτοποιημένο, εάν η επανεξαγωγή των εμπορευμάτων έγινε εκπρόθεσμα, χωρίς άδεια των αρμόδιων τελωνειακών αρχών.

Σε περίπτωση κλοπής, απώλειας ή καταστροφής των εμπορευμάτων ή του δελτίου ΑΤΑ ο ενδιαφερόμενος πρέπει να ενημερώνει την πλησιέστερη Τελωνειακή Αρχή ή τον Εγγυοδοτικό Οργανισμό.

12. Πρόδρομες ουσίες

92. **Ε Σε ποιες κατηγορίες κατατάσσονται οι πρόδρομες ουσίες;**

Α Οι πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών κατατάσσονται σε τέσσερις (4) κατηγορίες:

ΠΡΟΔΡΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

<u>α/α</u>	<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1</u>	<u>ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο</u>	<u>ΚΩΔΙΚΟΣ CAS</u>
1	1-φαινυλο-2-προπανόνη	2914 31 00	103-79-7
2	α-φαινυλακετοξικός μεθυλεστέρας (ΜΑΡΑ)	2918 30 00	16648-44-5
3	(φαινυλακετυλο) προπανοδικό διαιθύλιο (DEPADP)	2918 30 00	20320-59-6
4	2-μεθυλο-3- φαινυλοξιρανο-2-καρβοξυλικό οξύ (BMK γλυκιδικό οξύ)	2918 99 90	25547-51-7
5	N-Ακετυλανθρανιλικό οξύ	2924 23 00	89-52-1
6	α-φαινυλακετοακεταμίδιο (ΑΡΑΑ)	2924 29 70	4433-77-6
7	Α-φαινυλοακετοακετονιτρίλιο (ΑΡΑΑΝ)	2926 40 00	4468-48-8
8	Ισοσαφρόλη	2932 91 00	120-58-1
9	3,4-μεθυλενοδιοξυφαινυλοπροπαν-2-όνη (PMK & 3,4-MDP-2-P)	2932 92 00	4676-39-5
10	Πιπερονάλη	2932 93 00	120-57-0
11	Σαφρόλη	2932 94 00	94-59-7
12	3-(1,3-βενζοδιοξολο-5-υλο)-2-μεθυλοξιρανο-2- καρβοξυλικό οξύ (PMK γλυκιδικό οξύ)	2932 99 00	2167189-50-4
13	[2-(3,4μεθυλενοδιοξυφαινυλο) ακετυλο]μηλονικό ισοπροτυλιδένιο (MDPAM)	2932 99 00	
14	N-φαινυλο-1-(2-φαινυλαιθυλο) πιπεριδιν-4- αμίνη	2933 36 00	21409-26-7
15	1-(2-φαινυλαιθυλο)πιπεριδιν-4-όνη	2933 37 00	39742-60-4
16	N-φαινυλοπιπεριδιν-4-αμίνη (4- AP)	2933 39 99	23056-29-3
17	4-ανιλινοπιπεριδίνη-1-καρβοξυλικό tert- βουτήλιο (1-boc-4-AP)	2933 39 99	125541-22-2

18	N-φαινυλο-N-(πιπεριδιν-4-υλο) προπαναμίδιο (νορφαιντανύλη)	2933 39 99	1609-66-1
19	Εφεδρίνη	2939 41 00	299-42-3
20	Ψευδοεφεδρίνη	2939 42 00	90-82-4
21	Νορεφεδρίνη	2939 44 00	14838-15-4
22	Εργομετρίνη	2939 61 00	60-79-7
23	Εργοταμίνη	2939 62 00	113-15-5
24	Λυσεργικό οξύ	2939 63 00	82-58-6
25	(1R,2S)-(-)-χλωροεφεδρίνη	2939 79 90	110925-64-9
26	(1S,2R)-(+)-χλωροεφεδρίνη	2939 79 90	1384199-95-4
27	(1S,2S)-(+)-χλωροψευδοεφεδρίνη,	2939 79 90	73393-61-0
28	(1R,2R)-(-)-χλωροψευδοεφεδρίνη,	2939 79 90	771434-80-1
29	ΕΑΡΑ	Ex 29183000	5413-05-8
30	ΜΑΜΔΡΑ	Ex 29329900	1369021-80-6
	<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2</u>	<u>ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο</u>	<u>ΚΩΔΙΚΟΣ CAS</u>
	<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2Α</u>		
	Οξικός ανυδρίτης	2915 24 00	108-24-7
	Ερυθρός Φώσφορος	2804 70 00	7723-14-0
	<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2Β</u>		
1	Φαινυλοξικό οξύ	2916 34 00	103-82-2
2	Ανθρανιλικό οξύ	ex 2922 43 00	118-92-3
3	Πιπεριδίνη	2933 32 00	110-89-4
4	Υπερμαγγανικό κάλιο	2841 61 00	7722-64-7
	<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3</u>	<u>ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο</u>	<u>ΚΩΔΙΚΟΣ CAS</u>
1	Υδροχλωρικό οξύ	2806 10 00	7647-01-0
2	Θειικό οξύ	2807 00 00	7664-93-9
3	Τολουόλιο	2902 30 00	108-88-3
4	Αιθυλαιθέρας	2909 11 00	60-29-7
5	Ακετόνη	2914 11 00	67-64-1
6	Μεθυλαιθυλοκετόνη (ΜΕΚ)	2914 12 00	78-93-3

	<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4</u>	<u>ΚΩΔΙΚΟΣ Σ.Ο</u>
1	Φάρμακα και κτηνιατρικά φάρμακα που περιέχουν εφεδρίνη ή τα άλατά της	3003 41 00 3003 41 00
2	Φάρμακα και κτηνιατρικά φάρμακα που περιέχουν ψευδοεφεδρίνη ή τα άλατά της	3003 42 00 3003 42 00

93. Ε Τι απαιτείται για τις εισαγωγές προδρόμων ουσιών;

Α Οι εισαγωγές προδρόμων ουσιών της κατηγορίας 1 προϋποθέτουν την χορήγηση Άδειας Εισαγωγής από τη Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων & Παραβάσεων (εφεξής ΔΣΤΕΠ) της ΓΔΤ & ΕΦΚ της ΑΑΔΕ, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου.

Η Άδεια Εισαγωγής χορηγείται από τη ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ', αποκλειστικά σε εισαγωγέα που εδρεύει στην ΕΕ για όλες τις εισαγωγές ουσιών κατηγορίας 1.

Προς τούτο υποβάλλεται αίτηση, που περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

1.Όνομα & διεύθυνση εισαγωγέα, εξαγωγέα τρίτης χώρας, κάθε άλλου εμπλεκόμενου, καθώς και του τελικού παραλήπτη.

2.Το όνομα της διαβαθμισμένης ουσίας και, σε περίπτωση μείγματος ή φυσικού προϊόντος, το όνομα, τον 8ψηφιο κωδικό CN, τον κωδικό CAS και το όνομα κάθε διαβαθμισμένης ουσίας που εμπεριέχεται στο μείγμα ή το φυσικό προϊόν,

3.Ποσότητα & βάρος της διαβαθμισμένης ουσίας και, σε περίπτωση μείγματος ή φυσικού προϊόντος, την ποσότητα, το βάρος και, ει δυνατόν, το ποσοστό κάθε διαβαθμισμένης ουσίας που εμπεριέχεται στο μείγμα ή το φυσικό προϊόν.

4.Πληροφορίες για τη μεταφορά, όπως μέθοδοι και μέσα μεταφοράς, ημερομηνία και τόπος εισαγωγικής δραστηριότητας.

Η ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ', αποφασίζει περί της χορήγησης ή μη της Άδειας Εισαγωγής εντός 15 εργάσιμων ημερών, από την πλήρη υποβολή του σχετικού φακέλου.

Η αίτηση για χορήγηση Άδειας Εισαγωγής δεν εγκρίνεται, εφόσον:

- Δεν παρέχονται πλήρως οι αναγκαίες πληροφορίες.
- Υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι ψευδείς ή πλαστές.
- Υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι οι εισαγόμενες ουσίες προορίζονται για παράνομη παρασκευή ναρκωτικών.

Η Άδεια Εισαγωγής ισχύει για 6 μήνες, εντός των οποίων πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η εισαγωγή.

Οι εισαγωγές προδρόμων ουσιών των κατηγοριών 2, 3 & 4 δεν προϋποθέτουν χορήγηση αντίστοιχης άδειας εισαγωγής.

Όλα τα συνοδευτικά έγγραφα πρέπει να αναφέρουν την ονομασία της διαβαθμισμένης ουσίας και, σε περίπτωση μείγματος ή φυσικού προϊόντος, την ονομασία του και την ονομασία της διαβαθμισμένης ουσίας που εμπεριέχεται σε αυτό, ακολουθούμενη από τον όρο «Πρόδρομη Ουσία Ναρκωτικών». Επίσης, την ποσότητα και το βάρος της διαβαθμισμένης ουσίας (σε περίπτωση μείγματος ή φυσικού προϊόντος, την ποσότητα, το βάρος και το ποσοστό της διαβαθμισμένης ουσίας που εμπεριέχεται σε αυτό), καθώς και τα ονόματα και τις διευθύνσεις του εξαγωγέα, του εισαγωγέα και του τελικού παραλήπτη, και ει δυνατόν, του μεσάζοντα.

Τα στοιχεία των εισαγωγών διατηρούνται από την επιχείρηση για περίοδο τριών (3) ετών.

Κάθε επιχείρηση που συμμετέχει σε εισαγωγές προδρόμων ουσιών πρέπει να τηρεί βιβλίο κίνησης προδρόμων ουσιών.

94. Ε Τι υποχρεώσεις έχει ο επιχειρηματίας που συμμετέχει σε εισαγωγή, εξαγωγή, δραστηριότητες μεσαζόντων, κατοχή, αποθήκευση, παρασκευή, παραγωγή, επεξεργασία, εμπορία, διανομή, διάθεση στην αγορά και χρήση προδρόμων ουσιών κατηγορίας 1;

Α Οι επιχειρήσεις και οι χρήστες που επιθυμούν να κατέχουν ή να διαθέτουν στην αγορά διαβαθμισμένες ουσίες κατηγορίας 1, πρέπει να διαθέτουν έγκριση και να διαθέτουν τις ουσίες αυτές μόνο σε επιχειρήσεις που επίσης έχουν έγκριση και έχουν υπογράψει δήλωση πελάτη. Η έγκριση δεν θα χορηγείται ή θα αναστέλλεται αν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι που θίγουν την καταλληλότητα και την αξιοπιστία του αιτούντος ή του υπεύθυνου υπαλλήλου.

Η αίτηση χορήγησης έγκρισης κατατίθεται απευθείας στη ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ', συνοδευόμενη από παράβολο των πενήντα (50) ευρώ (μέσω της εφαρμογής e-paranolo), η οποία περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Ονοματεπώνυμο & στοιχεία επικοινωνίας του υπαλλήλου που έχει ορισθεί αρμόδιος για το εμπόριο των ουσιών κατηγορίας 1.

Ο αρμόδιος υπάλληλος μεριμνά ώστε οι εισαγωγές, εξαγωγές ή δραστηριότητες μεσαζόντων να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις σχετικές νομικές διατάξεις και εξουσιοδοτείται να εκπροσωπεί την επιχείρηση και να λαμβάνει τις αποφάσεις που απαιτούνται για την εκτέλεση του καθήκοντος αυτού (κατ' εξουσιοδότηση Καν. 2015/1011).

2. Περιγραφή θέσης & καθηκόντων του ανωτέρω αρμοδίου υπαλλήλου.

3. Πλήρη διεύθυνση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης.

4. Περιγραφή των χώρων όπου λαμβάνουν χώρα οι ενέργειες με την ουσία κατηγορίας 1.

5. Πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι έχουν ληφθεί κατάλληλα μέτρα φύλαξης των ουσιών κατηγορίας 1 και ασφάλειας των εγκαταστάσεων της επιχείρησης (π.χ. πόρτες ασφαλείας, φύλαξη χώρου από ιδιωτικό φύλακα, συναγερμός κ.α.).

6. Ονομασία & κωδικός ΣΟ των διαβαθμισμένων ουσιών κατηγορίας 1.

7. Σε περίπτωση μείγματος ή φυσικού προϊόντος:

-Ονομασία του μείγματος ή του φυσικού προϊόντος,

-Ονομασία & κωδικό ΣΟ των ουσιών κατηγορίας 1 μέσα στο μείγμα/φυσικό προϊόν,

-Το ανώτατο ποσοστό των ουσιών κατηγορίας 1 μέσα στο μείγμα/φυσικό προϊόν,

8. Περιγραφή των πράξεων που αφορούν την ουσία κατηγορίας 1,

9. Ακριβές επικυρωμένο αντίτυπο του μητρώου επιχειρήσεων ή δραστηριοτήτων,

10. Ποινικό μητρώο του/ων νομίμου/ων εκπροσώπου/ων της επιχείρησης και του αρμοδίου υπαλλήλου (ζητείται υπηρεσιακά κατόπιν αποστολής στην υπηρεσία μας των αντιστοίχων αστυνομικών ταυτοτήτων),

11. Άδεια δυνατότητας του ΕΟΦ τριετούς ισχύος.

12. Χρήση/προορισμός της ουσίας (π.χ. για φάρμακο κ.λπ.).

Οι επιχειρήσεις τηρούν βιβλίο ή μηχανογραφημένο αρχείο προδρόμων ουσιών το οποίο είναι θεωρημένο από τον ΕΟΦ και την Τελωνειακή Αρχή στην κατά τόπο αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η έδρα ή οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης. Το βιβλίο ή το μηχανογραφημένο αρχείο καθώς και τα τελωνειακά και εμπορικά έγγραφα φυλάσσονται από τις επιχειρήσεις για τρία (3) χρόνια από τη λήξη του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η πράξη και πρέπει να είναι αμέσως διαθέσιμα για έλεγχο.

Μετά την κατάθεση και τον έλεγχο των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών, εκδίδεται η έγκριση εντός εξήντα (60) εργάσιμων ημερών. Η διάρκεια ισχύος της έγκρισης είναι τρία (3) χρόνια και δεν μεταβιβάζεται. Μετά την πάροδο των 3 ετών κατατίθεται αίτηση ανανέωσης.

Πρέπει να υποβάλλεται αίτηση για νέα έγκριση εάν πρόκειται:

- να προστεθεί μία πρόδρομη ουσία,
- να αρχίσει η διενέργεια μιας νέας πράξης,
- να μεταφερθούν οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης στις οποίες διενεργούνται οι πράξεις.

Σε περίπτωση μεταβολής των υπόλοιπων πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην αίτηση για χορήγηση έγκρισης, όπως για παράδειγμα αλλαγή αρμοδίου υπαλλήλου, πρέπει να ενημερώνεται η ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ' εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών, ώστε να τροποποιείται αναλόγως η έγκριση.

Τα φαρμακεία, τα κτηνιατρεία, τα τελωνεία, η αστυνομία, τα επίσημα εργαστήρια των αρμοδίων αρχών και οι ένοπλες δυνάμεις, όταν χρησιμοποιούν πρόδρομες ουσίες κατηγορίας 1, στα πλαίσια των επίσημων καθηκόντων τους, υποβάλουν στη ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ', αίτηση για χορήγηση ειδικής έγκρισης, στην οποία δηλώνουν τη διεύθυνση τους, την πρόδρομη ουσία και το σκοπό για τον οποίο τη χρησιμοποιούν καθώς και τα μέτρα που έχουν λάβει για την ασφαλή φύλαξη της.

95. Ε Ποιες οι υποχρεώσεις επιχειρηματιών, κατηγορίας 2;

Α Όλες οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην εισαγωγή, εξαγωγή, δραστηριότητες μεσαζόντων, κατοχή, αποθήκευση, παρασκευή, παραγωγή, επεξεργασία, εμπορία, διανομή και διάθεση στην αγορά προδρόμων ουσιών της κατηγορίας 2, καταχωρούνται σε μηχανογραφημένο αρχείο της ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ'.

Προς τούτο υποβάλλεται αίτηση, συνοδευόμενη από παράβολο των δέκα (10) ευρώ (μέσω της εφαρμογής *e-paravolo*), που περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Όνομα, Διεύθυνση, Τηλέφωνο, e-mail του αιτούντος.
2. Ονοματεπώνυμο & στοιχεία επικοινωνίας του υπαλλήλου που έχει ορισθεί αρμόδιος.
3. Περιγραφή θέσης & καθήκοντα αρμοδίου υπαλλήλου.
4. Πλήρη διεύθυνση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης.
5. Περιγραφή των χώρων όπου λαμβάνουν χώρα οι ενέργειες με την ουσία κατηγορίας 2.
6. Ονομασία & κωδικός ΣΟ των διαβαθμισμένων ουσιών κατηγορίας 2
7. Σε περίπτωση μείγματος ή φυσικού προϊόντος
 - Ονομασία του μείγματος ή του φυσικού προϊόντος,
 - Ονομασία & κωδικό ΣΟ των ουσιών κατηγορίας 2 μέσα στο μείγμα/φυσικό προϊόν,

- Το ανώτατο ποσοστό των ουσιών κατηγορίας 2 μέσα στο μείγμα/φυσικό προϊόν.

8. Περιγραφή των πράξεων που αφορούν την ουσία κατηγορίας 2.

9. Άδεια δυνατότητας του Γενικού Χημείου του Κράτους (ΓΧΚ) τριετούς ισχύος.

10. Χρήση/προορισμός της ουσίας (π.χ. για φάρμακο κ.λπ.).

Οι επιχειρήσεις τηρούν βιβλίο ή μηχανογραφημένο αρχείο προδρόμων ουσιών το οποίο είναι θεωρημένο από το ΓΧΚ και την τελωνειακή αρχή στην κατά τόπο αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η έδρα ή οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης. Το βιβλίο ή οι μηχανογραφημένες καταστάσεις, καθώς και τα τελωνειακά και εμπορικά έγγραφα, φυλάσσονται από τις επιχειρήσεις για τρία (3) χρόνια από τη λήξη του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η πράξη και πρέπει να είναι αμέσως διαθέσιμα σε κάθε έλεγχο.

Οι επιχειρήσεις και οι χρήστες που επιθυμούν να κατέχουν ή να διαθέτουν στην αγορά διαβαθμισμένες ουσίες κατηγορίας 2B, για ποσότητες μεγαλύτερες από τα κατώφλια, για την περίοδο ενός έτους, πρέπει να διαθέτουν καταχώριση και να διαθέτουν τις ουσίες αυτές μόνο σε επιχειρήσεις ή χρήστες που επίσης έχουν καταχώριση και έχουν υπογράψει δήλωση πελάτη.

Τα φαρμακεία, τα κτηνιατρεία, τα τελωνεία, η αστυνομία, τα επίσημα εργαστήρια των αρμοδίων αρχών και οι ένοπλες δυνάμεις, όταν χρησιμοποιούν πρόδρομες ουσίες κατηγορίας 2, στα πλαίσια των επίσημων καθηκόντων τους, υποβάλουν στην ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ', αίτηση για χορήγηση βεβαίωσης ειδικής καταχώρισης, στην οποία δηλώνουν τη διεύθυνσή τους καθώς και την πρόδρομη ουσία και το σκοπό για τον οποίο τη χρησιμοποιούν.

96. Ε Ποιες οι υποχρεώσεις επιχειρηματιών, κατηγορίας 3 και 4;

Α α. Προϋποθέσεις για τη διάθεση στην αγορά διαβαθμισμένων ουσιών κατηγορίας 3.

Συμπεριλαμβάνονται τα άλατα των ουσιών αυτών πλην των αλάτων υδροχλωρικού οξέος και θειικού οξέος.

Όλες οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε εξαγωγές ουσιών κατηγορίας 3, πρέπει να καταχωρούνται σε μηχανογραφημένο αρχείο της ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ'. Προς τούτο υποβάλλεται αίτηση, συνοδευόμενη από παράβολο των δέκα (10) ευρώ (μέσω της εφαρμογής *e-paravolo*), που περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Όνομα, Διεύθυνση, Τηλέφωνο, e-mail του αιτούντος.
2. Ονοματεπώνυμο & στοιχεία επικοινωνίας του υπαλλήλου που έχει ορισθεί αρμόδιος.
3. Περιγραφή θέσης & καθήκοντα αρμοδίου υπαλλήλου.
4. Πλήρη διεύθυνση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης.
5. Περιγραφή των χώρων όπου λαμβάνουν χώρα οι ενέργειες με την ουσία κατηγορίας 3.
6. Ονομασία & κωδικός ΣΟ των διαβαθμισμένων ουσιών κατηγορίας 3.
7. Σε περίπτωση μείγματος ή φυσικού προϊόντος
 - Ονομασία του μείγματος ή του φυσικού προϊόντος,
 - Ονομασία & κωδικό ΣΟ των ουσιών κατηγορίας 3 μέσα στο μείγμα/φυσικό προϊόν,
 - Το ανώτατο ποσοστό των ουσιών κατηγορίας 3 μέσα στο μείγμα/φυσικό προϊόν.

8. Περιγραφή των πράξεων που αφορούν την ουσία κατηγορίας 3
(Εξαγωγές προδρόμων ουσιών κατηγορίας 3).

9. Άδεια δυνατότητας του ΓΧΚ τριετούς ισχύος.

Οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε εισαγωγές, εξαγωγές ή δραστηριότητες μεσαζόντων προδρόμων ουσιών κατηγορίας 3, τηρούν βιβλίο ή μηχανογραφημένο αρχείο προδρόμων ουσιών το οποίο είναι θεωρημένο από το ΓΧΚ και την τελωνειακή αρχή στην κατά τόπο αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η έδρα ή οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης. Το βιβλίο ή οι μηχανογραφημένες καταστάσεις καθώς και τα τελωνειακά και εμπορικά έγγραφα φυλάσσονται από τις επιχειρήσεις για τρία (3) χρόνια από τη λήξη του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η πράξη και πρέπει να είναι διαθέσιμα για έλεγχο εκ μέρους των αρμόδιων αρχών κατόπιν αιτήσεως των αρχών.

β. Προϋποθέσεις για τη διάθεση στην αγορά φαρμάκων και κτηνιατρικών φαρμάκων που περιέχουν εφεδρίνη και ψευδοεφεδρίνη κατηγορίας 4.

Συμπεριλαμβάνονται τα άλατα των ουσιών αυτών.

Για τις εισαγωγές φαρμάκων και κτηνιατρικών φαρμάκων που περιέχουν εφεδρίνη και ψευδοεφεδρίνη, απαιτείται απάντηση σε μήνυμα γνωστοποίησης πριν από την εισαγωγή (PEN) στους αρμόδιους φορείς εξαγωγής των φαρμάκων και κτηνιατρικών φαρμάκων που περιέχουν εφεδρίνη και ψευδοεφεδρίνη της κατηγορίας 4.

97. Ε Πότε παρακολουθείται η χρήση των προδρόμων ουσιών;

A Η χρήση παρακολουθείται, μόνο, για τις πρόδρομες ουσίες της κατηγορίας 1 και της υποκατηγορίας 2A (οξικός ανυδρίτης, ερυθρός φώσφορος), καθώς και για τις διαβαθμισμένες ουσίες της υποκατηγορίας 2B όταν ξεπερνούν τα κατώφλια που αναφέρονται στο παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 273/2004.

98. Ε Τι απαιτείται για τις εξαγωγές προδρόμων ουσιών των κατηγοριών 1,2,3 και 4;

A Εξαγωγές κατηγορίας 1

Για εξαγωγές προδρόμων ουσιών κατηγορίας 1, απαιτείται η έκδοση Άδειας Εξαγωγής προδρόμων ουσιών. Η Άδεια Εξαγωγής εκδίδεται από τη ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ', κατά τα ειδικότερα οριζόμενα κατωτέρω. Πριν από κάθε εξαγωγή πρόδρομης ουσίας κατηγορίας 1, απαιτείται γνωστοποίηση πριν από την εξαγωγή (PEN=Pre Export Notification).

Εξαγωγές κατηγορίας 2

Για εξαγωγές προδρόμων ουσιών κατηγορίας 2, απαιτείται η έκδοση Άδειας Εξαγωγής προδρόμων ουσιών. Η Άδεια Εξαγωγής εκδίδεται από τη ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ', κατά τα ειδικότερα οριζόμενα κατωτέρω.

Ειδικότερα για τις περιπτώσεις εξαγωγών οξικού ανυδρίτη, φαινυλοξικού οξέος και υπερμαγγανικού καλίου απαιτείται και γνωστοποίηση πριν από την εξαγωγή (PEN) για οποιαδήποτε τρίτη χώρα. Για τις υπόλοιπες ουσίες απαιτείται γνωστοποίηση πριν την εξαγωγή, ανάλογα με τη χώρα προορισμού.

Εξαγωγές κατηγορίας 3

Για εξαγωγές προδρόμων ουσιών κατηγορίας 3, απαιτείται έκδοση άδειας εξαγωγής προδρόμων ουσιών αν αυτές προορίζονται προς ορισμένες χώρες. Η Άδεια Εξαγωγής

εκδίδεται από τη ΔΣΤΕΠ -Τμήμα Γ', κατά τα ειδικότερα οριζόμενα κατωτέρω. Ανάλογα με τη χώρα προορισμού, πριν από την εξαγωγή απαιτείται Γνωστοποίηση (PEN).

Εξαγωγές κατηγορίας 4

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει φάρμακα και κτηνιατρικά φάρμακα που περιέχουν εφεδρίνη ή τα άλατα της, καθώς και φάρμακα και κτηνιατρικά φάρμακα που περιέχουν ψευδοεφεδρίνη ή τα άλατα της.

Τα φάρμακα εξαιρούνται από τον ορισμό των διαβαθμισμένων ουσιών. Ωστόσο, καθώς τα φάρμακα που περιείχαν εφεδρίνη και ψευδοεφεδρίνη εκτράπηκαν για την παράνομη παρασκευή ναρκωτικών εκτός της Κοινότητας, θεωρήθηκε αναγκαίο να ενισχυθεί ο έλεγχος και η παρακολούθηση τους όταν αυτά εξάγονται ή διέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Για τον λόγο αυτό πριν από κάθε εξαγωγή των ουσιών που αναφέρονται στην κατηγορία 4, θα πρέπει να έχει προηγηθεί γνωστοποίηση πριν την εξαγωγή (PEN) στη χώρα προορισμού και να έχει εκδοθεί Άδεια Εξαγωγής προδόμων ουσιών.

Η αίτηση που υποβάλλεται, περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Όνομα & διεύθυνση εξαγωγέα, εισαγωγέα τρίτης χώρας, κάθε άλλου εμπλεκόμενου στην εξαγωγή ή αποστολή, καθώς και του τελικού παραλήπτη.
2. Το όνομα της διαβαθμισμένης ουσίας και, σε περίπτωση μείγματος ή φυσικού προϊόντος, το όνομα τον 8ψηφιο κωδικό CN, τον κωδικό CAS και το όνομα κάθε διαβαθμισμένης ουσίας που εμπεριέχεται στο μείγμα ή το φυσικό προϊόν
3. Ποσότητα & βάρος της διαβαθμισμένης ουσίας και, σε περίπτωση μείγματος ή φυσικού προϊόντος, την ποσότητα, το βάρος και, ει δυνατόν, το ποσοστό κάθε διαβαθμισμένης ουσίας που εμπεριέχεται στο μείγμα ή το φυσικό προϊόν
4. Πληροφορίες σχετικά με την μεταφορά της εξαγωγής, ήτοι αναμενόμενη ημερομηνία αποστολής, μέθοδος μεταφοράς, όνομα τελωνείου όπου θα υποβληθεί η δήλωση, ταυτοποίηση μέσω μεταφοράς, δρομολόγιο, σημείο εξόδου από την τελωνειακή επικράτεια της ΕΕ και σημείο εισόδου στη χώρα εισαγωγής
5. Αντίγραφο άδειας εισαγωγής, χορηγούμενο από τη χώρα εισαγωγής (όπου απαιτείται)

Η ΔΣΤΕΠ-Τμήμα Γ', αποφασίζει περί της χορήγησης ή μη της Άδειας Εξαγωγής εντός 15 εργάσιμων ημερών, από την πλήρη υποβολή του σχετικού φακέλου.

Η αίτηση για άδεια εξαγωγής απορρίπτεται εφόσον:

- Δεν παρέχονται πλήρως οι αναγκαίες πληροφορίες.
- Υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι ψευδείς ή πλαστές.
- Δεν έχει εγκριθεί η σχετική άδεια εισαγωγής (όπου απαιτείται) από τις αρχές της χώρας εισαγωγής.
- Υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι οι εξαγόμενες ουσίες προορίζονται για παράνομη παρασκευή ναρκωτικών.

Η Άδεια Εξαγωγής ισχύει για 6 μήνες, εντός των οποίων πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η εξαγωγή.

Για όλα τα παραπάνω, οι εταιρείες/ επιχειρήσεις, πρέπει να μεριμνούν ώστε να αποστέλλεται από τις αρμόδιες αρχές στην Ένωση στις αρμόδιες αρχές της χώρας προορισμού, η γνωστοποίηση πριν από την εξαγωγή.

99. **Ε Επιβάλλονται πρόστιμα στις επιχειρήσεις για τη μη τήρηση των υποχρεώσεων τους σχετικά με τις πρόδρομες ουσίες;**
- Α** Ναι, για τις επιχειρήσεις που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα από το άρθρο 5 του νόμου 3583/2007 (Α' 142) περί «Αναμόρφωσης του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα και άλλων Διατάξεων», με το οποίο τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 4 του νόμου 1729/1987 (Α' 144).
100. **Ε Μπορούν οι επιχειρήσεις να γνωστοποιούν στις αρμόδιες αρχές ύποπτα περιστατικά σχετικά με τις πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών;**
- Α** α) Οι επιχειρήσεις γνωστοποιούν αμέσως στις αρμόδιες αρχές κάθε περιστατικό, όπως ασυνήθεις παραγγελίες ή συναλλαγές διαβαθμισμένων ουσιών που πρόκειται να διατεθούν στην αγορά, οι οποίες δείχνουν ότι οι ουσίες αυτές μπορεί να εκτραπούν για την παράνομη παρασκευή ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών.
β) Οι επιχειρήσεις παρέχουν στις αρμόδιες αρχές σε συνοπτική μορφή σχετικές πληροφορίες όσον αφορά στις συναλλαγές τους με αντικείμενο διαβαθμισμένες ουσίες.
γ) Οι επιχειρήσεις δεν γνωστοποιούν σε άλλους κανένα δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγεται, εκτός από τις αρμόδιες αρχές.
101. **Ε Από ποια Τελωνεία πραγματοποιούνται εισαγωγές-εξαγωγές προδρόμων ουσιών;**
- Α** α) Πανελλαδικά, από όλα τα Τελωνεία Α' τάξης.
β) Ειδικά, για τον Νομό Αττικής, αρμόδιο είναι το 1ο Τελωνείο Πειραιά
https://www.aade.gr/sites/default/files/2026-07/24-FAQs_prodrômes_ousies.pdf
γ) Ειδικά, για τον Νομό Θεσσαλονίκης, αρμόδιο είναι το 1ο Τελωνείο Εισαγωγών-Εξαγωγών Θεσσαλονίκης.

13. Τελειοποίηση προς επανεξαγωγή

- 102. Ε Ποιο σκοπό εξυπηρετεί η ύπαρξη του καθεστώτος Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή;**
- Α** Το καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή αποτελεί ειδικό καθεστώς, που έχει ως σκοπό την ενίσχυση και προώθηση των εξαγωγών σε τρίτες χώρες, καθώς και τη διατήρηση και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ενωσιακής μεταποιητικής βιομηχανίας σε διεθνές επίπεδο.
- 103. Ε Ποια πλεονεκτήματα προβλέπει το καθεστώς Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή;**
- Α** Βασική αρχή του καθεστώτος αποτελεί η απαλλαγή από δασμούς και από άλλες επιβαρύνσεις προϊόντων τρίτων χωρών που εισάγονται στο Ενωσιακό τελωνειακό έδαφος, τα οποία, αφού υποστούν μια ή περισσότερες εργασίες τελειοποίησης, επανεξάγονται ως μεταποιημένα προϊόντα σε τρίτες χώρες.
- Εναλλακτικά, τα εμπορεύματα αυτά δύνανται να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός του Ενωσιακού τελωνειακού εδάφους, με την προϋπόθεση καταβολής των δασμών και των λοιπών επιβαρύνσεων που αναλογούν στα εμπορεύματα κατά τη στιγμή γένεσης τελωνειακής οφειλής (άρθρο 85(1) του Καν. (ΕΕ) 952/2013) ή κατόπιν αιτήσεως του διασαφιστή, το ποσό των επιβαρύνσεων υπολογίζεται με βάση την δασμολογική κατάταξη, την δασμολογητέα αξία, την ποσότητα, τη φύση και την καταγωγή των εμπορευμάτων που είχαν υπαχθεί στο καθεστώς (άρθρο 86(3) του Καν.(ΕΕ) 952/13). Ο όρος τελειοποίηση προβλέπει οποιαδήποτε μεταποιητική δραστηριότητα, από την απλή επανασυσκευασία προϊόντων ως την πλέον σύνθετη μεταποιητική δραστηριότητα (άρθρο 5 του Καν.(ΕΕ) 952/2013).
- 104. Ε Ποιοι μπορούν να κάνουν χρήση του καθεστώτος Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή;**
- Α** Το καθεστώς απευθύνεται σε πρόσωπα ή εταιρείες εγκαταστημένες εντός της ΕΕ.
- 105. Ε Πώς γίνεται η υπαγωγή των εμπορευμάτων στο καθεστώς Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή και πώς εκκαθαρίζεται το καθεστώς;**
- Α** α) Η υπαγωγή των εμπορευμάτων στο καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή προϋποθέτει την έκδοση σχετικής άδειας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.
- Αίτηση μπορεί να υποβληθεί από το πρόσωπο που πραγματοποιεί τη μεταποίηση ή από το πρόσωπο εκείνο που έχει αναλάβει να εκτελέσει τις εργασίες τελειοποίησης, εκ μέρους κάποιου άλλου.
- Για την υποβολή της αίτησης, ο αιτών απαιτείται να δηλώσει με σαφήνεια εάν σε περίπτωση γένεσης τελωνειακής οφειλής επιθυμεί το ποσόν των επιβαρύνσεων να υπολογιστεί σύμφωνα με τη δασμολογική κατάταξη, τη δασμολογητέα αξία, την ποσότητα, τη φύση και την καταγωγή των εμπορευμάτων που είχαν υπαχθεί στο καθεστώς (άρθρο 86(3) του Καν.(ΕΕ) 952/13).

Η δήλωση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία όταν πρόκειται να υπαχθούν στο καθεστώς εμπορεύματα που υπόκεινται σε μέτρα γεωργικής ή εμπορικής πολιτικής, σε προσωρινό ή οριστικό δασμό αντντάμπινγκ, σε αντισταθμιστικό δασμό, σε μέτρα διασφάλισης ή σε πρόσθετο δασμό, αφού στις περιπτώσεις αυτές εξετάζεται, υποχρεωτικά, κατά περίπτωση και ανά αίτημα εάν η υπαγωγή στο καθεστώς των εν λόγω εμπορευμάτων μπορεί να θίξει τα συμφέροντα των Ενωσιακών παραγωγών αντίστοιχων προϊόντων (εξέταση των οικονομικών όρων- άρθρο 211(4)(β) του Καν.(ΕΕ) 952/13).

Η εξέταση αυτή διεξάγεται στο πλαίσιο των εργασιών των αρμόδιων ενωσιακών οργάνων. Συνεπώς, για την αποφυγή καθυστερήσεων στην έκδοση άδειας, οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να θέσουν στο καθεστώς κάποιο από τα παραπάνω εμπορεύματα πρέπει να συμβουλευούνται τις αρμόδιες για την έκδοση άδειας Τελωνειακές Αρχές.

β) Το καθεστώς εκκαθαρίζεται όταν τα μεταποιημένα εμπορεύματα υπάγονται σε επόμενο τελωνειακό καθεστώς, εξέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης ή καταστρέφονται χωρίς να αφήσουν κατάλοιπα ή εγκαταλείπονται υπέρ του Δημοσίου.

106. Ε Ποια είναι η διάρκεια ισχύος της άδειας στο καθεστώς Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή και ποια είναι η προθεσμία επανεξαγωγής των μεταποιημένων προϊόντων;

Α Η ισχύς της άδειας δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, με εξαίρεση τα εμπορεύματα που υπάγονται στο καθεστώς και αναφέρονται στο παράρτημα 71-02 του Καν.(ΕΕ) 2446/2015, όπου η διάρκεια ισχύος της άδειας δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη.

Η προθεσμία εκκαθάρισης του καθεστώτος είναι ανάλογη του χρόνου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των εργασιών τελειοποίησης και τη διάθεση των μεταποιημένων προϊόντων.

107. Ε Υπάρχει δυνατότητα Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή σε περισσότερα του ενός Κράτη-Μέλη;

Α Είναι δυνατή η έκδοση άδειας υπαγωγής εμπορευμάτων στο καθεστώς με ισχύ σε περισσότερα του ενός Κράτη-Μέλη, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και διαβούλευση που πραγματοποιείται μεταξύ των τελωνειακών αρχών των εμπλεκόμενων κρατών-μελών.

Η αίτηση για Άδεια που αφορά σε περισσότερα του ενός κράτη-μέλη, υποβάλλεται στις τελωνειακές αρχές που είναι αρμόδιες για τον τόπο όπου τηρούνται οι κύριες λογιστικές καταχωρήσεις του αιτούντος.

Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι άδεια, η οποία περιλαμβάνει περισσότερα του ενός Κράτη-Μέλη μπορεί, κατά περίπτωση, να εκδοθεί για το σύνολο των Ειδικών Καθεστώτων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 211 του Καν.(ΕΕ) 952/13.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις Τελωνειακές Αρχές, που είναι αρμόδιες για την έκδοση αυτού του τύπου αδειών, παρέχονται στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ:

www.aade.gr , στη διαδρομή: <https://www.aade.gr/cds-systima-teloneiakon-apofaseon>

14. Ειδικός προορισμός

108. Ε Τι είναι το καθεστώς του ειδικού προορισμού;

Α Ειδικός προορισμός είναι το ειδικό καθεστώς θέσης μη ενωσιακών εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία και ανάλωση με πλήρη ή μερική αναστολή δασμού, δηλαδή, με ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση, λόγω συγκεκριμένης ειδικής χρήσης τους. Η ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση ισχύει μόνο όσον αφορά στο συμβατικό δασμό του Κοινού Δασμολογίου, ενώ δεν παρέχεται απαλλαγή από τυχόν δασμούς αντιντάμπινγκ, κ.λπ. Όταν τα εμπορεύματα τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία με μειωμένο ή μηδενικό εισαγωγικό δασμό, λόγω της χρησιμοποίησής τους για ειδικούς σκοπούς, παραμένουν υπό τελωνειακή επιτήρηση, η οποία λήγει όταν οι όροι που καθορίστηκαν για την παραχώρηση του μειωμένου ή μηδενικού δασμού, δεν ισχύουν πλέον, όταν τα εμπορεύματα εξαχθούν ή καταστραφούν ή όταν επιτραπεί, έναντι καταβολής των οφειλόμενων δασμών, η χρησιμοποίηση των εμπορευμάτων για σκοπούς άλλους από εκείνους που προβλέπονται για την εφαρμογή του μειωμένου ή μηδενικού εισαγωγικού δασμού.

109. Ε Για ποια προϊόντα προβλέπεται;

Α Η υπαγωγή στο καθεστώς του ειδικού προορισμού προβλέπεται για τις παρακάτω κατηγορίες ειδών:

- α) Βάσει των προκαταρτικών διατάξεων του Κοινού Δασμολογίου:
 - αα) για τα είδη που προορίζονται να ενσωματωθούν σε ορισμένα πλοία, πλωτές εξέδρες ή πολιτικά αεροσκάφη στο πλαίσιο της κατασκευής, επισκευής ή συντήρησής τους ή προορίζονται για χρήση σε αυτά, στα πλαίσια του εξοπλισμού τους και
 - ββ) για τα ίδια τα πολιτικά αεροσκάφη και τις συσκευές εδάφους για εκπαίδευση στην πτήση.
- β) Βάσει της δασμολογικής κατάταξης ορισμένων προϊόντων στο Κοινό Δασμολόγιο.
- γ) Βάσει Κανονισμών ποσοστώσεων και αναστολών.

15. Τελειοποίηση προς επανεισαγωγή

- 110. Ε Τι είναι το καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή;**
- Α** Το καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή είναι ειδικό καθεστώς το οποίο επιτρέπει, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις, την προσωρινή εξαγωγή Ενωσιακών εμπορευμάτων σε τρίτες χώρες για τελειοποίηση και επανεισαγωγή των μεταποιημένων προϊόντων, έχοντας ως βάση για τον υπολογισμό της τελωνειακής οφειλής το κόστος των εργασιών τελειοποίησης που διενεργούνται εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ.
- 111. Ε Ποια οφέλη απορρέουν από την υπαγωγή εμπορευμάτων στο καθεστώς Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή;**
- Α** Το καθεστώς επιτρέπει στους δικαιούχους να επωφεληθούν από το χαμηλότερο κόστος εργασίας, που ενδέχεται να υπάρχει εκτός ΕΕ, καθώς επίσης ενθαρρύνει τη χρήση Ενωσιακών πρώτων υλών για την παραγωγή τελικών προϊόντων που τυγχάνουν ευνοϊκότερης δασμολογικής μεταχείρισης τα επανεισαγόμενα εμπορεύματα. Επίσης, στο πλαίσιο του συστήματος σταθερών ανταλλαγών, προβλέπεται η δυνατότητα επιστροφής σε τρίτη χώρα ενός ελαττωματικού προϊόντος, με σκοπό την αντικατάστασή του από κάποιο άλλο (προϊόν αντικατάστασης).
- 112. Ε Ποιοι μπορούν να κάνουν χρήση του καθεστώτος Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή;**
- Α** Η έγκριση για την υπαγωγή στο καθεστώς χορηγείται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εγκαταστημένα στην ΕΕ εφόσον παρέχουν τα εχέγγυα για την ορθή διεξαγωγή των εργασιών.
- 113. Ε Πώς γίνεται η υπαγωγή των εμπορευμάτων στο καθεστώς Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή;**
- Α** Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή στο καθεστώς Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή είναι η έκδοση αδείας, η οποία χορηγείται ύστερα από εξέταση της αίτησης, μετά των συνημμένων δικαιολογητικών. Επιπλέον, οι Τελωνειακές Αρχές δύνανται να μην προχωρήσουν σε έκδοση αδείας όταν το αίτημα αφορά σε τελειοποίηση ευαίσθητων γεωργικών προϊόντων του παραρτήματος 71-02 του Καν. (ΕΕ) 2446/2015 και κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι με τη μεταποιητική πράξη που θα πραγματοποιηθεί ενδέχεται να προκληθεί βλάβη στα ουσιώδη συμφέροντα των Ενωσιακών παραγωγών.
- 114. Ε Ποια είναι η διάρκεια ισχύος της άδειας στο καθεστώς Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή;**
- Α** Η διάρκεια της ισχύος της άδειας δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ενώ για τα ευαίσθητα γεωργικά προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα 71-02 του Καν. (ΕΕ) 2446/2015 η διάρκεια δύναται να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη.

16. Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης (ΕΦΚ)

16.1 Γενικές πληροφορίες

115. Ε Τι είναι το EMCS;

- Α** Το EMCS (Excise Movement and Control System) είναι το ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της ενδοεθνικής διακίνησης των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης (ΕΦΚ) (ενεργειακών, καπνικών & αλκοολούχων), τα οποία είτε τελούν υπό καθεστώς αναστολής του φόρου αυτού, είτε (από 13/02/2023) έχουν τεθεί σε ανάλωση στο έδαφος ενός κράτους μέλους και διακινούνται προς το έδαφος άλλου κράτους μέλους προκειμένου να παραδοθούν σε αυτό για εμπορικούς σκοπούς.
- Μέσω του EMCS γίνεται η υποβολή του ηλεκτρονικού διοικητικού εγγράφου (e-ΔΕ) και του ηλεκτρονικού απλουστευμένου διοικητικού εγγράφου (e-ΑΔΕ) υπό την κάλυψη των οποίων πραγματοποιούνται οι διακινήσεις των προϊόντων ΕΦΚ. Το e-ΔΕ και το e-ΑΔΕ περιλαμβάνουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία της κάθε διακίνησης προϊόντων υποκειμένων σε ΕΦΚ. Το σύστημα αυτό επιτρέπει στα κράτη μέλη να παρακολουθούν σε πραγματικό χρόνο τη διακίνηση των προϊόντων ΕΦΚ και να διενεργούν τους αναγκαίους ελέγχους, απλουστεύοντας τις διαδικασίες, με απώτερο στόχο τη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, τη διασφάλιση είσπραξης του φόρου με τους συντελεστές που ορίζουν τα κράτη μέλη και τη μείωση των κινδύνων απάτης στον τομέα αυτό.
- Οδηγίες αναφορικά με τις διακινήσεις προϊόντων υποκειμένων σε ΕΦΚ μέσω του ψηφιακού συστήματος EMCS δίνονται με την υπό στοιχεία Ε.2037/23.05.2024 εγκύκλιο (ΑΔΑ: 67Β546ΜΠ3Ζ-ΦΒΗ).
- Επιπλέον, με την υπό στοιχεία Ε.2047/2026 εγκύκλιο (ΑΔΑ: ΨΞΓΡ46ΜΠ3Ζ-ΦΡΝ) παρέχονται οδηγίες για τη θέση σε παραγωγική λειτουργία της διεπαφής AES-EMCS στο πλαίσιο υλοποίησης της Φάσης 4.1 του EMCS.

116. Ε Πώς χρησιμοποιείται το σύστημα EMCS από τους οικονομικούς φορείς;

- Α** Οι οικονομικοί φορείς (εγκεκριμένοι αποθηκευτές, εγγεγραμμένοι αποστολείς, εγγεγραμμένοι παραλήπτες, συμπεριλαμβανομένων και των περιστασιακά εγγεγραμμένων παραληπτών, πιστοποιημένοι αποστολείς και παραλήπτες, συμπεριλαμβανομένων και των περιστασιακά πιστοποιημένων αποστολέων και παραληπτών) συνδέονται ηλεκτρονικά με το σύστημα EMCS. Ανάλογα με την ιδιότητα που έχουν οι οικονομικοί φορείς, όσον αφορά στον τύπο αδείας για την διακίνηση προϊόντων ΕΦΚ (excise status), έχουν τις ακόλουθες, κατά περίπτωση, δυνατότητες:
- να υποβάλλουν ένα e-ΔΕ ή e-ΑΔΕ,
 - να ακυρώνουν ένα e-ΔΕ,
 - να υποβάλλουν το μήνυμα αναφοράς παραλαβής (ως παραλήπτες) και να παραλαμβάνουν αυτή την αναφορά (ως αποστολείς),
 - να υποβάλλουν το μήνυμα αλλαγής προορισμού,
 - να παρακολουθούν την κατάσταση της διακίνησης που τους αφορά,

- να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν τα μηνύματα που έχουν υποβάλει.

Κάθε οικονομικός φορέας χρησιμοποιεί το ηλεκτρονικό περιβάλλον του συστήματος που παρέχει η εθνική διοίκηση της χώρας στην οποία έχει αδειοδοτηθεί.

117. Ε Είναι υποχρεωτική η χρήση του συστήματος EMCS;

- A** Από 01-01-2011, η χρήση του συστήματος EMCS είναι υποχρεωτική για τα προϊόντα ΕΦΚ που διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής και από 13-02-2023 για τα προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση και διακινούνται από ένα κράτος μέλος σε ένα άλλο κράτος μέλος για εμπορικούς σκοπούς. Προβλέπεται, ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις που το ψηφιακό σύστημα είναι εκτός λειτουργίας να γίνεται χρήση της έντυπης διαδικασίας με την υποχρέωση χρήσης του ψηφιακού συστήματος όταν θα αποκατασταθεί η λειτουργία του.

118. Ε Ποιο έντυπο συνοδεύει από την 1-1-2011 τα εμπορεύματα κατά την μεταφορά υπό καθεστώς αναστολής;

- A** Ο μεταφορέας πρέπει καθ' όλη τη διάρκεια της διακίνησης να παρέχει στις αρμόδιες αρχές, εάν του ζητηθεί, τον αριθμό αναφοράς του e-ΔΕ ή του e-ΑΔΕ, δηλαδή τον διοικητικό κωδικό αναφοράς (ARC-Administrative Reference Code).

119. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την παραλαβή στην Ελλάδα από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ή την αποστολή από την Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ προϊόντων ΕΦΚ (αλκοολούχων, καπνικών, ενεργειακών) που έχουν τεθεί σε ανάλωση (φορολογηθεί);

- A** Από 13/02/2023 οι οικονομικοί φορείς που επιθυμούν να αποστείλουν προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση στη χώρα μας και διακινούνται σε άλλο κράτος μέλος για εμπορικούς σκοπούς ή να παραλάβουν στη χώρα μας προϊόντα που έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος μέλος και παραδίδονται για εμπορικούς σκοπούς, οφείλουν να εγγραφούν στο μητρώο οικονομικών φορέων και να λάβουν άδεια πιστοποιημένου αποστολέα ή πιστοποιημένου παραλήπτη, αντίστοιχα, συμπεριλαμβανομένων και των αδειών περιστασιακά πιστοποιημένου αποστολέα και περιστασιακά πιστοποιημένου παραλήπτη.

Ειδικότερα:

A) Οι διατυπώσεις, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εγγραφής στο μητρώο οικονομικών φορέων και έκδοσης της σχετικής άδειας πιστοποιημένου αποστολέα και πιστοποιημένου παραλήπτη προϊόντων υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης που έχουν τεθεί σε ανάλωση, καθορίζονται με την υπό στοιχείο Α.1014/2023 (Β' 700, ΑΔΑ: 6ΟΠ546ΜΠ3Ζ- ΦΣΓ) απόφαση.

B) Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εγγραφή στο μητρώο οικονομικών φορέων του περιστασιακά πιστοποιημένου αποστολέα και του περιστασιακά πιστοποιημένου παραλήπτη, του είδους, της παροχής και της ισχύος της εγγύησης για την έκδοση των σχετικών αδειών, καθώς και των όρων και προϋποθέσεων για την επιστροφή του

ειδικού φόρου κατανάλωσης καθορίζονται με την υπό στοιχεία Α.1013/2023 (Β' 701, ΑΔΑ: ΩΧΣΩ46ΜΠ3Ζ-15Υ) απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών.

120. Ε Ποιες είναι οι εγγυήσεις που προβλέπονται από την νομοθεσία για τα προϊόντα που υπόκεινται σε ΕΦΚ;

Α Είναι, κυρίως, οι εγγυήσεις που καλύπτουν:

- α) την αποθήκευση των προϊόντων που υπόκεινται σε ΕΦΚ και τελούν υπό καθεστώς αναστολής σε φορολογική αποθήκη (σχετ. η υπό στοιχεία ΔΕΦΚΦ 1116601 ΕΞ 2017/31-7 2017 απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 2744)),
- β) κατά περίπτωση, τον κίνδυνο της ενδοενωσιακής διακίνησης των προϊόντων ΕΦΚ υπό καθεστώς αναστολής (σχετ. η υπό στοιχεία ΔΕΦΚΦ 1116601 ΕΞ 2017/31-7-2017 απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 2744)),
- γ) την πίστωση που παρέχεται, για την καταβολή του ΕΦΚ για τα βιομηχανοποιημένα καπνά [σχετ. η υπό στοιχεία Α.1182/17.12.2025 ΑΥΟ (Β' 7233)] και για τα ενεργειακά προϊόντα των περιπτώσεων α' έως και ιε', της παρ. 1, του άρθρου 71, του ν. 5222/2025, κατ' εφαρμογή του άρθρου 118 του ίδιου νόμου,
- δ) τον κίνδυνο της μη νόμιμης χρησιμοποίησης των υποκείμενων σε ΕΦΚ προϊόντων σε περίπτωση απαλλαγών από τον ΕΦΚ,
- ε) τη βεβαίωση και είσπραξη του ΕΦΚ που αναλογεί στο φυσικό αέριο, στην ηλεκτρική ενέργεια και στους λιγνίτες, λιθάνθρακες και οπτάνθρακες
- στ) τον κίνδυνο μη εμπρόθεσμης καταβολής του ΕΦΚ των ετοιμών προς κατανάλωση αλκοολούχων ποτών και άλλων αλκοολούχων προϊόντων, ο οποίος βεβαιώνεται και εισπράττεται το αργότερο μέχρι την 25η του επόμενου μήνα από τον μήνα εξόδου των προϊόντων από το καθεστώς αναστολής (σχετ. οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 119 του ν. 5222/2025 και του άρθρου 7 της υπό στοιχεία ΔΕΦΚΦ 1116601 ΕΞ 2017/31 07-2017 απόφασης Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 2744)).
- ζ) κατά περίπτωση, τον κίνδυνο της ενδοενωσιακής διακίνησης των προϊόντων ΕΦΚ που έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος μέλος και διακινούνται προς τη χώρα μας για εμπορικούς σκοπούς (σχετ. η υπό στοιχεία Α.1013/2023 απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 701)).

121. Ε Ποια είναι η διάρκεια μεταφοράς των προϊόντων που διακινούνται με e-ΔΕ ή με e-ΑΔΕ;

Α Η διάρκεια μεταφοράς των υποκείμενων σε ΕΦΚ προϊόντων είναι η χρονική περίοδος που είναι απαραίτητη για να πραγματοποιηθεί η διακίνηση των εν λόγω προϊόντων, λαμβανομένων υπόψη του μέσου μεταφοράς και της απόστασης.

Για τα προϊόντα ΕΦΚ που διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής με e-ΔΕ, από την 15-02-2018, που τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία η Φάση 3.3 (Phase 3.3) του EMCS, η μέγιστη διάρκεια μεταφοράς για τη διακίνηση προϊόντων ΕΦΚ τροποποιήθηκε σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός Μέσου Μεταφοράς	Μέγιστη διάρκεια μεταφοράς
0-Άλλο	45 ημέρες
1-Θαλάσσια μεταφορά	45 ημέρες

2-Σιδηροδρομική μεταφορά	35 ημέρες
3-Οδική μεταφορά	35 ημέρες
4-Αεροπορική μεταφορά	20 ημέρες
5-Ταχυδρομική αποστολή	30 ημέρες
7-Σταθερές εγκαταστάσεις μεταφοράς	15 ημέρες
8-Εσωτερική πλωτή μεταφορά	35 ημέρες

Για τα προϊόντα ΕΦΚ που έχουν τεθεί σε ανάλωση και διακινούνται με e-ΑΔΕ προστίθενται άλλες 30 ημέρες στη μέγιστη διάρκεια μεταφοράς.

- 122. Ε Σε ποιες ενέργειες πρέπει να προβεί ο παραλήπτης, όταν διαπιστώσει έλλειμμα ή πλεόνασμα κατά την παραλαβή προϊόντων που υπόκεινται σε ΕΦΚ και διακινούνται υπό καθεστώς αναστολής;**
- Α** Πρέπει άμεσα να ενημερώσει το αρμόδιο τελωνείο, το οποίο θα προβεί σε σχετικό έλεγχο για την επιβεβαίωση του δηλωθέντος ελλείμματος ή πλεονάσματος. Η καταβολή ή μη των οφειλόμενων φόρων από τον παραλήπτη ή από τον αποστολέα εξετάζεται, κατά περίπτωση, από τις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών.
- 123. Ε Ποια είναι η φορολογική μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ των υποκείμενων σε ΕΦΚ προϊόντων;**
- Α** Ο ΦΠΑ συνεισπράττεται με τον ΕΦΚ εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις και παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα στους εγκεκριμένους αποθηκευτές ενεργειακών προϊόντων, αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών και βιομηχανοποιημένων καπνών, έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 117 του ν. 5222/2025.
- 124. Ε Σε ποιες περιπτώσεις απαλλάσσονται τα αλκοολούχα, ενεργειακά και καπνικά προϊόντα από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης ;**
- Α** Όταν προορίζονται να χρησιμοποιηθούν:
- α) στα πλαίσια διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων,
 - β) από αναγνωρισμένους διεθνείς οργανισμούς και από τα μέλη των οργανισμών αυτών, μέσα στα όρια και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις διεθνείς συμβάσεις για την ίδρυσή τους ή από τις συμφωνίες για την έδρα τους,
 - γ) από τις ένοπλες δυνάμεις κάθε κράτους που συμμετέχει στην συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού, πλην του κράτους μέλους εντός του οποίου είναι απαιτητός ο ΕΦΚ, εφόσον προορίζονται για χρήση από τις δυνάμεις αυτές ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει ή για τον εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους,
 - δ) από τις ένοπλες δυνάμεις οποιουδήποτε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλην της Ελλάδας, για χρήση από τις δυνάμεις αυτές ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει, ή για εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους, εφόσον οι δυνάμεις αυτές συμμετέχουν σε αμυντική προσπάθεια για την υλοποίηση ενωσιακής δραστηριότητας στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας,

ε) από τις ένοπλες δυνάμεις του Ηνωμένου Βασιλείου που σταθμεύουν στην Κύπρο, σύμφωνα με τη συνθήκη εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας της 16ης Αυγούστου 1960, για χρήση από τις εν λόγω ένοπλες δυνάμεις ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει ή για τον εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους, στ) για κατανάλωση στα πλαίσια συμφωνίας που συνάπτεται με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, εφόσον αυτή η συμφωνία γίνεται δεκτή ή επιτρέπεται να υπαχθεί σε καθεστώς απαλλαγής από το ΦΠΑ, ζ) για εφοδιασμό πλοίων και αεροσκαφών, σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις.

16.2 Ενεργειακά προϊόντα

125. Ε Σε ποιες περιπτώσεις τα ενεργειακά προϊόντα απαλλάσσονται ολικά ή μερικά από τον ΕΦΚ;

Α Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, οι ολικές και μερικές απαλλαγές από τον ΕΦΚ που προβλέπονται για τα ενεργειακά προϊόντα είναι οι ακόλουθες:

α) Ολικές απαλλαγές

αα) Όταν παραλαμβάνονται προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα για τις αεροπορικές μεταφορές, εκτός των ιδιωτικών πτήσεων αναψυχής.

ββ) Όταν παραλαμβάνονται προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα για τη ναυσιπλοΐα στα ύδατα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής αλιείας, εκτός από την περίπτωση χρησιμοποίησής τους σε ιδιωτικά σκάφη αναψυχής και ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται επί ενός σκάφους αναψυχής. Τα ενεργειακά προϊόντα που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα για την ναυσιπλοΐα, εκτός των υδάτων της ΕΕ, δεν αποτελούν αντικείμενο του ΕΦΚ.

Σημειώνεται ότι στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης πλοίων και στο ντίζελ πλοίων τα οποία διατίθενται με απαλλαγή ως καύσιμα για τη ναυσιπλοΐα στα ύδατα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής αλιείας, προστίθενται:

- i) ο κοινός ευρωπαϊκός φορολογικός ιχνηθέτης ACCUTRACE PLUS (σχετική η υπό στοιχεία Α.1178/2023 κοινή απόφαση Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Β' 6523)
- ii) ο εθνικός φορολογικός ιχνηθέτης Tracerco FT36 (σχετική η υπ' αρ. 94/2021 κοινή απόφαση Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Β' 1339/2023)

γγ) Το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί, αποκλειστικά, ως ηλεκτρομονωτικό υλικό ηλεκτρικών μετασχηματιστών.

δδ) Το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL), το φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη), το ελαφρύ πετρέλαιο (White Spirit) και τα άλλα ελαφρά λάδια που παραλαμβάνονται από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες και προορίζονται να χρησιμοποιηθούν, αποκλειστικά, ως πρώτη ύλη για την παραγωγή των προϊόντων τους.

εε) Οι αρωματικοί και κυκλικοί υδρογονάνθρακες (βενζόλιο, τολουόλιο, ξυλόλιο και μίγματά αυτών) που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες ως πρώτη ύλη για την παραγωγή των προϊόντων τους.

στοι) Ο λιθάνθρακας, λιγνίτης και οπτάνθρακας (κοκ) που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, στην ορυκτολογική κατεργασία, καθώς, επίσης, για χημική αναγωγή, ηλεκτρολυτική και μεταλλουργική κατεργασία. Σημειώνεται ότι :ι) στην έννοια της ορυκτολογικής κατεργασίας περιλαμβάνονται οι οικονομικές δραστηριότητες του κλάδου 23 «παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων» του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006 για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθεώρηση 2 και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 3037/90 του Συμβουλίου και ορισμένων κανονισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικών με ειδικούς στατιστικούς τομείς (L 393), ιι) Στην έννοια της μεταλλουργικής κατεργασίας περιλαμβάνονται οι οικονομικές δραστηριότητες με κωδικό 24.1, 24.4, 24.5 και η κνιομεταλλουργία που εμπίπτει στον κωδικό 25.5, του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 1893/2006.

ζζ) Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται και χρησιμοποιείται για ίδια χρήση εφόσον προέρχεται από αιολική, ηλιακή, γεωθερμική, παλιρροϊκή ενέργεια και ενέργεια κυμάτων.

ηη) Η ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιείται για γεωργική χρήση.

θθ) Η ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιείται για χημική αναγωγή, ηλεκτρολυτική και μεταλλουργική κατεργασία.

ιι) Το φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας,

β) Μερικές απαλλαγές

Στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που χρησιμοποιείται από τις βιομηχανικές, βιοτεχνικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, καθώς και από τα νοσηλευτικά και προνοιακά ιδρύματα, με διαδικασία επιστροφής φόρου.

γ) Ειδικές περιπτώσεις μη επιβολής του ΕΦΚ

αα) Όταν δεν ορίζεται συντελεστής ΕΦΚ και εφόσον τα προϊόντα αυτά δεν χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης ή κινητήρων.

ββ) Όταν έχουν τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος μέλος, περιέχονται στις κανονικές δεξαμενές καυσίμων εμπορικών οχημάτων με κινητήρα και πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα από τα εν λόγω οχήματα, καθώς και σε ειδικά εμπορευματοκιβώτια και πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη λειτουργία, κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, των συστημάτων με τα οποία τα εν λόγω εμπορευματοκιβώτια είναι εξοπλισμένα.

γγ) Όταν καταναλώνονται εντός μιας εγκατάστασης παραγωγής ενεργειακών προϊόντων, εάν η κατανάλωση αυτή συνίσταται σε ενεργειακά προϊόντα που παράγονται εντός της εγκατάστασης.

126. Ε Πότε και πού χρησιμοποιούνται τα καύσιμα κίνησης και θέρμανσης;

- Α** Για την εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων στ), ι), ιγ), ιστ) και κστ) της παρ.1 του άρθρου 71 του ν. 5222/2025, ως καύσιμα κινητήρων θεωρούνται τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται σε μηχανές ή συσκευές στις οποίες η χημική ενέργεια του καυσίμου, μέσω της καύσης, μετατρέπεται σε θερμική ενέργεια και εν συνεχεία σε κινητική ενέργεια.

Για την εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων ζ), ια), ιδ), ιζ), ιθ) και κζ) της παρ.1 του άρθρου 71 του ν. 5222/2025, ως καύσιμα θέρμανσης θεωρούνται τα προοριζόμενα να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για την λειτουργία κεντρικών συστημάτων θέρμανσης (καλοριφέρ) ή άλλων μέσων για τη θέρμανση ανθρώπων στους χώρους κατοικίας, διαμονής ή εργασίας τους. Ως εκ τούτου το πετρέλαιο θέρμανσης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί παρά μόνο για τη θέρμανση ανθρώπων στους παραπάνω χώρους. Σε κάθε άλλη περίπτωση, εφόσον, δηλαδή δεν συντρέχουν οι ως άνω προϋποθέσεις, πρέπει να χρησιμοποιείται πετρέλαιο κινητήρων.

Το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και το φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη) που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης, προκειμένου να διακρίνονται από τα αντίστοιχα καύσιμα κινητήρων, έχουν διαφορετικό χρώμα (κόκκινο ή μπλε αντίστοιχα) και περιέχουν τον κοινό ευρωπαϊκό φορολογικό ιχνηθέτη ACCUTRACE PLUS (σχετική η υπό στοιχεία Α.1178/2023 κοινή απόφαση Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Β' 6523). Επιπλέον, στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης θέρμανσης προστίθεται ο εθνικός φορολογικός ιχνηθέτης Tracerco FT39 (σχετική η υπ' αρ. 95/2021 κοινή απόφαση Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Β' 1136/2023).

Τέλος, σημειώνεται ότι, κατά τη χρονική περίοδο από 15/10 έως και 30/04 κάθε έτους, το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και το φωτιστικό πετρέλαιο (κηροζίνη) θέρμανσης διατίθενται με μειωμένο συντελεστή ΕΦΚ (280 €/χιλιόλιτρο).

127. Ε Τι ισχύει για την επιστροφή ΕΦΚ του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στα νοσηλευτικά και προνοιακά ιδρύματα και στις βιομηχανικές – βιοτεχνικές επιχειρήσεις;

- Α** Για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων που χρησιμοποιείται από τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις στους κινητήρες σταθερής θέσης, στα μηχανήματα και στο μηχανολογικό εξοπλισμό και στα οχήματα που σύμφωνα με τον προορισμό τους χρησιμοποιούνται εκτός δημόσιων οδών ή δεν έχουν λάβει άδεια κύριας χρήσης στις δημόσιες οδούς, καθώς και από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τα δημόσια και ιδιωτικά νοσηλευτικά και προνοιακά ιδρύματα, επιστρέφεται ποσό του ΕΦΚ που ανέρχεται στα 125 € ανά χιλιόλιτρο.

Οι προϋποθέσεις επιστροφής, η διαδικασία, τα δικαιολογητικά και οι προθεσμίες υποβολής αυτών ορίζονται στην υπό στοιχεία Α.1072/22.02.2019 (Β' 750, ΑΔΑ: ΩΕΑ346ΜΠ3Ζ-4ΘΨ) απόφαση.

Με την ανωτέρω απόφαση ορίζεται ότι η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά από τον δικαιούχο στο ICISnet, μέσω του υποσυστήματος «ΕΙΔΙΚΟΙ ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ» από το μενού «Επιστροφές ΕΦΚ- Υποβολή Αίτησης Επιστροφής ΕΦΚ» στο αρμόδιο «Τελωνείο Υποβολής Αίτησης και Επιστροφής ΕΦΚ», σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της απόφασης, βάσει του Νομού/ Περιφερειακής Ενότητας όπου βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης/ιδρύματος.

Επιπλέον, με την ίδια απόφαση καθορίζεται ότι η καταβολή του ποσού της επιστροφής ΕΦΚ πραγματοποιείται μέσω πίστωσης του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου στον αριθμό IBAN που έχει δηλωθεί στην αίτηση, ύστερα από τον έλεγχο τυχόν οφειλών προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, για τις οποίες διενεργείται συμψηφισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 του ν. 4978/2022 ΚΕΔΕ (Α' 190), όπως ισχύει

και τις διατάξεις του ν. 4611/2019 (Α' 73) και της αριθ. 15435/913/16-4-2020 απόφασης του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 1559), όπως ισχύουν.

128. Ε Πότε και πώς φορολογούνται η ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο;

Α Η ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο υπόκεινται σε ΕΦΚ και ο φόρος καθίσταται απαιτητός κατά την στιγμή της προμήθειάς τους – παράδοσης προς κατανάλωση - από τον διανομέα ή τον αναδιανομέα.

Η βεβαίωση και είσπραξη του ΕΦΚ και των λοιπών φορολογικών επιβαρύνσεων της ηλεκτρικής ενέργειας ή του φυσικού αερίου, που παραδίδεται προς κατανάλωση, διενεργείται με την κατάθεση συγκεντρωτικής Δήλωσης ΕΦΚ, η οποία υποβάλλεται το αργότερο μέχρι την εικοστή (20η) ημέρα του επόμενου μήνα από τον μήνα της έκδοσης των σχετικών παραστατικών πώλησης.

Αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση της ηλεκτρικής ενέργειας έχουν εκδοθεί η υπό στοιχεία ΔΕΦΚ 5025778 ΕΞ2010/17-06-2010 απόφαση Υπουργού Οικονομικών (Β' 1001), με την οποία καθορίζονται οι όροι και οι διατυπώσεις που διέπουν τη διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης του ΕΦΚ και των λοιπών φορολογικών επιβαρύνσεων της ηλεκτρικής ενέργειας κατά την προμήθεια αυτής προς κατανάλωση και η υπό στοιχεία ΔΕΦΚ 5025777 ΕΞ2010/10-06-2010 κοινή απόφαση Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής (Β' 989), με την οποία καθορίζονται τα στοιχεία που διαβιβάζονται από τους διανομείς ηλεκτρικής ενέργειας και τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και η συχνότητα και ο τρόπος διαβίβασής τους στην αρμόδια υπηρεσία, στα πλαίσια επιβολής του ΕΦΚ στην ηλεκτρική ενέργεια.

Αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση του φυσικού αερίου έχουν εκδοθεί η υπό στοιχεία Α.1218/2019 (Β' 2264, ΑΔΑ: Ω65346ΜΠ3Ε-51Π) απόφαση, με την οποία καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις που διέπουν τη διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης του ΕΦΚ και των λοιπών φορολογικών επιβαρύνσεων του φυσικού αερίου των περιπτώσεων ιζ' (για θέρμανση) και ιη' (για λοιπές χρήσεις, π.χ. εμπορικές, βιομηχανικές) της παρ.1 του άρθρου 71 του ν. 5222/2025, κατά την παράδοση αυτού προς κατανάλωση και η υπό στοιχεία Α.1217/2019 (Β' 2243, ΑΔΑ: 6ΥΘΤ46ΜΠ3Ε-ΜΦΣ) κοινή απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών και Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας, με την οποία καθορίζονται τα στοιχεία που διαβιβάζονται προς τις αρμόδιες Ελεγκτικές Υπηρεσίες Τελωνείων, καθώς και η συχνότητα και ο τρόπος διαβίβασής τους, στο πλαίσιο επιβολής του ΕΦΚ στο φυσικό αέριο.

129. Ε Ποιοι είναι οι ισχύοντες συντελεστές ΕΦΚ των ενεργειακών προϊόντων;

Α Οι συντελεστές ΕΦΚ των ενεργειακών προϊόντων ορίζονται στις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 71 του ν. 5222/2025, ως ακολούθως:

Τύπος ενεργειακού προϊόντος	ΕΦΚ
Βενζίνη αεροπλάνων	697 €/1000 lt
Βενζίνη με μόλυβδο	681 €/1000 lt
Βενζίνη χωρίς μόλυβδο	700 €/1000 lt

Βενζίνη χωρίς μόλυβδο με την προσθήκη ειδικών πρόσθετων	700 €/1000 lt
Άλλα ειδικά αποστάγματα - Βενζίνη εκχύλισης (εξάνιο)	17 €/1000 kg
Ειδικό καύσιμο αεριωθούμενων τύπου βενζίνης	697 €/1000 lt
Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων	410 €/1000 lt
Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) θέρμανσης	410 €/1000 lt
Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) άλλο από εκείνο των ανωτέρω περιπτώσεων	410 €/1000 lt
Πετρέλαιο εξωτερικής καύσης (FUEL OIL- Μαζούτ)	38 €/1000 kg.
Κηροζίνη (φωτιστικό πετρέλαιο) ως καύσιμο κινητήρων	410 €/1000 lt
Κηροζίνη (φωτιστικό πετρέλαιο) ως καύσιμο θέρμανσης	410 €/1000 lt
Κηροζίνη (φωτιστικό πετρέλαιο) άλλη από εκείνη των ανωτέρω περιπτώσεων	410 €/1000 lt
Υγραέριο (LPG) που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων	430 €/1000 kg
Υγραέριο (LPG) και μεθάνιο που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης και για άλλες χρήσεις	60 €/1000 kg
Υγραέριο (LPG) και μεθάνιο βιομηχανικής, βιοτεχνικής και εμπορικής χρήσης σε κινητήρες	120 €/1000 kg
Λιθάνθρακας, λιγνίτης και οπτάνθρακας (κοκ) που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης	0,3 €/GJ
Λιθάνθρακας, λιγνίτης και οπτάνθρακας (κοκ) που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις	0,3 €/GJ
Ελαφρύ πετρέλαιο (White spirit)	20 €/1000 kg
Άλλα ελαφριά λάδια	12 €/1000 kg
Αρωματικοί υδρογονάνθρακες (ξυλόλιο, βενζόλιο, τολουόλιο - μίγματα)	372 €/1000 kg
Κυκλικοί υδρογονάνθρακες (Βενζόλιο, Τολουόλιο ο-Ξυλόλιο, μ-Ξυλόλιο, π-Ξυλόλιο, Ισομερή του Ξυλολίου σε μείγμα, Αιθυλοβενζόλιο, Μείγματα από τα παραπάνω προϊόντα)	372 €/1000 kg
Βιοντίζελ και μείγματα αυτού, που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων	410 €/1000 lt
Βιοντίζελ και μείγματα αυτού, που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης	410 €/1000 lt
Ηλεκτρική ενέργεια για επιχειρηματική χρήση από καταναλωτές υψηλής και μέσης τάσης βάσει κλίμακας κατανάλωσης ανά έτος: για κατανάλωση από 0 έως 10.000 MWh για κατανάλωση μεγαλύτερη από 10.000 MWh	5€/MWh 2€/MWh
Ηλεκτρική ενέργεια για επιχειρηματική χρήση, από τους λοιπούς καταναλωτές	5 €/MWh.
Ηλεκτρική ενέργεια για μη επιχειρηματική και οικιακή χρήση	2,2 €/MWh
Ηλεκτρική ενέργεια για μη επιχειρηματική χρήση από λοιπές χρήσεις	5 €/MWh
Φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων	0 €/GJ μικτή θερμογόνος δύναμη
Φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης-οικιακή χρήση	0.3 €/GJ μικτή θερμογόνος δύναμη
Φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης-λοιποί καταναλωτές	1,5 €/GJ μικτή θερμογόνος δύναμη
Φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται για άλλες χρήσεις για ετήσια κατανάλωση από 0 έως 36.000GJ	1,5€/GJ μικτή θερμογόνος δύναμη
Φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται για άλλες χρήσεις για ετήσια κατανάλωση από 36.000 έως 360.000 GJ	0,45€/GJ μικτή θερμογόνος δύναμη
Φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται για άλλες χρήσεις για ετήσια κατανάλωση από 360.001 έως 1.800.000 GJ	0,40€/GJ μικτή θερμογόνος δύναμη

Φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται για άλλες χρήσεις για ετήσια κατανάλωση από 1.800.000 έως 3.600.000 GJ	0,35€/GJ μικτή θερμογόνος δύναμη
Φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται για άλλες χρήσεις για ετήσια κατανάλωση μεγαλύτερη από 3.600.000 GJ	0,30€/GJ μικτή θερμογόνος δύναμη
Πετρέλαιο εξωτερικής καύσης (FUEL OIL – Μαζούτ) στο οποίο τα αρωματικά συστατικά υπερισχύουν κατά βάρος των μη αρωματικών	38 €/1000 kg

130. Ε Φορολογούνται τα προϊόντα για τα οποία δεν ορίζεται συντελεστής ΕΦΚ στην παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 5222/2025;

Α Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 5, 6 και 7 του άρθρου 71 του ν. 5222/2025:

α) Τα ενεργειακά προϊόντα της παρ.1 του άρθρου 70, πλην εκείνων για τα οποία καθορίζεται συντελεστής ΕΦΚ στην παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 5222/2025, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ή να διατεθούν προς πώληση ή χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων ή ως καύσιμα θέρμανσης, φορολογούνται, αναλόγως της χρήσης, με το συντελεστή του ισοδύναμου καυσίμου κινητήρων ή καυσίμου θέρμανσης.

β) Εκτός από τα προϊόντα του άρθρου 70 του ν. 5222/2025, κάθε προϊόν, το οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ή διατίθεται προς πώληση ή χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων ή ως πρόσθετο ή αυξητικό του τελικού όγκου του καυσίμου κινητήρων, φορολογείται με το συντελεστή του ισοδύναμου καυσίμου κινητήρων.

γ) Κάθε υδρογονάνθρακας, εκτός της τύρφης, ο οποίος δεν αναφέρεται στο άρθρο 70 του ν. 5222/2025, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ή διατίθεται προς πώληση ή χρησιμοποιείται για θέρμανση, φορολογείται με το συντελεστή του ισοδύναμου ενεργειακού προϊόντος της παρ. 1 του άρθρου 71 του νόμου αυτού.

Με την υπό στοιχεία ΔΕΦΚΦ Α 1026034 ΕΞ 2018/13-02-2018 (Β' 572, ΑΔΑ: 6ΠΥΤ46ΜΠ3Ζ-ΥΒ8) απόφαση καθορίζονται τα όργανα και η διαδικασία για τη βεβαίωση και την είσπραξη του ΕΦΚ που αναλογεί στα προϊόντα των παραπάνω περιπτώσεων, καθώς και για τον έλεγχο και την παρακολούθηση των εν λόγω προϊόντων, που παράγονται ή εισάγονται ή παραλαμβάνονται και διατίθενται προς πώληση ή χρησιμοποιούνται (ιδιοκαταναλώνονται) ως καύσιμα κινητήρων ή θέρμανσης.

131. Ε Τι προβλέπεται για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται στη γεωργία;

Α Με την παρ. 4 του άρθρου 76 του ν. 5222/2025 ορίζεται ότι για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (diesel) κινητήρων που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία καθορίζεται, από το έτος 2025 και εφεξής, μηδενικός συντελεστής ΕΦΚ ανά χιλιόλιτρο. Ο ΕΦΚ που καταβάλλεται κατά τη θέση σε ανάλωση του ως άνω προϊόντος επιστρέφεται, συμψηφίζεται ή εκπίπτει κατά περίπτωση ως εξής:

α) Για καταναλώσεις μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2026 ο Ε.Φ.Κ. επιστρέφεται σύμφωνα με την υπό στοιχεία Α. 1078/2026 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 1843). Το ποσό επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης είναι ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένες, ληξιπρόθεσμες ή μη, οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία

ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Δικαιούχοι επιστροφής του ΕΦΚ του πετρελαίου κινητήρων που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία, είναι τα φυσικά πρόσωπα τα οποία έχουν υποβάλει Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ) για το εκάστοτε τρέχον ή το προηγούμενο του τρέχοντος έτος, είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) κατά την 1η Μαρτίου ή κατά την 1η Σεπτεμβρίου του εκάστοτε τρέχοντος έτους και τους έχει αποδοθεί η ιδιότητα του «επαγγελματία αγρότη» ή του «επαγγελματία αγρότη ως νεοεισερχόμενου στον αγροτικό τομέα».

Στους δικαιούχους επιστροφής περιλαμβάνονται οι αγροτικές και οι κτηνοτροφικές δραστηριότητες των Παραρτημάτων Ι και ΙΙ της ως άνω ΚΥΑ.

Η επιστροφή του ΕΦΚ πραγματοποιείται βάσει των τιμολογίων πώλησης για τις αγορές πετρελαίου κινητήρων που πραγματοποιούν τα δικαιούχα πρόσωπα, με σκοπό την αποκλειστική χρήση στη γεωργία, για τις οποίες τα οικεία τιμολόγια πώλησης έχουν εκδοθεί και διαβιβαστεί στις ψηφιακές πλατφόρμες myData και eSend της ΑΑΔΕ από την 1η Ιανουαρίου έως την 31 Δεκεμβρίου εκάστου έτους.

Η ποσότητα του πετρελαίου κινητήρων για την οποία χορηγείται επιστροφή του ΕΦΚ, δεν δύναται να υπερβαίνει την μέγιστη ετήσια δικαιούμενη ποσότητα, η οποία απαιτείται για την εκτέλεση κάθε είδους εργασιών σχετικά με καλλιέργεια ή ομάδα καλλιεργειών του Παραρτήματος Ι καθώς και σε κάθε κατηγορία ή είδος ζωικού κεφαλαίου του Παραρτήματος ΙΙ της ως άνω ΚΥΑ, προσαυξημένη κατά 50% όπως αυτή προσδιορίζεται από τους δείκτες μηχανικής απασχόλησης (απαιτούμενης ενέργειας) των Παραρτημάτων Ι και ΙΙ.

β) Για καταναλώσεις από την 1η Νοεμβρίου 2026 και εφεξής τίθεται σε λειτουργία ειδική ψηφιακή εφαρμογή της ΑΑΔΕ, προκειμένου ο ΕΦΚ και ο αναλογών σε αυτόν Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) να μην περιλαμβάνονται στο συνολικό καταβλητέο ποσό του τιμολογίου πώλησης κατά την προμήθεια του καυσίμου από τα δικαιούχα πρόσωπα. Ο ΕΦΚ επιστρέφεται στους πρατηριούχους ή συμψηφίζεται, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί βάσει της περ. β) της παρ. 27 του άρθρου 196.»

16.3 Βιομηχανοποιημένα καπνά

132. Ε Ποιοι είναι οι συντελεστές που ισχύουν στην φορολογία των καπνικών προϊόντων;

- Α** Το φορολογικό καθεστώς των βιομηχανοποιημένων καπνών στην Ελλάδα είναι εναρμονισμένο προς τις Κοινοτικές Οδηγίες. Τα καπνικά προϊόντα (τσιγάρα, πούρα και πουράκια, λεπτοκομμένος καπνός για στριφτά τσιγάρα και άλλα καπνά για κάπνισμα), που καταναλώνονται στο εσωτερικό της χώρας, είτε παράγονται εγχωρίως, είτε παραλαμβάνονται από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ ή εισάγονται από τρίτες χώρες, υπόκεινται σε ΕΦΚ και ΦΠΑ, ως εξής: α) Στα τσιγάρα και στα προϊόντα που εξομοιώνονται με αυτά, ο ΕΦΚ διαρθρώνεται: αα) σε έναν πάγιο φόρο ο οποίος επιβάλλεται ανά μονάδα προϊόντος, το ποσό του οποίου είναι 82,50 € ανά χίλια (1.000) τεμάχια τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα) και είναι το ίδιο για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων και αβ) σε έναν αναλογικό φόρο, ο συντελεστής του οποίου είναι 26% και

υπολογίζεται στην τιμή λιανικής πώλησης χιλίων (1.000) τεμαχίων τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα) και είναι ο ίδιος για όλες τις κατηγορίες τσιγάρων. Το συνολικό ποσόν του ΕΦΚ που υπολογίζεται σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις α' και β' δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 117,5 ευρώ ανά χίλια (1.000) τεμάχια τσιγάρων (1 φορολογική μονάδα). Ταυτόχρονα με τον ΕΦΚ, βεβαιώνεται και εισπράττεται και ο ΦΠΑ, ο οποίος ανέρχεται σε ποσοστό 19,35% επί της τιμής λιανικής πώλησης των τσιγάρων. β) Στα πούρα και πουράκια ο συντελεστής του ΕΦΚ ορίζεται σε ποσοστό 35% επί της κατά χιλιόγραμμο τιμής λιανικής πώλησής τους και σε ΦΠΑ με συντελεστή 19,35% της ίδιας τιμής. γ) Στον λεπτοκομμένο καπνό, ο οποίος προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων τσιγάρων, ο συντελεστής του ΕΦΚ ορίζεται στα 170 ευρώ ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους και σε ΦΠΑ με συντελεστή 19,35% επί της τιμής λιανικής πώλησης. δ) Στα άλλα καπνά για κάπνισμα ο συντελεστής του ΕΦΚ ορίζεται, ομοίως, στα 156,70 € ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους και σε ΦΠΑ με συντελεστή 19,35% επί της τιμής λιανικής πώλησης.

133. Ε Σε ποιες περιπτώσεις απαιτείται ένσημη ταινία φορολογίας στα προϊόντα καπνού;

Α Όλα τα προϊόντα καπνού που καταναλώνονται στο εσωτερικό της χώρας πρέπει να φέρουν ένσημες ταινίες, οι οποίες αποδεικνύουν τη νόμιμη κυκλοφορία τους. Οι ταινίες αυτές πρέπει να είναι επικολλημένες στη συσκευασία, η οποία προορίζεται για λιανική πώληση, με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να προφυλάσσεται το περιεχόμενο και να καταστρέφεται όταν ανοίγεται η συσκευασία. Γενικά, η επικόλληση των ταινιών αυτών γίνεται στους χώρους παραγωγής των προϊόντων καπνού. Οι ένσημες ταινίες διατίθενται από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές στους καπνοβιομηχάνους ή στους εντολοδόχους των καπνοβιομηχανών των λοιπών κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, καθώς και στους εισαγωγείς. Τα πρόσωπα αυτά είναι υποχρεωμένα να γράφουν σε ευρώ την τιμή λιανικής πώλησης στα πακέτα ή στην μικρότερη συσκευασία που διατίθενται στη λιανική πώληση ή στις ένσημες φορολογικές ταινίες που επικολλώνται σε αυτά. Με αποφάσεις του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζονται οι απαιτούμενες εγγυήσεις, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διάθεση των ενσήμων ταινιών στα παραπάνω πρόσωπα.

134. Ε Πώς καθορίζονται οι τιμές λιανικής πώλησης των προϊόντων καπνού;

Α Οι τιμές λιανικής πώλησης των βιομηχανοποιημένων καπνών, που καταναλώνονται στο εσωτερικό της χώρας, καθορίζονται ελεύθερα από τους καπνοβιομηχάνους ή από τους εντολοδόχους των καπνοβιομηχανών των λοιπών κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, καθώς και από τους εισαγωγείς αυτών, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να τις αναγράφουν στα πακέτα ή στην μικρότερη συσκευασία που διατίθενται στη λιανική πώληση ή στις ένσημες φορολογικές ταινίες που επικολλώνται σε αυτά.

135. Ε Ποιες είναι οι υποχρεωτικές ενδείξεις στη συσκευασία των προϊόντων καπνού που καταναλώνονται στο εσωτερικό της χώρας;

- Α** Στα πακέτα ή στην μικρότερη συσκευασία διάθεσης των βιομηχανοποιημένων καπνών που καταναλώνονται στο εσωτερικό της χώρας, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους, πρέπει να αναγράφεται λιθογραφικά ή τυπογραφικά η επωνυμία της επιχείρησης που τα παράγει, το σήμα και το είδος αυτών, το βάρος σε γραμμάρια ή ο αριθμός των τεμαχίων που περιέχονται, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που καθορίζεται με αποφάσεις του Διοικητή της ΑΑΔΕ. Εκτός από αυτά, οφείλουν να αναγράφονται οι ιατρικές προειδοποιήσεις και λοιπά στοιχεία που ορίζονται στον ν. 4419/2016 (Α' 174), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

16.4 Απαλλαγές βιομηχανοποιημένων καπνικών/αλκοολούχων προϊόντων

136. Ε Σε ποιες περιπτώσεις απαλλάσσονται τα οينوπνευματώδη και καπνικά προϊόντα από τον ΕΦΚ;

- Α** 1) Απαλλάσσονται από τον ΕΦΚ τα οينوπνευματώδη και καπνικά προϊόντα, εφόσον προορίζονται να χρησιμοποιηθούν:
- α) στα πλαίσια διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων,
 - β) από αναγνωρισμένους διεθνείς οργανισμούς και από τα μέλη των οργανισμών αυτών, μέσα στα όρια και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις διεθνείς συμβάσεις για την ίδρυσή τους ή από τις συμφωνίες για την έδρα τους,
 - γ) από τις ένοπλες δυνάμεις κάθε κράτους που συμμετέχει στην συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού, πλην του κράτους μέλους εντός του οποίου είναι απαιτητός ο ΕΦΚ, εφόσον προορίζονται για χρήση από τις δυνάμεις αυτές ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει ή για τον εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους,
 - δ) από τις Ένοπλες Δυνάμεις οποιουδήποτε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλην της Ελλάδας, για χρήση από τις δυνάμεις αυτές ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει, ή για εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους, εφόσον οι δυνάμεις αυτές συμμετέχουν σε αμυντική προσπάθεια για την υλοποίηση ενωσιακής δραστηριότητας στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας,
 - ε) από τις ένοπλες δυνάμεις του Ηνωμένου Βασιλείου που σταθμεύουν στην Κύπρο, σύμφωνα με τη συνθήκη εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας της 16ης Αυγούστου 1960, για χρήση από τις εν λόγω ένοπλες δυνάμεις ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει ή για τον εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους,
 - στ) για κατανάλωση στα πλαίσια συμφωνίας που συνάπτεται με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, εφόσον αυτή η συμφωνία γίνεται δεκτή ή επιτρέπεται να υπαχθεί σε καθεστώς απαλλαγής από το ΦΠΑ,
 - ζ) για εφοδιασμό πλοίων και αεροσκαφών, σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις.
- 2) α) Απαλλάσσονται από τον ΕΦΚ και από κάθε ειδική εισφορά υπέρ τρίτων ή τυγχάνουν επιστροφής ή συμψηφισμού του φόρου, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις σχετικές ΑΥΟ, τα βιομηχανοποιημένα καπνά στις ακόλουθες χρήσεις:
- αα) τα μετουσιωμένα επεξεργασμένα καπνά που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στην βιομηχανία ή στην καλλιέργεια δενδροκτηπευτικών και τα υπολείμματα

βιομηχανοποίησης του καπνού, τα οποία επιτρέπεται, είτε να χρησιμοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας για γεωπονικούς ή άλλους σκοπούς μετά από προηγούμενη αχρήστευσή τους, είτε να αποστέλλονται σε άλλο Κράτος-Μέλος, είτε να εξάγονται αυτούσια μετά από έγκριση της αρμόδιας Αρχής, είτε να καταστρέφονται από τις καπνοβιομηχανίες ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 111 του ν. 5222/2025, αβ) τα βιομηχανοποιημένα καπνά που καταστρέφονται ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 111 του ν. 5222/2025, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, αγ) τα βιομηχανοποιημένα καπνά που προορίζονται αποκλειστικά για επιστημονικές δοκιμές, καθώς και για δοκιμές σχετικές με την ποιότητά τους, αδ) τα βιομηχανοποιημένα καπνά που χρησιμοποιούνται ξανά από τον καπνοβιομήχανο, αε) τα βιομηχανοποιημένα καπνά που διατίθενται στο εργατοτεχνικό προσωπικό των καπνοβιομηχανιών, αστ) τα βιομηχανοποιημένα καπνά, εφόσον πρόκειται να χρησιμοποιηθούν από τους δικαιούχους της παρ.1 του άρθρου 67 του ίδιου νόμου β) Απαλλάσσονται από τον ΕΦΚ τα προϊόντα που ορίζονται ως αιθυλική αλκοόλη στις ακόλουθες χρήσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις σχετικές ΑΥΟ: βα) όταν διανέμονται με τη μορφή αιθυλικής αλκοόλης, η οποία έχει υποστεί πλήρη μετουσίωση, ββ) όταν έχουν υποστεί μετουσίωση, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ελληνικής Νομοθεσίας ή της νομοθεσίας άλλου Κράτους-Μέλους της ΕΕ και χρησιμοποιούνται ως μέρος της διαδικασίας παρασκευής οποιουδήποτε προϊόντος που δεν προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση (παραγωγή ποτών), υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ενσωματωθεί στο προϊόν αυτό ή χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση και τον καθαρισμό του εξοπλισμού παρασκευής που χρησιμοποιείται για τη συγκεκριμένη διαδικασία παρασκευής. βγ) όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ξυδιού, βδ) όταν χρησιμοποιούνται αυτούσια για την παραγωγή φαρμάκων που προορίζονται για ανθρώπινη και κτηνιατρική χρήση, καθώς και όταν χρησιμοποιούνται στην παρασκευή πρώτης ύλης των φαρμάκων αυτών υπό την προϋπόθεση ότι αυτή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας παραγωγής τους, βε) όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αρωματικών ουσιών που προορίζονται για την παραγωγή ειδών διατροφής και μη αλκοολούχων ποτών με αλκοολικό τίτλο μέχρι και 1,2% vol, βστ) όταν χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη ή ως συστατικά ημιτελών προϊόντων για την παραγωγή ειδών διατροφής, γεμιστών ή όχι, εφόσον σε κάθε περίπτωση η περιεχόμενη αιθυλική αλκοόλη δεν υπερβαίνει τα 8,5 λίτρα άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης, ανά 100 χιλιόγραμμα προϊόντος, για τις σοκολάτες και 5 λίτρα, ανά 100 χιλιόγραμμα προϊόντος για τα άλλα προϊόντα, βζ) όταν χρησιμοποιούνται ως δείγματα για αναλύσεις για τη διεξαγωγή των αναγκαίων δοκιμών παραγωγής ή για επιστημονικούς σκοπούς, βη) όταν χρησιμοποιούνται για σκοπούς επιστημονικής έρευνας, βθ) όταν χρησιμοποιούνται στα νοσοκομεία, στα θεραπευτήρια, στις κλινικές, στα νοσηλευτικά ιδρύματα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου για ιατρικούς σκοπούς,

βι) όταν χρησιμοποιούνται για τον ψεκασμό αρτοσκευασμάτων και παραλαμβάνονται από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες που διαθέτουν αυτόματα μηχανήματα ψεκασμού των αρτοσκευασμάτων αυτών,

βκ) όταν χρησιμοποιούνται για την παρασκευή συμπληρωμάτων διατροφής που περιέχουν αιθυλική αλκοόλη με την προϋπόθεση ότι η μονάδα συσκευασίας του συμπληρώματος που διατίθεται στην κατανάλωση δεν υπερβαίνει το 0,15 του λίτρου και η διάθεσή του στην αγορά πραγματοποιείται δυνάμει του άρθρου 10 της Οδηγίας 2002/46/ΕΚ,

βλ) όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή φυτικών εκχυλισμάτων μη υποκείμενων σε ΕΦΚ.

3) Από την 1η Ιανουαρίου μέχρι και την 28η Φεβρουαρίου κάθε έτους οι ποτοποιοί που λειτουργούν εκτός καθεστώτος αναστολής, οι οποίοι παρέλαβαν ουδέτερη αιθυλική αλκοόλη γεωργικής προέλευσης ή παντός είδους αλκοολούχα αποστάγματα και προϊόντα απόσταξης με άμεση καταβολή του ΕΦΚ ή με τρίμηνη αναστολή καταβολής αυτού, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 119 του ν. 5222/2025, για την παρασκευή των αλκοολούχων ποτών τους, δικαιούνται να παραλαμβάνουν με απαλλαγή από τον ΕΦΚ, ποσότητα ουδέτερης αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης ή παντός είδους αλκοολούχου αποστάγματος ή προϊόντος απόσταξης, σε λίτρα άνυδρα ίση με το 2% της συνολικής ποσότητας σε λίτρα άνυδρα των υλών αυτών, που παρέλαβαν κατά το προηγούμενο έτος, για την κάλυψη των απωλειών (φυρών) που είναι εγγενείς στη φύση των υλών αυτών και πραγματοποιούνται κατά τη διαδικασία παραγωγής, μεταποίησης, αποθήκευσης και μεταφοράς τους. Η απαλλαγή αυτή δεν ισχύει για την ουδέτερη αιθυλική αλκοόλη γεωργικής προέλευσης που παραλαμβάνεται για εμφιάλωση. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 83 του ν. 5222/2025 είναι ανεξάρτητες από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 2969/2001 (Α' 281).

16.5 Αλκοολούχα προϊόντα

137. Ε Ποιοι είναι οι συντελεστές που ισχύουν στην φορολογία της αλκοόλης και των αλκοολούχων ποτών;

- Α** Το καθεστώς φορολογίας των αλκοολούχων προϊόντων στην Ελλάδα είναι εναρμονισμένο προς τις Κοινοτικές Οδηγίες 92/83/ΕΟΚ και 92/84/ΕΟΚ. Τα αλκοολούχα προϊόντα (αιθυλική αλκοόλη, μπύρα, ενδιάμεσα προϊόντα, κρασί, ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση, εκτός από κρασί και μπύρα) που καταναλώνονται στο εσωτερικό της χώρας, είτε αυτά παράγονται εγχωρίως, είτε παράγονται και προέρχονται από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, είτε εισάγονται από τρίτες χώρες, υπόκεινται σε ΕΦΚ και ΦΠΑ, με συντελεστή, ο οποίος καθορίζεται ανά προϊόν ως εξής:
- Στην αιθυλική αλκοόλη, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 80 του ν. 5222/2025 (όπως για παράδειγμα η αιθυλική αλκοόλη της δασμολογικής κλάσης 22.07, η οποία χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή αλκοολούχων ποτών, καθώς και τα αποστάγματα και τα οينوπνευματώδη ποτά της δασμολογικής κλάσης 22.08, όπως ούισκι, βότκα, ρούμι, τζιν, κονιάκ κ.λπ.), ο συντελεστής ΕΦΚ ορίζεται σε δύο χιλιάδες τετρακόσια πενήντα (2.450) ευρώ, ανά εκατόλιτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.

- Στην αιθυλική αλκοόλη, η οποία προορίζεται για την παρασκευή ούζου ή περιέχεται στο τσίπουρο και την τσικουδιά, ο συντελεστής ΕΦΚ ορίζεται σε χίλια διακόσια είκοσι πέντε (1.225) ευρώ ανά εκατόλιτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.
- Στο προϊόν απόσταξης των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών, το οποίο υπόκειται σε εφάπαξ και κατ' αποκοπή φορολόγηση, ο συντελεστής ΕΦΚ ορίζεται σε 370 ευρώ ανά εκατόλιτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης.
- Στην μπύρα με αλκοολικό τίτλο άνω του 0,5% vol ο συντελεστής ΕΦΚ ορίζεται σε 5 € ανά βαθμό PLATO κατά όγκο και εκατόλιτρο μπύρας με εξαίρεση τη μπύρα που παράγεται στη χώρα μας ή στα άλλα Κράτη – Μέλη της ΕΕ από ανεξάρτητα μικρά ζυθοποιεία, εφόσον η παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα 200.000 εκατόλιτρα μπύρας ετησίως ο συντελεστής της οποίας καθορίζεται σε 2,50 € ανά βαθμό PLATO κατά όγκο και εκατόλιτρο μπύρας.
- Στα ενδιάμεσα προϊόντα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 87 του ν. 5222/2025, ο συντελεστής ΕΦΚ ορίζεται σε 102 € ανά εκατόλιτρο τελικού προϊόντος, με εξαίρεση τα προϊόντα που ορίζονται στο Μέρος II του παραρτήματος VII του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 (L347), για τα οποία ο συντελεστής ορίζεται σε πενήντα ένα (51) ευρώ ανά εκατόλιτρο τελικού προϊόντος.
- Στο κρασί, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 89 του ν. 5222/2025, ο συντελεστής ΕΦΚ ορίζεται σε 0 €.
- Στα ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση, εκτός από κρασί και μπύρα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 91 του ν. 5222/2025, ο συντελεστής ΕΦΚ ορίζεται σε 20 € ανά εκατόλιτρο τελικού προϊόντος.

138. Ε Ποια είναι η Φορολογική Βάση επί της οποίας επιβάλλεται ο ΕΦΚ αιθυλικής αλκοόλης και αλκοολούχων προϊόντων;

- Α** Οι συντελεστές ΕΦΚ στα αλκοολούχα προϊόντα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 79 του ν. 5222/2025 (ήτοι αιθυλική αλκοόλη, μπύρα, ενδιάμεσα προϊόντα, κρασί, ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση, εκτός από κρασί και μπύρα) επιβάλλονται σε διαφορετική φορολογική βάση ανάλογα με την κατηγορία των προϊόντων στα οποία εφαρμόζονται. Ειδικότερα:
- Στην αιθυλική αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά, όπως ορίζονται στο άρθρο 80 του ν. 5222/2025, ο αναλογών ΕΦΚ υπολογίζεται ανά εκατόλιτρο άνυδρης (της καθαρής αλκοόλης που περιέχεται σε ένα αλκοολούχο ποτό) αιθυλικής αλκοόλης.
 - Στην μπύρα, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 85 του ν. 5222/2025, ο αναλογών ΕΦΚ υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των εκατόλιτρων της μπύρας και τους βαθμούς Plato.
 - Στις λοιπές κατηγορίες προϊόντων, όπως κρασί, ενδιάμεσα και ποτά παρασκευαζόμενα από ζύμωση, ο αναλογών ΕΦΚ υπολογίζεται με βάση τα εκατόλιτρα του τελικού προϊόντος.

- 139. Ε Πως υπολογίζεται ο ΕΦΚ που αναλογεί σε μια Φιάλη αλκοολούχου ποτού, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 80 του ν. 5222/2025;**
- Α** Αρχικά υπολογίζεται η Φορολογική Βάση σε λίτρα άνυδρα (Περιεχόμενο φιάλης σε λίτρα άνυδρα επί τον αλκοολικό βαθμό) και στη συνέχεια υπολογίζεται ο αναλογών ΕΦΚ (Φορολογική Βάση επί το συντελεστή ΕΦΚ)
Πρακτικό παράδειγμα: σε μια Φιάλη 0,7 λίτρα ούισκι με αλκοολικό βαθμό 40% και συντελεστή ΕΦΚ 24,50 € ανά λίτρο άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης αναλογεί ΕΦΚ:
Α) Υπολογισμός Φορολογικής Βάσης
 $0,7 \text{ λίτρα άνυδρα} \times 40\% = 0,28 \text{ λίτρα άνυδρα}$
Β) Υπολογισμός αναλογούντος ΕΦΚ
 $0,28 \text{ λίτρα άνυδρα} \times 24,50 = 6,86 \text{ €}$
- 140. Ε Ποιες είναι οι βασικές προϋποθέσεις για την αποστολή από άλλο κ-μ στο εσωτερικό της χώρας υποκείμενων σε ΕΦΚ αλκοολούχων προϊόντων τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση στο άλλο κ-μ και αγοράζονται εξ αποστάσεως από ιδιώτη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 59 του ν. 5222/2025;**
- Α**
- Ο πωλητής των προϊόντων οφείλει, πριν την αποστολή των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας, να ορίσει φορολογικό αντιπρόσωπο και να λάβει ΑΦΜ κατ' εφαρμογή του άρθρου 41 του ν. 5144/2024 (Α' 162), καθώς και ειδική άδεια παραλαβής ετήσιας διάρκειας από την αρμόδια τελωνειακή περιφέρεια.
 - Τα αλκοολούχα προϊόντα αποστέλλονται στο εσωτερικό της χώρας με παραστατικό διακίνησης στο οποίο αναγράφεται η φράση «εξ αποστάσεως πωλήσεις βάσει του άρθρου 36 της Οδηγίας 2008/118».
 - Τα αλκοολούχα προϊόντα παραλαμβάνονται στο εσωτερικό της χώρας από τον πωλητή στις εγκαταστάσεις που έχουν δηλωθεί στη σχετική για την έκδοση της ειδικής άδειας παραλαβής αίτηση με την υποβολή Δήλωσης Ειδοποίησης Παραλαβής των αλκοολούχων προϊόντων στην αρμόδια τελωνειακή αρχή την προηγούμενη μέρα της άφιξης των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας.
 - Η παράδοση των προϊόντων από τον πωλητή στον ιδιώτη αγοραστή πραγματοποιείται μετά την καταβολή των αναλογουσών φορολογικών επιβαρύνσεων με την έκδοση φορολογικών στοιχείων, στα οποία θα πρέπει ρητά να αναγράφεται η φράση «εξ αποστάσεως πωλήσεις βάσει του άρθρου 36 της Οδηγίας 2008/118».
- 141. Ε Ποιος είναι υπόχρεος για την καταβολή του ΕΦΚ που αναλογεί στα αλκοολούχα προϊόντα τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση στο άλλο κ-μ και αγοράζονται εξ αποστάσεως από ιδιώτη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 59 του ν.5222/2025;**
- Α** Υπόχρεος για την καταβολή του ΕΦΚ που αναλογεί στα αλκοολούχα προϊόντα τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση στο άλλο κ-μ και αγοράζονται εξ αποστάσεως από ιδιώτη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 59 του ν. 5222/2025 είναι ο πωλητής των αλκοολούχων προϊόντων ο οποίος μέσω του φορολογικού αντιπροσώπου που έχει ορίσει υποβάλει

δήλωση ΕΦΚ και καταβάλει τον ΕΦΚ, τον ΦΠΑ και τις λοιπές φορολογικές επιβαρύνσεις.

142. Ε Ποια είναι η διαδικασία που ακολουθείται κατά τη μεταβίβαση αμβίκων: α) λόγω αγοραπωλησίας και β) λόγω κληρονομιάς;

Α Σε περίπτωση:

α) Αγοραπωλησίας, η μεταβίβαση διενεργείται στο Τελωνείο στα μητρώα του οποίου είναι καταχωρημένος ο άμβικας. Οι ενδιαφερόμενοι προσκομίζουν στο Τελωνείο αυτό αίτηση, ιδιωτικό συμφωνητικό με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής αγοραστή - πωλητή από δημόσια αρχή ή συμβολαιογραφική πράξη μεταβίβασης, την προηγούμενη άδεια κατοχής καθώς και σχεδιάγραμμα όπου αποτυπώνονται τα μέρη από τα οποία αποτελείται ο άμβικας, το ακριβές σχήμα καθώς και τα χαρακτηριστικά γεωμετρικά στοιχεία αυτού. Από την αρμόδια Χημική Υπηρεσία (ΧΥ) εκδίδεται απαραίτητα βεβαίωση καταλληλότητας και στη συνέχεια εκδίδεται η νέα άδεια κατοχής στο όνομα του αγοραστή.

β) Κληρονομιάς, ακολουθείται η ίδια διαδικασία. Στην θέση του ιδιωτικού συμφωνητικού, οι κληρονόμοι προσκομίζουν είτε το προβλεπόμενο από το άρθρο 1956 του Αστικού Κώδικα κληρονομητήριο είτε αα) αν υπάρχει διαθήκη, ληξιαρχική πράξη θανάτου του κληρονομούμενου και πιστοποιητικά του αρμόδιου, σύμφωνα με τον ΚΠολΔ, Δικαστηρίου, περί δημοσίευσης διαθήκης και περί μη αμφισβήτησης του κληρονομικού δικαιώματος ββ) στην περίπτωση εξ αδιαθέτου διαδοχής ληξιαρχική πράξη θανάτου του κληρονομούμενου, πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών του οικείου δήμου ή της κοινότητας και πιστοποιητικά του αρμόδιου, σύμφωνα με τον ΚΠολΔ, Δικαστηρίου, περί μη δημοσίευσης διαθήκης και περί μη αμφισβήτησης του κληρονομικού δικαιώματος.

143. Ε Επιτρέπεται η κατασκευή ή απόκτηση από το εξωτερικό νέων αμβίκων χωρητικότητας κάτω των 130 λίτρων για την παραγωγή προϊόντος απόσταξης από τους διήμερους μικρούς αποσταγματοποιούς και αν όχι γιατί;

Α Δεν επιτρέπεται η κατασκευή ή η απόκτηση από το εξωτερικό νέων αμβίκων για την προαναφερθείσα χρήση, στο πλαίσιο της διαφύλαξης βάσει του νομοθετικού πλαισίου του παραδοσιακού χαρακτήρα του καθεστώτος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών.

144. Ε Επιτρέπεται η αύξηση της χωρητικότητας των αμβίκων των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών;

Α Οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί επιτρέπεται να αυξήσουν τη χωρητικότητα του άμβικα τους μέχρι τα 130 λίτρα κατ' ανώτατο όριο.
Για την αύξηση της χωρητικότητας απαιτείται άδεια από το αρμόδιο Τελωνείο. Μετά την αύξηση της χωρητικότητας απαιτείται βεβαίωση καταλληλότητας από την αρμόδια ΧΥ.

145. Ε Επιτρέπεται οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί να αντικαταστήσουν τον ήδη υπάρχοντα άμβικα με καινούργιο;

Α Επιτρέπεται η αντικατάσταση άμβικα διήμερου μικρού αποσταγματοποιού σε περίπτωση που αυτός είναι κατεστραμμένος και η καταστροφή του έχει βεβαιωθεί από

την αρμόδια Τελωνειακή ή Χημική Αρχή. Ως κατεστραμμένος νοείται ο άμβικας που συνεπεία τυχαίου γεγονότος ή ανωτέρας βίας ή μακρόχρονης χρήσης έχει υποστεί φθορά ή βλάβη που καθιστά αδύνατη τη χρήση του, ως και ο άμβικας που καταστρέφεται με την άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, διότι κρίνεται ακατάλληλος για χρήση για λόγους ποιότητας του παραγόμενου προϊόντος.

- 146. Ε Επιτρέπεται οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί να έχουν στον ίδιο χώρο δύο άμβικες;**
- Α** Η ύπαρξη δύο αμβίκων χωρητικότητας κάτω των 130 λίτρων στον ίδιο χώρο δεν απαγορεύεται, με την προϋπόθεση ότι θα τελούν σφραγισμένοι. Απαγορεύεται, όμως, η ταυτόχρονη λειτουργία τους χωρίς ειδική άδεια από την αρμόδια Τελωνειακή αρχή.
- 147. Ε Επιτρέπεται οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί να αγοράζουν τις επιτρεπόμενες πρώτες ύλες (στέμφυλα, σταφύλια κ.λπ.) με σκοπό να τα αποστάξουν;**
- Α** Όχι, οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί επιτρέπεται να αποστάξουν Α΄ ύλες αποκλειστικά και μόνο της δικής τους παραγωγής.
- 148. Ε Έχουν δικαίωμα οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί να αποστάξουν μικρές ποσότητες, έως 50 κιλά, για προσωπική τους χρήση, χωρίς την καταβολή του ΕΦΚ;**
- Α** Δεν προβλέπεται καμία απαλλαγή για την παραγωγή μικρής ποσότητας προϊόντος απόσταξης. Οι διήμεροι μικροί αποσταγματοποιοί είναι υποχρεωμένοι να καταβάλουν τον ΕΦΚ που αναλογεί σε ολόκληρη την ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος.
- 149. Ε Έχουν δυνατότητα όσοι έχουν παλιούς άμβικες, που έχουν καταστραφεί και έχουν άδεια κατοχής ή την έχουν χάσει να κατασκευάσουν νέους, ίδιους ή μεγαλύτερους (ταυτόχρονη αύξηση της χωρητικότητας);**
- Α** Επιτρέπεται η αντικατάσταση των παλαιών αμβίκων των διήμερων μικρών αποσταγματοποιών κατεστραμμένων, εφόσον η καταστροφή τους βεβαιώνεται από την αρμόδια Τελωνειακή ή Χημική Αρχή. Ο νέος άμβικας που θα κατασκευασθεί μπορεί να έχει χωρητικότητα έως 130 λίτρα ανεξάρτητα από την χωρητικότητα του παλαιού. Η ύπαρξη ή μη της άδειας κατοχής (απώλεια) εξετάζεται κατά περίπτωση από το αρμόδιο Τελωνείο, το οποίο θα πιστοποιήσει και τη νομιμότητα κατοχής του άμβικα.

17. Τέλος ταξινόμησης – Φόρος πολυτελείας & Φόρος

κατανάλωσης στα προϊόντα καφέ, στα ηλεκτρονικά τσιγάρα, στα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα και στα σακουλάκια νικοτίνης

150. **Ε** Ποια διαδικασία ακολουθείται από ιδιώτες (αλλοδαπούς ή Έλληνες) που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, δηλαδή έχουν εδώ τη συνήθη κατοικία τους και μεταφέρουν ή εισάγουν στη χώρα μας επιβατικό αυτοκίνητο ή μοτοσικλέτα;
- Α** Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής:

(Α) ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗ ΑΦΙΞΗΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ (ΔΑΟ)

Οχήματα προερχόμενα από κράτη-μέλη της ΕΕ (Ενωσιακά Οχήματα)

Κατά την είσοδο των ενωσιακών οχημάτων στη χώρα, είτε μεταφέρονται έμφορτα είτε αυτοδύναμα, υποβάλλεται ηλεκτρονικά ΔΑΟ, στο πλησιέστερο της εισόδου στη χώρα τελωνείο.

Υπόχρεο πρόσωπο για την υποβολή της ΔΑΟ, είναι το πρόσωπο που πραγματοποίησε την είσοδο των οχημάτων στο εσωτερικό της χώρας ή ο ιδιοκτήτης ή ο παραλήπτης των οχημάτων ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός τους.

Στη ΔΑΟ συμπληρώνονται υποχρεωτικά τα στοιχεία του υπόχρεου προσώπου για την υποβολή της Δήλωσης, τα στοιχεία του οχήματος, τα στοιχεία του παραλήπτη, το τελωνείο προορισμού, ο τόπος προορισμού, η ημερομηνία άφιξης του οχήματος, η διάρκεια σε ημέρες για την μετακίνηση του οχήματος από την είσοδο στη χώρα μέχρι τον δηλωθέντα τόπο προορισμού με τα πλήρη στοιχεία της διεύθυνσης του τόπου προορισμού, με ανώτερο τις πέντε (5) ημέρες. Επιπλέον, για τα μεταχειρισμένα οχήματα, δηλώνονται τα διανυθέντα, κατά την είσοδο του οχήματος στη χώρα, χιλιόμετρα.

Με την ΔΑΟ συνυποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά τα ακόλουθα υποστηρικτικά έγγραφα, την ίδια ημέρα με την υποβολή της ή όπως ορίζεται ανά περίπτωση ως ακολούθως:

1. Αποδεικτικά εισόδου στη χώρα:

- Φορτωτική σε περίπτωση έμφορτης μεταφοράς. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί κατά την ημερομηνία υποβολής της ΔΑΟ, υποβάλλεται κατά την ημερομηνία έκδοσης αυτής και όχι αργότερα από την ημερομηνία άφιξης του οχήματος στη χώρα.
- Σε μη έμφορτη μεταφορά, διόδια, εισιτήρια πλοίου κ.ά. ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο αποδεικνύει την είσοδο στη χώρα κατά περίπτωση. Αν τα εν λόγω δικαιολογητικά δεν έχουν εκδοθεί έως την ημέρα υποβολής της ΔΑΟ, αυτά

υποβάλλονται το αργότερο εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από την άφιξη του οχήματος στη χώρα.

2. Αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας ή της προσωρινής άδειας κυκλοφορίας, εφόσον τα εν λόγω έγγραφα είναι διαθέσιμα,
3. Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 (χωρίς θεώρηση του γνησίου της υπογραφής όταν εκδίδεται μέσω gov.gr) του παραλήπτη του οχήματος με συμπληρωμένα όλα τα απαραίτητα στοιχεία του και στην οποία δηλώνεται η διάρκεια σε ημέρες για την μετακίνηση του οχήματος από την είσοδο στη χώρα έως τον δηλωθέντα τόπο προορισμού και η δέσμευσή του, για τη διαθεσιμότητα του οχήματος στον ανωτέρω τόπο προορισμού μέχρι την υποβολή της Ειδικής Δήλωσης και την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων ελέγχων για τη βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης. Σε περίπτωση που η Υπεύθυνη Δήλωση δεν δύναται να υποβληθεί την ίδια μέρα υποβολής της ΔΑΟ, αυτή υποβάλλεται την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, ενώ δεν υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση για οχήματα για τα οποία δηλώνεται ως τόπος προορισμού φορολογική αποθήκη που κατέχει ή χρησιμοποιεί ο παραλήπτης του οχήματος.

Β) ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ / ΔΙΑΣΑΦΗΣΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Ενωσιακά Οχήματα:

Ο ιδιοκτήτης του οχήματος υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, το αργότερο μέχρι την τριακοστή (30ή) ημέρα από την άφιξη του οχήματος, Ειδική Δήλωση για τη βεβαίωση και καταβολή των αναλογουσών φορολογικών επιβαρύνσεων, προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Οχήματα προερχόμενα από τρίτες προς την ΕΕ χώρες:

Για οχήματα που προέρχονται από τρίτες χώρες τηρούνται διατυπώσεις εισαγωγής και εφαρμόζονται οι ισχύουσες τελωνειακές διατάξεις περί εισαγωγής, έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας στο αρμόδιο Τελωνείο προορισμού, όπου και καταβάλλονται οι οφειλόμενες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις. Το τέλος ταξινόμησης μπορεί να καταβληθεί, είτε με τη διασάφηση εισαγωγής, ταυτόχρονα δηλαδή με την καταβολή των λοιπών δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων εισαγωγής, είτε το αργότερο μέχρι την 15η μέρα από την ημερομηνία της ανάλωσης με την υποβολή Ειδικής Δήλωσης.

Σημείωση: Στα Τελωνεία Εισόδου των χερσαίων συνόρων δεν διενεργείται τελωνισμός οχημάτων.

(Γ) ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΝ

Οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις που οφείλονται ανά κατηγορία οχήματος, ανάλογα με την προέλευσή του είναι οι εξής:

Οχήματα προερχόμενα από κράτη - μέλη της ΕΕ

Καινούργια

- Τέλος Ταξινόμησης
- ΦΠΑ

Μεταχειρισμένα

- Τέλος ταξινόμησης
- ΦΠΑ κατά περίπτωση

Οχήματα προερχόμενα από τρίτες προς την ΕΕ χώρες

- Εισαγωγικός δασμός
- ΦΠΑ
- Τέλος ταξινόμησης

(Δ) ΕΚΔΟΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

Μετά την καταβολή των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων, εκδίδεται πιστοποιητικό ταξινόμησης που χρησιμοποιείται στις Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας για την ταξινόμηση του οχήματος και τη χορήγηση πινακίδων.

151. Ε Πώς υπολογίζονται οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις για επιβατικά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες που εισάγονται από Τρίτη χώρα (εκτός ΕΕ) ή μεταφέρονται από χώρα της ΕΕ και πώς διαμορφώνεται η φορολογητέα αξία;

- Α** Οι επιβαρύνσεις και ο τρόπος διαμόρφωσης της φορολογητέας αξίας, ανά κατηγορία οχήματος, περιγράφονται παρακάτω στην ενότητα **17.1. Επιβατικά Οχήματα**. Σημειώνεται ότι με την Κοινοποίηση των Επεξηγηματικών Σημειώσεων της Συνδυασμένης Ονοματολογίας της Ε.Επιτροπής – Κεφάλαιο 87, ο διαχωρισμός για τα καινούργια και τα μεταχειρισμένα οχήματα γίνεται πλέον βάσει της χρονικής διάρκειας της μόνιμης ταξινόμησης και του αριθμού των διανυθέντων χιλιομέτρων του οχήματος, γεγονός που επηρεάζει άμεσα τις επιβαρύνσεις ενός οχήματος. Ειδικότερα, ως **«καινούργια οχήματα»** νοούνται:
- α) οχήματα που δεν έχουν ταξινομηθεί μόνιμα για διάστημα μεγαλύτερο των 6 μηνών, ανεξάρτητα από τον αριθμό των χιλιομέτρων που έχουν διανύσει, ή
 - β) οχήματα που δεν έχουν διανύσει περισσότερα από 6.000 χιλιόμετρα, ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα κατά το οποίο έχουν ταξινομηθεί μόνιμα.
- Ως **«μεταχειρισμένα οχήματα»** νοούνται τα οχήματα που δεν εμπίπτουν στον ως άνω ορισμό των «καινούριων» οχημάτων.

17.1 Επιβατικά Οχήματα

(Α) ΤΕΛΟΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

Το τέλος ταξινόμησης για επιβατικά οχήματα της δασμολογικής κλάσης 87.03 προσδιορίζεται με τον ακόλουθο τρόπο:

$$\text{Τέλος Ταξινόμησης} = \text{Τιμή Λιανική Πώλησης προ Φόρων} - \text{Μείωση για μεταχειρισμένα} \times \text{Συντελεστής Τέλους Ταξινόμησης}$$

Φ Ο Ρ Ο Λ Ο Γ Η Τ Ε Α Α Ξ Ι Α

A.1 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ (ΤΤ)

Οι συντελεστές ΤΤ ορίζονται με την ακόλουθη κλίμακα προοδευτικής φορολόγησης (περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025):

Φορολογητέα Αξία		
Αξία από (ευρώ)	Αξία έως (ευρώ)	Συντελεστής Τ.Τ.
0	14.000	4%
>14.000	17.000	26%
>17.000	20.000	53%
>20.000	25.000	62%
>25.000	30.000	71%
>30.000		30%

Οι ανωτέρω συντελεστές τέλους ταξινόμησης διαφοροποιούνται περαιτέρω ανάλογα με την εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και με τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO.

Επίσης, για την επιλογή των ως άνω συντελεστών ειδικά για τα μεταχειρισμένα επιβατικά αυτοκίνητα, λαμβάνεται υπόψη η φορολογητέα αξία του άρθρου 142 του ν. 5222/2025, πριν από τις προβλεπόμενες μειώσεις στο άρθρο αυτό.

A.2 Διαφοροποίηση συντελεστών τέλους ταξινόμησης ανάλογα με την εκπεμπόμενη μάζα CO₂

Από 01.01.2021 ισχύουν δύο κλίμακες τιμών εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα CO₂, με βάση τις οποίες υπολογίζεται η προσαύξηση - διαφοροποίηση των συντελεστών τέλους ταξινόμησης, ανάλογα με την ημερομηνία πρώτης ταξινόμησης των επιβατικών αυτοκινήτων στην ΕΕ, και τον κατά περίπτωση τρόπο μέτρησης της εκπεμπόμενης μάζας CO₂ [σύμφωνα με τον νέο ευρωπαϊκό κύκλο οδήγησης (NEDC), ή

σύμφωνα με την παγκοσμίως εναρμονισμένη διαδικασία δοκιμής ελαφρών οχημάτων (WLTP)].

Ειδικότερα:

1) Τα αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στη χώρα, ως καινούργια από 1.1.2021 ή τα αυτοκίνητα που ταξινομούνται στη χώρα από 1.1.2021, ως μεταχειρισμένα, αλλά έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά σε κράτος μέλος της ΕΕ μετά τις 1.1.2021, εμπίπτουν στην κλίμακα των τιμών της εκπεμπόμενης μάζας CO₂ με βάση την Παγκοσμίως Εναρμονισμένη Διαδικασία Δοκιμής Ελαφρών Οχημάτων (Worldwide Light Test Procedure - WLTP). Συνεπώς, για τα επιβατικά αυτοκίνητα τα οποία ταξινομούνται για πρώτη φορά, σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την 1η.1.2021 και εφεξής, των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα - CO₂ (συνδυασμένος κύκλος), σύμφωνα με την Παγκοσμίως Εναρμονισμένη Διαδικασία Δοκιμής Ελαφρών Οχημάτων (Worldwide Light Test Procedure), είναι:

- μικρότερη ή ίση των εκατό τριάντα (130) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν.5222/2025, μειώνονται κατά 5%,
- μεγαλύτερη από εκατόν πενήντα έξι (156) και μικρότερη από ή ίση με εκατόν ογδόντα δύο (182) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά δέκα τοις εκατό (10%),
- μεγαλύτερη από εκατόν ογδόντα δύο (182) και μικρότερη από ή ίση με διακόσια οκτώ (208) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά είκοσι τοις εκατό (20%),
- μεγαλύτερη από διακόσια οκτώ (208) και μικρότερη από ή ίση με διακόσια τριάντα τέσσερα (234) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%),
- μεγαλύτερη από διακόσια τριάντα τέσσερα (234) και μικρότερη από ή ίση με διακόσια εξήντα (260) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά σαράντα τοις εκατό (40%),
- μεγαλύτερη από διακόσια εξήντα (260) και μικρότερη από ή ίση με τριακόσια είκοσι πέντε (325) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά εξήντα τοις εκατό (60%),
- μεγαλύτερη από τριακόσια είκοσι πέντε (325) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά εκατό τοις εκατό (100%)

2) Τα αυτοκίνητα τα οποία έχουν ταξινομηθεί μέχρι και 31.12.2020 σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμα και εάν στα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά, αναγράφονται, πέραν των τιμών εκπεμπόμενης μάζας CO₂ σύμφωνα με τον τρόπο μέτρησης NEDC, επιπρόσθετα και οι τιμές της εκπεμπόμενης μάζας CO₂ σύμφωνα με τον τρόπο μέτρησης WLTP, εμπίπτουν στην κλίμακα τιμών CO₂, με βάση τον νέο ευρωπαϊκό κύκλο οδήγησης (NEDC).

Συνεπώς για τα αυτοκίνητα τα οποία έχουν ταξινομηθεί μέχρι και 31.12.2020 σε κράτος μέλος της ΕΕ (ακόμα και εάν στα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά, αναγράφονται, πέραν των τιμών εκπεμπόμενης μάζας CO₂ σύμφωνα με τον τρόπο μέτρησης NEDC, επιπρόσθετα και οι τιμές της εκπεμπόμενης μάζας CO₂ σύμφωνα με τον τρόπο μέτρησης WLTP), των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα - CO₂ (συνδυασμένος κύκλος), σύμφωνα με τον νέο ευρωπαϊκό κύκλο οδήγησης (NEDC) είναι:

- μικρότερη ή ίση των 100 γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α της παρ.2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, μειώνονται κατά 5%,
- μεγαλύτερη από 120 και μικρότερη ή ίση από 140 γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά 10%,
- μεγαλύτερη από 140 και μικρότερη ή ίση από 160 γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά 20%,
- μεγαλύτερη από 160 και μικρότερη ή ίση από 180 γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά 30%,
- μεγαλύτερη από 180 και μικρότερη ή ίση από 200 γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά 40%,
- μεγαλύτερη από 200 και μικρότερη ή ίση από 250 γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά 60%,
- μεγαλύτερη από 250 γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, αυξάνονται κατά 100%.

A.3 Διαφοροποίηση συντελεστών τέλους ταξινόμησης ανάλογα με τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO

Επιπλέον για τα επιβατικά αυτοκίνητα οι συντελεστές ΤΤ διαφοροποιούνται περαιτέρω ανάλογα με τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO, όπως αυτές ορίζονται από τους εκάστοτε Κανονισμούς ή Οδηγίες ή μεταγενέστερων τροποποιητικών αυτών, που πληρούν εκ κατασκευής τα οχήματα.

Στο παράρτημα ΙΙΙ της Ε.2125/31.7.2020 εγκυκλίου (ΑΔΑ:6ΚΖΑ46ΜΠ3Ζ-Υ6Σ) παρατίθεται πίνακας με τα όρια εκπομπών EURO, τους χαρακτήρες όπου υφίστανται, καθώς και την αντιστοίχιση με τις κανονιστικές πράξεις, τις προδιαγραφές των οποίων πληρούν εκ κατασκευής τα εν λόγω οχήματα.

Ειδικότερα για τα επιβατικά αυτοκίνητα της παρ.1 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025:

- που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO 6, με τελευταία ημερομηνία ταξινόμησης, ως προς την πρώτη ταξινόμηση, έως και 31.8.2018, όπως αυτά ορίζονται στους Κανονισμούς 715/2007 (ΕΚ) και 692/2008 (ΕΕ) ή 2017/1151 (ΕΕ) ή μεταγενέστερων τροποποιητικών αυτών, ή τις προδιαγραφές του Κανονισμού 595/2009 (ΕΚ) Euro VI, με τελευταία ημερομηνία ταξινόμησης, ως προς την πρώτη ταξινόμηση, έως και 31.8.2019, οι

συντελεστές της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν.5222/2025, προσαυξάνονται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

- που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO 6 και EURO 5b, με τελευταία ημερομηνία ταξινόμησης, ως προς την πρώτη ταξινόμηση, έως και 31.8.2015, όπως αυτά ορίζονται στους Κανονισμούς 715/2007 (ΕΚ), 692/2008 (ΕΕ) ή μεταγενέστερων τροποποιητικών αυτών, ή τις προδιαγραφές των σειρών B2 ή C (EEV) της Οδηγίας 1999/96 ΕΚ, 2005/55 ΕΚ Euro V, ή μεταγενέστερων τροποποιητικών αυτής, οι συντελεστές της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν.5222/2025, προσαυξάνονται κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).
- που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO 6a και EURO 5a, με τελευταία ημερομηνία ταξινόμησης, ως προς την πρώτη ταξινόμηση, έως και 31.12.2012, όπως αυτά ορίζονται στους Κανονισμούς 715/2007 (ΕΚ), 692/2008 (ΕΕ) ή μεταγενέστερων τροποποιητικών αυτών, ή τις προδιαγραφές της Οδηγίας 98/69/ΕΚ γραμμή (φάση) B Euro 4, ή μεταγενέστερης, ή τις προδιαγραφές της σειράς B1 των οδηγιών 1999/96 ΕΚ, 2005/55 ΕΚ Euro IV ή μεταγενέστερων τροποποιητικών αυτών, ή τις προδιαγραφές των Οδηγιών 1999/96/ΕΚ, 2005/55/ΕΚ, φάση A Euro III, 91/542/ΕΟΚ φάση B Euro II, 91/542/ΕΟΚ φάση A Euro I, ή μεταγενέστερων τροποποιητικών αυτών, οι συντελεστές της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν.5222/2025, προσαυξάνονται κατά ποσοστό διακόσια τοις εκατό (200%).

Επίσης, προβλέπονται οι κάτωθι περιπτώσεις οχημάτων, για τα οποία δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις καταβολής του τέλους ταξινόμησης πριν την θέση τους σε κυκλοφορία στη χώρα, καθώς υφίσταται απαγόρευση ταξινόμησής τους. Με τις κατωτέρω διατάξεις προβλέπονται προσαυξήσεις στους συντελεστές για τα εν λόγω οχήματα, και τυγχάνουν εφαρμογής στην περίπτωση κολασμού της παράνομης κυκλοφορίας τους. Ειδικότερα για οχήματα:

- που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 98/69/ΕΚ γραμμή (φάση) A Euro 3, της Οδηγίας 94/12 ΕΚ, Euro 2, της Οδηγίας 91/441 ΕΟΚ Euro 1, ή μεταγενέστερων τροποποιητικών αυτών, οι συντελεστές της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, προσαυξάνονται κατά ποσοστό διακόσια τοις εκατό (200%),
- που δεν πληρούν προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO, συμβατικής τεχνολογίας και για τα οποία δεν αποδεικνύονται οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, οι συντελεστές της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, προσαυξάνονται κατά ποσοστό διακόσια τοις εκατό (200%), με επιπλέον εφαρμογή επί αυτών προσαύξησης 100%.

Επιπλέον, για τα μεταχειρισμένα επιβατικά της παρ. 1 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, επιβάλλεται περιβαλλοντικό τέλος, το οποίο συνεισπράττεται με το τέλος ταξινόμησης, ως ακολούθως:

- Τριών χιλιάδων ευρώ (3.000), για τα επιβατικά που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές εκπομπών καυσαερίων Euro 4 και
- Χιλίων ευρώ (1.000), για τα επιβατικά, τα οποία πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO 5a και EURO 5b, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθ.715/2007 της 20ής Ιουνίου 2007 και στον

Κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθ. 692/2008 της 18ης Ιουλίου 2008 ή μεταγενέστερων τροποποιητικών αυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας αντιστοίχισης των συντελεστών τέλους ταξινόμησης των επιβατικών αυτοκινήτων, σε συνδυασμό με τους πρόσθετους κωδικούς εθνικής φορολογίας.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΡΟΠΟ ΜΕΤΡΗΣΗΣ WLTP										
1001	Εκπομπές CO ₂		0-130	131-156	157-182	183-208	209-234	235-260	261-325	> 325
	Πρόσθετος Κωδικός CO ₂		1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Διαφοροποίηση λόγω CO ₂		95%	100%	110%	120%	130%	140%	160%	200%
Λιανική τιμή προ φόρων (€)	α	μέχρι και 14.000	3,8	4	4,4	4,8	5,2	5,6	6,4	8
	β	άνω των 14.000 & μέχρι 17.000	24,7	26	28,6	31,2	33,8	36,4	41,6	52
	γ	άνω των 17.000 & μέχρι 20.000	50,35	53	58,3	63,6	68,9	74,2	84,8	106
	δ	άνω των 20.000 & μέχρι 25.000	58,9	62	68,2	74,4	80,6	86,8	99,2	124
	ε	άνω των 25.000 & μέχρι 30.000	67,45	71	78,1	85,2	92,3	99,4	113,6	142
	στ	άνω των 30.000	28,5	30	33	36	39	42	48	60

1002	Εκπομπές CO ₂		0-130	131-156	157-182	183-208	209-234	235-260	261-325	> 325
	Πρόσθετος Κωδικός CO ₂		1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Διαφοροποίηση λόγω CO ₂		142,50%	150,00%	165,00%	180,00%	195,00%	210,00%	240,00%	300,00%
Λιανική τιμή προ φόρων (€)	α	μέχρι και 14.000	5,7	6	6,6	7,2	7,8	8,4	9,6	12
	β	άνω των 14.000 & μέχρι 17.000	37,05	39	42,9	46,8	50,7	54,6	62,4	78
	γ	άνω των 17.000 & μέχρι 20.000	75,53	79,5	87,45	95,4	103,35	111,3	127,2	159
	δ	άνω των 20.000 & μέχρι 25.000	88,35	93	102,3	111,6	120,9	130,2	148,8	186
	ε	άνω των 25.000 & μέχρι 30.000	101,18	106,5	117,15	127,8	138,45	149,1	170,4	213
	στ	άνω των 30.000	42,75	45	49,5	54	58,5	63	72	90

1003 (+Περ.Τέλος 1.000€ για τα Euro 5b)	Εκπομπές CO ₂		0-130	131-156	157-182	183-208	209-234	235-260	261-325	> 325
	Πρόσθετος Κωδικός CO ₂		1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Διαφοροποίηση λόγω CO ₂		190,00%	200,00%	220,00%	240,00%	260,00%	280,00%	320,00%	400,00%
Λιανική τιμή προ φόρων (€)	α	μέχρι και 14.000	7,6	8	8,8	9,6	10,4	11,2	12,8	16
	β	άνω των 14.000 & μέχρι 17.000	49,4	52	57,2	62,4	67,6	72,8	83,2	104
	γ	άνω των 17.000 & μέχρι 20.000	100,7	106	116,6	127,2	137,8	148,4	169,6	212
	δ	άνω των 20.000 & μέχρι 25000	117,8	124	136,4	148,8	161,2	173,6	198,4	248
	ε	άνω των 25.000 & μέχρι 30000	134,9	142	156,2	170,4	184,6	198,8	227,2	284
	στ	άνω των 30000	57	60	66	72	78	84	96	120

1004,1015 (+Περ.Τέλος 1.000€), 1016 (+Περ.Τέλος 3.000€)	Εκπομπές CO ₂		0-130	131-156	157-182	183-208	209-234	235-260	261-325	> 325
	Πρόσθετος Κωδικός CO ₂		1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Διαφοροποίηση λόγω CO ₂		285,00%	300,00%	330,00%	360,00%	390,00%	420,00%	480,00%	600,00%
Λιανική τιμή προ φόρων (€)	α	μέχρι και 14.000	11,4	12	13,2	14,4	15,6	16,8	19,2	24
	β	άνω των 14.000 & μέχρι 17.000	74,1	78	85,8	93,6	101,4	109,2	124,8	156
	γ	άνω των 17.000 & μέχρι 20.000	151,05	159	174,9	190,8	206,7	222,6	254,4	318
	δ	άνω των 20.000 & μέχρι 25.000	176,7	186	204,6	223,2	241,8	260,4	297,6	372
	ε	άνω των 25.000 & μέχρι 30.000	202,35	213	234,3	255,6	276,9	298,2	340,8	426
	στ	άνω των 30000	85,5	90	99	108	117	126	144	180

Παρατήρηση: Περιγραφές πρόσθετων κωδικών εθνικής φορολογίας σύμφωνα με NEDC ή WLTP κατά περίπτωση

1927: Εκπομπές CO₂: Μονάδα μέτρησης NEDC 0-100 ή Μονάδα μέτρησης WLTP 0-130

1928: Εκπομπές CO₂: Μονάδα μέτρησης NEDC 101-120 ή Μονάδα μέτρησης WLTP 131-156

1929: Εκπομπές CO₂: Μονάδα μέτρησης NEDC 121-140 ή Μονάδα μέτρησης WLTP 157 - 182

1930: Εκπομπές CO₂: Μονάδα μέτρησης NEDC 141-160 ή Μονάδα μέτρησης WLTP 183-208

1931: Εκπομπές CO₂: Μονάδα μέτρησης NEDC 161-180 ή Μονάδα μέτρησης WLTP 209-234

1932: Εκπομπές CO₂: Μονάδα μέτρησης NEDC 181-200 ή Μονάδα μέτρησης WLTP 235 - 260

1933: Εκπομπές CO₂: Μονάδα μέτρησης NEDC 201-250 ή Μονάδα μέτρησης WLTP 261-325

1934: Εκπομπές CO₂: Μονάδα μέτρησης NEDC > 250 ή Μονάδα μέτρησης WLTP > 325

Υβριδικά – Αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα – Οχήματα υδρογόνου μηδενικών ρύπων - Αυτοκινούμενα τροχόσπιτα

Τα υβριδικά μηχανοκίνητα επιβατικά αυτοκίνητα, όπως αυτά προσδιορίζονται από την Οδηγία 2007/46/ΕΚ, όπως ισχύει, και ειδικότερα τα υβριδικά ηλεκτρικά αυτοκίνητα, όπως αυτά προσδιορίζονται από τον Κανονισμό 692/2008, όπως ισχύει, με εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα μεγαλύτερη από ή ίση με πενήντα ένα (51) γρ./χλμ., απαλλάσσονται από το πενήντα τοις εκατό (50%) του τέλους ταξινόμησης. Τα ως άνω υβριδικά αυτοκίνητα με εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα μικρότερη ή ίση με πενήντα (50) γρ./χλμ. απαλλάσσονται από το εβδομήντα πέντε (75%) του προβλεπόμενου τέλους ταξινόμησης.

Επισημαίνεται ότι από 01-01-2027 τα υβριδικά μηχανοκίνητα επιβατικά αυτοκίνητα, ανεξαρτήτως της εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), θα απαλλάσσονται από το πενήντα τοις εκατό (50%) του προβλεπόμενου τέλους ταξινόμησης.

Τα αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα και τα αυτοκίνητα με κυψέλες υδρογόνου μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), όπως αυτά προσδιορίζονται από τον Κανονισμό 692/2008, δεν υπόκεινται στο προβλεπόμενο τέλος ταξινόμησης.

Τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα της Δασμολογικής Κλάσης ΔΚ 8703 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΣΟ), απαλλάσσονται από το εβδομήντα πέντε (75%) του προβλεπόμενου τέλους ταξινόμησης.

Για την υπαγωγή του αυτοκινήτου στους αντίστοιχους συντελεστές τέλους ταξινόμησης, η διαπίστωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και του ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων («Euro»), τις προδιαγραφές του οποίου πληροί εκ κατασκευής το όχημα, πραγματοποιείται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή, με βάση την έγκριση τύπου που προσκομίζεται σε αυτήν ή το δελτίο κοινοποίησης έγκρισης τύπου και το αντίστοιχο πιστοποιητικό συμμόρφωσης του οχήματος. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ταύτιση στοιχείων μεταξύ του πιστοποιητικού συμμόρφωσης του οχήματος και της αντίστοιχης έγκρισης τύπου ή του δελτίου κοινοποίησης έγκρισης τύπου, η υπαγωγή στον αντίστοιχο συντελεστή τέλους ταξινόμησης, γίνεται με βάση τις αναγραφόμενες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και το αναγραφόμενο στο πιστοποιητικό συμμόρφωσης πρότυπο εκπομπών ρύπων που πληροί εκ κατασκευής το όχημα. Προκειμένου για μεταχειρισμένα οχήματα, απαιτείται και η άδεια κυκλοφορίας αυτών που είχαν λάβει στην ξένη χώρα.

ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ

Η φορολογητέα αξία για την επιβολή του ΤΤ των επιβατικών αυτοκινήτων διαμορφώνεται με βάση την λιανική τιμή πώλησης προ φόρων, κατά τύπο, παραλλαγή και έκδοση, όπως αυτή προκύπτει από τους υποβαλλόμενους τιμοκαταλόγους στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή από τους επίσημους αντιπροσώπους/διανομείς αυτοκινήτων, συμπεριλαμβανομένης και της αξίας του προαιρετικού (EXTRA) αυτού εξοπλισμού.

Για μεταχειρισμένα επιβατικά αυτοκίνητα, λαμβάνεται υπόψη η κατά τα παραπάνω τιμή λιανικής πώλησης προ φόρων όμοιου κατά μάρκα, τύπο, παραλλαγή και έκδοση καινούργιου επιβατικού αυτοκινήτου με τον ίδιο εξοπλισμό, κατά το χρόνο κυκλοφορίας

του στη διεθνή αγορά, αφού αυτή μειωθεί κατά το ποσοστό απομείωσης που ορίζεται ανάλογα με την ηλικία του και την κατηγορία αμαξώματος.

Τα ποσοστά απομείωσης των μεταχειρισμένων επιβατικών αυτοκινήτων, ανάλογα με την κατηγορία αμαξώματος και την ηλικία, ανά εξαμήνο και έτος, καθορίζονται ως εξής:

ΕΤΗ	4Χ4 (SUV – ATV)	ΧΑΤΣΜΠΑΚ	ΣΕΝΤΑΝ	ΚΑΜΠΡΙΟ	ΚΟΥΠΕ - ΡΟΥΝΤΣΤΕΡ	ΟΧΗΜΑΤΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ (MPV)
0,5	11%	9%	15%	11%	12%	9%
1	22%	19%	30%	22%	25%	19%
1,5	25%	24%	33%	26%	25%	23%
2	29%	28%	36%	30%	29%	27%
2,5	35%	32%	40%	33%	32%	33%
3	37%	37%	43%	36%	36%	36%
3,5	44%	43%	50%	42%	41%	43%
4	50%	49%	57%	48%	47%	49%
4,5	56%	55%	64%	54%	53%	55%
5	62%	61%	72%	60%	59%	61%
5,5	66%	64%	74%	64%	63%	64%
6	68%	67%	76%	67%	66%	67%
6,5	71%	70%	78%	69%	68%	70%
7	73%	72%	80%	72%	71%	72%
7,5	75%	74%	81%	74%	73%	75%
8	77%	76%	83%	76%	75%	77%
8,5	79%	78%	84%	78%	77%	78%
9	80%	80%	85%	79%	79%	80%
9,5	82%	81%	86%	81%	80%	82%
10	83%	83%	87%	82%	82%	83%
10,5	84%	83%	88%	83%	83%	84%
11	85%	84%	89%	84%	84%	85%
11,5	86%	85%	89%	85%	85%	86%
12	87%	86%	90%	86%	86%	87%
12,5	88%	87%	90%	87%	87%	88%
13	88%	88%	90%	88%	87%	89%
13,5	89%	89%	91%	88%	88%	89%
14	90%	89%	91%	89%	89%	90%
14,5	90%	90%	91%	89%	89%	91%
15	90%	90%	91%	90%	89%	91%
15,5	90%	90%	91%	90%	89%	91%
16	95%	95%	95%	95%	95%	95%

Η φορολογητέα αξία, μετά την ως άνω απομείωση, μειώνεται περαιτέρω ποσοστιαία με χρήση συντελεστή 0,10 για κάθε 500 επιπλέον χιλιόμετρα που έχουν διανυθεί από τον ετήσιο μέσο όρο. Η απομείωση βάσει διανυθέντων χιλιομέτρων δεν πρέπει να ξεπερνά το 10% της αξίας που προσδιορίζεται μετά την ως άνω απομείωση.

Ο ετήσιος μέσος όρος διανυθέντων χιλιομέτρων, ορίζεται στις δεκαπέντε χιλιάδες (15.000). Η συνολική απομείωση, περιλαμβανόμενης και της απομείωσης λόγω διανυθέντων χιλιομέτρων πέραν του μέσου όρου, δεν δύναται να υπερβαίνει το 95%.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ:

1ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Έστω, καινούργιο επιβατικό αυτοκίνητο, με τιμή λιανικής πώλησης προ φόρων 25.000 ευρώ, Euro 6, με τελευταία ημερομηνία ταξινόμησης ως προς την πρώτη ταξινόμηση μετά τις 1.9.2019, με μηδενική προσαύξηση που εμπίπτει στον κωδικό (1001) και εκπομπές CO₂ 99 γρ./χλμ (1927) προερχόμενο από χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ		ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΤ	ΤΤ
0	14.000	14.000	3,80%	532
Άνω των 14.000	17.000	3.000	24,70%	741
Άνω των 17.000	20.000	3.000	50,35%	1.510,5
Άνω των 20.000	25.000	5.000	58,90%	2.945
Άνω των 25.000	30.000	0	0	0
>30.000		0	0	0
ΣΥΝΟΛΑ		25.000,00		5.728,5

2ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Έστω, μεταχειρισμένο επιβατικό αυτοκίνητο κουπέ ρόουντστερ με τιμή λιανικής πώλησης προ φόρων 52.000 ευρώ, EURO 5b- (Κωδικός 1003) και εκπομπές CO₂ 201γρ/χλμ (1933) με ημερομηνία πρώτης κυκλοφορίας 1/07/2014 και θέσης σε ανάλωση 31/07/2020, διανυθέντα χιλιόμετρα 100.000, προερχόμενο από χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΑΞΙΑΣ	
A = Απομείωση αξίας σύμφωνα με την κατηγορία αμαξώματος και την ηλικία	Μήνες κυκλοφορίας: 73 Συντελεστής κατηγορίας αμαξώματος κουπέ ρόουντστερ για 73 μήνες κυκλοφορίας από τους διαθέσιμους πίνακες: 66%
B = Ποσοστό απομείωσης αξίας λόγω διανυθέντων χιλιομέτρων πλέον του μέσου όρου	Μ.Ο. χλμ για 73 μήνες: $(73 \times 15.000) / 12 = 91.250$ Επιπλέον χλμ: $100.000 - 91.250 = 8.750$ Συντελεστής μείωσης $8.750 / 500 \times 0,10 = 1,75\%$
Γ = Συνολικό ποσοστό απομείωσης λόγω παλαιότητας και χιλιομέτρων.	$\Gamma = 14.000 \times 66\% = 9.240 / 14.000 - 9.240 = 4.760 / 4.760 \times 1,75\% = 83,3 / 4.760 - 83,3 = 4.676,7 / 4.676,7 : 14.000 = 33,4\%$ της αρχικής αξίας των 14.000. Συνεπώς το συνολικό ποσοστό απομείωσης είναι 66,6% της αρχικής. Προς διευκόλυνση, για το συνολικό ποσοστό απομείωσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο ακόλουθος τύπος: $\Gamma = A + B - (A \times B / 100) = 66 + 1,75 - (66 \times 1,75 / 100) = 66,6$ ήτοι συνολικό ποσοστό απομείωσης 66,6%. (ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ Η ΘΕΣΗ 849)

ΚΛΙΜΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΛΟΓΩ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΧΛΜ.	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΤ	ΤΤ
			66,60%	
0	14.000	14.000	4.676,00	12,80
>14.000	17.000	3.000	1.002,00	83,20
>17.000	20.000	3.000	1.002,00	169,60
>20.000	25.000	5.000	1.670,00	198,40
>25.000	30.000	5.000	1.670,00	227,20
>30.000		22.000	7.348,00	96,00
ΣΥΝΟΛΑ	52.000		17.368,00	
				17.293,2

(Β) ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΔΑΣΜΟΣ

Για τα επιβατικά αυτοκίνητα που εισάγονται από τρίτες προς την ΕΕ χώρες, επιβάλλεται εισαγωγικός δασμός 10% επί της δασμολογητέας αξίας. Για όσες χώρες, όμως, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει συνάψει προτιμησιακές συμφωνίες ο δασμός αυτός μπορεί να είναι μειωμένος ή μηδενικός.

(Γ) ΦΠΑ

Μεταφορικά μέσα

Για την εφαρμογή του ΦΠΑ στην Ελλάδα, θεωρούνται ως «μεταφορικά μέσα» τα χερσαία οχήματα με κινητήρα κυβισμού άνω των 48 κ.εκ. ή ισχύος άνω των 7,2 KW, τα οποία προορίζονται για μεταφορά προσώπων ή εμπορευμάτων.

α) Για τα εισαγόμενα από τρίτες χώρες

Τα εισαγόμενα στην Ελλάδα από τρίτες χώρες επιβατικά οχήματα επιβαρύνονται με ΦΠΑ ο συντελεστής του οποίου είναι είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) επί της φορολογητέας αξίας. Βάση υπολογισμού του ΦΠΑ (φορολογητέα αξία) αποτελεί το άθροισμα της δασμολογητέας αξίας, των δασμών και φόρων που οφείλονται εκτός ή εντός της χώρας μας (εκτός του ΤΤ και του ΦΠΑ) και των παρεπόμενων της εισαγωγής εξόδων, όταν αυτά δεν περιλαμβάνονται στη δασμολογητέα αξία, όπως μεταφορικά, έξοδα φόρτωσης και εκφόρτωσης, έξοδα ασφάλισης κ.λπ.

β) Για τα προερχόμενα από άλλες Κοινοτικές χώρες

Όταν τα αυτοκίνητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΦΠΑ είναι καινούργια, δηλαδή, κατά την παράδοσή τους (πώληση):

αα) έχουν διανύσει λιγότερα από 6.000 χιλιόμετρα ή

ββ) δεν έχουν παρέλθει έξι (6) μήνες από την ημερομηνία πρώτης θέσης τους σε κυκλοφορία, επιβαρύνονται στην Ελλάδα με συντελεστή ΦΠΑ είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%). Βάση υπολογισμού του ΦΠΑ (φορολογητέα αξία), αποτελεί η αξία αγοράς, η οποία προκύπτει από το τιμολόγιο αγοράς, προσαυξημένη με οποιαδήποτε παροχή ή λοιπά έξοδα που συνδέονται άμεσα με την αγορά αυτή και με τα οποία επιβαρύνει ο προμηθευτής των αγαθών τον αγοραστή, καθώς και κάθε είδους φόροι που εισπράττονται υπέρ του δημοσίου ή τρίτων (εκτός ΤΤ και ΦΠΑ).

Για τα καινούργια αυτοκίνητα, σε περίπτωση που έχει καταβληθεί από τον αγοραστή ο ΦΠΑ και στο Κράτος-Μέλος αγοράς, χορηγείται σε αυτόν, κατόπιν αιτήσεώς του, από το ελληνικό Τελωνείο στο οποίο καταβάλλει το ΦΠΑ, βεβαίωση για την καταβολή αυτή, προκειμένου να διεκδικήσει την επιστροφή του ΦΠΑ που κατέβαλε στο Κράτος - Μέλος αγοράς (εφόσον, βεβαίως προβλέπεται κάτι τέτοιο από την εσωτερική νομοθεσία του κράτους αυτού).

Όταν τα αυτοκίνητα, σύμφωνα με τις διατάξεις περί ΦΠΑ, είναι μεταχειρισμένα, δηλαδή κατά την παράδοσή τους (πώληση) σε ιδιώτη, αφενός έχουν διανύσει περισσότερα από 6.000 χιλιόμετρα και αφετέρου έχουν παρέλθει περισσότεροι από έξι (6) μήνες, από τη θέση τους σε πρώτη κυκλοφορία, δεν καταβάλλεται ΦΠΑ στην Ελλάδα, αλλά στη χώρα αγοράς του αυτοκινήτου.

Όταν ο εγκατεστημένος σε Κράτος-Μέλος της ΕΕ πωλητής είναι ιδιώτης και για την πώληση συντάσσεται ιδιωτικό συμφωνητικό, απαιτείται η θεώρησή του από Ελληνική Προξενική Αρχή, παρουσία του αγοραστή στο Κράτος - Μέλος της ΕΕ που πραγματοποιείται η πώληση.

17.2 Μοτοσικλέτες

(Α) ΤΕΛΟΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ (ΤΤ)

Οι μοτοσικλέτες της δασμολογικής κλάσης 87.11 υποβάλλονται σε ΤΤ, ως ακολούθως:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Μέχρι και 125 κ.εκ.	0%
Από 126 μέχρι 249 κ.εκ.	2%
Από 250 μέχρι 900 κ.εκ.	7%
Από 901 μέχρι 1400 κ.εκ.	12%
Από 1401 μέχρι 1600 κ.εκ.	14%
Από 1601 μέχρι 1800 κ.εκ.	17%
Από 1801 κ.εκ. και πάνω	25%

ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ

Για τον υπολογισμό του ΤΤ, λαμβάνεται υπόψη η φορολογητέα αξία που διαμορφώνεται από τα παρακάτω στοιχεία:

α) Την πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα αξία για τις καινούργιες μοτοσικλέτες, ενώ για τις μεταχειρισμένες λαμβάνεται υπόψη η τιμή χονδρικής πώλησης του αντίστοιχου τύπου μοτοσικλέτας κατά τον χρόνο κυκλοφορίας στη διεθνή αγορά, αφού η τιμή αυτή μειωθεί λόγω φθοράς από συνήθη χρήση ή άλλη αιτία, με βάση τα παρακάτω ποσοστά μείωσης:

Από 1 μέχρι και 2 έτη	14%
Πάνω από 2 μέχρι και 3 έτη	21%
Πάνω από 3 μέχρι και 4 έτη	25%
Πάνω από 4 μέχρι και 5 έτη	32%
Πάνω από 5 μέχρι και 6 έτη	35%
Πάνω από 6 μέχρι και 7 έτη	39%
Πάνω από 7 μέχρι και 8 έτη	42%
Πάνω από 8 έτη	46%

Η τεκμαρτή αξία δεν μπορεί να είναι μικρότερη της πράγματι πληρωθείσας ή πληρωτέας αξίας.

β) Τους εισαγωγικούς δασμούς που πράγματι καταβάλλονται για τις προερχόμενες από τρίτες χώρες μοτοσικλέτες.

γ) Τα παρεπόμενα έξοδα με τα οποία επιβαρύνονται οι μοτοσικλέτες, όπως έξοδα προμήθειας, μεσιτείας, τόκων φόρτωσης, εκφόρτωσης, ασφάλισης και μεταφοράς στο εσωτερικό της χώρας.

Β) ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΔΑΣΜΟΣ

Για τις μοτοσικλέτες που εισάγονται από τρίτες προς την ΕΕ χώρες, επιβάλλεται εισαγωγικός δασμός που κυμαίνεται από 6% έως 8% επί της δασμολογητέας αξίας, ανάλογα με τον κυλινδρισμό τους. Για όσες χώρες, όμως, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει συνάψει προτιμησιακές συμφωνίες, ο δασμός αυτός μπορεί να είναι μειωμένος ή μηδενικός.

(Γ) ΦΠΑ

Η φορολογική μεταχείριση των μοτοσικλετών στη Ελλάδα, από πλευράς ΦΠΑ, είναι ίδια με εκείνη των επιβατικών αυτοκινήτων. Κατά συνέπεια, ισχύουν και για τις μοτοσικλέτες τα αναφερόμενα παραπάνω στην περίπτωση των επιβατικών αυτοκινήτων.

152. Ε Ποια είναι τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομιστούν κατά τον τελωνισμό για επιβατικά αυτοκίνητα ΙΧ και μοτοσικλέτες;

Α Επιβατικά αυτοκίνητα

Ενδεικτικά, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομιστούν κατά τον τελωνισμό, τόσο για την επιλογή του συντελεστή ΤΤ, όσο και για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας, είναι τα εξής:

- Τιμολόγιο
- Δήλωση εξοπλισμού και αξίας (ΔΕΑ) ή Δήλωση Εξοπλισμού (ΔΕ)
- Αντίγραφα του πιστοποιητικού συμμόρφωσης, της έγκρισης τύπου ή του δελτίου κοινοποίησης έγκρισης τύπου ή των πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων διαπίστωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και του προτύπου εκπομπών ρύπων, κατά περίπτωση.

- Βεβαίωση, είτε του εργοστασίου κατασκευής, είτε από επίσημη αντιπροσωπεία του εξωτερικού ή εσωτερικού από την οποία θα προκύπτουν ανά κωδικό και περιγραφή τα είδη του προαιρετικού (EXTRA) εξοπλισμού του οχήματος, με διακριτό τρόπο και σχετική αναφορά στον αριθμό πλαισίου και την έκδοση αυτού ή κάρτα εξοπλισμού, με βάση τον αριθμό πλαισίου του οχήματος, από οδηγούς /βάσεις δεδομένων εξοπλισμού οχημάτων
- και προκειμένου για μεταχειρισμένα επιβατικά οχήματα συνυποβάλλονται:
- Φωτοαντίγραφα εκ του πρωτοτύπου των αλλοδαπών εγγράφων ταξινόμησης (άδεια κυκλοφορίας)
 - Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) του υπόχρεου για την υποβολή του παραστατικού προσώπου, σχετικά με τον αριθμό των διανυθέντων χιλιομέτρων. Δεν απαιτείται η θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής της υπεύθυνης δήλωσης, όταν αυτή εκδίδεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ)
 - Αντίγραφο του οικείου παραστατικού της μεσολαβούσας τράπεζας, από το οποίο προκύπτει η καταβολή άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας του τιμολογίου πώλησης, για μεταχειρισμένα οχήματα που αποστέλλονται ή μεταφέρονται από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ στο εσωτερικό της χώρας, υπό το ειδικό καθεστώς του άρθρου 52 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 5144/2024- Α'162).

Μοτοσυκλέτες

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που πρέπει να προσκομιστούν κατά τον τελωνισμό είναι τα ίδια με τα προαναφερόμενα για τα επιβατικά αυτοκίνητα, πλην του πιστοποιητικού συμμόρφωσης και της έγκρισης τύπου ή του δελτίου κοινοποίησης έγκρισης τύπου ή λοιπών κατά περίπτωση δικαιολογητικών πιστοποίησης αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, καθώς και των ΔΕΑ και ΔΕ.

153. Ε Υπάρχουν επιβατικά αυτοκίνητα που απαλλάσσονται από το ΤΤ;

- Α** Τα αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα και τα αυτοκίνητα με κυψέλες υδρογόνου μηδενικών ρύπων, όπως αυτά προσδιορίζονται από τον Κανονισμό 692/2008, δεν υπόκεινται στο προβλεπόμενο τέλος ταξινόμησης. Επιπλέον, προβλέπονται περιπτώσεις μερικής απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης για αυτοκίνητα. Ειδικότερα, τα υβριδικά μηχανοκίνητα επιβατικά αυτοκίνητα, όπως αυτά προσδιορίζονται από την Οδηγία 2007/46/ΕΚ, όπως ισχύει, και ειδικότερα τα υβριδικά ηλεκτρικά αυτοκίνητα, όπως αυτά προσδιορίζονται από τον Κανονισμό 692/2008, όπως ισχύει, με εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα μεγαλύτερη από ή ίση με πενήντα ένα (51) γραμ./χλμ., απαλλάσσονται από το πενήντα τοις εκατό (50%) του τέλους ταξινόμησης. Τα ως άνω υβριδικά αυτοκίνητα με εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα μικρότερη ή ίση με πενήντα (50) γραμ./χλμ. απαλλάσσονται από το εβδομήντα πέντε (75%) του προβλεπόμενου τέλους ταξινόμησης. Επισημαίνεται ότι από 01-01-2027 τα υβριδικά μηχανοκίνητα επιβατικά αυτοκίνητα, ανεξαρτήτως της εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), θα απαλλάσσονται από το πενήντα τοις εκατό (50%) του προβλεπόμενου τέλους ταξινόμησης.

Τέλος, τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα της Δασμολογικής Κλάσης ΔΚ 8703 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΣΟ), απαλλάσσονται από το εβδομήντα πέντε (75%) του προβλεπόμενου τέλους ταξινόμησης.

154. Ε Οφείλεται ΤΤ σε περίπτωση επαναταξινόμησης επιβατικού αυτοκινήτου;

Α Επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, τα οποία είχαν ταξινομηθεί και κυκλοφορήσει στη χώρα, εφόσον μεταφέρονται ή αποστέλλονται σε άλλο κράτος – μέλος της ΕΕ ή εξάγονται σε τρίτη χώρα και επαναφέρονται στην ημεδαπή μέσα σε διάστημα οκτώ (8) ετών από τη διαγραφή τους από τα μητρώα αυτοκινήτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, με σκοπό να επαναταξινομηθούν και να τεθούν εκ νέου σε κυκλοφορία, **απαλλάσσονται από το Τέλος Ταξινόμησης.**

Α. Διαδικασία:

1. Κατάθεση Δήλωσης Άφιξης Οχήματος (ΔΑΟ) στην αρμόδια τελωνειακή αρχή για τα ενωσιακά επιβατικά αυτοκίνητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 5222/2025, όπως ισχύει.
2. Κατάθεση της προβλεπόμενης από το άρθρο 146 του ν. 5222/2025 όπως ισχύει, Ειδικής Δήλωσης (ΔΕΦΚ) για τα οχήματα που προέρχονται από τα λοιπά -κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή διασάφησης (ΕΔΕ Εισαγωγής) για τα οχήματα τρίτων χωρών, μετά των επισυναπτόμενων δικαιολογητικών εγγράφων που αναφέρονται παρακάτω.

Β. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά

- Πρωτότυπη άδεια κυκλοφορίας του εν λόγω οχήματος στη ξένη χώρα.
- Βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας και από την οποία προκύπτει:
 - η ημερομηνία ταξινόμησης και κυκλοφορίας στην Ελλάδα, καθώς και ο αριθμός κυκλοφορίας του και η ημερομηνία διαγραφής αυτού από τα μητρώα αυτοκινήτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
 - ο τύπος του κινητήρα, ο τύπος του καυσίμου, ο αριθμός πλαισίου και ο κυλινδρισμός του κινητήρα,
 - το εργοστάσιο /η μάρκα και ο τύπος του οχήματος,
 - τα στοιχεία κατόχου του οχήματος.
- Αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας του οχήματος στην Ελλάδα ή του πιστοποιητικού ταξινόμησης αυτού.
- Υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου με την οποία θα δηλώνει τα στοιχεία ταυτότητας του αυτοκινήτου και τον αριθμό κυκλοφορίας του στη χώρα μας και στο εξωτερικό και ότι το παραλαμβανόμενο με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 136 του ν. 5222/2025, όπως ισχύει, όχημα, είναι το ίδιο αυτοκίνητο με εκείνο που είχε προηγούμενα ταξινομηθεί και κυκλοφορήσει στην ημεδαπή.

- 155. Ε Πώς υπολογίζονται οι δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις για φορτηγά και διπλοκάμπινα επιβατικά οχήματα, με ανοιχτό χώρο φόρτωσης, που εισάγονται από τρίτη χώρα (εκτός ΕΕ) ή μεταφέρονται από χώρα της ΕΕ και πώς διαμορφώνεται η φορολογητέα αξία;**

Α (Α) ΤΕΛΟΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

Τα φορτηγά αυτοκίνητα και οι βάσεις τους της Δασμολογικής Κλάσης ΔΚ 87.04 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΣΟ), καθώς και τα αυτοκίνητα οχήματα που διαθέτουν εκ κατασκευής χωριστό θάλαμο με δύο σειρές καθισμάτων για τον οδηγό, συνοδηγό και τους επιβάτες και χωριστό ανοικτό χώρο φόρτωσης εμπορευμάτων της Δασμολογικής Κλάσης ΔΚ 87.03 της ΣΟ, τα οποία πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών Euro 6, όπως αυτά προβλέπονται στους Κανονισμούς 715/2007 (ΕΚ), και 692/2008 (ΕΕ), καθώς και αυτά που πληρούν τις προδιαγραφές του Κανονισμού 595/2009 (ΕΚ) Euro VI, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης, ως εξής:

α) Φορτηγά μικτού βάρους πάνω από 3,5 τόνους,	5%
β) Ανοικτά φορτηγά μικτού βάρους μέχρι και 3,5 τόνους	8%
γ) Κλειστά φορτηγά μικτού βάρους μέχρι και 3,5 τόνους	10%
δ) Βάσεις των φορτηγών των προηγούμενων περιπτώσεων	5%
ε) Αυτοκίνητα οχήματα με μικτό βάρος μέχρι 3,5 τόνους που διαθέτουν εκ κατασκευής χωριστό θάλαμο με δύο σειρές καθισμάτων για τον οδηγό, συνοδηγό και τους επιβάτες και χωριστό ανοικτό χώρο φόρτωσης εμπορευμάτων της <u>Δ.Κ.</u> 87.03	8%

Οι ανωτέρω συντελεστές προσauζάνονται:

- κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%), προκειμένου για αυτοκίνητα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών Euro 5, όπως αυτά ορίζονται στους Κανονισμούς 715/2007 (ΕΚ) και 692/2008 (ΕΕ) ή μεταγενέστερους τροποποιητικούς αυτών, ή τις προδιαγραφές των σειρών B2 ή C (EEV) της Οδηγίας 1999/96 ΕΚ, 2005/55 ΕΚ Euro V και
- κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), προκειμένου για αυτοκίνητα που δεν πληρούν τις προδιαγραφές των ανωτέρω ορίων εκπομπών και τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών Euro 6, όπως αυτά προβλέπονται στους Κανονισμούς 715/2007 (ΕΚ), 692/2008 (ΕΚ), καθώς και αυτά που δεν πληρούν τις προδιαγραφές του Κανονισμού 595/2009 Euro VI.

Στο παράρτημα III της Ε.2125/2020 (ΑΔΑ:6ΚΖΑ46ΜΠ3Ζ-Υ6Σ) εγκυκλίου, παρατίθεται πίνακας με τα όρια εκπομπών EURO, τους χαρακτήρες όπου υφίστανται, καθώς και την αντιστοίχιση με τις κανονιστικές πράξεις, τις προδιαγραφές των οποίων πληρούν εκ κατασκευής τα εν λόγω οχήματα.

Προκειμένου για κλειστά φορτηγά που προέρχονται από μετατροπή επιβατικών αυτοκινήτων, τα αναφερόμενα στην ανωτέρω περίπτωση (γ) ποσοστά τέλους τριπλασιάζονται και υπολογίζονται επί της φορολογητέας αξίας, όπως αυτή διαμορφώνεται για τα επιβατικά.

Τα ανοικτά φορτηγά κάτω των 3,5 τόνων που διασκευάζονται σε κλειστά υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης, ως εξής:

Κυλινδρισμός Κινητήρα	Τ.Τ. (σε ευρώ)
Από 901 έως 1.400 <u>κ.εκ.</u>	370
Από 1.401 έως 1.800 <u>κ.εκ.</u>	520
Από 1.801 έως 2.000 <u>κ.εκ.</u>	740
Από 2.001 <u>κ.εκ.</u> και επάνω	1.180

Τα ανοικτά ή κλειστά φορτηγά (άνω των 3,5 τόνων) που προέρχονται από διασκευή ελκυστήρων (δ.κ 87.01), επιβατικών αυτοκινήτων (λεωφορείων) (δ.κ 87.02), φορτηγών ψυγείων (δ.κ 87.04) και ειδικών χρήσεων (δ.κ 87.05) υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης ως ακολούθως:

Μικτό Βάρος	Τ.Τ. (σε ευρώ)
Από 3,5 έως και 7,5 τόνους	1.000
Από 7,5 έως και 14 τόνους	1.800
Από 14 τόνους έως και πάνω	2.500

Όταν από την μετασκευή προκύπτει ανατρεπόμενο ή βυτιοφόρο όχημα τα ανωτέρω ποσά προσαυξάνονται κατά 500 €.

Με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 4710/2020 (Α' 142) απαγορεύεται η ταξινόμηση των φορτηγών αυτοκινήτων των περ. β', γ', ε' της παρ. 1 του άρθρου 139 του ν. 5222/2025 και των μεταχειρισμένων βάσεων αυτών, εφόσον υπάγονται εκ κατασκευής στις προδιαγραφές ευρωπαϊκών προτύπων εκπομπών καυσαερίων Euro 3, 2 και 1, καθώς και αυτών που δεν υπάγονται σε προδιαγραφές ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro), συμβατικής τεχνολογίας και για τα οποία δεν αποδεικνύονται οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Συνεπώς, για τα οχήματα αυτά, δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα περί καταβολής του τέλους ταξινόμησης πριν την θέση των οχημάτων σε κυκλοφορία στη χώρα.

Επιπλέον για τα μεταχειρισμένα φορτηγά αυτοκίνητα των περ. β', γ', ε' της παρ.1 του άρθρου 139 του ν. 5222/2025 και για τις μεταχειρισμένες βάσεις αυτών, επιβάλλεται περιβαλλοντικό τέλος, το οποίο συνεισπράττεται με το τέλος ταξινόμησης, ως ακολούθως:

- ✓ Τριών χιλιάδων ευρώ (3.000), για τα επιβατικά που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές εκπομπών καυσαερίων Euro 4 και
- ✓ Χιλίων ευρώ (1.000), για τα επιβατικά, τα οποία πληρούν εκ κατασκευής τα οποία πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO 5a και EURO 5b, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθ.715/2007 της 20ής Ιουνίου 2007 και στον Κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθ. 692/2008 της 18ης Ιουλίου 2008 ή μεταγενέστερων τροποποιητικών αυτών

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Τα αμιγώς ηλεκτροκίνητα φορτηγά αυτοκίνητα, τα φορτηγά αυτοκίνητα με κυψέλες υδρογόνου μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και τα οχήματα της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 139 του ν. 5222/2025, δεν υπόκεινται σε Τ.Τ.

ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ

Για τον επιβολή του Τ.Τ.:

Η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται με βάση την λιανική τιμή πώλησης προ φόρων, για τα ανοικτά και κλειστά φορτηγά **μέχρι 3,5 τόνους**, καθώς και για τις βάσεις αυτών.

Ομοίως και για τα αυτοκίνητα οχήματα με μικτό βάρος μέχρι 3,5 τόνους που διαθέτουν εκ κατασκευής χωριστό θάλαμο με δύο σειρές καθισμάτων για τον οδηγό, συνοδηγό και τους επιβάτες και χωριστό ανοικτό χώρο φόρτωσης εμπορευμάτων της δ.κ 87.03. Για τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα η τιμή λιανικής πώλησης προ φόρων απομειώνεται με βάση τα στοιχεία που η αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια διαθέτει και η τελική φορολογητέα αξία καθορίζεται από την υπηρεσία αυτή.

Για τα φορτηγά αυτοκίνητα μικτού βάρους **πάνω από 3,5 τόνους** και τις βάσεις αυτών, η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται από την άθροιση των παρακάτω στοιχείων:

- α) Την πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα αξία για τα καινούργια αυτοκίνητα. Για τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα λαμβάνεται υπόψη η τιμή που καθορίζεται από την αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια με βάση τα στοιχεία που η υπηρεσία αυτή διαθέτει. Η τεκμαρτή αυτή αξία δεν μπορεί να είναι μικρότερη της πράγματι πληρωθείσας ή πληρωτέας αξίας (τιμή αγοράς).
- β) Τους εισαγωγικούς δασμούς που πράγματι καταβάλλονται
- γ) Τα παρεπόμενα έξοδα με τα οποία επιβαρύνονται τα οχήματα, όπως έξοδα προμήθειας, μεσιτείας, τόκων, φόρτωσης, εκφόρτωσης, ασφάλισης και μεταφοράς στο εσωτερικό της χώρας.

(Β) ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΔΑΣΜΟΣ

Για τα φορτηγά οχήματα που εισάγονται από τρίτες προς την Ε.Ε. χώρες επιβάλλεται εισαγωγικός δασμός που κυμαίνεται από ατελώς έως 22% επί της δασμολογητέας αξίας, ανάλογα με τον τύπο του κινητήρα και τον κυλινδρισμό τους, το μικτό βάρος κλπ.. Για όσες χώρες, όμως, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει συνάψει προτιμησιακές συμφωνίες, ο δασμός αυτός μπορεί να είναι μειωμένος ή μηδενικός.

(Γ) Φ.Π.Α.

Τα εισαγόμενα στην Ελλάδα από τρίτες χώρες φορτηγά, επιβαρύνονται με συντελεστή Φ.Π.Α. είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%). Βάση υπολογισμού του Φ.Π.Α. (Φορολογητέα Αξία), αποτελεί το άθροισμα της δασμολογητέας αξίας, των δασμών και φόρων που καταβάλλονται στην Ελλάδα (εκτός του Τ.Τ. και του ίδιου του Φ.Π.Α.) και των παρεπόμενων της εισαγωγής εξόδων, όταν αυτά δεν έχουν συμπεριληφθεί στη δασμολογητέα αξία, όπως μεταφορικά, έξοδα φόρτωσης και εκφόρτωσης, έξοδα ασφάλισης κλπ.

156. Ε **Με ποιους συντελεστές ΤΤ φορολογούνται τρίκυκλα και τετράκυκλα οχήματα;**

Α Για αυτοκίνητα οχήματα τρίκυκλα ή τετράκυκλα της ΔΚ 87.03 που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού 168/2013 (ΕΕ) και της Οδηγίας 2002/24/ΕΚ του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 2002 (ΕΕ L 124 της 9-5-2002) και πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του Κανονισμού 168/2013 (ΕΕ) ή της Οδηγίας 2002/51/Ε.Κ. ή μεταγενέστερης, οι συντελεστές τέλους ταξινόμησης ορίζονται ως ακολούθως:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ
Κάτω των 50 κ.εκ.	0%
Από 50 μέχρι και 500 κ.εκ.	4%
Από 501 μέχρι και 900 κ.εκ.	7%
Από 901 κ.εκ. και πάνω	11%

Οι ανωτέρω συντελεστές για τα προαναφερόμενα οχήματα, τα οποία δεν πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του Κανονισμού 168/2013 (ΕΕ) ή της Οδηγίας 2002/51 ΕΚ, προσαυξάνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

Τα αυτοκίνητα οχήματα, ανοικτά ή κλειστά, τρίκυκλα ή τετράκυκλα, της ΔΚ 87.04 που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/61/ΕΚ του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 1992 (ΕΕL 225 της 10.9.1992) και πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της οδηγίας αυτής ή μεταγενέστερης, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης, ως ακολούθως:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ
Κάτω των 50 κ.εκ.	0%
Από 50 μέχρι και 500 κ.εκ.	3%
Από 501 μέχρι και 900 κ.εκ.	6%
Από 901 κ.εκ. και πάνω	10%

Οι ανωτέρω συντελεστές για τα προαναφερόμενα οχήματα, τα οποία δεν πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της οδηγίας 92/61/ΕΚ ή μεταγενέστερης προσαυξάνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

157. Ε Ποια διαδικασία ακολουθείται για την επιστροφή του τέλους ταξινόμησης που βεβαιώθηκε και εισπράχθηκε, για οχήματα, τα οποία δεν ταξινομήθηκαν και αποτέλεσαν αντικείμενο εξαγωγής σε τρίτες χώρες ή αποστολής σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ;

Α Με την Α.1064/23-3-2021 (Β'1215, ΑΔΑ:ΨΔΗ446ΜΠ3Ζ-ΔΔ4) Κοινή Απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών και Διοικητή ΑΑΔΕ καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, καθώς και η διαδικασία για την επιστροφή του τέλους ταξινόμησης που βεβαιώθηκε και εισπράχθηκε για οχήματα, τα οποία μετά τη θέση τους σε ανάλωση και την καταβολή του τέλους ταξινόμησης δεν ταξινομήθηκαν, με συνέπεια να μην κυκλοφορήσουν στο εσωτερικό της χώρας και αποτέλεσαν αντικείμενο εξαγωγής ή αποστολής σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

Για την επιστροφή του τέλους ταξινόμησης, ο δικαιούχος του άρθρου 2 της ανωτέρω απόφασης υποβάλλει αίτηση με τα συνημμένα δικαιολογητικά της παρ. 4 του άρθρου 4 της απόφασης προς τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 3 της αρ. Α.1064/23-3-2021 κοινής απόφασης.

Η αίτηση πρέπει να αφορά σε οχήματα, τα οποία:

- α) τέθηκαν, σε ανάλωση με καταβολή του τέλους ταξινόμησης,
 - β) μετά από την κατά τα ανωτέρω θέση τους σε ανάλωση, δεν ταξινομήθηκαν στο εσωτερικό της χώρας, αλλά κατά τη χρονική περίοδο στην οποία αφορά η αίτηση αποτέλεσαν, από το ίδιο ως άνω πρόσωπο, αντικείμενο εξαγωγής ή αποστολής σε κράτη μέλη της ΕΕ και
 - γ) κατά την χρονική στιγμή υποβολής της αίτησης επιστροφής του τέλους ταξινόμησης, έχει ολοκληρωθεί η εξαγωγή ή η αποστολή του οχήματος σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ.
- Όταν πληρούνται όλα τα κριτήρια α) έως και δ) της παρ. 1 του άρθρου 5 της αρ. Α.1064/23-03-2021 κοινής απόφασης και η αίτηση γίνεται αποδεκτή, η αρμόδια για την έκδοση της απόφασης επιστροφής τελωνειακή αρχή, προβαίνει στους κατά περίπτωση ελέγχους σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 της απόφασης.
- Εφόσον από τα αποτελέσματα των ελέγχων, διαπιστωθεί ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 5 της απόφασης, εκδίδεται η απόφαση επιστροφής τέλους ταξινόμησης, από την κατά περίπτωση αρμόδια τελωνειακή αρχή του άρθρου 3 της απόφασης.
- Η απόφαση επιστροφής τέλους ταξινόμησης για την καταβολή του ποσού επιστροφής, εκδίδεται από το αρμόδιο τελωνείο της παρ. 3 του άρθρου 3 της απόφασης, όταν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχουν οφειλές, με πίστωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας όπως ορίζεται στην υπό στοιχεία ΔΤΔ Δ 1015604 ΕΞ 2016/29-01-2016 απόφαση ΓΓΔΕ.
- Εάν κατά τον έλεγχο από το αρμόδιο τελωνείο, διαπιστωθεί ότι το δικαιούχο επιστροφής πρόσωπο έχει τελωνειακές, φορολογικές ή και ασφαλιστικές οφειλές, διενεργείται συμψηφισμός του προς επιστροφή ποσού με τις τυχόν οφειλές του, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα του άρθρου 6 της απόφασης.

158. Ε Σε ποια είδη επιβάλλεται φόρος πολυτελείας;

- Α** Σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 5177/14-02-2025 (Α'21) επιβάλλεται φόρος πολυτελείας στα ακόλουθα είδη:

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΦΟΡΟΥ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
α) Δέρματα ερπετών, κροκοδείλων, σαυροειδών και αγρίων ζώων, γενικά, καθώς και πτηνών, ψαριών και θαλασσίων ζώων, γενικά, κατεργασμένα ή μη. Κωδικός Σ.Ο. 41.06.40, 41.13.30, EX41.14.10.90, 4103.20, EX 4103.90, EX 4106.91, EX 4106.92	10%
β) Τεχνουργήματα από δέρμα της περίπτωσης α) Κωδικός Σ.Ο. 42.02.21.00, 42.02.31.00, 42.03.30.30	10%
γ) Υποδήματα από δέρμα της περίπτωσης α) Δ.Κ. EX 64.03	10%
δ) Τάπητες από οποιαδήποτε ύλη που περιέχουν μετάξι ή απορρίμματα από μετάξι σε ποσοστό πάνω από 10% στο συνολικό βάρος. Κωδικός Σ.Ο. 57.01.10.10, 57.01.90.10	10%
ε) Μαργαριτάρια ακατέργαστα ή κατεργασμένα, πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες, πέτρες, συνθετικές ή ανασχηματισμένες, κατεργασμένες ή ακατέργαστες. Εξαιρούνται εκείνες που προορίζονται για βιομηχανική χρήση. Διαμάντια έστω και κατεργασμένα Δ.Κ. 71.01, EX 71.02 και EX 71.03 και 71.04	10%
στ) Σκόνη διαμαντιού και σκόνη από πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες φυσικές ή συνθετικές. Δ.Κ. 71.05	10%
ζ) Κοσμήματα με ή χωρίς πολύτιμες πέτρες και μέρη αυτών, από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα. Εξαιρούνται τα είδη από άργυρο. Δ.Κ. EX 71.13	10%
η) Είδη χρυσοχοΐας και μέρη αυτών από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα. Εξαιρούνται τα είδη από άργυρο. Δ.Κ. EX 71.14	10%
θ) Άλλα τεχνουργήματα από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα. Εξαιρούνται τα είδη από άργυρο. Δ.Κ. EX 71.15	10%
ι) Τεχνουργήματα από μαργαριτάρια, από πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες ή από πέτρες συνθετικές ή ανασχηματισμένες. Δ.Κ. 71.16	10%
ια) Αεροπλάνα, υδροπλάνα και ελικόπτερα ιδιωτικής χρήσης. Δ.Κ. EX. 88.02	20%
ιβ) Ρολόγια από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα Δ.Κ. 9101	10%
ιγ) Κάσες (κελύφη) για ρολόγια από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα της δασμολογικής διάκρισης 9111.10	10%
ιδ) Βραχιόλια (μπρασελέ) ρολογιών από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα από πολύτιμα μέταλλα της δασμολογικής διάκρισης 9113.10	10%

Για τους σκοπούς εφαρμογής της περ. ια) του παραπάνω πίνακα, ως ιδιωτική χρήση νοείται η χρησιμοποίηση αεροπλάνου, υδροπλάνου και ελικόπτερου για μη εμπορική δραστηριότητα. Από τον φόρο πολυτελείας εξαιρούνται τα είδη των περ. ζ), η), θ) και ι) του πίνακα της παρ. 1, των οποίων η φορολογητέα αξία επιβολής του φόρου πολυτελείας είναι μικρότερη των χιλίων (1.000) ευρώ ανά τεμάχιο.

17.3 Προϊόντα του άρθρου 50 του ν.5222/2025 (Α'134) (Προϊόντα καφέ, ηλεκτρονικό τσιγάρο, ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα, σακουλάκια νικοτίνης)

159. Ε Ποιος είναι ο φόρος κατανάλωσης στον καφέ;

- Α** Σύμφωνα με το άρθρο 50 του ν. 5222/2025 επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης στα εισαγόμενα από τρίτες χώρες, προερχόμενα από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ ή εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα καφέ, ως ακολούθως:
- Στον καβουρδισμένο καφέ των κωδικών ΣΟ 0901 21 00 και 0901 22 00, με συντελεστή τρία (3) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.
 - Στον μη καβουρδισμένο καφέ των κωδικών ΣΟ 0901 11 00 και 0901 12 00, με συντελεστή δύο (2) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους.
 - Στα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ του κωδικού ΣΟ EX 2101 11 00, σε υγρή ή στερεή μορφή, εκτός από εκείνα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα παρασκευάσματα διατροφής, με συντελεστή τέσσερα (4) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.
 - Στα παρασκευάσματα με βάση τα εκχυλίσματα, αποστάγματα ή συμπυκνώματα του καφέ ή με βάση τον καφέ των κωδικών ΣΟ 2101 12 92 και 2101 12 98, με συντελεστή τέσσερα (4) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

160. Ε Ποιος είναι ο συντελεστής φόρου κατανάλωσης στα υγρά αναπλήρωσης των ηλεκτρονικών τσιγάρων;

- Α** Σύμφωνα με το άρθρο 50 του ν. 5222/2025, επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης στα εισαγόμενα από τρίτες χώρες, προερχόμενα από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ ή εγχωρίως παραγόμενα υγρά αναπλήρωσης, τα οποία περιέχονται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα του κωδικού Συνδυασμένης Ονοματολογίας 8543 40 00 ή σε ειδικούς περιέκτες επαναπλήρωσης ή φιαλίδια μίας χρήσης που προορίζονται να ενσωματωθούν σε συσκευές ηλεκτρονικού τσιγάρου, τα οποία κατατάσσονται στους κωδικούς ΣΟ 2404 12 00 και 2404 19.

Οι συσκευές ηλεκτρονικού τσιγάρου δεν υπόκεινται σε Φόρο Κατανάλωσης, εφόσον αποτελούνται μόνο από την εξωτερική συσκευή και δεν περιέχουν υγρά τα οποία καταναλώνονται μέσω αυτής. Φόρος κατανάλωσης επιβάλλεται και στα μείγματα ευωδών ουσιών που κατατάσσονται στη ΔΚ 2404, εισάγονται ή παραλαμβάνονται αυτούσια από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ ή παράγονται εγχωρίως και τα οποία προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως υγρά αναπλήρωσης που κατατάσσονται στους κωδικούς ΣΟ 24041200 και 240419.

Ο συντελεστής του φόρου κατανάλωσης ορίζεται σε δέκα λεπτά (0,10 ευρώ) ανά χιλιοστόλιτρο (ml) προϊόντος.

Επιπλέον, φόρος κατανάλωσης επιβάλλεται και στα μείγματα ευωδών ουσιών που κατατάσσονται στον κωδικό Σ.Ο. 2404, εισάγονται ή παραλαμβάνονται αυτούσια από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ ή παράγονται εγχωρίως και τα οποία προορίζονται να

χρησιμοποιηθούν ως υγρά αναπλήρωσης που κατατάσσονται στους κωδικούς Σ.Ο. 24041200 και 240419.

Απαλλάσσονται από τον φόρο κατανάλωσης τα μείγματα ευωδών ουσιών του προηγούμενου εδαφίου που εισάγονται ή παραλαμβάνονται αυτούσια από το εσωτερικό της χώρας ή από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή παράγονται εγχωρίως από τα πρόσωπα των περ. γ) και δ) της παρ. 10 και τα οποία προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως πρώτη ύλη για την παραγωγή υγρών αναπλήρωσης που κατατάσσονται στους κωδικούς Σ.Ο. 24041200 και 240419 σε φορολογική αποθήκη ή στις εγκαταστάσεις των προσώπων που έχουν λάβει την απαιτούμενη άδεια από την τελωνειακή αρχή για παραγωγή εκτός καθεστώτος αναστολής

161. Ε Ποιος είναι ο συντελεστής φόρου κατανάλωσης στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού;

Α Σύμφωνα με το άρθρο 50 του ν. 5222/2025, επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης στο μείγμα καπνού που περιέχεται στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού. Ο συντελεστής του φόρου κατανάλωσης ορίζεται σε εκατόν πενήντα έξι ευρώ και εβδομήντα λεπτά (156,70 €) ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους μείγματος καπνού του προϊόντος.

162. Ε Ποιος είναι ο συντελεστής φόρου κατανάλωσης στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν χωρίς καπνό;

Α Σύμφωνα με το άρθρο 50 του ν. 5222/2025, επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης στο υπόστρωμα ή περιέκτη νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών ή άλλων ουσιών χωρίς νικοτίνη, σε στέρεη μορφή που περιέχεται στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν χωρίς καπνό. Ο συντελεστής του φόρου κατανάλωσης ορίζεται σε εκατόν πενήντα έξι ευρώ και εβδομήντα λεπτά (156,70€) ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους υποστρώματος ή περιέκτη νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών ή άλλων ουσιών χωρίς νικοτίνη, σε στέρεη μορφή του προϊόντος.

163. Ε Ποιος είναι ο συντελεστής φόρου κατανάλωσης στα σακουλάκια νικοτίνης;

Α Σύμφωνα με το άρθρο 50 του ν. 5222/2025, επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης στο υπόστρωμα νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών, σε στέρεη μορφή που περιέχεται σε «σακουλάκια νικοτίνης». Ο συντελεστής του φόρου κατανάλωσης ορίζεται σε πενήντα ευρώ (€50) ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους υποστρώματος νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών, σε στέρεη μορφή του προϊόντος.

164. Ε Πώς επιβάλλεται ο φόρος κατανάλωσης στα προϊόντα καφέ, στα ηλεκτρονικά τσιγάρα, στα ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα και στα σακουλάκια νικοτίνης;

Α Τα παραπάνω προϊόντα, τα οποία παράγονται εγχωρίως ή παραλαμβάνονται από άλλα Κράτη-Μέλη στο εσωτερικό της χώρας ή εισάγονται από τρίτη χώρα και έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία, δύνανται να τίθενται σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης και για το χρονικό διάστημα που παραμένουν στο καθεστώς αυτό τελούν σε αναστολή καταβολής του φόρου κατανάλωσης και του ΦΠΑ

Υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι, κατά περίπτωση:

α) το πρόσωπο που εισάγει από τρίτη χώρα τα ανωτέρω προϊόντα,
β) το πρόσωπο που αποκτά από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ τα ανωτέρω προϊόντα,
γ) το πρόσωπο που παράγει εγχωρίως τα ανωτέρω προϊόντα, εκτός καθεστώτος αναστολής,
δ) ο εγκεκριμένος αποθηκευτής των προϊόντων αυτών και
ε) ειδικά για τα προϊόντα καφέ των προαναφερόμενων περιπτώσεων, κάθε πρόσωπο το οποίο έχει εγκριθεί ως δικαιούχος υποβολής αίτησης επιστροφής φόρου κατανάλωσης, και αποκτά τα προϊόντα αυτά από εγκεκριμένο αποθηκευτή-πωλητή, το οποίο δύναται να καταβάλει με την υποβολή του προβλεπόμενου τελωνειακού παραστατικού τον φόρο κατανάλωσης που αναλογεί στα αποκτώμενα προϊόντα κατά τη θέση τους σε ανάλωση. Η βεβαίωση και είσπραξη του φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα προϊόντα αυτά ενεργείται από την αρμόδια αρχή, ως κατωτέρω:

α) ως προς την εισαγωγή, κατά την ίδια χρονική στιγμή που βεβαιώνονται και εισπράττονται οι λοιπές δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις,
β) ως προς την απόκτηση από άλλο κράτος μέλος, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από τη γένεση της υποχρέωσης, εκτός εάν τα προϊόντα τεθούν άμεσα σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης,
γ) ως προς την εγχώρια παραγωγή των προϊόντων αυτών, εκτός καθεστώτος αναστολής, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από τη γένεση της υποχρέωσης,
δ) ως προς την έξοδο από την φορολογική αποθήκη, ήτοι από το καθεστώς αναστολής των φορολογικών επιβαρύνσεων, το αργότερο μέχρι την 25η του επόμενου μήνα από τον μήνα εξόδου από το καθεστώς αναστολής. Ειδικά ως προς την έξοδο από την φορολογική αποθήκη των προαναφερόμενων προϊόντων καφέ, η οποία πραγματοποιείται από τα υπόχρεα πρόσωπα της ως άνω περ. ε', η βεβαίωση και είσπραξη του φόρου κατανάλωσης ενεργείται κατά τον χρόνο θέσης σε ανάλωση των προϊόντων στο εσωτερικό της Χώρας, με Δήλωση Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και λοιπών φορολογιών (ΔΕΦΚ), που υποβάλλεται από τα πρόσωπα αυτά.

Κατ' εξαίρεση, για το ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού και το ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν χωρίς καπνό εφαρμόζεται η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης, καθώς και πίστωσης του φόρου των βιομηχανοποιημένων καπνών.

Επιπλέον, για το ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού και για το ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν χωρίς καπνό εφαρμόζονται οι διατάξεις αναφορικά με τις καταστροφές, τις ένσημες ταινίες φορολογίας και τα υπολείμματα καπνοβιομηχανίας των βιομηχανοποιημένων καπνών αντίστοιχα.

Για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα εφαρμόζονται αντίστοιχες διατάξεις για τις καταστροφές των προϊόντων που βρίσκονται σε καθεστώς αναστολής.

165. Ε Ποια η φορολογική μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ στα προϊόντα καφέ του άρθρου 50 του ν. 5222/2025;

Α Ο αναλογών ΦΠΑ βεβαιώνεται και εισπράττεται κατά την ίδια χρονική στιγμή και με το ίδιο παραστατικό έγγραφο, με το φόρο κατανάλωσης. Η βεβαίωση και η είσπραξη του ΦΠΑ πραγματοποιείται επί της φορολογητέας αξίας, όπως διαμορφώνεται βάσει των άρθρων 19 και 25 του ν. 5144/2024. Ο φόρος κατανάλωσης περιλαμβάνεται στην φορολογητέα αξία για την επιβολή του ΦΠΑ.

166. Ε Παρέχεται το δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ εισροών για τα προϊόντα της προηγούμενης ερώτησης;

- Α** Ο εγκεκριμένος αποθηκευτής ασκεί το δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ εισροών κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 του ν. 5144/2024 και με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 17 του Κεφαλαίου Γ' της αριθ. ΔΕΦΚΦ 1188105 ΕΞ2016/ 22-12-2016 (Β' 4241, ΑΔΑ: ΩΞΟ8Η-ΟΧ4) απόφασης της Υφυπουργού Οικονομικών.

17.4 Απαλλαγές προϊόντων του άρθρου 50 του ν.5222/2025 (Α'134) (Προϊόντα καφέ, ηλεκτρονικό τσιγάρο, ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα, σακουλάκια νικοτίνης, ευώδεις ουσίες)

167. Ε Σε ποιες περιπτώσεις απαλλάσσονται τα προϊόντα της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 5222/2025 από τον φόρο κατανάλωσης;

- Α** 1. Απαλλάσσονται από τον φόρο κατανάλωσης τα προϊόντα του άρθρου 50 του ν. 5222/2025, εφόσον προορίζονται να χρησιμοποιηθούν:
- α) στα πλαίσια διπλωματικών ή προξενικών σχέσεων,
 - β) από αναγνωρισμένους Διεθνείς Οργανισμούς και από τα μέλη των Οργανισμών αυτών, μέσα στα όρια και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις Διεθνείς Συμβάσεις για την ίδρυσή τους ή από τις συμφωνίες για την έδρα τους,
 - γ) από τις ένοπλες δυνάμεις κάθε κράτους που συμμετέχει στην συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού, πλην του Κράτους-Μέλους εντός του οποίου είναι απαιτητός ο ΕΦΚ, εφόσον προορίζονται για χρήση από τις δυνάμεις αυτές ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει ή για τον εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους,
 - δ) από τις ένοπλες δυνάμεις του Ηνωμένου Βασιλείου που σταθμεύουν στην Κύπρο, σύμφωνα με την συνθήκη εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας της 16ης Αυγούστου 1960, για χρήση από τις εν λόγω ένοπλες δυνάμεις ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει ή για τον εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους,
 - ε) για κατανάλωση στα πλαίσια συμφωνίας που συνάπτεται με Τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, εφόσον αυτή η συμφωνία γίνεται δεκτή ή επιτρέπεται να υπαχθεί σε καθεστώς απαλλαγής από το ΦΠΑ,
 - στ) από τις Ένοπλες Δυνάμεις οποιουδήποτε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλην της Ελλάδας, , για χρήση από τις δυνάμεις αυτές ή από το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει, ή για εφοδιασμό των λεσχών ή των κυλικείων τους, εφόσον οι δυνάμεις αυτές συμμετέχουν σε αμυντική προσπάθεια για την υλοποίηση ενωσιακής δραστηριότητας στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ).
2. Απαλλάσσονται από τον φόρο κατανάλωσης, τα μείγματα των ευωδών ουσιών που κατατάσσονται στη ΔΚ 2404 και εισάγονται ή παραλαμβάνονται αυτούσια από το εσωτερικό της χώρας ή από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ ή παράγονται εγχωρίως, από εγκεκριμένο αποθηκευτή ή παραγωγό εκτός καθεστώτος αναστολής (απαιτείται σχετική άδεια από την Τελωνιακή Αρχή, βάσει της υπό στοιχεία ΔΕΦΚΦ Β 1182030 ΕΞ 2016/13.12.2016 (Β' 4173) απόφασης Υφυπουργού Οικονομικών) και τα οποία προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως πρώτη ύλη για την παραγωγή υγρών αναπλήρωσης που κατατάσσονται στους κωδικούς ΣΟ 24041200 και 240419 σε

φορολογική αποθήκη ή στις εγκαταστάσεις των προσώπων που έχουν λάβει την απαιτούμενη άδεια από την τελωνειακή αρχή για παραγωγή εκτός καθεστώτος αναστολής.

Η ως άνω απαλλαγή, στην περίπτωση παραλαβής από το εσωτερικό της χώρας χορηγείται με την υποβολή Δήλωσης Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και λοιπών φορολογιών (ΔΕΦΚ) από τα δικαιούχα πρόσωπα στην αρμόδια τελωνειακή αρχή κατά την ημερομηνία παραλαβής τους.

18. Αριθμός καταχώρισης και αναγνώρισης οικονομικών φορέων (EORI – Economic Operator Registration and Identification)

- 168. Ε Τι είναι ο αριθμός καταχώρισης και αναγνώρισης οικονομικών φορέων (EORI);**
- Α** Ο αριθμός EORI είναι ένας μοναδικός αριθμός αναγνώρισης που χορηγείται από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές των Κρατών-Μελών στους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους εμπλέκονται σε συναλλαγές που διέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία. Από την στιγμή που χορηγείται ο αριθμός EORI σε έναν οικονομικό φορέα, ο συγκεκριμένος αυτός αριθμός θα χρησιμοποιείται από το φορέα σε όλες τις συναλλαγές του με τις Τελωνειακές Αρχές όλων των Κρατών-Μελών της ΕΕ, ως μοναδικός αριθμός αναγνώρισης
- 169. Ε Ποια η χρήση του αριθμού EORI;**
- Α** Η χρήση του αριθμού EORI διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων που έχουν ληφθεί για την ασφάλεια και την προστασία των πολιτών των Κρατών-Μελών της ΕΕ, τα οποία αρχικά θεσμοθετήθηκαν με τον Κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) 648/2005 και τις Διατάξεις Εφαρμογής του (Κανονισμός (ΕΚ) 1875/2006), καθώς όλοι οι οικονομικοί φορείς είναι δυνατόν να αναγνωρισθούν άμεσα από τον αριθμό EORI που τους έχει χορηγηθεί προς χρήση σε όλη την ΕΕ. Ο αριθμός καταχώρισης και αναγνώρισης οικονομικών φορέων (αριθμός EORI) ορίζεται στον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα, Καν. 952/2013.
- 170. Ε Τι είναι το Σύστημα Καταχώρισης και Αναγνώρισης Οικονομικών Φορέων (EOS-Economic Operator System);**
- Α** Όλοι οι αριθμοί EORI που χορηγούνται από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές των Κρατών-Μελών καταχωρούνται σε μία κεντρική βάση δεδομένων, η οποία λειτουργεί υπό την εποπτεία της ΕΕ. Στο ηλεκτρονικό σύστημα καταχώρισης και αναγνώρισης οικονομικών φορέων καταχωρούνται τα δεδομένα αναγνώρισης των οικονομικών φορέων, όπως αυτά καθορίζονται στο παράρτημα 12-01 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446.
- 171. Ε Πότε θα χρησιμοποιείται ο αριθμός EORI;**
- Α** Ο μοναδικός αριθμός EORI θα χρησιμοποιείται από τον οικονομικό φορέα σε όλες τις συναλλαγές του με τις τελωνειακές αρχές όλων των Κρατών-Μελών της ΕΕ, όπως, για παράδειγμα, κατά την υποβολή στις Τελωνειακές Αρχές στοιχείων πριν από την άφιξη και πριν από την αναχώρηση των εμπορευμάτων που εισέρχονται ή εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, καθώς και κατά τη διαδικασία εισαγωγής και θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, εξαγωγής και διαμετακόμισης. Επιπρόσθετα, θα χρησιμοποιείται κατά την ανταλλαγή πληροφοριών από τις Τελωνειακές Αρχές όσον αφορά στη διακίνηση των εμπορευμάτων.

172. Ε Ποιος οικονομικός φορέας πρέπει να έχει αριθμό EORI;

Α Ο αριθμός EORI χορηγείται:

α) Στους οικονομικούς φορείς που, στα πλαίσια των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων, εμπλέκονται σε συναλλαγές που διέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία και οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Ο αριθμός EORI χορηγείται από την αρμόδια αρχή του Κράτους-Μέλους στην οποία ο οικονομικός φορέας είναι εγκατεστημένος.

Συγκεκριμένα, αριθμό EORI μπορούν να λάβουν μόνον οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα από τις αρμόδιες στην Ελλάδα Τελωνειακές Αρχές. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο Κράτος-Μέλος της Ένωσης, λαμβάνουν αριθμό EORI από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές του Κράτους-Μέλους, στο οποίο είναι εγκατεστημένοι.

β) Στην περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση, ο αριθμός EORI χορηγείται από την αρμόδια αρχή του Κράτους-Μέλους, στο οποίο πραγματοποιείται για πρώτη φορά μία από τις κατωτέρω αναφερόμενες διαδικασίες, οι οποίες προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του Καν. 2446/2015:

βα) Πριν από την υποβολή τελωνειακής διασάφησης στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, εκτός από τις ακόλουθες διασαφήσεις:

i) τελωνειακή διασάφηση που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 135 έως 144 του Καν. 2446/2015,

ii) τελωνειακή διασάφηση για τη θέση εμπορευμάτων υπό καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ή διασάφηση επανεξαγωγής για τη λήξη του εν λόγω καθεστώτος,

iii) τελωνειακή διασάφηση που γίνεται δυνάμει της σύμβασης περί του κοινού καθεστώτος διαμετακόμισης από οικονομικό φορέα εγκατεστημένο σε χώρα κοινής διαμετακόμισης,

iv) τελωνειακή διασάφηση που γίνεται υπό καθεστώς ενωσιακής διαμετακόμισης από οικονομικό φορέα εγκατεστημένο στην Ανδόρα ή στον Άγιο Μαρίνο.

ββ) Πριν από την υποβολή συνοπτικής διασάφησης εξόδου ή εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

βγ) Πριν από την υποβολή διασάφησης προσωρινής εναπόθεσης στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

βδ) Προτού ενεργήσει ως μεταφορέας για τους σκοπούς της μεταφοράς διά θαλάσσης, μέσω εσωτερικών πλωτών οδών ή δι' αέρος.

βε) Προτού ενεργήσει ως μεταφορέας που είναι συνδεδεμένος με το σύστημα του Τελωνείου και επιθυμεί να λάβει γνωστοποιήσεις που προβλέπονται στην τελωνειακή νομοθεσία, όσον αφορά στην υποβολή ή στην τροποποίηση των συνοπτικών διασαφήσεων εισόδου.

Όσον αφορά στην Ελλάδα, αρμόδιες αρχές για την χορήγηση του αριθμού EORI είναι όλα τα Τελωνεία της χώρας.

173. Ε Ποια η δομή του αριθμού EORI για την Ελλάδα;

Α Η δομή του αριθμού EORI, ο οποίος χορηγείται στους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι:

α) στην Ελλάδα αποτελείται από:

- αα) τον κωδικό ISO alpha-2 (GR) της χώρας μας και
- αβ) τον ΑΦΜ του οικονομικού φορέα.
- β) σε τρίτες χώρες, από τις Τελωνειακές αρχές της χώρας μας, αποτελείται από:
 - βα) τον κωδικό ISO alpha-2 (GR) της χώρας μας,
 - ββ) τον κωδικό της χώρας ISO alpha-2, στην οποία είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, όπως αυτός έχει καθορισθεί από τη σχετική ενωσιακή νομοθεσία και
 - βγ) τον αύξοντα συστημικό αριθμό που παράγεται από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων.

174. Ε Πώς χορηγείται ο αριθμός EORI;

- Α** Οι οικονομικοί φορείς, προκειμένου να λάβουν αριθμό EORI, πρέπει να υποβάλλουν Αίτηση – Δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Ι της Α.1231/18-10-2021 (Β' 4988, ΑΔΑ: Ψ9Κ446ΜΠ3Ζ-89Ρ) απόφασης:
- ηλεκτρονικά μέσω της ψηφιακής εφαρμογής της ΑΑΔΕ «τα Αιτήματά μου» για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα
 - μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτη χώρα.
- Η Αίτηση – Δήλωση πρέπει να είναι δεόντως συμπληρωμένη και συνοδευόμενη με τα, κατά περίπτωση, απαραίτητα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα κατωτέρω:
- (Α) Για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα αρμόδια είναι η Τελωνειακή Αρχή του τόπου εγκατάστασής τους. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα πρέπει να συνοδεύουν την Αίτηση – Δήλωση είναι :
- α) Όταν ο οικονομικός φορέας είναι φυσικό πρόσωπο αντίγραφο δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου
 - β) Όταν ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο δεν απαιτείται η επισύναψη δικαιολογητικών δεδομένου ότι ο έλεγχος των στοιχείων τους γίνεται μέσω του αριθμού ΓΕΜΗ.
- (Β) Για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτη χώρα, όταν πραγματοποιούν για πρώτη φορά στη χώρα μας, μία από τις τελωνειακές διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 5 του Καν. 2446/2015, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (βλέπε σημείο β' της απάντησης στην ερώτηση με α/α 172), αρμόδια για τη χορήγηση του αριθμού EORI είναι η Τελωνειακή Αρχή της πρώτης τους συναλλαγής. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα πρέπει να συνοδεύουν την Αίτηση – Δήλωση είναι:
- α) Όταν ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο επίσημο έγγραφο από το εμπορικό ή άλλο επιμελητήριο Τρίτης χώρας, το οποίο παρέχει δεδομένα αναγνώρισης του οικονομικού φορέα. Το εν λόγω έγγραφο είναι πρωτότυπο ή επισήμως επικυρωμένο αντίγραφο και ισχύει εφόσον δεν έχει παρέλθει εξάμηνο από την ημερομηνία έκδοσής του. Οι Τελωνειακές Αρχές δύνανται να ζητούν επίσημη μετάφραση των εν λόγω εγγράφων.
 - β) Όταν ο οικονομικός φορέας είναι φυσικό πρόσωπο:
Ισχύον διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, όπως καθορίζεται από τον Κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αριθ. 562/2006 της 15ης Μαρτίου 2006 «για τη θέσπιση του Κοινοτικού Κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (Κώδικας Συνόρων Σένγκεν)».

Μετά την υποβολή της Αίτησης – Δήλωσης, η αρμόδια Τελωνειακή Αρχή στην οποία αυτή υποβάλλεται, εξετάζει την ορθότητα συμπλήρωσής της, καθώς και των επισυναπτόμενων σε αυτή εγγράφων, όπως προσδιορίζονται κατά περίπτωση, και προβαίνει σε αποδοχή ή απόρριψη της Αίτησης – Δήλωσης. Σε περίπτωση αποδοχής της Αίτησης – Δήλωσης, η αρμόδια αρχή καταχωρεί τα στοιχεία του οικονομικού φορέα στο σύστημα των οικονομικών φορέων EOS και αποδίδει τον μοναδικό αριθμό EORI, με τη χορήγηση στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα σχετικής βεβαίωσης, κατά το παράρτημα II της Α.1231/18-10-2021 απόφασης.

Τέλος, συνιστάται στους οικονομικούς φορείς, τόσο σε αυτούς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, όσο και στους εγκατεστημένους σε τρίτη χώρα, για τους οποίους απαιτείται να λάβουν αριθμό EORI, να υποβάλουν την απαιτούμενη Αίτηση-Δήλωση για τη χορήγηση του αριθμού EORI, πριν από την πρώτη τους συναλλαγή με τις Τελωνειακές Αρχές για την οποία απαιτείται η κατοχή αριθμού EORI, για την αποφυγή καθυστερήσεων και ομαλής διεκπεραίωσης των διαδικασιών.

Σχετικές πληροφορίες για τον αριθμό EORI έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr, στη διαδρομή: <https://www.aade.gr/eori-economic-operator-identification-and-registration>

19. Εγκεκριμένος Οικονομικός Φορέας (Authorised Economic Operator – AEO)

175. Ε Τι είναι ο θεσμός του Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα (Authorised Economic Operator – AEO) και σε ποιους αφορά; Ποια είναι τα οφέλη για τους αδειοδοτημένους οικονομικούς φορείς;

- Α** Η άδεια ΑΕΟ απευθύνεται σε οικονομικούς φορείς, οι οποίοι, στα πλαίσια των οικονομικών τους δραστηριοτήτων, διενεργούν συναλλαγές που διέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία.
- Οι Εγκεκριμένοι Οικονομικοί Φορείς θεωρούνται αξιόπιστοι επιχειρηματικοί εταίροι στη διεθνή εφοδιαστική αλυσίδα. Η αξιοπιστία τους αυτή πιστοποιείται από τις Τελωνειακές Αρχές με τη χορήγηση της άδειας ΑΕΟ, η οποία προϋποθέτει αλλά και συνεπάγεται, τη στενή συνεργασία των οικονομικών φορέων με τα Τελωνεία και τελικά, την ανάληψη εκ μέρους τους σημαντικού μέρους της ευθύνης των Τελωνείων, τόσο ως προς τη διασφάλιση των δημοσιονομικών συμφερόντων, όσο και ως προς την προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια των πολιτών.
- Ως αντάλλαγμα, οι τελωνειακές Αρχές παρέχουν στους Εγκεκριμένους Οικονομικούς Φορείς σημαντικά οφέλη, τα οποία αφορούν στην ευκολότερη ή και άμεση πρόσβασή τους στις τελωνειακές απλουστεύσεις της τελωνειακής νομοθεσίας, στην ταχύτερη διεκπεραίωση των τελωνειακών τους συναλλαγών, στην άμεση αποδέσμευση οικονομικών πόρων, μέσω της μείωσης των εγγυήσεων χρήσης τελωνειακών καθεστώτων/διαδικασιών και της, υπό προϋποθέσεις, επίσπευσης επιστροφής πιστωτικού υπολοίπου ΦΠΑ, στη διεθνή αναγνώρισή τους, μέσω των συμφωνιών αμοιβαίας αναγνώρισης ΑΕΟ που συνάπτει η ΕΕ με τρίτες χώρες, καθώς και στην αναγνωρισιμότητα της αξιοπιστίας τους σε διεθνές επίπεδο, μέσω του δικαιώματος χρήσης του λογότυπου ΑΕΟ, με αποτέλεσμα την ενίσχυση της θέσης τους σε σχέση με το άνοιγμα νέων αγορών και την εύρεση νέων πελατών.
- Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να λάβουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θεσμό του ΑΕΟ, τη νομοθεσία που τον διέπει, τη διαδικασία αίτησης και αδειοδότησης, καθώς και τα απαραίτητα έντυπα και δικαιολογητικά:
- α) στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr , στη διαδρομή:
<https://www.aade.gr/teloneia/pliροφοries-pros-oikonomikoys-foreis/aeo-egkekrimenoi-oikonomikoi-foreis-authorized-economic-operators> ή
- β) κατόπιν επικοινωνίας με τις παρακάτω αρμόδιες εθνικές Αρχές έκδοσης αδειών ΑΕΟ:
- Τελωνειακή Περιφέρεια Αττικής (τηλ.: 210-4511003, e-mail: telp.attikis@aade.gr),
 - Τελωνειακή Περιφέρεια Θεσσαλονίκης (τηλ.: 2313-334220, 2313-334222, e-mail: telp.thessalonikis@aade.gr),
 - Τελωνειακή Περιφέρεια Αχαΐας (τηλ: 2613-622165, e-mail: telp.achaias@aade.gr

20. Συνοπτική διασάφηση εισόδου (Entry Summary Declaration - ENS)

176. Ε Τι είναι η συνοπτική διασάφηση εισόδου (Entry Summary Declaration – ENS);

- A** Η ENS αποτελεί ηλεκτρονικό μήνυμα που αποστέλλεται στο πρώτο Τελωνείο εισόδου της Ένωσης και περιλαμβάνει πληροφορίες εκ των προτέρων για όλα τα εμπορεύματα που βρίσκονται επάνω στο μέσο μεταφοράς πολύ πριν αυτά εισέλθουν στο ενωσιακό τελωνειακό έδαφος απευθείας από τρίτη χώρα ανεξάρτητα από το πού τελικά προορίζονται να εκφορτωθούν τα εμπορεύματα αυτά (ακόμη και σε τρίτη χώρα). Οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιούνται για να διενεργηθεί ανάλυση κινδύνων για την ασφάλεια και προστασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ελέγχεται η διακίνηση των εμπορευμάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα. Η ανάλυση κινδύνων υποστηρίζει την αποτελεσματική διενέργεια στοχευμένων και κατάλληλων ελέγχων στα εμπορεύματα που προσκομίζονται στα τελωνεία.
- Μία ENS μπορεί να υποβληθεί είτε με τη μορφή ενός πλήρους συνόλου δεδομένων ENS που περιέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, είτε με την υποβολή περισσότερων του ενός μερικών συνόλων δεδομένων ENS που όλα μαζί θα καταστήσουν μια ολοκληρωμένη ENS, όταν το νομικά υπεύθυνο για την υποβολή μέρος δεν έχει διαθέσιμα όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για την έγκαιρη υποβολή μίας πλήρους ENS, σε ένα μόνο σύνολο δεδομένων.
- Τα Σύνολα Δεδομένων ENS περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Β του Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446.

177. Ε Τι είναι το ICS2;

- A** Το ICS2 το οποίο αντικαθιστά σταδιακά το υπάρχον ηλεκτρονικό σύστημα ICS1, είναι ένα νέο σύστημα ασφάλειας και προστασίας για την εκ των προτέρων υποβολή πληροφοριών που αφορούν φορτία εμπορευμάτων που εισέρχονται στην ΕΕ, και για την ενίσχυση της διαχείρισης των τελωνειακών κινδύνων στο πλαίσιο του κοινού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων (CRMF).
- Το ICS2 στο πλαίσιο της εισόδου των εμπορευμάτων στην ΕΕ, υποστηρίζει ανάλυση κινδύνων που βασίζεται στα σύνολα δεδομένων ENS που υποβάλλονται και ειδικότερα τα εξής δύο είδη ανάλυσης κινδύνων :
- A) Ανάλυση κινδύνων πριν από τη φόρτωση:
- διενεργείται στην αεροπορική μεταφορά, μετά την υποβολή πριν από την φόρτωση των εμπορευμάτων στο αεροσκάφος, ενός ελαχίστου συνόλου δεδομένων της ENS. Σκοπός αυτής είναι η συμβολή της Τελωνειακής Υπηρεσίας στον εντοπισμό συναρμολογημένων αυτοσχέδιων εκρηκτικών ή εμπρηστικών μηχανισμών (σενάριο “Bomb-in-a-Box”), κρυμμένων μέσα στα μεταφερόμενα εμπορεύματα, οι οποίοι δύναται να αποτελέσουν άμεση απειλή για την ασφάλεια του αεροσκάφους ή/και των επιβατών του.
- B) Ανάλυση κινδύνων πριν από την άφιξη:
- διενεργείται για λόγους πρωτίστως ασφάλειας και προστασίας και προϋποθέτει την ολοκλήρωση της ανάλυσης κινδύνων πριν την φόρτωση. Εστιάζει σε άλλες κατηγορίες

κινδύνων, π.χ. ασφάλεια προϊόντων, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ναρκωτικά, όπλα κ.λπ.

178. Ε Ποιος πρέπει να υποβάλει την ENS;

Α Όπως ορίζεται στο άρθρο 127 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (Καν. 952/2013), το πρόσωπο που υποβάλλει τη συνοπτική διασάφηση εισόδου είναι ο μεταφορέας δηλ. ο διαχειριστής του μέσου μεταφοράς με το οποίο τα εμπορεύματα εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της ένωσης ή το πρόσωπο/εταιρεία που έχει την ευθύνη για τη μεταφορά των εμπορευμάτων εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις μεταφορών όπου η υποχρέωση υποβολής της συνοπτικής διασάφησης εισόδου βαρύνει πρόσωπο διαφορετικό από τον «μεταφορέα». Ειδικότερα:

α) στην περίπτωση θαλάσσιας ή αεροπορικής μεταφοράς, στα πλαίσια συμφωνίας καταμερισμού ή ναύλωσης πλοίου/αεροσκάφους, ως «μεταφορέας» νοείται το πρόσωπο που συνάπτει σύμβαση και εκδίδει θαλάσσια ή αεροπορική φορτωτική για τη μεταφορά αυτή καθαυτή (κυρίου επιπέδου - master) των εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης,

β) στην περίπτωση συνδυασμένης μεταφοράς (π.χ. φορηγό όχημα μεταφερόμενο επί πλοίου), ως «μεταφορέας» νοείται ο μεταφορέας για το μέσο μεταφοράς (φορηγό /όχημα) το οποίο, αφού εισέλθει στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, θα κυκλοφορήσει αυτόνομα ως ενεργό μέσο μεταφοράς.

γ) Στις αποστολές που διακινούνται μέσω ταχυδρομείου αεροπορικώς, υπόχρεο για την υποβολή πρόσωπο είναι ο Ταχυδρομικός Φορέας, ενώ ο μεταφορέας γενικού αεροπορικού φορτίου είναι υπεύθυνος για την υποβολή του συνόλου δεδομένων κύριου επιπέδου αποστολής, για τις ταχυδρομικές αποστολές που μεταφέρει.

δ) Τα σύνολα δεδομένων ENS για τις αποστολές ταχυμεταφοράς στην πράξη κατά κύριο λόγο υποβάλλονται από τους ταχυμεταφορείς. Στην περίπτωση μεταφοράς των αποστολών αυτών από μεταφορέα γενικού αεροπορικού φορτίου το μέρος των πληροφοριών κύριου επιπέδου αποστολής μπορεί να υποβάλλεται από τον αερομεταφορέα, ανάλογα με την μεταξύ τους συμφωνία.

179. Ε Μπορούν άλλα πρόσωπα να υποβάλουν τις ENS αντί του μεταφορέα;

Α Ανεξάρτητα από τις νομικές υποχρεώσεις του μεταφορέα, η συνοπτική διασάφηση εισόδου μπορεί να υποβάλλεται αντ' αυτού από τα ακόλουθα «τρίτα» πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 127 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (ΕΕ) 952/2013:

α) τον εισαγωγέα ή τον παραλήπτη ή κάθε άλλο πρόσωπο εξ' ονόματος ή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο μεταφορέας,

β) κάθε πρόσωπο που είναι σε θέση να προσκομίσει τα συγκεκριμένα εμπορεύματα ή να φροντίσει για την προσκόμισή τους στο Τελωνείο εισόδου.

Δεδομένου, όμως, ότι ο μεταφορέας είναι νομικά υπεύθυνος για την πραγματοποίηση της υποβολής της ENS εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, ένα τρίτο πρόσωπο μπορεί να υποβάλλει την ENS μόνο εν γνώσει και με τη συγκατάθεση του τελευταίου.

180. Ε Υποχρεούνται άλλα πρόσωπα να υποβάλουν ένα μέρος των στοιχείων της ENS;

Α Σε ειδικές περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατόν να ληφθούν όλα τα στοιχεία της ENS από τα προηγούμενα πρόσωπα, μπορεί να απαιτηθεί η προσκόμισή τους από άλλα πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο της αλυσίδας εφοδιασμού τα οποία διαθέτουν τα στοιχεία αυτά και έχουν τα κατάλληλα δικαιώματα να τα κοινοποιήσουν.

181. Ε Το πρόσωπο που υποβάλει την ENS πρέπει να έχει πιστοποιητικό ΑΕΟ;

Α Δεν υπάρχει απολύτως καμία απαίτηση ο υποβάλλων την ENS να είναι ΑΕΟ. Ωστόσο, το πρόσωπο που υποβάλλει την ENS πρέπει να έχει υποχρεωτικά αριθμό EORI, που πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα στοιχεία της ENS. Όταν την ENS υποβάλλει άλλο πρόσωπο πλην του μεταφορέα πρέπει να συμπεριλαμβάνει στα στοιχεία της εκτός από τον δικό του αριθμό EORI και τον αριθμό EORI του μεταφορέα.

182. Ε Που υποβάλλονται τα Σύνολα Δεδομένων ENS;

Α Κατά κανόνα η ENS (σύνολα δεδομένων κυρίου επιπέδου αποστολής) υποβάλλεται στο Τελωνείο πρώτης εισόδου των εμπορευμάτων στο Τελωνιακό έδαφος της ΕΕ. Αντίστοιχα, το σύνολο δεδομένων ENS πριν τη φόρτωση (PLACI) και τα σύνολα δεδομένων επιπέδου διαμεταφοράς υποβάλλονται στο Απευθυνόμενο Κράτος Μέλος από το οποίο τα εμπορεύματα κατά πάσα πιθανότητα εισέρχονται στο τελωνιακό έδαφος της ΕΕ. Οι Ταχυδρομικοί Φορείς υποβάλλουν τα σύνολα δεδομένων ENS στο Απευθυνόμενο Κράτος Μέλος προορισμού στο οποίο δραστηριοποιούνται (Τα ΕΛΤΑ υποβάλλουν στην Ελλάδα).

183. Ε Για ποια εμπορεύματα υποβάλλεται η ENS και πότε πρέπει να υποβάλλεται;

Α Με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων από την υποβολή της του άρθρου 104 του Κατ' Εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2446/2015, η ενωσιακή νομοθεσία απαιτεί την υποχρεωτική υποβολή ENS για όλες τις αποστολές των εμπορευμάτων (και ταχυδρομικών αντικειμένων), συμπεριλαμβανομένων των εμπορευμάτων που παραμένουν στο μέσο μεταφοράς και δεν εκφορτώνονται στην ΕΕ. Η υποχρέωση υποβολής ENS για τις ταχυδρομικές αποστολές που μεταφέρονται οδικώς ή σιδηροδρομικώς, αίρεται έως την ημερομηνία εγκατάστασης της έκδοσης 3 του ICS2 για τους συγκεκριμένους τρόπους μεταφοράς. Οι προβλεπόμενες προθεσμίες υποβολής της ENS διαφέρουν ανάλογα με τον τρόπο μεταφοράς, τη χρονική διάρκεια της μεταφοράς και το είδος συσκευασίας των εμπορευμάτων που εισέρχονται στο τελωνιακό έδαφος της Ένωσης και έχουν ως εξής:

1. Θαλάσσια μεταφορά

Κατάσταση εμπορευμάτων		Προθεσμία
1	Φορτία εντός εμπορευματοκιβωτίων (υπερπόντια μεταφορά εμπορευματοκιβωτίων) πλην των περιπτώσεων 3 και 4 του παρόντος πίνακα,	τουλάχιστον 24 ώρες πριν από τη φόρτωση στο πλοίο στον λιμένα αναχώρησης
2	Φορτία χύδην/χύδην εντός συσκευασίας πλην των περιπτώσεων 3 και 4 στον παρόντα πίνακα,	τουλάχιστον τέσσερις ώρες πριν από την άφιξη του πλοίου στον πρώτο λιμένα εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης
3	Διακίνηση μεταξύ: Γροιλανδίας, Νήσων Φερόε, Ισλανδίας, λιμένων της Βαλτικής Θάλασσας, λιμένων της Βόρειας Θάλασσας, λιμένων της Μεσογείου, όλων των λιμένων του Μαρόκου, λιμένων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, εξαιρουμένων των λιμένων που βρίσκονται στη Βόρεια Ιρλανδία, και λιμένων των Αγγλονορμανδικών Νήσων και της Νήσου του Μαν και του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης	το αργότερο δύο ώρες πριν από την άφιξη του πλοίου στον πρώτο λιμένα εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης
4	Διακίνηση πλην των περιπτώσεων του σημείου 3, μεταξύ: εδάφους εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, και των γαλλικών υπερπόντιων διαμερισμάτων, των Αζορών, της Μαδέρας ή των Καναρίων Νήσων όταν η διάρκεια του ταξιδιού είναι μικρότερη των 24 ωρών.	το αργότερο δύο ώρες πριν την άφιξη του πλοίου στον πρώτο λιμένα στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης

2. Αεροπορική Μεταφορά

Το ελάχιστο σύνολο δεδομένων πριν τη φόρτωση (PLACI) υποβάλλεται όσο το δυνατόν νωρίτερα και σε κάθε περίπτωση πριν από τη φόρτωση των εμπορευμάτων στο αεροσκάφος.

Το πλήρες/ολοκληρωμένο σύνολο δεδομένων ENS, υποβάλλεται, εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο ETK, ήτοι:

Κατάσταση εμπορευμάτων		Προθεσμία
1	Για πτήσεις όπου η διάρκειά τους είναι μικρότερη των 4 ωρών,	το αργότερο έως την πραγματική ώρα αναχώρησης του αεροσκάφους
2	Για πτήσεις όπου η διάρκειά τους είναι μεγαλύτερη ή ίση των 4 ωρών,	το αργότερο τέσσερις ώρες πριν από την άφιξη του αεροσκάφους στον πρώτο αερολιμένα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης

3. Αποστολές Ταχυμεταφοράς και Ταχυδρομείου στην Αεροπορική Μεταφορά

- υποβάλλεται το ελάχιστο σύνολο δεδομένων πριν τη φόρτωση (PLACI) όσο το δυνατόν νωρίτερα και σε κάθε περίπτωση πριν από τη φόρτωση των εμπορευμάτων στο αεροπορικό μεταφορικό μέσο.
- υποβάλλεται πλήρες/ολοκληρωμένο σύνολο δεδομένων ENS, εντός των προθεσμιών που ορίζονται για την αεροπορική μεταφορά.

4. Σιδηροδρομική Μεταφορά

Κατάσταση εμπορευμάτων		Προθεσμία
1	Όταν η διαδρομή του συρμού από τον τελευταίο σταθμό σχηματισμού του συρμού σε τρίτη χώρα έως το τελωνείο πρώτης εισόδου διαρκεί λιγότερο από δύο ώρες	Το αργότερο μία ώρα πριν από την άφιξη των εμπορευμάτων στον τόπο για τον οποίο είναι αρμόδιο το τελωνείο πρώτης εισόδου
2	Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις	Το αργότερο δύο ώρες πριν από την άφιξη των εμπορευμάτων στον τόπο για τον οποίο είναι αρμόδιο το τελωνείο πρώτης εισόδου

5. Εσωτερική Πλωτή Μεταφορά

Κατάσταση εμπορευμάτων		Προθεσμία
1	Εσωτερική πλωτή μεταφορά	τουλάχιστον δύο ώρες πριν την άφιξη στο τελωνείο πρώτης εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης

6. Οδική Μεταφορά

Κατάσταση εμπορευμάτων		Προθεσμία
1	Οδική μεταφορά	Το αργότερο μία ώρα πριν την άφιξη στο τελωνείο πρώτης εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης

7. Συνδυασμένη Μεταφορά

Όταν τα εμπορεύματα εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης με μεταφορικό μέσο που μεταφέρεται και το ίδιο σε ενεργό μέσο μεταφοράς, η προθεσμία για την υποβολή ENS είναι εκείνη που ισχύει για το ενεργό μέσο μεταφοράς.

Παραδείγματος χάρι, στην περίπτωση όπου ένα φορτηγό όχημα οδικής μεταφοράς μεταφέρεται (εισέρχεται παθητικά) εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης επί μεταφορικού μέσου θαλάσσιας μεταφοράς (πλοίου), η προθεσμία για την υποβολή της ENS αντιστοιχεί στην προθεσμία της θαλάσσιας μεταφοράς και όχι στην προθεσμία της οδικής μεταφοράς.

184. Ε Γιατί η ENS πρέπει να υποβάλλεται στο πρώτο σημείο εισόδου;

- Α** Σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία, το Τελωνείο της πρώτης εισόδου είναι αυτό που διενεργεί ανάλυση κινδύνων ούτως ώστε τα αποτελέσματα αυτής να ληφθούν υπόψη - όπως και της εθνικής ανάλυσης κινδύνων- για την απόφαση που θα λάβει για τη διενέργεια ελέγχου ή μη.
- Έτσι αποτελεί την «πρώτη γραμμή άμυνας» της ΕΕ και αναλαμβάνει την αξιολόγηση των κινδύνων του φορτίου που προορίζεται να αφιχθεί στην Ένωση, ενημερώνει τα επόμενα τελωνεία εισόδου της ΕΕ για τους κινδύνους που προσδιορίζονται και λαμβάνει επεμβατική δράση. Η δράση βασίζεται σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες κινδύνων:
- α) Σε αποστολές εμπορευματοκιβωτίων ανοιχτής θαλάσσης (όπου η ENS πρέπει να υποβάλλεται τουλάχιστον 24 ώρες πριν από τη φόρτωση, άρθρο 105 του Καν. (ΕΕ) 2446/2015), και όταν εντοπίζεται μια πολύ σοβαρή απειλή σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία, θα αποστέλλεται στον διασαφιστή ένα μήνυμα «απαγόρευσης φόρτωσης» που τον ενημερώνει ότι δεν θα πρέπει να φορτώσει τα εμπορεύματα αυτά στο πλοίο που έχει προορισμό λιμάνι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- β) Σε περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από το άρθρο 105 του Καν. (ΕΕ) 2446/2015, όταν εντοπίζεται σοβαρός κίνδυνος κατά την διενέργεια της ανάλυσης κινδύνων, το τελωνείο της πρώτης εισόδου επεμβαίνει στα εμπορεύματα στον πρώτο λιμένα ή αερολιμένα εισόδου (ανεξάρτητα με το εάν τα εμπορεύματα αυτά θα προσκομιστούν ή όχι στο τελωνείο πρώτης εισόδου) και επίσης ενημερώνει τα τελωνεία των επόμενων λιμένων εισόδου για τους κινδύνους που εντοπίζονται.
- Σε άλλες περιπτώσεις, με βάση τους κινδύνους που εντοπίζονται, το τελωνείο της πρώτης εισόδου επεμβαίνει στα εμπορεύματα που προσκομίζονται στο τελωνείο αυτό και ενημερώνει τα αρμόδια τελωνεία των επόμενων λιμένων και αερολιμένων που πρόκειται να προσκομιστούν τα εμπορεύματα, ούτως ώστε όλα τα τελωνεία που εμπλέκονται στην διαδρομή να λάβουν υπόψη τους κινδύνους αυτούς (που εντοπίζονται τόσο βάσει των κοινών κριτηρίων όσο και βάσει εθνικών κριτηρίων) και να υποστηριχθούν στην απόφαση τους να διενεργήσουν ή μη έλεγχο, πριν από την παράδοση των εμπορευμάτων στον συναλλασσόμενο.

185. Ε Ποιος είναι ο λιμένας φόρτωσης τρίτης χώρας σε περίπτωση μεταφόρτωσης εμπορευμάτων, πριν από τη φόρτωση στις θαλάσσιες μεταφορές;

- Α** Η απαίτηση υποβολής της ENS ισχύει για το κύριο πλοίο μεγάλων αποστάσεων που φέρνει τα εμπορεύματα στην Ένωση, δηλαδή το πλοίο που κατά τη διαδρομή του έχει

ενδιάμεσους λιμένες στην ΕΕ. Για παράδειγμα, εμπορεύματα που τροφοδοτούνται από ένα λιμάνι στην Ινδονησία προς το λιμάνι του Χονγκ Κονγκ, προκειμένου να φορτωθούν στο κύριο πλοίο μεγάλων αποστάσεων με προορισμό την ΕΕ, δεν πρέπει να δηλώνονται σε ENS για την φόρτωση τους στο λιμάνι της Ινδονησίας. Τα συγκεκριμένα εμπορεύματα πρέπει να δηλωθούν πριν από τη φόρτωσή τους στο κύριο πλοίο μεγάλων αποστάσεων στο λιμάνι Χονγκ Κονγκ.

Στην περίπτωση αυτή υπόχρεος για την υποβολή της ENS είναι ο μεταφορέας μεγάλων αποστάσεων που εκδίδει τη φορτωτική κύριου επιπέδου master για τα εμπορεύματα που πρόκειται να φορτωθούν στο κύριο πλοίο των μεγάλων αποστάσεων.

186. Ε Πρέπει, για κάθε λιμένα φόρτωσης, να υποβάλλεται μια ENS στις θαλάσσιες μεταφορές;

- A** Ναι. Οι απαιτήσεις υποβολής της ENS ισχύουν για κάθε λιμένα τελικής φόρτωσης σε τρίτη χώρα και όχι μόνο για τον τελευταίο λιμένα ελλιμενισμού τρίτης χώρας πριν την είσοδο στην Ένωση. Έτσι, στο παραπάνω παράδειγμα, εάν το κύριο σκάφος μεγάλων αποστάσεων πρόκειται επίσης να φορτώσει εμπορεύματα, π.χ. στη Σιγκαπούρη, τότε η ENS πρέπει να υποβληθεί στο Τελωνείο του προοριζόμενου πρώτου λιμένα εισόδου στην ΕΕ, το αργότερο 24 ώρες πριν από την έναρξη της φόρτωσης στη Σιγκαπούρη, για τις αποστολές εμπορευματοκιβωτίων που θα εισέλθουν στην Ένωση με το κύριο σκάφος μεγάλων αποστάσεων.

187. Ε Ποιος είναι ο ορισμός του πρώτου λιμένα εισόδου και επόμενου λιμένα εισόδου στις θαλάσσιες μεταφορές;

- A** Ο πρώτος λιμένας εισόδου είναι ο πρώτος λιμένας της Ένωσης στον οποίο έχει προγραμματιστεί να προσεγγίσει το πλοίο όταν προέρχεται από λιμένα εκτός της Ένωσης. Ως λιμένας(-ες) επόμενης εισόδου νοείται οποιοσδήποτε λιμένας της Ένωσης που περιλαμβάνεται στο δρομολόγιο του πλοίου, στον οποίο θα προσεγγίσει το πλοίο μετά από τον ελλιμενισμό του στον πρώτο λιμένα της Ένωσης, χωρίς να μεσολαβήσει εμβόλιμος ελλιμενισμός του σε άλλο λιμένα εκτός της Ένωσης. Εάν το πλοίο προσεγγίζει σε οποιονδήποτε λιμένα εκτός της Ένωσης, κατά τη διάρκεια της διαδρομής του μεταξύ των λιμένων της Ένωσης, τότε θεωρείται ότι το πλοίο έχει εξέλθει από την Ένωση και η επόμενη άφιξή του σε λιμένα της Ένωσης καθιστά τον εν λόγω λιμένα ως τον πρώτο λιμένα εισόδου, και όχι τον επόμενο λιμένα εισόδου. Πριν την άφιξη και εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών πρέπει να υποβληθεί στο τελωνείο μια νέα ENS, για το σύνολο του μεταφερόμενου φορτίου. Κατ' αντιστοιχία, τα παραπάνω ισχύουν και για τον ορισμό του πρώτου αερολιμένα εισόδου και επόμενου αερολιμένα εισόδου στις αεροπορικές μεταφορές.

188. Ε Τι θα συμβεί αν το πλοίο προσεγγίζει πρώτα σε ένα διαφορετικό ενωσιακό λιμένα από αυτόν που έχει δηλωθεί στις θαλάσσιες μεταφορές;

- A** Η ENS πρέπει πάντα να υποβάλλεται στο τελωνείο στον προοριζόμενο πρώτο λιμένα προσέγγισης της Ένωσης εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Με την προϋπόθεση ότι αυτό έχει γίνει, το πλοίο μπορεί να εκτραπεί σε διαφορετικό πρώτο λιμένα προσέγγισης. Η αυτόματη διαβίβαση πληροφοριών κινδύνων προς το σύνολο των

δηλωθέντων επόμενων τελωνείων των λιμένων προσέγγισης εντός της Ένωσης επιτρέπει σε ένα πλοίο να μπορεί να εκτραπεί σε οποιοδήποτε άλλο δηλωθέν επόμενο τελωνείο σε λιμένα (ή σε τελωνείο σε έναν μη δηλωθέντα λιμένα προσέγγισης στο ίδιο κράτος μέλος), χωρίς την άδεια από το Τελωνείο.

Ωστόσο, αν η είσοδος στην Ένωση πραγματοποιείται σε λιμένα που δεν είχε συμπεριληφθεί μεταξύ των δηλωθέντων λιμένων επόμενης εισόδου της Ένωσης, ο διαχειριστής του πλοίου πρέπει να γνωστοποιεί την εκτροπή στο τελωνείο στον δηλωθέντα πρώτο λιμένα εισόδου μόλις προγραμματιστεί η εκτροπή αυτή, με την χρήση ενός μηνύματος "αίτημα εκτροπής". Το αρχικά δηλωθέν τελωνείο του λιμένα πρώτης εισόδου θα γνωστοποιεί στο πραγματικό τελωνείο της πρώτης εισόδου τις πληροφορίες κινδύνων.

Κατ' αντιστοιχία τα παραπάνω ισχύουν και στις αεροπορικές μεταφορές.

- 189. Ε Το πρώτο σημείο εισόδου στην Ένωση είναι ο πρώτος λιμένας «προσέγγισης» στην Ένωση, ανεξάρτητα από την εκφόρτωση εμπορευμάτων ή είναι ο πρώτος ενωσιακός λιμένας στον οποίο πρόκειται να εκφορτωθούν εμπορεύματα;**

Α Η ENS πρέπει να υποβάλλεται στο Τελωνείο της πρώτης εισόδου («προσέγγισης» στην Ένωση) ανεξάρτητα από την εκφόρτωση εμπορευμάτων. Όλα τα μεταφερόμενα επί του πλοίου εμπορεύματα πρέπει να περιλαμβάνονται στην ENS, η οποία πρέπει να υποβληθεί στο εν λόγω Τελωνείο το αργότερο 24 ώρες πριν την έναρξη φόρτωσης σε κάθε λιμένα φόρτωσης.

Κατ' αντιστοιχία τα παραπάνω ισχύουν και στις αεροπορικές μεταφορές, με την διαφοροποίηση ότι για αυτόν τον τρόπο μεταφοράς δεν απαιτείται πια να γνωστοποιείται η εκτροπή στις τελωνειακές αρχές.

- 190. Ε Τι συμβαίνει όταν το πλοίο καταπλεύσει στον πρώτο λιμένα εισόδου;**

Α Κατά την άφιξη του μέσου μεταφοράς στον πρώτο λιμένα εισόδου, ο διαχειριστής του πλοίου πρέπει να υποβάλει στο τελωνείο Γνωστοποίηση Άφιξης για όλες τις αποστολές που βρίσκονται στο πλοίο, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία προκειμένου να ταυτοποιηθούν οι συνοπτικές διασαφήσεις εισόδου που έχουν ήδη υποβληθεί και καλύπτουν τα μεταφερόμενα εμπορεύματα για το πλοίο που πραγματοποιεί την άφιξη.

Κατ' αντιστοιχία τα παραπάνω ισχύουν και στις αεροπορικές μεταφορές.

- 191. Ε Πρέπει να υποβάλλεται ENS στα τελωνεία στους επόμενους λιμένες εισόδου;**

Α Όχι, υποβάλλεται μόνο μια ENS, για το σύνολο των εμπορευμάτων που μεταφέρονται και πρέπει να υποβληθεί στο Τελωνείο του πρώτου λιμένα εισόδου.

Κατ' αντιστοιχία για την ENS τα παραπάνω ισχύουν και στις αεροπορικές μεταφορές.

- 192. Ε Πρέπει το ΦΟΡΤΙΟ ΠΟΥ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ (FROB), για μεταφορά σε άλλα λιμάνια, να συμπεριλαμβάνεται στην ENS, στην Γνωστοποίηση Άφιξης και στο Δηλωτικό;**

Α Το FROB πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην ENS και στην Γνωστοποίηση Άφιξης στο Τελωνείο της πρώτης εισόδου.

Κατ' αντιστοιχία τα παραπάνω ισχύουν και στις αεροπορικές μεταφορές για το φορτίο που παραμένει επί του αεροσκάφους.

193. Ε Τα κενά εμπορευματοκιβώτια πρέπει να δηλώνονται στην ENS και στην γνωστοποίηση άφιξης ;

Α Τα κενά εμπορευματοκιβώτια ιδιοκτησίας του αποστολέα, που μεταφέρονται σύμφωνα με σύμβαση μεταφοράς (φορτωτική) πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, όπως και το υπόλοιπο φορτίο και ως εκ τούτου πρέπει να περιληφθούν στην ENS και στη γνωστοποίηση Άφιξης. Οι επανατοποθετήσεις των άδειων εμπορευματοκιβωτίων από το Μεταφορέα πρέπει να περιλαμβάνονται στην ENS.

Κατ' αντιστοιχία τα παραπάνω ισχύουν και στις αεροπορικές μεταφορές.

21. Συνοπτική διασάφηση εξόδου (Exit Summary Declaration – EXS)

194. Ε Τι είναι η Συνοπτική Διασάφηση Εξόδου (EXS);

A Η EXS είναι μία πράξη με την οποία οι Τελωνειακές Αρχές ενημερώνονται με τους απαιτούμενους τύπους και διαδικασίες και εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, ότι εμπορεύματα πρόκειται να εξέλθουν από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ. Η εν λόγω ενημέρωση γίνεται με την υποβολή ηλεκτρονικού μηνύματος που αποστέλλεται στο Τελωνείο εξόδου της ΕΕ.

195. Ε Γιατί πρέπει να υποβάλω την EXS;

A Ο σκοπός είναι να υποβληθούν στις τελωνειακές αρχές απαραίτητα στοιχεία, ώστε να γίνει αξιολόγηση κινδύνων για την Ασφάλεια και Προστασία (S & S) όταν τα εμπορεύματα εξέρχονται από την ΕΕ και όταν αυτά τα στοιχεία δεν έχουν υποβληθεί προηγουμένως, με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.

196. Ε Ποιος υποχρεούται να υποβάλει την EXS;

A Την EXS υποβάλει ο μεταφορέας ή ο αντιπρόσωπός του. Για την υποβολή της EXS ορίζεται ως μεταφορέας το πρόσωπο που μεταφέρει τα εμπορεύματα ή φέρει την ευθύνη για τη μεταφορά των εμπορευμάτων εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι:

Σε περίπτωση συνδυασμένης μεταφοράς, όταν το ενεργό μεταφορικό μέσο που εγκαταλείπει το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ μεταφέρει ένα άλλο μεταφορικό μέσο το οποίο μετά την άφιξη του ενεργού μέσου στον προορισμό του θα κυκλοφορήσει αυτοδύναμα ως ενεργό μέσο μεταφοράς, ως μεταφορέας νοείται το πρόσωπο που θα λειτουργήσει το μέσο μεταφοράς το οποίο θα κυκλοφορήσει αυτοδύναμα αφότου το μέσο μεταφοράς που εγκαταλείπει το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ έχει φτάσει στον προορισμό του.

Σε περίπτωση θαλάσσιας ή αεροπορικής μεταφοράς στο πλαίσιο συμφωνίας καταμερισμού ναύλωσης ή παρόμοιας συμφωνίας ανάθεσης, ως μεταφορέας νοείται το πρόσωπο που έχει συνάψει σύμβαση και έχει εκδώσει θαλάσσιο ή αεροπορικό έγγραφο μεταφοράς (π.χ. φορτωτική), για την πραγματική μεταφορά των εμπορευμάτων εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ.

197. Ε Είμαι μεταφορέας. Μπορεί κάποιο άλλο πρόσωπο να υποβάλει την EXS στην θέση μου ;

A Την EXS μπορεί, επίσης, να υποβάλει:

ο εξαγωγέας ή ο αποστολέας ή κάθε άλλο πρόσωπο εξ ονόματος ή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο μεταφορέας, οποιοδήποτε πρόσωπο είναι σε θέση να προσκομίσει τα συγκεκριμένα εμπορεύματα ή να φροντίσει ώστε να προσκομιστούν στο τελωνείο εξόδου (π.χ. ο διαχειριστής της αποθήκης προσωρινής εναπόθεσης ή ο διαχειριστής

του χώρου αποθήκευσης σε μια ελεύθερη ζώνη ή ο αντιπρόσωπός τους), υπό την προϋπόθεση ότι ο μεταφορέας έχει δώσει την συγκατάθεσή του. Το Τελωνείο εξόδου υποθέτει, εκτός εάν υπάρχουν αποδείξεις για το αντίθετο, ότι ο μεταφορέας έχει δώσει τη συγκατάθεσή του και ότι η EXS έχει υποβληθεί εν γνώσει του μεταφορέα.

198. Ε Όταν ένα τρίτο πρόσωπο υποβάλει την EXS, το πρόσωπο αυτό απαλλάσσεται των υποχρεώσεων του απέναντι στο Τελωνείο ;

- A** Ο μεταφορέας είναι αυτός που πρέπει να διασφαλίσει ότι έχει υποβληθεί η EXS και μάλιστα εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών. Το τρίτο πρόσωπο που υποβάλει την EXS ευθύνεται για το περιεχόμενο, την ακρίβεια και την πληρότητα των πληροφοριών που παρέχονται με την EXS. Το πρόσωπο αυτό υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες τις οποίες γνωρίζει κατά την στιγμή της υποβολής και δεν είναι υποχρεωμένο να επιβεβαιώσει την ακρίβεια των στοιχείων που του παρέχονται, εκτός αν γνωρίζει ότι τα στοιχεία αυτά είναι εσφαλμένα.

199. Ε Ποια είναι τα στοιχεία που πρέπει να συμπληρώνονται στην EXS;

- A** Οι απαιτήσεις για την υποβολή τελωνειακών δεδομένων για την ασφάλεια και προστασία της ΕΕ αναφέρονται στο Παράρτημα Β (Στήλες A1 και A2) του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446.
Η συμπλήρωση των στοιχείων της EXS μπορεί να βασίζεται στις πληροφορίες της φορτωτικής που έχει εκδώσει ο μεταφορέας.

200. Ε Είμαι κάτοχος πιστοποιητικού ΑΕΟ. Ποια διευκόλυνση μου παρέχεται όταν υποβάλω την EXS;

- A** Οι Εγκεκριμένοι Οικονομικοί Φορείς με πιστοποιητικό ως προς την ασφάλεια και προστασία (ΑΕΟΣ και ΑΕΟΦ) απολαμβάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης από τους λοιπούς οικονομικούς φορείς όσον αφορά τους τελωνειακούς ελέγχους βάσει της ανάλυσης κινδύνων επί του υποβαλλόμενου συνόλου δεδομένων ασφάλειας και προστασίας, και ως εκ τούτου υποβάλλονται σε λιγότερους φυσικούς ελέγχους και ελέγχους εγγράφων.

201. Ε Πότε πρέπει να υποβάλω την EXS;

- A** Ισχύουν οι εξής προθεσμίες:
(Α) Θαλάσσια μεταφορά

Κατάσταση εμπορευμάτων		Προθεσμία
1	Φορτία εντός εμπορευματοκιβωτίων, πλην των περιπτώσεων 3 και 4 του παρόντος πίνακα.	Τουλάχιστον 24 ώρες πριν από την φόρτωση στο πλοίο με το οποίο πρόκειται να εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.
2	Φορτία χύδην/χύδην εντός συσκευασίας πλην των περιπτώσεων 3 και 4 του παρόντος πίνακα.	Τουλάχιστον δύο (2) ώρες πριν από την αναχώρηση από τον λιμένα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

3	Διακίνηση μεταξύ: του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης και της Γροιλανδίας, Νήσων Φερόε, Ισλανδίας ή λιμένων της Βαλτικής Θάλασσας, λιμένων της Βόρειας Θάλασσας, λιμένων της Μαύρης Θάλασσας, της Μεσογείου, ή όλων των λιμένων του Μαρόκου ή των λιμένων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, με εξαίρεση τους λιμένες που βρίσκονται στη Βόρεια Ιρλανδία, και των λιμένων των Αγγλονορμανδικών Νήσων και της Νήσου του Μαν	Τουλάχιστον δύο (2) ώρες πριν τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν τον λιμένα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.
4	Για διακίνηση, σε περιπτώσεις άλλες εκτός από εκείνες που αναφέρονται στο σημείο 3, μεταξύ: Των γαλλικών υπερπόντιων διαμερισμάτων, των Αζορών, της Μαδέρας, των Κανάριων Νησιών και εδαφών εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης και όταν η διάρκεια του ταξιδιού είναι μικρότερη από 24 ώρες.	Τουλάχιστον δύο (2) ώρες πριν τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν τον λιμένα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

(B) Αεροπορική μεταφορά

Κατάσταση εμπορευμάτων		Προθεσμία
1	Αεροπορική μεταφορά,	Τουλάχιστον 30 λεπτά πριν από την αναχώρηση από αερολιμένα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

(Γ) Σιδηροδρομική μεταφορά

Κατάσταση εμπορευμάτων		Προθεσμία
1	Σιδηροδρομική μεταφορά	Όταν η διαδρομή του συρμού από τον τελευταίο σταθμό σχηματισμού του συρμού έως το Τελωνείο εξόδου διαρκεί λιγότερο από δύο (2) ώρες, το αργότερο μία ώρα πριν από την άφιξη των εμπορευμάτων στον τόπο για τον οποίο είναι αρμόδιο το Τελωνείο εξόδου
2	Σιδηροδρομική μεταφορά	Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις το αργότερο δύο ώρες πριν εγκαταλείψουν τα εμπορεύματα το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης

(Δ) Οδική μεταφορά και εσωτερική πλωτή μεταφορά

Κατάσταση εμπορευμάτων		Προθεσμία
1	Οδική μεταφορά και εσωτερική πλωτή μεταφορά	Τουλάχιστον μία ώρα πριν από την αναχώρηση από το τελωνείο εξόδου

202. Ε Ποιος είναι ο ορισμός του Τελωνείου Εξόδου για την EXS;

- Α** Τελωνείο εξόδου είναι το Τελωνείο που είναι αρμόδιο για τον τόπο όπου τα εμπορεύματα εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ, πλην των ειδικών περιπτώσεων που αναφέρονται στο Παράρτημα II της αριθ. ΔΤΔ Α 1106275 ΕΞ 2017/05-07-2017 εγκυκλίου (ΑΔΑ: ΨΓ9ΥΗ-3ΥΣ).

203. Ε Όταν τα εμπορεύματα εξέρχονται από την ΕΕ με προορισμό μια τρίτη χώρα, απαιτείται πάντα EXS;

- Α** Όχι. Σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία, τα εμπορεύματα που προορίζονται για έξοδο από την ΕΕ πρέπει να καλύπτονται από διασάφηση πριν από την αναχώρηση που περιλαμβάνει τα απαιτούμενα στοιχεία για την ανάλυση κινδύνων για σκοπούς ασφάλειας και προστασίας. Η διασάφηση πριν από την αναχώρηση λαμβάνει τη μορφή της EXS μόνο όταν τα στοιχεία ασφάλειας και προστασίας δεν υποβάλλονται μέσω τελωνειακής διασάφησης ή διασάφησης επανεξαγωγής.
- Στις περιπτώσεις μη ενωσιακών εμπορευμάτων που επανεξάγονται απευθείας από προσωρινή εναπόθεση ή από ελεύθερη ζώνη και απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής EXS, υποβάλλεται γνωστοποίηση επανεξαγωγής στο Τελωνείο εξόδου.

204. Ε Σε ποιες περιπτώσεις απαιτείται να υποβληθεί EXS;

- Α** Συνήθεις περιπτώσεις υποχρεωτικής υποβολής EXS είναι οι ακόλουθες:
- α) Εμπορεύματα μεταφέρονται οδικώς ή σιδηροδρομικώς μεταξύ δύο Κρατών-Μελών της ΕΕ, διασχίζοντας το έδαφος μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών (π.χ. από τη Ελλάδα μέσω των βαλκανικών χωρών προς την Σλοβενία).

β) Εμπορεύματα πρόκειται να εξέλθουν σε τρίτη χώρα από Αποθήκη Προσωρινής Εναπόθεσης ή Ελεύθερης Ζώνης, εκτός από τις περιπτώσεις που ισχύει απαλλαγή από την υποχρέωση υποβολής EXS.

Δεν ισχύει απαλλαγή όταν τα εμπορεύματα παραμένουν εκεί για περισσότερο από 14 ημερολογιακές ημέρες, ή παραμένουν για διάστημα μικρότερο των 14 ημερολογιακών ημερών αλλά υπάρχει αλλαγή προορισμού ή/και του παραλήπτη.

γ) Κενά εμπορευματοκιβώτια ιδιοκτησίας του πλοιοκτήτη μεταφέρονται εκτός της ΕΕ έναντι πληρωμής, βάσει σύμβασης μεταφοράς.

δ) Εμπορεύματα μεταφέρονται μεταξύ δύο Κρατών-Μελών της ΕΕ, εφόσον μεσολαβεί μεταφόρτωση σε τρίτη χώρα.

(π.χ. για ενωσιακά εμπορεύματα που μεταφέρονται με πλοίο από τον Πειραιά προς τη Βαλένθια και για τα οποία μεσολαβεί μεταφόρτωση σε λιμένα του Μαρόκου, απαιτείται υποβολή EXS πριν από την αναχώρηση του πλοίου από τον λιμένα του Πειραιά).

ε) Εμπορεύματα μεταφέρονται με πλοίο μη τακτικής γραμμής από ενωσιακό λιμένα σε άλλον ενωσιακό λιμένα για να μεταφορτωθούν σε πλοίο με προορισμό τρίτη χώρα. Τα εμπορεύματα αυτά θεωρούνται μη ενωσιακά εμπορεύματα που βρίσκονται σε προσωρινή εναπόθεση στον λιμένα μεταφόρτωσης. Ως εκ τούτου απαιτείται υποβολή EXS στον λιμένα μεταφόρτωσης, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην περίπτωση β.

205. Ε Σε ποιες περιπτώσεις δεν απαιτείται να υποβληθεί EXS;

Α Δεν απαιτείται υποβολή EXS στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Για εμπορεύματα που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς διαμετακόμισης, εφόσον με τη διασάφηση διαμετακόμισης έχουν υποβληθεί στο τελωνείο αναχώρησης τα δεδομένα ασφάλειας και προστασίας (επιλογή της καρτέλας «Ασφάλεια» στη διασάφηση διαμετακόμισης και συμπλήρωση των σχετικών πεδίων) και εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το τελωνείο προορισμού του καθεστώτος διαμετακόμισης είναι και τελωνείο εξόδου των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ ή βρίσκεται στο έδαφος τρίτης χώρας.
- Κατά τη διάρκεια της διέλευσης από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ δεν πραγματοποιείται μεταφόρτωση των εμπορευμάτων.

β) Για μεταφορικά μέσα και εμπορεύματα που μεταφέρουν τα οποία διέρχονται απλώς μέσω των χωρικών υδάτων ή του εναέριου χώρου του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ χωρίς στάση εντός του εδάφους αυτού.

γ) Στις ακόλουθες ειδικές περιπτώσεις όπου η απαλλαγή από την υποχρέωση υποβολής EXS δικαιολογείται δεόντως από το είδος των εμπορευμάτων ή της διακίνησης ή προβλέπεται από διεθνείς συμφωνίες:

- Ηλεκτρική ενέργεια.
- Εμπορεύματα που εξέρχονται μέσω δικτύου αγωγών.
- Αντικείμενα αλληλογραφίας (επιστολές, κάρτες, έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό).
- Εμπορεύματα που διακινούνται βάσει των κανόνων της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης.
- Οικοσκευές (εφόσον δεν μεταφέρονται βάσει σύμβασης μεταφοράς).
- Εμπορεύματα σε προσωπικές αποσκευές ταξιδιωτών.

- Εμπορεύματα για τα οποία επιτρέπεται προφορική τελωνειακή διασάφηση.
- Φορητά μουσικά όργανα.
- Εμπορεύματα που καλύπτονται από δελτία ATA και CPD.
- Εμπορεύματα που διακινούνται ή χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο στρατιωτικών δραστηριοτήτων βάσει εντύπου 302 του NATO ή εντύπου 302 της ΕΕ
- Όπλα και στρατιωτικός εξοπλισμός που εξέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ από τις αρχές που είναι επιφορτισμένες με τη στρατιωτική άμυνα Κράτους-Μέλους της ΕΕ, με στρατιωτική μεταφορά ή μεταφορά που διενεργείται αποκλειστικά για λογαριασμό των στρατιωτικών αρχών
- Εμπορεύματα για τις Διπλωματικές και Ειδικές Αποστολές ή Προξενικές Αρχές
- Εμπορεύματα που προορίζονται να ενσωματωθούν ως μέρη ή εξαρτήματα πλοίων ή αεροσκαφών και για τη λειτουργία κινητήρων, μηχανών και άλλων εξοπλισμών πλοίων ή αεροσκαφών, καθώς και τρόφιμα και άλλα προϊόντα που προορίζονται για κατανάλωση ή πώληση επί του σκάφους.
- Τα εξής εμπορεύματα, εφόσον δεν μεταφέρονται βάσει σύμβασης μεταφοράς:
 - Παλέτες, ανταλλακτικά, εξαρτήματα και εξοπλισμός για παλέτες.
 - Εμπορευματοκιβώτια, ανταλλακτικά, εξαρτήματα και εξοπλισμός για εμπορευματοκιβώτια.
 - Μεταφορικά μέσα, ανταλλακτικά, εξαρτήματα και εξοπλισμός για μεταφορικά μέσα.
- Κενά εμπορευματοκιβώτια του μεταφορέα που επανατοποθετούνται.
- Εμπορεύματα που μεταφέρονται με πλοία/αεροσκάφη μεταξύ ενωσιακών λιμένων/αερολιμένων χωρίς να προσεγγίζουν ενδιάμεσως λιμένα/αερολιμένα εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.
- Όταν ένα πλοίο/αεροσκάφος που μεταφέρει εμπορεύματα μεταξύ ενωσιακών λιμένων/αερολιμένων πρόκειται να προσεγγίσει λιμένα/αερολιμένα εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ και τα εμπορεύματα πρόκειται να παραμείνουν φορτωμένα στο πλοίο κατά τη διάρκεια της προσέγγισης στον λιμένα/αερολιμένα εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ.
- Όταν, σε έναν λιμένα ή αερολιμένα, τα εμπορεύματα δεν εκφορτώνονται από το μεταφορικό μέσο που τα μετέφερε στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ και το οποίο θα τα μεταφέρει εκτός του εν λόγω εδάφους.
- Όταν τα εμπορεύματα είχαν φορτωθεί σε προηγούμενο λιμένα ή αερολιμένα εντός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ και παραμένουν επί του μεταφορικού μέσου που θα τα μεταφέρει εκτός του εν λόγω εδάφους.
- Όταν εμπορεύματα που βρίσκονται σε προσωρινή εναπόθεση ή σε ελεύθερη ζώνη μεταφορτώνονται από το μέσο μεταφοράς που τα μετέφερε σε εγκατάσταση προσωρινής εναπόθεσης ή σε ελεύθερη ζώνη υπό την επιτήρηση του ίδιου Τελωνείου σε πλοίο, αεροσκάφος ή σιδηρόδρομο που θα τα μεταφέρει εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:
 - Τα εμπορεύματα βρίσκονται σε προσωρινή εναπόθεση ή σε ελεύθερη ζώνη για λιγότερες από 14 ημερολογιακές μέρες.

- Ο μεταφορέας καθιστά διαθέσιμες στις τελωνειακές αρχές πληροφορίες σχετικά με τα εμπορεύματα (τα στοιχεία της συνοπτικής διασάφησης εισόδου, το MRN της εξαγωγής, διαμετακόμισης ή ENS).
- Ο προορισμός των εμπορευμάτων και ο παραλήπτης δεν αλλάζουν, σύμφωνα με όσα γνωρίζει ο μεταφορέας.
- Για τα παρακάτω εμπορεύματα που εξέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης απευθείας σε υπερράκτιες εγκαταστάσεις τις οποίες εκμεταλλεύεται πρόσωπο εγκατεστημένο στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ:
 - Εμπορεύματα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή, επισκευή, συντήρηση ή μετατροπή των υπερράκτιων εγκαταστάσεων.
 - Εμπορεύματα που προορίζονται να τοποθετηθούν στις υπερράκτιες εγκαταστάσεις ή να χρησιμοποιηθούν για τον εξοπλισμό τους.
 - Προϊόντα εφοδιασμού που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ή να καταναλωθούν στις υπερράκτιες εγκαταστάσεις.
- Εμπορεύματα που αποστέλλονται από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ στη Θέουτα και τη Μελίλια, στο Γιβραλτάρ, στην Ελιγολάνδη, στη Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου, στο Κράτος της Πόλης του Βατικανού ή στον δήμο Livigno.
- Όταν τα εμπορεύματα εισήλθαν στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ, αλλά απορρίφθηκαν από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή και επιστράφηκαν αμέσως στη χώρα εξαγωγής.
- Εμπορεύματα με προορισμό την Ελβετία, την Νορβηγία ή την Ανδόρρα, βάσει διεθνών συμφωνιών ασφαλείας μεταξύ της ΕΕ και αυτών των χωρών που περιλαμβάνουν απαλλαγή από την υποχρέωση υποβολής EXS στο διμερές εμπόριο μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.
- Εμπορεύματα για τα οποία έχει ήδη υποβληθεί διασάφηση εξαγωγής που έχει οριστικοποιηθεί πριν φτάσουν τα εμπορεύματα στο πραγματικό σημείο εξόδου λόγω εφαρμογής των εξαιρέσεων/παρεκκλίσεων από τον γενικό κανόνα ότι το Τελωνείο εξόδου είναι το τελευταίο Τελωνείο πριν τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν την ΕΕ (π.χ. εξαγωγή με ενιαία σύμβαση μεταφοράς, απλουστευμένη διαδικασία διαμετακόμισης επιπέδου II).

Το νομικό πλαίσιο που διέπει την EXS επεξηγείται στην αριθ. ΔΤΔ Α 1106275 ΕΞ 2017/05-07-2017 εγκύκλιο (ΑΔΑ: ΨΓ9ΥΗ-3ΥΣ). Αναλυτικές οδηγίες για τη διαχείριση της EXS στο πλαίσιο εφαρμογής του Αυτοματοποιημένου Συστήματος Εξαγωγών (AES) παρέχονται στο Κεφάλαιο 6.3 της Ε.2100/28-11-2025 εγκυκλίου (ΑΔΑ: Ψ4ΖΔ46ΜΠ3Ζ-ΤΩ8).

22. Εισαγωγές – Εξαγωγές

206. Ε Ποια είναι η τελωνειακή διαδικασία που πρέπει να τηρείται κατά την εισαγωγή ή εξαγωγή εμπορευμάτων που προέρχονται από ή αποστέλλονται προς τρίτη χώρα;

Α Ο εισαγωγέας/εξαγωγέας ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του οφείλει να υποβάλλει ηλεκτρονικά τη διασάφηση α) εισαγωγής, μέσω του Υποσυστήματος Εισαγωγών του Ολοκληρωμένου Πληροφορικού Συστήματος Τελωνείων ICISnet και β) εξαγωγής μέσω του Διευρωπαϊκού Αυτοματοποιημένου Συστήματος Εξαγωγών (AES) στο Τελωνείο, που έχει την καθ' ύλη και κατά τόπο αρμοδιότητα. Υποβολή διασάφησης απαιτείται και κατά την εισαγωγή/εξαγωγή προϊόντων σε εδάφη που ανήκουν μεν στο τελωνειακό, αλλά όχι στο φορολογικό έδαφος της ΕΕ (τα εν λόγω εδάφη προσδιορίζονται στις ερωτήσεις με α/α 271-273).

Ο διασαφιστής ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του έχει υποχρέωση, να γνωρίζει τις απαραίτητες θέσεις και ενδείξεις συμπλήρωσης της διασάφησης ή του συνόλου στοιχείων – κατηγοριών δεδομένων, ανάλογα με το τελωνειακό καθεστώς, στο οποίο ζητά να υπαχθούν τα εμπορεύματα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρα 158-162, 170 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα Καν.952/2013). Σε κάθε περίπτωση, η υποβολή διασάφησης στο Τελωνείο, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα Καν.952/2013 ισοδυναμεί με δέσμευση, όσον αφορά στην ακρίβεια των στοιχείων της διασάφησης και γενικά, στην τήρηση κάθε υποχρέωσης που αφορά στην υπαγωγή των εκάστοτε εμπορευμάτων στο σχετικό καθεστώς. Μαζί με τη διασάφηση πρέπει να βρίσκονται στην κατοχή του διασαφιστή ή του νόμιμου αντιπροσώπου του και στη διάθεση των τελωνειακών αρχών και τα υποστηρικτικά έγγραφα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν το αιτούμενο τελωνειακό καθεστώς τη στιγμή της υποβολής της διασάφησης (π.χ. τιμολόγιο, φορτωτικά έγγραφα, κατάλογος συσκευασίας, πιστοποιητικά/ άδειες/ εγκρίσεις εισαγωγής – βλέπε και απάντηση στην ερώτηση με α/α 211), τα οποία υποβάλλονται ηλεκτρονικά (σε ψηφιακή μορφή).

Ειδικότερα, ως προς το καθεστώς της εξαγωγής και σε σχέση με την απαλλαγή από το ΦΠΑ, δικαιολογητικό απαλλαγής από ΦΠΑ αποτελεί μεταξύ άλλων και η εκτύπωση από το περιβάλλον του εξαγωγέα/διασαφιστή του μηνύματος IE599 «Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης της εξαγωγής». Πλέον έχει καταργηθεί η θεώρηση από το Τελωνείο της συγκεκριμένης εκτύπωσης, δεδομένου ότι οι ΔΟΥ έχουν τη δυνατότητα να επιτηρούν τις εξαγωγές μέσα από το δικό τους σύστημα.

Οδηγίες, όπως και ανάλυση των σχετικών ηλεκτρονικών μηνυμάτων για τη λειτουργία του υποσυστήματος Εισαγωγών του ICISnet παρέχονται με την αριθ. Δ19Α 5041357 ΕΞ2013/28-11-2013 (ΑΔΑ: ΒΛ12Η-ΑΝΝ) εγκύκλιο.

Περαιτέρω οδηγίες, σχετικά με την υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή των υποστηρικτικών της διασάφησης εισαγωγής εγγράφων, έχουν δοθεί με την αριθ. Α.1023/12-2-25 (Β'844/27.02.2025, ΑΔΑ: ΨΞΡΓ46ΜΠ3Ζ-7ΞΩ) απόφαση.

Στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr, στη διαδρομή:

<https://www.aade.gr/teloneia/exagogi-kai-exodos-emporeymaton> έχει αναρτηθεί αναλυτικό εγχειρίδιο-οδηγός για την εφαρμογή της τελωνειακής διαδικασίας εξαγωγής

εμπορευμάτων σε τρίτες χώρες, με σκοπό τη διευκόλυνση των οικονομικών φορέων και λοιπών συναλλασσομένων που εμπλέκονται στη διεκπεραίωση των σχετικών τελωνειακών διατυπώσεων.

Οδηγίες σχετικά με την τήρηση των διατυπώσεων εξαγωγής και εξόδου στο πλαίσιο εφαρμογής του Αυτοματοποιημένου Συστήματος Εξαγωγών (AES) έχουν δοθεί με τις αριθ. Ε.2100/28-11-2025 (ΑΔΑ: Ψ4ΖΔ46ΜΠ3Ζ-ΤΩ8), Ε.2013/23-03-2026 (ΑΔΑ: ΨΜΝ846ΜΠ3Ζ-ΘΜΧ) και Ε.2034/02-07-2026 (ΑΔΑ: 6ΜΧΕ46ΜΠ3Ζ-ΥΒΨ) εγκυκλίου. Επίσης, στη διαδρομή <https://www.aade.gr/aytomatopoiimeno-systima-exagogon-aes-p1> έχει αναρτηθεί υλικό σχετικά με το νέο Αυτοματοποιημένο Σύστημα Εξαγωγών AES, όπως παρουσιάσεις, εγχειρίδια, συχνές ερωτήσεις – απαντήσεις κ.λπ.

Περαιτέρω οδηγίες σχετικά με την υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή των υποστηρικτικών εγγράφων της διασάφησης εξαγωγής έχουν δοθεί με την αριθ. ΔΤΔ Α 5022456 ΕΞ 2015/23-10-2015 (ΑΔΑ: ΒΜΞΠΗ-ΡΥ0) εγκύκλιο, με την οποία κοινοποιήθηκε η αριθ. ΔΤΔ Α 5016701 ΕΞ 2015/31-07-2015 (ΦΕΚ 1698/Β/14-08-2015) σχετική απόφαση.

207. Ε Ποιες είναι οι απαγορεύσεις και ποιοι είναι οι περιορισμοί κατά την εισαγωγή και εξαγωγή των εμπορευμάτων από και προς τρίτες χώρες;

- Α** Οι απαγορεύσεις και περιορισμοί αφορούν στα μέτρα που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο της δημόσιας πολιτικής ή της δημόσιας ασφάλειας και επιβάλλονται στη διασυνοριακή διακίνηση των εμπορευμάτων μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών, με σκοπό την προστασία της υγείας και της ζωής των πολιτών, των ζώων και των φυτών, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Τα Τελωνεία, ως η μόνη Υπηρεσία που διαθέτει μια συνολική εικόνα των εμπορευματικών ροών που διασχίζουν τα σύνορα της ΕΕ, έχουν επιφορτιστεί με τον έλεγχο της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων που επιβάλλονται από τις κοινοτικές και εθνικές διατάξεις απαγορεύσεων και περιορισμών, κατά τη διαδικασία τήρησης των τελωνειακών διατυπώσεων.
- Ως επί το πλείστον, οι διατάξεις απαγορεύσεων και περιορισμών αφορούν στην έκδοση κάποιας άδειας/πιστοποιητικού/έγκρισης, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, από την εθνική ή ενωσιακή Αρχή που είναι αρμόδια για τη θέσπιση ή για την παρακολούθηση της σχετικής νομοθεσίας. Συνεπώς, ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας οφείλει, πριν από την πραγματοποίηση εισαγωγής ή εξαγωγής εμπορευμάτων από και προς τρίτες χώρες, να έχει διασφαλίσει την έκδοση της απαιτούμενης άδειας/πιστοποιητικού/έγκρισης (στο εξής «υποστηρικτικό έγγραφο») από την αρμόδια Αρχή, καθώς υποχρεούται, μεταξύ άλλων, να τη δηλώσει στην τελωνειακή διασάφηση, προκειμένου αφενός η τελευταία να γίνει αποδεκτή από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων ICISnet και αφετέρου το Τελωνείο, αφού διαπιστώσει την ορθότητα της τήρησης των αναγκαίων περί απαγορεύσεων και περιορισμών διατυπώσεων, να επιτρέψει την πραγματοποίηση της εισαγωγής/εξαγωγής.
- Η δήλωση του υποστηρικτικού εγγράφου στην θέση 44-1 της τελωνειακής διασάφησης πραγματοποιείται με τη χρήση συγκεκριμένων «κωδικών πιστοποιητικού», οι οποίοι αντιστοιχούν σε άδειες/πιστοποιητικά/εγκρίσεις που προβλέπονται από συγκεκριμένα μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών. Ως εκ τούτου, ο υποβάλλων την τελωνειακή

διασάφηση οφείλει να επιδεικνύει τη δέουσα προσοχή, για τη χρήση του εκάστοτε ενδεδειγμένου κωδικού πιστοποιητικού.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους κωδικούς πιστοποιητικών που οφείλουν να δηλώνονται στην θέση 44-1 της τελωνειακής διασάφησης στο πλαίσιο της ορθής τήρησης των περί απαγορεύσεων και περιορισμών διατάξεων, μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr , στη διαδρομή <https://www.aade.gr/apagoreyseis-periorismoj>

23. Εισαγωγές – Εξαγωγές μέσω ταχυδρομείου - εταιρειών ταχυμεταφορών

- 208. Ε Υπόκεινται σε τελωνειακές διαδικασίες οι αποστολές μέσω ταχυδρομείου από και προς τρίτη χώρα;**
- A** Οι αποστολές αντικειμένων και εμπορευμάτων που διακινούνται μέσω ταχυδρομείου ή μέσω εταιρειών ταχυμεταφορών υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση και σε τελωνειακές διατυπώσεις, σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική τελωνειακή νομοθεσία.
- 209. Ε Ποιες είναι οι κυριότερες αλλαγές που ισχύουν στον τομέα των εισαγωγών αγαθών χαμηλής αξίας (έως 150 ευρώ) που αποτελούν αντικείμενο εξ αποστάσεως πωλήσεων (e-commerce), μετά τις μεταβολές της 01.07.2021 και της 01.07.2026;**
- A** Σύμφωνα με τις εγκυκλίου Ε.2133/30.06.2021 (ΑΔΑ: ΩΚΥΤ46ΜΠ3Ζ-8ΑΠ) και Ε.2202/27.10.2021 (ΑΔΑ: Ω5ΤΜ46ΜΠ3Ζ-ΑΞ7), καθώς και την Ε.2029/24.06.2026 (ΑΔΑ: Ε00Ο46ΜΠ3Ζ-Ο2Κ), ισχύουν συνοπτικά τα ακόλουθα:
- A. Μεταβολές από 01.07.2021**
- Καταργήθηκε η απαλλαγή ΦΠΑ για εισαγωγές αγαθών αξίας έως 22 ευρώ, με αποτέλεσμα όλες οι εισαγωγές αγαθών να υπάγονται σε ΦΠΑ.
 - Για τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών αξίας έως 150 ευρώ προς ιδιώτες (συναλλαγές B2C) καθιερώθηκαν δύο προαιρετικά καθεστώτα απόδοσης του ΦΠΑ:
 - το ειδικό καθεστώς εισαγωγής (Import One Stop Shop - IOSS), στο οποίο ο ΦΠΑ εισπράττεται από τον πωλητή κατά την πώληση και αποδίδεται μέσω της μονοαπευθυντικής θυρίδας, και
 - οι ειδικές ρυθμίσεις για τη δήλωση και πληρωμή του ΦΠΑ (Special Arrangements), στις οποίες ο ΦΠΑ εισπράττεται από τον παραλήπτη και αποδίδεται στις τελωνειακές αρχές από το πρόσωπο που προσκομίζει τα αγαθά, κατά κανόνα εταιρεία ταχυμεταφοράς ή ο φορέας παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.
 - Για κάθε αποστολή τηρούνται τελωνειακές διατυπώσεις και υποβάλλεται διασάφηση θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία. Θεσπίστηκε η διασάφηση H7, η οποία μπορεί να υποβάλλεται και πριν από την άφιξη των εμπορευμάτων.
 - Εφαρμόζονται κοινές διαδικασίες για τις εταιρείες ταχυμεταφοράς και τα ΕΛΤΑ, ενώ καταργήθηκε η διαλογή των ταχυδρομικών αντικειμένων παρουσία τελωνειακού υπαλλήλου.
 - Εξαιρούνται από την προσκόμιση στο Τελωνείο και την υποβολή διασάφησης οι κάρτες και επιστολές που περιέχουν αποκλειστικά προσωπικά μηνύματα, οι επιστολές για τυφλούς και τα έντυπα που απαλλάσσονται από εισαγωγικούς δασμούς και ΦΠΑ σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- B. Μεταβολές από 01.07.2026**
- Καταργήθηκε η δασμολογική ατέλεια των αποστολών χαμηλής αξίας του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΚ) 1186/2009. Για τις εξ αποστάσεως πωλήσεις εισαγόμενων αγαθών των οποίων η ίδια αξία δεν υπερβαίνει τα 150 ευρώ ανά αποστολή επιβάλλεται, από 01.07.2026 έως 01.07.2028, προσωρινός ειδικός κατ' αποκοπή δασμός 3 ευρώ ανά είδος (στίχο) διασάφησης.

- Ως «είδος» νοούνται ένα ή περισσότερα εμπορεύματα της ίδιας αποστολής με την ίδια δασμολογική κατάταξη, περιγραφή και, όταν δηλώνεται, καταγωγή. Ο δασμός των 3 ευρώ επιβάλλεται ανά στίχο ανεξάρτητα από την ποσότητα των εμπορευμάτων που περιλαμβάνονται σε αυτόν.
 - Ο ειδικός δασμός εφαρμόζεται στις διασαφήσεις H7 και H1, ανεξάρτητα από τον τρόπο απόδοσης του ΦΠΑ (IOSS, Special Arrangements ή κανονικό καθεστώς ΦΠΑ). Όταν ο ΦΠΑ οφείλεται κατά την εισαγωγή, ο ειδικός δασμός περιλαμβάνεται στη φορολογητέα αξία του ΦΠΑ.
 - Η διασαφήση H7 μπορεί πλέον να χρησιμοποιείται για εξ αποστάσεως πωλήσεις εισαγόμενων αγαθών ίδιας αξίας έως 150 ευρώ, εφόσον τα αγαθά δεν υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς. Η H1 χρησιμοποιείται, ιδίως, όταν ζητείται προτιμησησική μεταχείριση (υπό τον όρο ότι δεν χρησιμοποιείται IOSS), όταν τα αγαθά υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς ή όταν υπόκεινται σε ΕΦΚ.
 - Οι συνήθεις εισαγωγές B2B δεν υπάγονται στον ειδικό δασμό των 3 ευρώ και εξακολουθούν να επιβαρύνονται με τον κανονικό κατ' αξία δασμό σύμφωνα με το TARIC.
 - Το ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής Εισαγωγής δεν χρησιμοποιείται για τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αξίας έως 150 ευρώ που εμπίπτουν στο παραπάνω καθεστώς. Για τις λοιπές εισαγωγές αξίας άνω των 150 και έως 1.000 ευρώ η υφιστάμενη διαδικασία παραμένει αμετάβλητη.
- Σχετικές οδηγίες: Ε.2133/2021, Ε.2202/2021, Ε.2029/24.06.2026 και ΔΤΔ Α 580289 ΕΞ 2026/03.07.2026 εγκύκλιοι.

210. Ε Ποιες είναι οι τελωνειακές διαδικασίες για την εισαγωγή εμπορευμάτων και αντικειμένων μέσω ταχυδρομείου ή εταιρειών ταχυμεταφορών;

- Α** Σε όλες τις περιπτώσεις, πλην εκείνων που εξαιρούνται από την προσκόμιση στο τελωνείο και τη διενέργεια τελωνειακών διατυπώσεων και παραδίδονται άμεσα στους παραλήπτες, υποβάλλεται τελωνειακή διασαφήση. Στην περίπτωση παραλαβής μέσω ταχυδρομείου ή εταιρείας ταχυμεταφορών, η τελωνειακή διασαφήση υποβάλλεται είτε από τον ίδιο τον παραλήπτη, είτε από πρόσωπο που έχει ορίσει ως αντιπρόσωπό του κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης.

Η τελωνειακή διασαφήση που υποβάλλεται μπορεί να είναι:

- Διασαφήση τύπου H7 για εξ αποστάσεως πωλήσεις εισαγόμενων αγαθών των οποίων η ίδια αξία δεν υπερβαίνει τα 150 ευρώ ανά αποστολή, εφόσον τα αγαθά δεν υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς. Στις αποστολές αυτές επιβάλλεται ο ειδικός κατ' αποκοπή δασμός των 3 ευρώ ανά είδος (στίχο) διασαφήσης, ανεξάρτητα από το καθεστώς απόδοσης του ΦΠΑ.
- Διασαφήση τύπου H1 για εξ αποστάσεως πωλήσεις εισαγόμενων αγαθών ίδιας αξίας έως 150 ευρώ, ιδίως όταν ζητείται προτιμησησική μεταχείριση χωρίς χρήση IOSS, όταν τα αγαθά υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς ή όταν υπόκεινται σε ΕΦΚ. Ο ειδικός δασμός των 3 ευρώ εφαρμόζεται στην H1 στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την Ε.2029/24.06.2026.
- ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής Εισαγωγής για τις λοιπές εισαγωγές εμπορευμάτων αξίας άνω των 150 και έως 1.000 ευρώ. Το παραστατικό αυτό δεν χρησιμοποιείται για τις εξ αποστάσεως πωλήσεις αξίας έως 150 ευρώ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ)

2026/382 και, κατά την υποβολή του, δεν εφαρμόζονται ο ειδικός δασμός των 3 ευρώ ούτε οι σχετικοί κωδικοί της Ε.2029/24.06.2026.

➤ Συνήθης τελωνειακή διασάφηση εισαγωγής για εμπορεύματα αξίας άνω των 1.000 ευρώ.

Για τις συνήθεις εισαγωγές B2B και τις λοιπές εισαγωγές που δεν αποτελούν εξ αποστάσεως πωλήσεις εφαρμόζονται οι κατά περίπτωση ισχύουσες διατάξεις και οι κανονικοί δασμολογικοί συντελεστές.

Ο παραλήπτης υποχρεούται να εξασφαλίσει οποιαδήποτε άδεια ή έγκριση απαιτείται για την εισαγωγή του ταχυδρομικού αντικειμένου και κάθε αναγκαίο πιστοποιητικό ή συνοδευτικό έγγραφο για το ζητούμενο τελωνειακό καθεστώς.

Ο εισαγωγέας ή παραλήπτης είναι νομικά υπεύθυνος για τις πληροφορίες της τελωνειακής διασάφησης. Πρέπει, επομένως, να μεριμνά ώστε ο αποστολέας στην τρίτη χώρα να περιλαμβάνει στο ταχυδρομικό αντικείμενο κάθε αναγκαία πληροφορία, όπως τιμολόγιο και τελωνειακή δήλωση CN 23. Διαφορετικά, το δέμα μπορεί να επιστραφεί, να δεσμευθεί ή να κατασχεθεί και να αναζητηθούν τυχόν διοικητικές ή ποινικές ευθύνες του παραλήπτη.

211. Ε Ποια είναι τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, που πρέπει να υποβληθούν κατά την εισαγωγή ταχυδρομικών δεμάτων (μέσω ΕΛΤΑ), προκειμένου τα δέματα αυτά να τελωνιστούν και να παραδοθούν στον παραλήπτη;

- A**
- Τιμολόγιο (για εταιρεία) ή απόδειξη αγοράς (για ιδιώτη), που πρέπει να συνοδεύει τα εμπορικού χαρακτήρα είδη, εγκλείεται στα δέματα ή το προσκομίζει, αφού ειδοποιηθεί ο παραλήπτης.
 - Τελωνειακή Δήλωση (Declaration) του αποστολέα, η οποία πρέπει να συνοδεύει το δέμα, είτε είναι εμπορικού ή όχι χαρακτήρα. Η φόρμα της είναι διεθνώς καθιερωμένη και παρέχεται από τα ταχυδρομικά γραφεία παγκοσμίως. Πρέπει να επικολλάται στο δέμα και να παρέχει πληροφορίες σαφείς και αναλυτικές για το είδος, την αξία και τη φύση της αποστολής, δηλαδή εάν πρόκειται για δώρο ή για εμπορικό είδος.
 - Πιστοποιητικά καταγωγής προτίμησης σε περίπτωση, που απαιτούνται.
 - Εγκρίσεις ΕΟΦ, όπου απαιτούνται για παραλαβή φαρμάκων, παρασκευασμάτων διατροφής και καλλυντικών (η συγκεκριμένη έγκριση προσκομίζεται κατά την παραλαβή του δέματος και όχι κατά τον τελωνισμό του).
 - Εγκρίσεις Υπουργείων και Φορέων, όπου απαιτούνται (όπως, ενδεικτικά από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων: εγκρίσεις– πιστοποιητικά για τα είδη Cites – είδη άγριας χλωρίδας και πανίδας, που απειλούνται προς εξαφάνιση, από το Υπουργείο Εσωτερικών: εγκρίσεις για παραλαβή όπλων–άδεια κατοχής, κ.λπ.).

212. Ε Ποιες είναι οι τελωνειακές διαδικασίες για την εξαγωγή μέσω ταχυδρομείου ή εταιρείας ταχυμεταφορών;

- A**
- Σύμφωνα με την αριθ. ΔΤΔ Α 1181957 ΕΞ 2016/9-12-2016 (Β' 4092, ΑΔΑ: 7ΦΖΜΗ-265) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών & Ενημέρωσης και τις ειδικότερες οδηγίες εφαρμογής που δόθηκαν με την αριθ. ΔΤΔ Α 1094213 ΕΞ 2017/21-6-2017 (ΑΔΑ: Ψ96ΚΗ-ΜΡΔ) εγκύκλιο, εφαρμόζονται οι ακόλουθες τελωνειακές διαδικασίες για την εξαγωγή εμπορευμάτων σε τρίτες χώρες μέσω ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ ΑΕ):

➤ Εμπορεύματα αξίας έως 1.000 ευρώ υπάγονται στο καθεστώς της εξαγωγής με την υποβολή τελωνειακής δήλωσης CN22/CN23 στα καταστήματα/πρακτορεία των ΕΛΤΑ, χωρίς να απαιτείται η υποβολή τελωνειακής διασάφησης ή ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής εξαγωγής. Ως αποδεικτικό εξόδου των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης για σκοπούς απαλλαγής από τον ΦΠΑ χρησιμοποιείται η δήλωση CN23 σφραγισμένη από εγκεκριμένο κατάστημα/πρακτορείο των ΕΛΤΑ.

Με τη διαδικασία αυτή διευκολύνονται οι εξαγωγές μέσω ΕΛΤΑ για αντικείμενα αξίας έως του στατιστικού ορίου των 1.000 ευρώ προς όφελος των οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται κυρίως στο ηλεκτρονικό εμπόριο, στο πλαίσιο ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και προώθησης της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας. Ο κατάλογος των καταστημάτων ΕΛΤΑ που παραλαμβάνουν αντικείμενα για εξαγωγή σε τρίτες χώρες, σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία, βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr. Σχετικός είναι ο πληροφοριακός σύνδεσμος: <https://www.aade.gr/teloneia/e-commerce>

Στις περιπτώσεις εμπορευμάτων αξίας άνω των 1.000 ευρώ ή εμπορευμάτων που, ανεξαρτήτως της αξίας τους, υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης ή σε απαγορεύσεις και περιορισμούς ή σε μέτρα εμπορικής πολιτικής, καθώς επίσης και στις περιπτώσεις προσωρινής εξαγωγής εμπορευμάτων με σκοπό την επανεισαγωγή τους, υποβάλλεται συνήθης διασάφηση εξαγωγής στο αρμόδιο τελωνείο εξαγωγής και συμπληρώνεται η δήλωση CN23. Ως αποδεικτικό εξόδου των εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης για σκοπούς απαλλαγής από τον ΦΠΑ χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις αυτές το ηλεκτρονικό μήνυμα IE599 “Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης εξαγωγής” που αποστέλλεται από το τελωνείο εξαγωγής στον εξαγωγέα.

Σύμφωνα με την Ε.2011/14-02-2025 (ΑΔΑ: ΨΣΨΕ46ΜΠ3Ζ-8ΘΔ) εγκύκλιο, εφαρμόζονται οι ακόλουθες τελωνειακές διαδικασίες για την εξαγωγή εμπορευμάτων σε τρίτες χώρες μέσω εταιρείας ταχυμεταφορών:

➤ Στις περιπτώσεις εμπορευμάτων εμπορικού χαρακτήρα αξίας έως 1.000 ευρώ, η διαδικασία της εξαγωγής διεκπεραιώνεται με την υποβολή ενός πληροφοριακού δελτίου Ζ στο τελωνείο εξόδου που περιλαμβάνει τα ελάχιστα απαιτούμενα στοιχεία για σκοπούς ανάλυσης κινδύνων και απαλλαγής ΦΠΑ (χωρίς την υποβολή διασάφησης ή ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής εξαγωγής)

➤ Στις περιπτώσεις εμπορευμάτων εμπορικού χαρακτήρα αξίας άνω των 1.000 ευρώ, καθώς επίσης και στις περιπτώσεις εμπορευμάτων που υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς ή τελούν υπό αναστολή είσπραξης του ειδικού φόρου κατανάλωσης, υποβάλλεται συνήθης διασάφηση εξαγωγής.

213. Ε Ποια είναι η δασμοφορολογική επιβάρυνση των προερχόμενων από Τρίτη χώρα ειδών;

Α Για αποστολές μη εμπορικού χαρακτήρα:

- α) για είδη αξίας μέχρι 45 € δεν καταβάλλονται δασμοί, ΦΠΑ και λοιποί φόροι,
- β) τα είδη των οποίων η συνολική αξία δεν υπερβαίνει το ποσό των 700 €, υπόκεινται σε κατ’ αποκοπή δασμό 2,5%, εκτός εάν ο ενδιαφερόμενος ζητήσει τον τελωνισμό με βάση την δασμολογική κατάσταση του είδους.

γ) για είδη των οποίων η συνολική αξία είναι άνω των 700 €, καταβάλλονται οι ισχύοντες δασμοί και φόροι.

→ Για αποστολές εμπορικού χαρακτήρα

Πλέον, από την 01.07.2021 έχει καταργηθεί η απαλλαγή ΦΠΑ για εισαγωγές αξίας έως 22 ευρώ, ως εκ τούτου όλες οι εισαγωγές υπόκεινται σε ΦΠΑ.

Σημείωση: Για την κατανόηση των παραπάνω διευκρινίζουμε ότι ως «μικροαποστολές μη εμπορικού χαρακτήρα» νοούνται τα δέματα, για τα οποία συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) παρουσιάζουν ευκαιριακό χαρακτήρα,

β) προορίζονται για προσωπική ή οικογενειακή χρήση των παραληπτών και δεν μπορούν να προκαλέσουν από τη φύση ή την ποσότητά τους οποιαδήποτε αμφιβολία για τον μη εμπορικό τους χαρακτήρα,

γ) αποστέλλονται χωρίς καμία πληρωμή από τους παραλήπτες.

Στις εισαγωγές αξίας έως 150 ευρώ ισχύουν τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2026/382 του Συμβουλίου, από 1/7/2026 έχει καταργηθεί η απαλλαγή του δασμού και επιβάλλεται δασμός ύψους 3 EUR ανά στίχο διασάφησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 61 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446, στις εξ αποστάσεως πωλήσεις στις οποίες η ίδια αξία, ανά αποστολή, δεν υπερβαίνει συνολικά τα 150 ευρώ.

214. Ε Ποιες είναι οι χρεώσεις των ταχυδρομικών υπηρεσιών κατά τον τελωνισμό εισαγόμενων/ εξαγόμενων αντικειμένων;

- A** Η Τελωνειακή Υπηρεσία είναι υπεύθυνη μόνο για την επιβολή και την είσπραξη των τελωνειακών δασμών και του ΦΠΑ εισαγωγής ή κάθε άλλου φόρου σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.
- Η Τελωνειακή Υπηρεσία δεν είναι υπεύθυνη για τυχόν τέλη εκτελωνισμού των ΕΛΤΑ ή αμοιβών και λοιπών επιβαρύνσεων (πχ. αποθήκευτρα, έκδοση διατακτικής) των εταιρειών ταχυμεταφοράς. Τα εν λόγω τέλη και οι λοιπές αμοιβές καθορίζονται συμβατικά μεταξύ των ταχυδρομικών εταιρειών και των πελατών τους και, ως εκ τούτου, οι τελευταίοι πρέπει να απευθύνονται, κατά περίπτωση, στα ΕΛΤΑ και στις εταιρείες ταχυμεταφορών για οποιαδήποτε πληροφορία.
- Αρμόδια αρχή για την εξέταση σχετικών παραπόνων/αναφορών είναι η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Λ. Κηφισίας 60, Μαρούσι 15125, τηλ.: 210-61.51.000, info@eett.gr).

215. Ε Ποιες είναι οι τελωνειακές διαδικασίες για την εξαγωγή εμπορευμάτων χωρίς κανένα εμπορικό χαρακτήρα και δειγμάτων;

- A** Με την αριθ. Ε.2006/01-02-2023 (ΑΔΑ: 6ΠΕ346ΜΠ3Ζ-ΔΒΣ) εγκύκλιο, στις περιπτώσεις εμπορευμάτων χωρίς κανένα εμπορικό χαρακτήρα ή δειγμάτων αξίας έως 1000 ευρώ που διατίθενται δωρεάν από επιχειρήσεις προς πελάτες σε τρίτες χώρες, η διαδικασία εξαγωγής απλουστεύεται περαιτέρω και διεκπεραιώνεται **μόνο με την πράξη διέλευσης των συνόρων** του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, χωρίς να απαιτείται η υποβολή διασάφησης ή ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής εξαγωγής. Κατά την ημέρα αναχώρησης του μεταφορικού μέσου όπου θα φορτωθούν τα εξαγόμενα εμπορεύματα, ο μεταφορέας

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΠΙΣΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

υποβάλλει μέσω email στο τελωνείο εξόδου συγκεντρωτική ημερήσια κατάσταση με τις αποστολές μη εμπορικού χαρακτήρα και δειγμάτων, προκειμένου αυτές να είναι διαθέσιμες για ενδεχόμενο τελωνειακό έλεγχο.

24. Προϊόντα που παραβιάζουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας

- 216. Ε Τι προβλέπει η νομοθεσία της ΕΕ όσον αφορά στα εμπορεύματα παραποίησης/απομίμησης, στα πειρατικά και εν γένει στα εμπορεύματα που παραβιάζουν Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΔΔΙ);**
- Α** Με τον Καν. (ΕΕ) 608/2013 καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες παρέμβασης των τελωνειακών αρχών, όταν εμπορεύματα για τα οποία υπάρχει υποψία ότι παραβιάζουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, τελούν ή θα έπρεπε να τελούν υπό τελωνειακή επιτήρηση ή τελωνειακό έλεγχο εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 608/2013 παρέχει τη δυνατότητα στις Τελωνειακές Αρχές να αναστείλουν τη χορήγηση άδειας παράδοσης ή να δεσμεύσουν εμπορεύματα, για τα οποία υπάρχει υποψία ότι παραβιάζουν ΔΔΙ, προκειμένου να ενημερώσουν σχετικά τον κάτοχο των δικαιωμάτων (ΔΔΙ) ώστε να προβεί στις προβλεπόμενες ενέργειες για την προστασία τους.
- 217. Ε Σε ποιες περιπτώσεις εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΕ) 608/2013;**
- Α** Ο Κανονισμός εφαρμόζεται σε εμπορεύματα τα οποία τελούν ή θα έπρεπε να τελούν υπό τελωνειακή επιτήρηση ή τελωνειακό έλεγχο εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης και για τα οποία υπάρχει υποψία ότι παραβιάζουν ΔΔΙ στις ακόλουθες περιπτώσεις:
1. Όταν υποβάλλεται διασάφηση για θέση εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία, για εξαγωγή ή για επανεξαγωγή.
 2. Όταν εμπορεύματα εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης ή εξέρχονται από αυτό.
 3. Όταν εμπορεύματα τίθενται σε καθεστώς αναστολής ή σε ελεύθερη ζώνη ή σε ελεύθερη αποθήκη.
- 218. Ε Σε ποιες περιπτώσεις δεν εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΕ) 608/2013;**
- Α** Ο Κανονισμός δεν εφαρμόζεται:
1. Σε αγαθά μη εμπορικού χαρακτήρα, τα οποία περιέχονται σε προσωπικές αποσκευές ταξιδιωτών.
 2. Σε εμπορεύματα που παραδίδονται προς ελεύθερη κυκλοφορία βάσει του καθεστώτος χρησιμοποίησης για ειδικούς σκοπούς.
 3. Σε εμπορεύματα που έχουν παρασκευαστεί, είτε με την συγκατάθεση του κατόχου των δικαιωμάτων, είτε από πρόσωπο δεόντως εξουσιοδοτημένο, αλλά καθ' υπέρβαση των συμφωνηθέντων, με τον κάτοχο των δικαιωμάτων, ποσοτήτων.
- 219. Ε Ποια Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) καλύπτει ο Κανονισμός (ΕΕ) 608/2013;**
- Α** Στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού εμπίπτουν:

A. ΔΔΙ σχετικά με εμπορεύματα παραποίησης/απομίμησης

(i) Σήματα – Εμπορικές Επωνυμίες

1. **Εθνικό σήμα (NTM)** – (N. 4679/20 (Α'71))
2. **Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUTM)** – (KAN. (EE) 2017/1001, ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ Καν. (EE) 2018/625)
3. **Καταχωρισμένο διεθνές σήμα (ITM)** – (N. 2783/2000 (Α'1))
4. **Εμπορική επωνυμία (NTN)**

(ii) Γεωγραφικές ενδείξεις:

1. για τα **γεωργικά προϊόντα (EGIP)** – (KAN. (EE) 2024/1143, ΕΚΤ. ΚΑΝ. (EE) 2025/26, ΚΑΤ' ΕΞ. ΚΑΝ. (EE) 2025/27, ΚΑΝ. (EE) 251/2014 (Αρωματισμένα αμπελοοινικά προϊόντα), Ν. 5136/2024 (Α'148), Υπ. Απόφαση 337272/2.12.2025 (Β'7020))
2. για τον **οίνο (EGIW)** – (KAN. (EE) 1308/2013, ΚΑΝ. (EE) 2024/1143, ΕΚΤ. ΚΑΝ. (EE) 2025/26, ΚΑΤ' ΕΞ. ΚΑΝ. (EE) 2025/27, Ν. 5136/2024 (Α'148), Υπ. Απόφαση 337272/2.12.2025 (Β'7020))
3. για τα **αλκοολούχα ποτά (EGIS)** – (KAN. (EE) 2024/1143, ΚΑΝ. (EE) 2019/787, ΕΚΤ. ΚΑΝ. (EE) 2025/26, ΚΑΤ' ΕΞ. ΚΑΝ. (EE) 2025/27, Ν. 5136/2024 (Α'148), Υπ. Απόφαση 337272/2.12.2025 (Β'7020))
4. για **χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα (CIGI)** – (Καν. (EE) 2023/2411)
5. για **άλλα προϊόντα (NGI)**
6. για **συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών (EGIL)**

B. ΔΔΙ σχετικά με πειρατικά εμπορεύματα

(i) Δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικό δικαίωμα – NCPR - (N. 2121/93 (Α'25), Ν. 2054/92 (Α'104), Ν. 4481/2017 (Α'100))

(ii) Σχέδια ή υποδείγματα

1. **Καταχωρισμένο εθνικό σχέδιο ή υπόδειγμα (ND)**

2. **Καταχωρισμένο ενωσιακό σχέδιο ή υπόδειγμα (REUD) και Μη**

καταχωρισμένο ενωσιακό σχέδιο ή υπόδειγμα (UEUD) – (Καν. (ΕΕ) 715/2026 από 01/07/26, Καν. (ΕΚ) 6/2002 έως 30/06/26, ΚΑΝ. (ΕΚ) αριθ. 2245/2002, Εκτ. Καν. (ΕΕ) 138/2026, Κατ. Εξ. Καν. (ΕΕ) 137/2026)

Καταχωρισμένο διεθνές σχέδιο ή υπόδειγμα (ICD) – (N. 2417/1996 (Α'139), Π.Δ. 259/97, Π.Δ. 161/02)

Εφευρέσεις

Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας όπως προβλέπεται από τον εθνικό νόμο (NPT) – (N. 1733/1987 (Α'171), Ν. 3396 / 2005 (Α'246), Ν. 1883/90 (Α'45), Π.Δ. 16/1991 (Α'6))

Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας όπως προβλέπεται από την ενωσιακή νομοθεσία (UPT) – (ΚΑΝ. (ΕΕ) 1257/2012, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1260/2012)

Τοπογραφία προϊόντος ημιαγωγών (NTSP) - Π.Δ. 45/1991 (Α'24), Ν. 1733/1987 (Α'171)

Υπόδειγμα χρησιμότητας (NUM) - Ν. 1733/1987 (Α'171)

Συμπληρωματικό πιστοποιητικό προστασίας:

για τα **φυτοπροστατευτικά προϊόντα (SPCM)** (Κανονισμός (ΕΚ) 1610/96 - Ν. 1733/1987 (Α'171))

για τα **φάρμακα (SPCP)** (Κανονισμός (ΕΚ) 469/2009) - Ν. 1733/1987 (Α'171))

Δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας

Εθνικό (NPVR)

Κοινοτικό (CPVR) Κανονισμός (ΕΚ) 2100/1994

220. Ε Σε ποιες ενέργειες πρέπει να προβεί ο κάτοχος του δικαιώματος και ποιο το κόστος έκδοσης της Απόφασης Παρέμβασης;

- A** Η Αίτηση Παρέμβασης (Application For Action: AFA) υποβάλλεται ηλεκτρονικά (eAFA), από το δικαιούχο του ΔΔΙ ή τον αντιπρόσωπό του, για την παρέμβαση των Τελωνειακών Αρχών σε κάθε Κράτος-Μέλος, μέσω της Διαδικτυακής Πύλης για την Επιβολή των ΔΔΙ (IP Enforcement Portal: IPEP) ή των εθνικών πυλών (portals) στη Γερμανία, την Ιταλία και την Ισπανία.
- Κάθε Αίτηση Παρέμβασης πρέπει να περιέχει όλα τα στοιχεία που επιτρέπουν στις Τελωνειακές Αρχές να αναγνωρίζουν εύκολα τα ύποπτα εμπορεύματα και να παρέχει δεσμεύσεις για την ορθή χρήση των πληροφοριών που μέλλεται να λάβει και για την κάλυψη των εξόδων καταστροφής όταν προκύψει η ανάγκη αυτή.
- Δεν απαιτείται η καταβολή κάποιου τέλους από τον κάτοχο του ΔΔΙ για την εξέταση της Αίτησης και την έκδοση της σχετικής Απόφασης Παρέμβασης. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην Ε.2064/10-10-2024 (ΑΔΑ: ΨΡΓΦ46ΜΠ3Ζ-Ξ04) εγκύκλιο.

221. Ε Που μπορούν να αναζητηθούν πληροφορίες σχετικά με την Τελωνειακή επιβολή των ΔΔΙ και την υποβολή των Αιτήσεων Παρέμβασης;

- A** Πληροφορίες σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο, που διέπει την Τελωνειακή επιβολή ΔΔΙ, μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr, στη διαδρομή: <https://www.aade.gr/teloneia/dikaiomata-dianoitikis-idioktisias-ddi-teloneiaki-epiboli> και στο σχετικό ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υπεράσπιση των ΔΔΙ από παραβιάσεις, σε τελωνειακό επίπεδο: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/prohibitions-and-restrictions/counterfeit-piracy-and-other-ipr-violations/defend-your-rights_en
- Αρμόδια Τελωνειακή Αρχή για την έκδοση των Αποφάσεων Παρέμβασης, βάσει των Αιτήσεων Παρέμβασης που υποβάλλονται και τυγχάνουν διαχείρισης ηλεκτρονικά, είναι το Ε' Τμήμα της Τελωνειακής Περιφέρειας Αττικής, που εδρεύει στην Πλατεία Αγίου Νικολάου, ΤΚ 18510, στον Πειραιά, με τηλέφωνα: 210-4514476, 210-4515587 και 210-4287875 και e-mail: telp.attikis@aade.gr.

222. Ε Επιβάλλεται κάποιο διοικητικό πρόστιμο από τις Τελωνειακές Αρχές σε περίπτωση παραβίασης ΔΔΙ;

- A** Σε περίπτωση διαπίστωσης της συνδρομής των προϋποθέσεων καταστροφής εμπορευμάτων σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 608/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, επιβάλλεται πρόστιμο σε

ΑΑΔΕΑνεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων ΕσόδωνΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΠΙΣΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

βάρος του διασαφιστή από 2.000 € μέχρι 20.000 €, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης. Το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται σε βάρος του κυρίως υπόχρεου και του μεταφορέα, εφόσον αυτοί γνώριζαν την ανωτέρω παραβίαση.

25. Τελωνειακή αποταμίευση

223. Ε Τι είναι Τελωνειακή Αποταμίευση;

Α Η Τελωνειακή Αποταμίευση είναι ειδικό καθεστώς, το οποίο επιτρέπει την είσοδο και την αποθήκευση μη ενωσιακών εμπορευμάτων σε αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης, οι οποίες είναι εγκεκριμένες από την Τελωνειακή Υπηρεσία και στις οποίες τα εν λόγω εμπορεύματα μπορούν να παραμείνουν για απεριόριστο χρονικό διάστημα, με αναστολή καταβολής των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων που τους αναλογούν έως την εκκαθάριση του καθεστώτος.

Για να εξέλθουν τα εμπορεύματα από την αποθήκη, προκειμένου να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, πρέπει να καταβληθούν οι αναλογούσες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις.

224. Ε Ποιοι μπορούν να συστήσουν αποθήκη αποταμίευσης;

Α Τα πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα (εισαγωγείς, αποθηκευτικές επιχειρήσεις, μεταφορικές εταιρείες, εφοδιαστικές επιχειρήσεις, κ.λπ.).

225. Ε Με ποια διαδικασία εγκρίνεται μία αποθήκη αποταμίευσης;

- Α**
- Για τη λειτουργία μίας αποθήκης, ως αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης, απαιτείται χορήγηση άδειας από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.
 - Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή για την έκδοση της άδειας, με συνυποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών στοιχείων. Στη συνέχεια, διενεργείται αυτοψία των αποθηκευτικών εγκαταστάσεων από το προτεινόμενο τελωνείο ελέγχου προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητα του χώρου.
 - Μετά την αυτοψία και εφόσον ο χώρος κρίνεται κατάλληλος, εκδίδεται η άδεια λειτουργίας αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης.

226. Ε Τι άλλο απαιτείται για την λειτουργία μιας αποθήκης αποταμίευσης;

- Α**
- Κατάθεση εγγύησης, η οποία παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 89 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (Καν. 952/13).
 - Καταβολή, ετησίως, διοικητικού κόστους, το οποίο είναι ανάλογο του εμβαδού της αποθήκης και υπολογίζεται σε 500 € για κάθε στεγασμένο χώρο μέχρι 1.000 τ.μ. ή υπαίθριο μέχρι 10.000 τ.μ. Σε περίπτωση υπέρβασης των παραπάνω ορίων το διοικητικό κόστος αυξάνεται με ανάλογο επιμερισμό του ανωτέρω ποσού, ενώ το συνολικό ποσό δεν μπορεί να υπερβεί τα 3.000 € για κάθε άδεια αποθήκης αποταμίευσης.

227. Ε Ποιοι είναι οι τύποι αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης;

- Α**
- Δημόσιες Αποθήκες, τις οποίες διαχειρίζονται ιδιωτικές επιχειρήσεις και ονομάζονται έτσι διότι σε αυτές μπορεί να αποταμιεύσει εμπορεύματα οποιοδήποτε πρόσωπο.

- Ιδιωτικές αποθήκες, όπου αποταμιεύει τα εμπορεύματά του μόνο ο κάτοχος της άδειας λειτουργίας αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης.

228. Ε Τι εμπορεύματα μπορούν να τοποθετηθούν στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης;

- Α** Οποιαδήποτε εμπορεύματα. Εφόσον, όμως, πρόκειται για εμπορεύματα επικίνδυνα για τη δημόσια τάξη, ασφάλεια, υγεία, περιβάλλον κ.λπ., τότε πρέπει να υπάρχουν οι απαραίτητες άδειες που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία και εκδίδονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

229. Ε Πώς εκκαθαρίζεται το καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης;

- Α** Το καθεστώς εκκαθαρίζεται με την επανεξαγωγή των εμπορευμάτων ή την υπαγωγή τους σε άλλο τελωνειακό καθεστώς (θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία και ανάλωση, διαμετακόμιση, θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία και άμεση αποστολή σε άλλο κράτος-μέλος, τελειοποίηση προς επανεξαγωγή, κ.λπ.). Επίσης, τα εμπορεύματα που προέρχονται από καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης μπορούν να καταστρέφονται ή να εγκαταλείπονται υπέρ του Δημοσίου.

230. Ε Πώς εξέρχονται τα εμπορεύματα από την αποθήκη τελωνειακής αποταμίευσης;

- Α** Για να εξέλθουν τα εμπορεύματα από την αποθήκη πρέπει να υποβληθεί από τον κάτοχό τους διασάφηση, με την οποία αυτά υπάγονται σε άλλο τελωνειακό καθεστώς ή επανεξάγονται. Το Τελωνείο διενεργεί τους ελέγχους που απαιτούνται και εκδίδει άδεια παραλαβής των εμπορευμάτων. Βάσει αυτής της αδείας μπορούν να εξέλθουν από την αποθήκη.

231. Ε Ποιες είναι οι διατάξεις που διέπουν το καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης;

- Α**
- Άρθρα 210 έως 225 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) και 237 έως 242 του Καν. (ΕΕ) 952/13, για τη θέσπιση Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
 - Άρθρα 161 έως 183 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) και 201 έως 203 του Καν. (ΕΕ) 2446/15, όσον αφορά σε λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
 - Άρθρα 258 έως 271 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) του Καν. (ΕΕ) 2447/15, για την θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
 - Άρθρα 22 έως 23 του Καν. (ΕΕ) 341/16, όσον αφορά σε μεταβατικούς κανόνες για ορισμένες διατάξεις του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
 - Αριθ. ΔΔΘΤΟΚ Δ 1026126 ΕΞ 2017/27-01-2017 (Β' 810, ΑΔΑ: 7ΜΗ5Η-ΔΔ3) απόφαση "Εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος τελωνειακής αποταμίευσης", όπως ισχύει.
 - Αριθ. ΔΔΘΤΟΚ Δ 1046606 ΕΞ 2017/24-03-2017 (ΑΔΑ: 6ΡΙΗΗ-ΞΕ8) εγκύκλιος "Κοινοποίηση της αριθ. ΔΔΘΤΟΚ Δ 1026126 ΕΞ 2017/27-1-2017 απόφασης Διοικητή ΑΑΔΕ «Εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος τελωνειακής αποταμίευσης» (Β' 810/2017) και παροχή οδηγιών".

- Η Α.1002/28-12-2022 (Β'10/09.01.2023, ΑΔΑ:6Π4Λ46ΜΠ3Ζ-40Λ) απόφαση «Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΔΔΘΤΟΚ Δ 1026126 ΕΞ 2017/27-01-2017 απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ «Εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος τελωνειακής αποταμίευσης (Β'810)».
- Η Ε.2001/28-12-2022 (ΑΔΑ:Ψ5ΛΦ46ΜΠ3Ζ-Φ7Λ) εγκύκλιος «Παροχή συμπληρωματικών οδηγιών για το ειδικό καθεστώς της τελωνειακής αποταμίευσης».

26. Ελεύθερες ζώνες

232. Ε Τι είναι οι Ελεύθερες Ζώνες (ΕΖ);

Α Οι ΕΖ αποτελούν ειδικό καθεστώς και λειτουργούν σε τμήματα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, σαφώς διαχωρισμένα από το υπόλοιπο εν λόγω τελωνειακό έδαφος, εντός των οποίων τα εισερχόμενα μη ενωσιακά εμπορεύματα δεν υπόκεινται σε δασμοφορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις, καθώς και μέτρα εμπορικής πολιτικής, εφόσον τα μέτρα αυτά δεν αφορούν απαγόρευση εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ.

233. Ε Πώς ιδρύεται η ΕΖ;

Α Ο ενδιαφερόμενος για ίδρυση ΕΖ υποβάλλει αίτηση στη ΓΔΤ & ΕΦΚ, η οποία συνοδεύεται από οικονομική μελέτη και μελέτη σκοπιμότητας, όπου αναλύονται:

- α) Η υπάρχουσα ή προβλεπόμενη διακίνηση μη ενωσιακών εμπορευμάτων, μέσω της προτεινόμενης ΕΖ.
- β) Η προσδοκώμενη συμβολή της ΕΖ στην αύξηση της εμπορευματικής διακίνησης μη ενωσιακών εμπορευμάτων, σε συνδυασμό με τα αναμενόμενα γενικότερα οικονομικά οφέλη από την λειτουργία της.
- γ) Τα εχέγγυα για την σωστή διοίκηση ή εκμετάλλευση της ΕΖ.

Λόγω της οικονομικής σπουδαιότητας της ΕΖ, πριν από την έκδοση της απόφασης ίδρυσής της, ζητείται η προηγούμενη γνώμη των αρμόδιων Υπουργείων. Με την απόφαση ίδρυσης της ΕΖ, ορίζεται ο Φορέας Διαχείρισης της ΕΖ, καθώς και το γενικό πλαίσιο λειτουργίας της.

Η διοίκηση και εκμετάλλευση των ΕΖ ανατίθεται σε νομικά πρόσωπα.

234. Ε Πότε μπορεί να αρχίσει να λειτουργεί η ΕΖ;

Α Η λειτουργία της ΕΖ αρχίζει μετά από την έκδοση απόφασης έναρξης λειτουργίας της από την ΑΑΔΕ, η οποία χορηγείται μετά την έκδοση Άδειας Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα ως προς την ασφάλεια και προστασία και της έγκρισης τήρησης λογιστικής αποθήκης από την αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια.

235. Ε Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της ΕΖ;

Α Η ΕΖ βασίζεται στην ύπαρξη περιφραξης, της οποίας η περίμετρος και τα σημεία εισόδου - εξόδου, που καθορίζονται από την Τελωνειακή Αρχή, υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση.

Τα πρόσωπα, καθώς και τα οχήματα που εισέρχονται στην ΕΖ υποβάλλονται σε έλεγχο και μπορεί να απαγορευθεί η είσοδός τους, εφόσον δεν παρέχουν τα απαραίτητα εχέγγυα.

Ο έλεγχος των εισερχόμενων και εξερχόμενων εμπορευμάτων ενεργείται από την τελωνειακή αρχή στα σημεία εισόδου - εξόδου της ΕΖ, γι' αυτό πρέπει να προσκομίζονται και να κατατίθενται στον οριζόμενο τελωνειακό υπάλληλο αντίγραφα των εγγράφων μεταφοράς.

Ο βασικός σκοπός ίδρυσης ΕΖ είναι η αποθήκευση, κυρίως, μη ενωσιακών εμπορευμάτων και η, μέσω αυτών, εξυπηρέτηση του διεθνούς εμπορίου, με παράλληλη, όμως, διασφάλιση των δημοσιονομικών συμφερόντων.

Τα εμπορεύματα που εισάγονται στην ΕΖ υπόκεινται σε περιορισμούς, εφόσον με σχετικές αποφάσεις απαγορεύεται η είσοδος τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Εντός της ΕΖ επιτρέπεται η άσκηση δραστηριοτήτων βιομηχανικής ή εμπορικής φύσης ή παροχής υπηρεσιών, με προηγούμενη, όμως, ενημέρωση των τελωνειακών αρχών. Στην ΕΖ μπορούν να εγκατασταθούν διάφορες επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται εντός αυτής, με την υποχρέωση τήρησης λογιστικής αποθήκης, η οποία εγκρίνεται από την αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια.

236. Ε Πώς πραγματοποιείται η είσοδος και η παραμονή των εμπορευμάτων στην ΕΖ;

Α Η διάρκεια παραμονής των εμπορευμάτων στην ΕΖ είναι απεριόριστη. Στην ΕΖ μπορούν να εισέρχονται ενωσιακά και μη ενωσιακά εμπορεύματα.

Τα εμπορεύματα εισέρχονται στην ΕΖ:

- είτε άμεσα, δηλαδή, απευθείας από τη θάλασσα, οπότε σε αυτή την περίπτωση δεν πραγματοποιούνται τελωνειακές διατυπώσεις, όμως, ο διαχειριστής είναι υποχρεωμένος πριν την άφιξη του φορτίου να υποβάλλει σε ηλεκτρονικό αρχείο δηλωτικό στο Τελωνείο Ελέγχου και εν συνεχεία να κάνει τις σχετικές εγγραφές στη λογιστική αποθήκης,
- είτε έμμεσα, δηλαδή, όταν η είσοδος πραγματοποιείται από σημείο που επικοινωνεί με το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ. Τα εμπορεύματα αυτά εισέρχονται στην ΕΖ και εγγράφονται στη λογιστική αποθήκης, όπως και στην προηγούμενη περίπτωση.

237. Ε Ποιες ΕΖ λειτουργούν στην Ελλάδα;

Α Στην Ελλάδα υπάρχουν και λειτουργούν τέσσερις (4) ΕΖ:

- α) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Πειραιώς, με Φορέα Διαχείρισης την εταιρία «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ»
- β) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Θεσσαλονίκης, με Φορέα Διαχείρισης την εταιρία «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης ΑΕ».
- γ) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Ηρακλείου, με Φορέα Διαχείρισης την εταιρία «Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου ΑΕ».
- δ) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Αστακού Αιτωλοακαρνανίας, με Φορέα Διαχείρισης την εταιρία «ΑΚΑΡΠΟΡΤ ΑΕ»

238. Ε Ποιες είναι οι διατάξεις που διέπουν το καθεστώς των ΕΖ;

- Α**
- Άρθρα 210 έως 225 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) και 237 έως 239, 243 έως 249 του Καν. (ΕΕ) 952/13, για τη θέσπιση Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
 - Άρθρα 161 έως 183 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) του Καν. (ΕΕ) 2446/15, όσον αφορά σε λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
 - Άρθρα 258 έως 271 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) του Καν. (ΕΕ) 2447/15, για την θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.

- Το άρθρο 34 του ν. 5222/2025 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας και άλλες διατάξεις – Συνταξιοδοτικές διατάξεις».
- Η αριθ. ΔΔΘΕΚΑ Δ 1144720 ΕΞ 2018/ 27-09-2018 (Β' 4513, ΑΔΑ: ΩΠΨΨ46ΜΠ3Ζ-ΗΑ7) απόφαση, «Ίδρυση και λειτουργία των Ελευθέρων Ζωνών», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Η Ε.2176/25-9-2019 (ΑΔΑ:644Α46ΜΠ3Ζ-ΚΟΦ) εγκύκλιος, «Οδηγίες για την διακίνηση εμπορευμάτων προς/από την Ελεύθερη Ζώνη - Εφαρμογή της αριθ. ΔΔΘΕΚΑ Δ 1144720 ΕΞ2018/27-9-18 απόφασης Διοικητή ΑΑΔΕ (Β' 4513/2018, ΑΔΑ:ΩΠΨΨ46ΜΠ3Ζ-ΗΑ7) με θέμα «Ίδρυση και λειτουργία των Ελευθέρων Ζωνών».

239. Ε Ποια είναι η φορολογική μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ των εμπορευμάτων που τίθενται σε ΕΖ;

- Α** Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13 και 22 του ν. 5144/2024, εάν τα εισαγόμενα αγαθά έχουν υπαχθεί από τη στιγμή της εισόδου τους στο εσωτερικό της χώρας σε ΕΖ, η εισαγωγή των αγαθών αυτών πραγματοποιείται στην Ελλάδα, εφόσον τα αγαθά αυτά εξέρχονται από την ΕΖ στο εσωτερικό της χώρας. Η φορολογική υποχρέωση γεννάται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός κατά το χρόνο κατά τον οποίο τα αγαθά εξέρχονται από την ΕΖ στο εσωτερικό της χώρας. Περαιτέρω, με το άρθρο 30 του ν. 5144/2024 προβλέπονται οι απαλλαγές από το ΦΠΑ για εμπορεύματα που τίθενται σε ΕΖ, καθώς και οι απαλλαγές από το φόρο για τις παραδόσεις (μεταβιβάσεις) αγαθών και παροχές υπηρεσιών, που συνδέονται άμεσα με τις παραδόσεις αγαθών και πραγματοποιούνται εντός ΕΖ.
- Η τηρητέα διαδικασία περιγράφεται με την αριθ. ΠΟΛ 1026/2016 (Β' 577, ΑΔΑ: ΩΒΙ0Η-Κ6Θ) απόφαση, η οποία κοινοποιήθηκε με την αριθ. ΠΟΛ 1043/2016 (ΑΔΑ: 7ΦΠ0Η-ΜΓΒ) εγκύκλιο.
- Επιπρόσθετα, από 1/2/2024 ψηφιοποιήθηκαν οι διαδικασίες που αφορούν την Ελεύθερη Ζώνη με τις διατάξεις των Α.1095/2022 (Β' 3896, ΑΔΑ: ΩΖΝΗ46ΜΠ3Ζ-6Θ4) & Α.1147/2023 (Β' 5726, ΑΔΑ: ΨΜΥΡ46ΜΠ3Ζ-Ω06) αποφάσεων, που τροποποίησαν την ΠΟΛ 1026/2016 απόφαση και υποβάλλονται πλέον ηλεκτρονικά τα Δελτία Εσόδου - Μεταβίβασης και Εξόδου αγαθών που αφορούν:
- την παράδοση εγχώριων εμπορευμάτων σε Ελεύθερη Ζώνη με απαλλαγή από το ΦΠΑ.
 - την έξοδο από την Ελεύθερη Ζώνη εγχώριων εμπορευμάτων με καταβολή ή απαλλαγή από το ΦΠΑ για
 - εξαγωγή εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ ή εφοδιασμό πλοίων & σκαφών,
 - παράδοση σε άλλο Κράτος Μέλος της ΕΕ,
 - θέση σε ανάλωση στο εσωτερικό της χώρας.
 - την παράδοση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών εντός Ελεύθερης Ζώνης με απαλλαγή από το ΦΠΑ.

27. Διαμετακόμιση εμπορευμάτων

240. Ε Με ποιο καθεστώς και ποιες προϋποθέσεις διακινούνται οδικά στο έδαφος της ΕΕ τα εμπορεύματα τρίτων χωρών;

- Α** Για την διακίνηση, οδικώς, εμπορευμάτων τρίτων χωρών από ένα σημείο του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ σε ένα άλλο, απαιτείται αυτά να τεθούν σε καθεστώς ενωσιακής διαμετακόμισης, εκτός αν διέρχονται από Τρίτη χώρα, οπότε είναι δυνατή η χρησιμοποίηση του καθεστώτος TIR.
- Για τη θέση των εμπορευμάτων στο καθεστώς ενωσιακής διαμετακόμισης ορίζεται «ο δικαιούχος του καθεστώτος», ο οποίος προσκομίζει τα εμπορεύματα στο Τελωνείο αναχώρησης, συντάσσει και υποβάλλει ηλεκτρονικά την διασάφηση διαμετακόμισης. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή των εμπορευμάτων στο καθεστώς είναι η σύσταση εγγύησης, το ποσό της οποίας υπολογίζεται με βάση τις δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις που αναλογούν σε αυτά (Ενωσιακή/κοινή Διαμετακόμιση).
- Σημειώνεται ότι με όμοια διαδικασία διακινούνται εμπορεύματα τρίτων χωρών, τα οποία προορίζονται για ή προέρχονται από χώρες κοινής διαμετακόμισης, καθώς και ενωσιακά εμπορεύματα, τα οποία διέρχονται ή εξάγονται στις χώρες κοινής διαμετακόμισης (Νορβηγία, Ελβετία, Λιχτενστάιν, Ισλανδία, Βόρεια Μακεδονία, Σερβία, Τουρκία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ουκρανία, Γεωργία, Μαυροβούνιο και Μολδαβία) (Κοινή Διαμετακόμιση).

241. Ε Ποιες είναι οι διαφορές μεταξύ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ TIR και ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΟΙΝΗΣ/ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗΣ;

- Α** α) Το καθεστώς TIR εφαρμόζεται, μόνο, όταν κατά την έναρξη, υπάρχει πρόθεση τουλάχιστον ένα τμήμα της μεταφοράς να πραγματοποιηθεί οδικά. Στην κοινή/ενωσιακή διαμετακόμιση δεν υπάρχει τέτοιος περιορισμός.
- β) Το καθεστώς TIR μπορεί να εφαρμοστεί όταν κατά την μεταφορά των εμπορευμάτων από το Τελωνείο αναχώρησης στο Τελωνείο προορισμού μεσολαβούν σύνορα μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών. Τέτοιος περιορισμός δεν υπάρχει στην κοινή/ενωσιακή διαμετακόμιση.
- γ) Το δελτίο TIR είναι ταυτόχρονα παραστατικό διαμετακόμισης και τίτλος εγγύησης, ενώ η δήλωση κοινής/ενωσιακής διαμετακόμισης είναι μόνο παραστατικό και απαιτείται χωριστός τίτλος εγγύησης.
- δ) Το ποσό της εγγύησης για ένα δελτίο TIR είναι 100.000 €, ανεξάρτητα από το ύψος των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων που αντιστοιχούν στα εμπορεύματα, ενώ στην κοινή/ενωσιακή διαμετακόμιση το ύψος της εγγύησης καθορίζεται αφού προϋπολογισθούν οι αντίστοιχες επιβαρύνσεις.
- ε) Τα δελτία TIR εκτυπώνονται κεντρικά από την IRU και διανέμονται απ' αυτήν στους εθνικούς εγγυοδοτικούς Οργανισμούς, όπου απευθύνονται οι κάτοχοι για να τα προμηθευτούν. Στην κοινή/ενωσιακή διαμετακόμιση ο δικαιούχος του καθεστώτος πρέπει να προσκομίσει εγγύηση. Οι πράξεις εγγύησης είναι συγκεκριμένων τύπων και τις εκδίδουν οι τριτεγγυητές.

στ) Το κάθε δελτίο TIR φέρει αριθμό, αποτελούμενο από δυο (2) γράμματα και οκτώ (8) αριθμούς, σύμφωνα με συγκεκριμένο αλγόριθμο. Οι πράξεις εγγύησης στην κοινή/ενωσιακή διαμετακόμιση αριθμούνται κατά την καταχώρησή τους στο μηχανογραφικό σύστημα της Τελωνειακής Υπηρεσίας ICISnet.

ζ) Για να γίνει κάποιος κάτοχος δελτίου TIR πρέπει να είναι εγκεκριμένος χρήστης και να έχει αριθμό μητρώου, ο οποίος είναι μοναδικός (δίδεται από τον εγγυοδοτικό Οργανισμό της χώρας που είναι ταξινομημένος ο θάλαμος φόρτωσης) και αναγράφεται στο δελτίο TIR. Δεν υπάρχει τέτοια προϋπόθεση για το δικαιούχο του καθεστώτος στην κοινή/ενωσιακή διαμετακόμιση.

η) Για κάθε όχημα/θάλαμο φόρτωσης αντιστοιχεί ένα δελτίο TIR. Ο θάλαμος φόρτωσης σφραγίζεται, πάντα, ανεξάρτητα από το αν τα μεταφερόμενα εμπορεύματα έχουν ενωσιακό ή μη ενωσιακό τελωνειακό χαρακτήρα. Στην κοινή/ενωσιακή διαμετακόμιση μπορεί να αντιστοιχούν σε ένα όχημα περισσότερα του ενός παραστατικά διαμετακόμισης και η τελωνειακή σφραγίδα είναι δυνατόν να τίθεται επί της συσκευασίας των εμπορευμάτων στα (κιβώτια/παλέτες) και όχι στο θάλαμο φόρτωσης.

θ) Στο καθεστώς TIR δεν επιτρέπεται η μεταφόρτωση των εμπορευμάτων, ενώ στην κοινή/ενωσιακή διαμετακόμιση επιτρέπεται με την άδεια των Τελωνειακών Αρχών, ωστόσο πραγματοποιείται πάντα έλεγχος εγγράφων.

ι) Στο καθεστώς TIR τα Τελωνεία αναχώρησης/προορισμού μπορεί να είναι μέχρι οκτώ, ενώ στην κοινή/ενωσιακή διαμετακόμιση για κάθε παραστατικό αντιστοιχεί ένα Τελωνείο αναχώρησης και ένα Τελωνείο προορισμού.

28. Τελωνειακή αντιπροσώπευση

242. Ε Τι ορίζεται ως τελωνειακή αντιπροσώπευση και τελωνειακός αντιπρόσωπος;

- Α** Τελωνειακή αντιπροσώπευση είναι η διενέργεια τελωνειακών διατυπώσεων με την ιδιότητα του τελωνειακού αντιπροσώπου.
- Τελωνειακός αντιπρόσωπος είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων που ορίζεται με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ορίζονται στο Μέρος Β΄ του ν.4955/2022 από άλλο πρόσωπο με σκοπό τη διενέργεια τελωνειακών διατυπώσεων στο πλαίσιο των συναλλαγών του με τις τελωνειακές αρχές, σύμφωνα με την τελωνειακή νομοθεσία.

243. Ε Μπορεί οποιοδήποτε πρόσωπο να αναλάβει για λογαριασμό μου τη διεκπεραίωση των τελωνειακών διατυπώσεων;

- Α** Ναι. Κάθε «φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων» μπορεί να ορίσει τελωνειακό αντιπρόσωπο, με σκοπό τη διεκπεραίωση των πράξεων και των διατυπώσεων που απαιτούνται, σύμφωνα με την τελωνειακή νομοθεσία, στο πλαίσιο των συναλλαγών του με τις Τελωνειακές Αρχές. Ο τελωνειακός αντιπρόσωπος μπορεί να ορίζεται με γενική ή ειδική ηλεκτρονική εξουσιοδότηση μέσω του πληροφοριακού συστήματος των Τελωνείων. Η εν λόγω αντιπροσώπευση μπορεί να είναι είτε άμεση, οπότε ο τελωνειακός αντιπρόσωπος ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό του αντιπροσωπευόμενου, είτε έμμεση, οπότε ο τελωνειακός αντιπρόσωπος ενεργεί στο δικό του όνομα, αλλά για λογαριασμό του αντιπροσωπευόμενου. Ο τελωνειακός αντιπρόσωπος πρέπει να είναι εγκατεστημένος στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ. Κατά τις συναλλαγές του με τις Τελωνειακές Αρχές, ο τελωνειακός αντιπρόσωπος αναφέρει ότι ενεργεί στο όνομα του αντιπροσωπευόμενου και διευκρινίζει ρητώς κατά πόσον η αντιπροσώπευση είναι άμεση ή έμμεση.

244. Ε Μπορεί κάθε τελωνειακός αντιπρόσωπος να ασκήσει και τα δύο είδη αντιπροσώπευσης;

- Α** Ο επαγγελματίας τελωνειακός αντιπρόσωπος μπορεί να ασκεί και τα δύο είδη αντιπροσώπευσης, άμεση και έμμεση. Επαγγελματίας τελωνειακός αντιπρόσωπος είναι αυτός που έχει λάβει Άδεια τελωνειακού αντιπροσώπου και έχει καταχωριστεί στο Μητρώο Επαγγελματιών Τελωνειακών Αντιπροσώπων.
- Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να ορίζεται ως τελωνειακός αντιπρόσωπος με έμμεση αντιπροσώπευση ανεξάρτητα εάν είναι επαγγελματίας ή όχι.
- Ως τελωνειακός αντιπρόσωπος με άμεση αντιπροσώπευση μπορεί να ορίζεται πρόσωπο το οποίο δεν είναι επαγγελματίας τελωνειακός αντιπρόσωπος όταν πρόκειται για την υποβολή:
- α) συνοπτικής διασάφησης εισόδου
 - β) διασάφησης προσωρινής εναπόθεσης
 - γ) συνοπτικής διασάφησης εξόδου
 - δ) γνωστοποίησης επανεξαγωγής

ε) διασάφησης θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία ειδών που ανήκουν στο δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ)

στ) διασάφησης εξαγωγής για εφοδιασμό πλοίων με εμπορεύματα αξίας μέχρι 1500€ με πλήρη απαλλαγή από δασμούς και λοιπές φορολογικές επιβαρύνσεις

ζ) προφορικής δήλωσης για προσωπικά είδη που κομίζονται από ταξιδιώτες

Όταν ένα νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων ενεργεί ως τελωνειακός αντιπρόσωπος με άμεση αντιπροσώπευση, πρέπει να απασχολεί με σχέση εξαρτημένης ή μη εργασίας τουλάχιστον ένα φυσικό πρόσωπο το οποίο διαθέτει άδεια επαγγελματία τελωνειακού αντιπροσώπου.

Αναλυτικές οδηγίες αναφορικά με την άσκηση τελωνειακής αντιπροσώπευσης, καθώς και την πρόσβαση και άσκηση του επαγγέλματος του τελωνειακού αντιπροσώπου έχουν παρασχεθεί με την αριθ. ΔΤΔ Γ 1106670 ΕΞ 2022/20-10-2022 (ΑΔΑ: ΨΔΓΕ46ΜΠ3Ζ-4Μ7) εγκύκλιο.

29. Επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθείσας τελωνειακής οφειλής

- 245. Ε Ποια η σχετική νομοθεσία που διέπει τις επιστροφές των αχρεωστήτως εισπραχθέντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων;**
- Α** α) Οι διατάξεις του Καν. ΕΕ αριθ. 952/13 (άρθρα 116 έως 117 και 121 έως 123).
β) Οι διατάξεις του Καν. ΕΕ αριθ. 2446/15 (άρθρα 92 έως 102).
γ) Οι διατάξεις του Καν. ΕΕ αριθ. 2447/15 (άρθρα 172 έως 181).
δ) Οι διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 5222/2025.
- 246. Ε Πότε οι εισπραχθείσες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις θεωρούνται αχρεωστήτως εισπραχθείσες;**
- Α** Ο πιο ενδεδειγμένος ορισμός είναι αυτός, ο οποίος προκύπτει από τις σχετικές κοινοτικές διατάξεις, ήτοι όταν κατά τη στιγμή της καταβολής τους από τον οφειλέτη αυτών, το ποσόν τους δεν οφειλόταν νομίμως.
- 247. Ε Από ποιόν διαπιστώνεται το αχρεώστητο της καταβολής δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων;**
- Α** Η διαπίστωση του αχρεωστήτου της καταβολής γίνεται, είτε από το πρόσωπο που κατέβαλλε τις εν λόγω δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις, είτε από την Τελωνειακή Υπηρεσία.
- 248. Ε Το αχρεώστητο της καταβολής διαπιστώνεται και δικαστικώς;**
- Α** Ναι. Η αχρεώστητη καταβολή δύναται να αναγνωριστεί και να βεβαιωθεί με απόφαση του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου (Διοικητικό Πρωτοδικείο, Εφετείο, ΣΤΕ, Δικαστήρια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων), μετά από άσκηση των προβλεπόμενων ενδίκων μέσων από πλευράς του αιτούντος για την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- 249. Ε Από ποιον, πότε και πού μπορεί να υποβληθεί η αίτηση για επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων;**
- Α** Η αίτηση για επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων μπορεί να υποβληθεί από το δικαιούχο (το πρόσωπο που έχει καταβάλλει αυτές) ή από το νόμιμο αντιπρόσωπο του. Μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριών (3) ετών από την ημερομηνία βεβαίωσης των αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών, ο αιτών-δικαιούχος αυτών δύναται να υποβάλλει σχετική προς τούτο αίτηση για επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, επισυνάπτοντας τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Εάν η διαπίστωση της αχρεώστητης είσπραξης έγινε από την Τελωνειακή Υπηρεσία, ο δικαιούχος καλείται από αυτήν να της υποβάλλει σχετική αίτηση περί επιστροφής, με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, εντός της ως άνω προθεσμίας. Εάν πρωτόδικη δικαστική απόφαση αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου αναγνωρίζει ή βεβαιώνει αχρεώστητη είσπραξη (καθόσον υπάρχει σ' αυτήν

σχετική αναφορά περί αχρεώστητης καταβολής), ο δικαιούχος πρέπει μέσα σε ένα (1) έτος, από τη δημοσίευση της παραπάνω απόφασης, να υποβάλει σχετική αίτηση περί επιστροφής στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, είτε η εν λόγω απόφαση διατάσσει την επιστροφή, είτε όχι.

Εάν η εν λόγω δικαστική απόφαση καταστεί τελεσίδικη:

- Μέσω έκδοσης εφετειακής απόφασης, όπου η τελευταία διατάσσει επιπλέον και την επιστροφή, τότε η ανωτέρω αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός πέντε (5) ετών από τη δημοσίευση της εν λόγω εφετειακής απόφασης. Ωστόσο, προϋπόθεση αποτελεί η προβολή, με το ένδικο βοήθημα της προσφυγής, πέραν του αιτήματος της ακύρωσης της διοικητικής πράξης του Τελωνείου, με την οποία είχε πραγματοποιηθεί η είσπραξη και του αιτήματος περί επιστροφής των αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών. Εφόσον δεν υφίσταται τέτοιο αίτημα, τότε η ανωτέρω αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση της εν λόγω εφετειακής απόφασης.

- Μέσω έκδοσης εφετειακής απόφασης, όπου η τελευταία δεν διατάσσει την επιστροφή, αλλά απλά επικυρώνει την πρωτόδικη απόφαση, τότε η ανωτέρω αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση της εν λόγω εφετειακής απόφασης.

- Λόγω μη άσκησης εφέσεως (παρέλευση προθεσμίας, μη ικανό ποσό οφειλής για άσκηση εφέσεως) και, ως εκ τούτου, η πρωτόδικη απόφαση καταστεί τελεσίδικη, τότε η ανωτέρω αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός πέντε (5) ετών από τη δημοσίευση της πρωτόδικης απόφασης. Ωστόσο, προϋπόθεση αποτελεί η προβολή, με το ένδικο βοήθημα της προσφυγής, πέραν του αιτήματος της ακύρωσης της διοικητικής πράξης του Τελωνείου, με την οποία είχε πραγματοποιηθεί η είσπραξη και του αιτήματος περί επιστροφής των αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών. Εφόσον δεν υφίσταται τέτοιο αίτημα, τότε η ανωτέρω αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση της εν λόγω πρωτόδικης απόφασης.

Εάν εφετειακή δικαστική απόφαση αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου αναγνωρίζει ή βεβαιώνει αχρεώστητη είσπραξη (καθόσον υπάρχει σ' αυτή σχετική αναφορά περί αχρεώστητης καταβολής), ο δικαιούχος πρέπει μέσα σε πέντε (5) έτη, από τη δημοσίευση της παραπάνω απόφασης, να υποβάλει σχετική αίτηση περί επιστροφής στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, είτε η εν λόγω απόφαση διατάσσει την επιστροφή, είτε όχι. Ωστόσο, προϋπόθεση αποτελεί η προβολή, με το ένδικο μέσο της έφεσης, πέραν του αιτήματος της ακύρωσης της διοικητικής πράξης του Τελωνείου, με την οποία είχε πραγματοποιηθεί η είσπραξη και του αιτήματος περί επιστροφής των αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών. Εφόσον δεν υφίσταται τέτοιο αίτημα, τότε η ανωτέρω αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός ενός (1) έτους από την δημοσίευση της εν λόγω εφετειακής απόφασης.

Εάν η πρωτόδικη δικαστική απόφαση αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου δεν αναγνωρίζει, ούτε βεβαιώνει αχρεώστητη είσπραξη (καθόσον η ασκηθείσα προσφυγή περιέχει μόνο αίτημα ακυρώσεως της πράξεως, όχι δε και επιστροφή καταβληθέντων), αλλά απλώς ακυρώνει την διοικητική πράξη του Τελωνείου, με την οποία είχε πραγματοποιηθεί η είσπραξη (και δια τούτο αποτελεί τον επιγενόμενο λόγο, ένεκα του οποίου η καταβολή των σχετικών ποσών έπαυσε να είναι νόμιμη και κατέστη αχρεώστητη), χωρίς να διατάσσει την επιστροφή (ανυπαρξία σχετικού αιτήματος επί της

προσφυγής), τότε η ανωτέρω αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός τριών (3) ετών από τη δημοσίευση της παραπάνω απόφασης.

Εάν η εν λόγω δικαστική απόφαση καταστεί τελεσίδικη:

- Μετά από την έκδοση εφετειακής απόφασης, η οποία διατάσσει επιπλέον και την επιστροφή, τότε η ανωτέρω αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός πέντε (5) ετών από τη δημοσίευση της παραπάνω εφετειακής απόφασης, διότι η δικαστική εντολή περί επιστροφής αποτελεί έμμεση αναγνώριση ή βεβαίωση της αχρεώστητης είσπραξης.
- Μετά από την έκδοση εφετειακής απόφασης, η οποία δεν διατάσσει την επιστροφή αλλά απλώς επικυρώνει την πρωτόδικη απόφαση, τότε η ανωτέρω αίτηση εξακολουθεί να δύναται να υποβληθεί εντός τριών (3) ετών από τη δημοσίευση της εν λόγω εφετειακής απόφασης.
- Λόγω μη άσκησης εφέσεως (παρέλευση προθεσμίας, μη ικανό ποσόν οφειλής για άσκηση εφέσεως) και, ως εκ τούτου, η πρωτόδικη απόφαση καταστεί τελεσίδικη, τότε η ανωτέρω αίτηση εξακολουθεί να δύναται να υποβληθεί εντός τριών (3) ετών από τη δημοσίευση της πρωτόδικης απόφασης.

Εάν η εφετειακή δικαστική απόφαση αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου δεν αναγνωρίζει, ούτε βεβαιώνει αχρεώστητη είσπραξη (καθόσον η ασκηθείσα έφεση περιέχει μόνο αίτημα ακυρώσεως της πράξεως, όχι δε και επιστροφή καταβληθέντων), αλλά απλώς ακυρώνει τη διοικητική πράξη του Τελωνείου, με την οποία είχε πραγματοποιηθεί η είσπραξη (και δια τούτο αποτελεί τον επιγενόμενο λόγο, ένεκα του οποίου η καταβολή των σχετικών ποσών έπαυσε να είναι νόμιμη και κατέστη αχρεώστητη), μέσω της ακύρωσης της πρωτόδικης απόφασης (η οποία αρχικά απέρριψε σχετική προσφυγή του ενδιαφερομένου για την ακύρωση της διοικητικής πράξης του Τελωνείου), χωρίς, όμως, να διατάσσει την επιστροφή (ανυπαρξία σχετικού αιτήματος επί της προσφυγής), τότε η ανωτέρω αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός τριών (3) ετών από τη δημοσίευση της παραπάνω απόφασης.

(Σημείωση: Τελεσίδικη απόφαση Διοικητικού Δικαστηρίου θεωρείται η εφετειακή που εκδίδεται από το Διοικητικό Εφετείο, αλλά και η πρωτόδικος-οριστική που εκδίδεται σε πρώτο βαθμό από το Διοικητικό Πρωτοδικείο, εφόσον η τελευταία δεν δύναται να εφεσιβληθεί ή παρέλθουν οι χρονικές προθεσμίες για υποβολή σχετικής έφεσης από το Δημόσιο κατά αυτής).

250. Ε Ποιες διατάξεις διέπουν την αναστολή ή διακοπή των ανωτέρω προθεσμιών παραγραφής απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, σχετικά με την επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθείσας τελωνειακής οφειλής;

- Α** Οι διατάξεις που διέπουν την αναστολή ή διακοπή των προθεσμιών αυτών είναι οι διατάξεις του Κώδικα Δημόσιου Λογιστικού (άρθρα 142 και 143 του ν. 4270/2014 - Α' 143).

251. Ε Ποια είναι τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση για επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων;

- Α** Τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση για επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων είναι τα αντίγραφα των οικείων τελωνειακών εγγράφων και τα οικεία πρωτότυπα αποδεικτικά εισπράξεως, τα οποία θα

επισυναφθούν από την Τελωνειακή Αρχή στη σχετική απόφαση της περί επιστροφής αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών.

252. Ε Τι συνεπάγεται η εκτός των ανωτέρω προθεσμιών υποβολή της αίτησης για επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων;

Α Η εκτός των ανωτέρω προθεσμιών υποβολή της αίτησης για επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων από το δικαιούχο ή τον αντιπρόσωπο αυτού συνεπάγεται την παραγραφή της απαίτησης για επιστροφή των εν λόγω ποσών.

253. Ε Η επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων πραγματοποιείται έντοκα ή άτοκα; Πώς υπολογίζεται ο τόκος σε περίπτωση έντοκης επιστροφής;

Α Η επιστροφή των αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών πραγματοποιείται άτοκα. Έντοκη επιστροφή επιτρέπεται εάν και εφόσον η σχετική αίτηση περί επιστροφής υποβληθεί μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία έξι (6) μηνών, που αρχίζει από την πρώτη του επόμενου μήνα κατά τον οποίο κοινοποιήθηκε στην Τελωνειακή Αρχή η απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου και εφόσον η επιστροφή δεν εκτελέστηκε στην προθεσμία αυτή με υπαιτιότητα της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής. Εφόσον η μη εκτέλεση της επιστροφής οφείλεται σε υπαιτιότητα του ενδιαφερομένου, το έντοκο της επιστροφής λογίζεται από τη λήξη του ανωτέρω εξαμήνου έως και το χρόνο έκδοσης της σχετικής απόφασης επιστροφής (εξυπακούεται ότι αυτή πραγματοποιήθηκε μετά τη λήξη του εν λόγω εξαμήνου και ότι κοινοποιήθηκε στον ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί επιδόσεων).

Η μη υποβολή αίτησης επιστροφής στην ανωτέρω προθεσμία συνεπάγεται την παραγραφή του δικαιώματος έντοκης επιστροφής.

Ο τόκος υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο που προβλέπεται στο άρθρο 45 του ν.4607/19.

254. Ε Πότε πραγματοποιείται η επιστροφή;

Α Η επιστροφή πραγματοποιείται με έκδοση σχετικής προς τούτο απόφασης της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής (Τελωνείο ή Τελωνειακή Περιφέρεια).

255. Ε Υπάρχει ελάχιστο ποσόν για το οποίο δεν μπορεί να εκδοθεί η ανωτέρω απόφαση και κατ' επέκταση να πραγματοποιηθεί επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών;

Α Ναι. Είναι το ποσόν των 3 €, κατά πράξη, για επιβαρύνσεις που εισπράχθηκαν αχρεώστητα.

256. **Ε Παραγράφεται η χρηματική αξίωση από την αχρεώστητη είσπραξη επιβαρύνσεων, όταν έχει εκδοθεί η ανωτέρω απόφαση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής περί επιστροφής αχρεωστήτων εισπραχθέντων ποσών;**
- Α** Ναι. Η χρηματική αυτή απαίτηση που απορρέει από την εν λόγω απόφαση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής παραγράφεται μετά την παρέλευση προθεσμίας ενός (1) έτους από την κοινοποίηση της απόφασης αυτής στον δικαιούχο ή στον αντιπρόσωπο αυτού.

30. Ρυθμίσεις οφειλών

257. Ε Ποια είναι η σχετική νομοθεσία που διέπει τις διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ);

Α Με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Α2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013 (Α' 107) ρυθμίζονται σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις βεβαιωμένες οφειλές στο ΚΕΒΕΙΣ/στο ΚΕΜΕΦ/στην ΕΜΕΙΣ/στις ΔΟΥ και στα Τελωνεία, οι οποίες έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες στο σύνολό τους ή τουλάχιστον μια δόση αυτών.

258. Ε Πότε δύναται να χορηγηθεί διευκόλυνση τμηματικής καταβολής;

Α Η διευκόλυνση τμηματικής καταβολής δύναται να χορηγηθεί, εφόσον συντρέχει πραγματική αδυναμία για την εντός των νόμιμων προθεσμιών άμεση καταβολή του συνόλου των οφειλών. Αφορά δηλαδή στις ληξιπρόθεσμες κατά ΚΕΔΕ οφειλές που, για λόγους οικονομικής αδυναμίας, δεν μπόρεσε ο οφειλέτης αυτών να τις καταβάλει εμπρόθεσμα.

259. Ε Τι επίδραση έχει η διευκόλυνση τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων οφειλών στην υπερημερία του οφειλέτη;

Α Η διευκόλυνση τμηματικής καταβολής δεν επιδρά στην υπερημερία του οφειλέτη και στην επιβάρυνση της οφειλής με Τόκους Εκπρόθεσμης Καταβολής (ΕΚ), ούτε στην καταβολή ολόκληρου ή μέρους της οφειλής, όταν αυτή προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για τη διενέργεια ορισμένων πράξεων.

260. Ε Ποιος είναι ο αριθμός των δόσεων της διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής της οφειλής;

Α Η οφειλή ρυθμίζεται σε δύο (2) έως σαράντα οκτώ (48) δόσεις

261. Ε Ποια τα αρμόδια όργανα για τη χορήγηση διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο;

Α Οι αιτήσεις υποβάλλονται στις τελωνειακές αρχές, που είναι αρμόδιες για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών, για τις οποίες και ζητείται η τμηματική καταβολή τους. Στην περίπτωση συναρμοδιότητας της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης (ΕΜΕΙΣ), αρμόδια ορίζεται αυτή για συνολικές βασικές οφειλές ανά οφειλέτη άνω του 1.500.000 €, ανεξάρτητα του ύψους της ρυθμιζόμενης οφειλής.

262. Ε Επιτρέπεται η χορήγηση στον ίδιο υπόχρεο και για την ίδια οφειλή δεύτερης διευκόλυνσης;

Α Ναι. Σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης επιτρέπεται η υπαγωγή της ίδιας οφειλής σε δεύτερη διευκόλυνση και για αριθμό δόσεων ο οποίος δεν πρέπει να υπερβαίνει τον

αριθμό των δόσεων που υπολείπονταν κατά το χρόνο απώλειας της ρύθμισης. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η προκαταβολή ποσού διπλάσιου της μηνιαίας δόσης της δεύτερης διευκόλυνσης.

263. Ε Πότε ο οφειλέτης χάνει το ευεργέτημα της διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής;

ΑΌταν:

- α) δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μία (1) δόση της ρύθμισης πέραν της μίας φορές,
- β) καθυστερήσει την καταβολή της τελευταίας δόσης της ρύθμισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός (1) μηνός,
- γ) δεν υποβάλλει τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης καταβολής των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή τους,
- δ) δεν είναι ενήμερος στις οφειλές του από την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση και μετά,
- ε) έχει υποβάλει ελλιπή ή αναληθή στοιχεία προκειμένου να του χορηγηθεί η ρύθμιση.

264. Ε Ποια τα ευεργετήματα του οφειλέτη από τη χορήγηση τμηματικής καταβολής και την συμμόρφωσή του σ' αυτήν;

- Α**α) Χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας από το ΚΕΒΕΙΣ/το ΚΕΜΕΦ/την ΕΜΕΙΣ/την αρμόδια ΔΟΥ μηνιαίας ισχύος, σύμφωνα με τις λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 26 του ν. 1882/1990 (Α' 43), όπως ισχύει.
- β) Αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 περί άσκησης ποινικής δίωξης για χρέη προς το Δημόσιο ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται.
- γ) Αναστέλλεται η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών ή ακινήτων, εφόσον η εκτέλεση αφορά μόνο σε ρυθμιζόμενα χρέη. Η αναστολή αυτή δεν ισχύει για κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων ή έχουν εκδοθεί οι σχετικές παραγγελίες, τα αποδιδόμενα, όμως, ποσά από αυτές θα πιστώνονται σε δόση ή δόσεις της ρύθμισης, εφόσον εισπράττονται κατά τη διάρκεια αυτής και δεν πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις. Αν ο οφειλέτης απολέσει το ευεργέτημα της ρύθμισης, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται.
- δ) Αναστέλλεται η εκτέλεση του μέτρου που προβλέπεται από το άρθρο 7 του ν. 2120/1993 (Α' 24), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22, παρ. 3, του ν. 2523/1997 (Α' 179).
- ε) Εφόσον ο οφειλέτης είναι συνεπής στη ρύθμιση μέχρι την τελευταία δόση αυτής, με την εξόφληση της, επιστρέφεται ποσό που ισούται με το 25% των τόκων που έχουν επιβαρύνει το ποσό των δόσεων της ρυθμιζόμενης οφειλής.

265. Ε Πώς αποκτά ο οφειλέτης τα ανωτέρω ευεργετήματα;

- Α**Για να αποκτήσει ο οφειλέτης τα ανωτέρω ευεργετήματα πρέπει να πληρώσει το σύνολο των οφειλών που εξαιρούνται της διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, μαζί με την πρώτη δόση αυτής.

266. Ε Ποια τα δικαιώματα του Δημοσίου ακόμη και μετά από την συμμόρφωση του οφειλέτη στην διευκόλυνση τμηματικής καταβολής που του χορηγήθηκε;

Α Το Δημόσιο δικαιούται: α) να επιβάλει κατασχέσεις και να εγγράψει υποθήκες σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, των συνυπόχρεων ή των εγγυητών, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη, β) να μην χορηγεί αποδεικτικό ενημερότητας στα πρόσωπα της προηγούμενης περίπτωσης, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη, γ) να δώσει εντολή παρακράτησης μέρους ή του συνόλου της χρηματικής απαίτησης του οφειλέτη κατά τρίτων προσώπων, για την είσπραξη της οποίας ζητείται το αποδεικτικό ενημερότητας. Τα ποσά αυτά μπορεί να καλύψουν δόση ή δόσεις της χορηγηθείσας διευκόλυνσης, εφόσον δεν πιστώνονται διαφορετικά, δ) να προβεί σε συμψηφισμό των χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη κατά του Δημοσίου και μέχρι του ύψους των οφειλών του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Ν.4978/2022) και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής που του χορηγήθηκε. Σημειώνεται ότι με την απόφαση παροχής διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής αναστέλλεται ο χρόνος παραγραφής των χρεών, από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και για όλο το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, ανεξαρτήτως καταβολής οποιουδήποτε ποσού και δεν συμπληρώνεται πριν παρέλθει ένα έτος από τη λήξη της τελευταίας δόσης αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 136 του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις».

267. Ε Υπάρχουν άλλες διατάξεις που ρυθμίζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές για τμηματική καταβολή αυτών;

Α 1) Με τις διατάξεις του ν. 2275/1994 (Α' 238), ο Υπουργός Οικονομικών με αποφάσεις του, δύναται σε εξαιρετικές περιπτώσεις σεισμών, πλημμυρών ή άλλων θεομηνιών, από τις οποίες προκαλούνται σημαντικές ζημιές σε μεγάλο αριθμό φορολογούμενων, να αναστέλλει την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο.

2) Με τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 30 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) θεσπίστηκε διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων προς χρηματοδοτικούς φορείς, το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Προϋποθέσεις υπαγωγής: Στη ρύθμιση μπορεί να υπαχθεί κάθε φυσικό και νομικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα. Πτωχευτική ικανότητα έχουν τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν οικονομικό σκοπό. Αίτηση μπορούν να καταθέσουν επιχειρήσεις, ελεύθεροι επαγγελματίες, ιδιωτικοί ή δημόσιοι υπάλληλοι. Αίτηση υπαγωγής μπορεί να επιβληθεί και για ενήμερες ή εξυπηρετούμενες οφειλές προς το σύνολο των πιστωτών του, εφόσον αποδεικνύεται επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης των φυσικών ή νομικών προσώπων κατά ποσοστό τουλάχιστον 20%. Υποβολή αίτησης: Η αίτηση υποβάλλεται από τον οφειλέτη ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ). Ευεργετήματα υπέρ του οφειλέτη: α) Καταβολή της οφειλής σε έως 240 μηνιαίες δόσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση αναδιάρθρωσης και με ελάχιστο ποσόν μηνιαίας δόσης τα 50 €.

β) Δυνατότητα διαγραφής μέρους της βασικής οφειλής προς το Δημόσιο στα οποία δεν συμπεριλαμβάνεται οφειλή από δασμούς, παρακρατούμενους ή επιρριπτόμενους φόρους.

γ) Δυνατότητα διαγραφής από τόκους, προσαυξήσεις και πρόστιμα.

δ) Από την υποβολή της αίτησης και μέχρι την με οποιονδήποτε τρόπο περάτωση της διαδικασίας, αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί απαιτήσεων, κινητών και ακινήτων κατά του οφειλέτη, καθώς και η ποινική δίωξη για τα αδικήματα του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) και του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136) αναφορικά με τις οφειλές, των οποίων ζητείται η ρύθμιση.

ε) Δεν επιβαρύνονται με προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής κατά ΚΕΔΕ και κατά ΚΦΔ οι υπαχθείσες στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλές, από την έναρξη ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης και κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής.

στ) Δεν υπολογίζονται τα πρόστιμα του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ) και του άρθρου 6 του ΚΕΔΕ, από την έναρξη ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης και κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής.

ζ) Χορηγείται Αποδεικτικό ενημερότητας, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 12 του ΚΦΔ και των κατ' εξουσιοδότηση εκδοθεισών αποφάσεων ΠΟΛ. 1274/2013 (ΑΔΑ: ΒΙ6ΖΗ-Κ7Κ) & 1275/2013 (Β' 3398, ΑΔΑ: ΒΙ6ΖΗ-4ΥΝ), όπως ισχύουν.

η) Αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί απαιτήσεων, κινητών και ακινήτων κατά του οφειλέτη. Επισημαίνεται ότι η αναστολή αυτή δεν ισχύει για τις ληξιπρόθεσμες δόσεις της σύμβασης.

θ) Αναστέλλεται η ποινική δίωξη για το αδίκημα του άρθρου 25 του ν.1882/1990 και αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο αυτό ή, εφόσον άρχισε, η εκτέλεσή της διακόπτεται.

ι) Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης και υπό την προϋπόθεση ότι: α) έχει εξοφληθεί τουλάχιστον η πρώτη δόση της ρύθμισης δυνάμει αυτής, β) έχουν εξοφληθεί ή τακτοποιηθεί με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής οι μη υπαγόμενες στη σύμβαση οφειλές και γ) έχουν υποβληθεί οι προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, καθώς και η προβλεπόμενη Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ), εντός τριών (3) μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους, μετά από αίτηση του οφειλέτη, η Φορολογική Διοίκηση αποφασίζει ότι οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων σε βάρος του οφειλέτη δεν καταλαμβάνουν μελλοντικές απαιτήσεις. Αυτοδίκαιη ανατροπή της ρύθμισης: Αυτοδίκαιη ανατροπή επέρχεται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία βεβαίωσης μαζί με τους αναλογούντες τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, εφόσον το ποσό σε καθυστέρηση υπερβαίνει αθροιστικά είτε την αξία τριών(3) δόσεων, είτε την αξία τουλάχιστον του τρία τοις εκατό (3%) του συνολικά οφειλόμενου ποσού σύμφωνα με την επιτευχθείσα ρύθμιση.

3) Με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 5313/2026 (Α'102), «Μέτρα αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης και ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών, μισθολογικές και φορολογικές διατάξεις, ρυθμίσεις για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου, ρυθμίσεις για την Επιτροπή

Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων και βελτίωση του πλαισίου για τα παίγνια, ρυθμίσεις για την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Ανώνυμη Εταιρεία και λοιπές διατάξεις», θεσπίστηκε ρύθμιση τμηματικής καταβολής οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση σε έως εβδομήντα δύο (72) δόσεις, με προθεσμία υποβολής αίτησης υπαγωγής έως την 31η/12/2026 για οφειλές οι οποίες έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες έως και την 31η.12.2023.

Η ρύθμιση απόλλυται με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου των οφειλών σύμφωνα με τα στοιχεία της βεβαίωσης, εάν ο οφειλέτης:

- α) δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις της ρύθμισης ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών,
- β) μετά την παρέλευση ενός (1) μηνός από την υπαγωγή στη ρύθμιση δεν έχει εξοφλήσει ή δεν έχει υπαγάγει σε πάγια ρύθμιση σύμφωνα με την υποπαρ. Α2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 ή δεν έχει τακτοποιήσει με άλλο νόμιμο τρόπο το σύνολο των λοιπών ληξιπρόθεσμων, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση, οφειλών του στη Φορολογική Διοίκηση, που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας,
- γ) δεν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης της παρούσας τις οφειλές του στη Φορολογική Διοίκηση που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας, εντός τριμήνου από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής τους.

Η υπαγωγή και συμμόρφωση στη ρύθμιση παρέχει στον οφειλέτη τα ακόλουθα ευεργετήματα:

- α) Χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ΚΦΔ,
- β) αναστέλλεται η ποινική δίωξη για αδίκημα του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση και σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης το αξιόποινο εξαλείφεται, ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990,
- γ) αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί απαιτήσεων, κινητών και ακινήτων,
- δ) κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της ρύθμισης, οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί εις χείρας τρίτων σε βάρος του οφειλέτη δεν καταλαμβάνουν μελλοντικές απαιτήσεις του οφειλέτη έναντι του τρίτου υπό την προϋπόθεση ότι η κατάσχεση αφορά αποκλειστικά σε χρέη που έχουν ρυθμιστεί κατά το άρθρο 19 του ν. 5313/2026 και γνωστοποιείται η απόφαση αποδέσμευσης των μελλοντικών απαιτήσεων στον τρίτο με κάθε πρόσφορο μέσο. Ποσά απαιτήσεων που γεννώνται μετά την ως άνω γνωστοποίηση, αποδεσμεύονται και αποδίδονται κατά νόμο, ενώ ποσά απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν από αυτή αποδίδονται στο Δημόσιο. Σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης, οι ανωτέρω κατασχέσεις αναπτύσσουν πλήρως τις έννομες συνέπειές τους αναφορικά με τις μελλοντικές απαιτήσεις, από τη γνωστοποίηση της ανατροπής στον τρίτο. Τυχόν αποκτηθέντα δικαιώματα ή αξιώσεις τρίτων δεν αντιτάσσονται έναντι του κατασχόντος Δημοσίου. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, ποσά που έχουν αποδοθεί στο Δημόσιο δεν επιστρέφονται.

31. Τελωνειακές παραβάσεις

268. Ε Πώς ορίζονται οι τελωνειακές παραβάσεις, πώς τιμωρούνται και πώς βεβαιώνονται οι προβλεπόμενες ποινές;

Α Οι τελωνειακές παραβάσεις διακρίνονται: α) στις απλές τελωνειακές παραβάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τη μη τήρηση των διατυπώσεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 5222/2025), του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (καν. 952/13) και των διατάξεων εφαρμογής του δεύτερου (καν. 2447/2015), που σχετίζονται με τις τελωνειακές εργασίες και την Τελωνειακή Υπηρεσία και β) στην παράβαση της λαθρεμπορίας, ήτοι στην με οποιονδήποτε τρόπο διαφυγή ή απόπειρα διαφυγής της πληρωμής των δασμών, των φόρων και των λοιπών επιβαρύνσεων και σε άλλες πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά στον Εθνικό Τελωνειακό Κώδικα (όπως η εισαγωγή ή εξαγωγή εμπορευμάτων, των οποίων είναι απαγορευμένη η εισαγωγή ή εξαγωγή, η αφαίρεση του αριθμού πλαισίου των οχημάτων, η υποτιμολόγηση εμπορευμάτων, κ.λπ.). Οι απλές τελωνειακές παραβάσεις τιμωρούνται με την επιβολή προστίμων, όπως αυτά προσδιορίζονται στον Εθνικό Τελωνειακό Κώδικα. Η λαθρεμπορία τιμωρείται με την επιβολή πολλαπλού τέλους, το οποίο ορίζεται από το τριπλάσιο μέχρι το πενταπλάσιο των αναλογουσών στο αντικείμενο της λαθρεμπορίας δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων και δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 750 € ή των 1.500 € για τα προϊόντα ΕΦΚ. Επιπρόσθετα, στις περιπτώσεις της λαθρεμπορίας προκύπτει υποχρέωση του υπαίτιου για καταβολή των διαφυγόντων δασμών και φόρων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το αντικείμενο της λαθρεμπορίας έχει κατασχεθεί από την αρμόδια τελωνειακή υπηρεσία. Οι απαιτήσεις του δημοσίου, που προκύπτουν από την τέλεση τελωνειακών παραβάσεων βεβαιώνονται με την ακόλουθη διαδικασία: Η αρμόδια τελωνειακή υπηρεσία συντάσσει πρωτόκολλο τελωνειακής παράβασης και κατόπιν επιδίδει στον ή στους υπαίτιους της παράβασης κλήση σε απολογία, με την οποία τίθεται προθεσμία για απολογία ή προσκόμιση απολογητικού υπομνήματος. Μετά από την πάροδο της προθεσμίας, η αρμόδια τελωνειακή υπηρεσία, αφού λάβει υπόψη της την απολογία των υπαιτίων, εκδίδει, κατά περίπτωση, απαλλακτική ή καταλογιστική πράξη, με την οποία προσδιορίζονται οι υπαίτιοι, ο βαθμός ευθύνης του καθενός και το ύψος του προστίμου ή των πολλαπλών τελών και των διαφυγόντων δασμών και φόρων. Οι διαφυγόντες δασμοί και φόροι είναι δυνατόν να καταλογίζονται αυτοτελώς με αιτιολογημένη πράξη καταλογισμού. Η απλή τελωνειακή παράβαση παραγράφεται εάν μέσα σε τριετία από την τέλεσή της δεν κοινοποιηθεί στους υπαίτιους η καταλογιστική πράξη και η παράβαση της λαθρεμπορίας παραγράφεται μέσα σε επταετία για τον ίδιο παραπάνω λόγο. Οι απαιτήσεις του Δημοσίου από δασμούς και φόρους, πρόστιμα και πολλαπλά τέλη εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

269. Ε Πώς τιμωρείται η λαθρεμπορία ως ποινικό αδίκημα;

Α Η τέλεση λαθρεμπορίας συνιστά ποινικό αδίκημα, το οποίο τιμωρείται:
α) με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών,

β) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών, εάν συντρέχει μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- διαπράχθηκε καθ' υποτροπή ή ενόπλως ή υπό τριών ή περισσότερων,
- οι διαφυγούσες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις είναι πλέον των 30.000€,
- ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα και

γ) με κάθειρξη δέκα (10) τουλάχιστον ετών, εάν οι διαφυγόντες δασμοί και φόροι υπερβαίνουν το ποσόν των 150.000 €.

Οι τελωνειακοί υπάλληλοι της Τελωνειακής αρχής, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας τελέσθηκε η λαθρεμπορία, ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι, διεξάγουν προκαταρκτική εξέταση. Στη συνέχεια οφείλουν χωρίς χρονοτριβή να ανακοινώσουν γραπτώς στον αρμόδιο εισαγγελέα όλα τα στοιχεία που υπάρχουν και αφορούν στην αξιόποινη πράξη, στους δράστες και στις αποδείξεις, προκειμένου να κινηθεί η ποινική δίωξη.

270. Ε Ποια η ένδικη προστασία των πολιτών σε περίπτωση έκδοσης εις βάρος τους καταλογιστικής πράξης ή πράξης χρέωσης δασμών και φόρων;

- Α** Τα πρόσωπα εις βάρος των οποίων εκδόθηκαν οι καταλογιστικές πράξεις και οι πράξεις χρέωσης δασμών και φόρων μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων, εντός προθεσμίας 30 ημερών από την επίδοση σε αυτούς των ανωτέρω πράξεων. Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής αναστέλλει την είσπραξη του 70% των προστίμων και πολλαπλών τελών μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της προσφυγής, ενώ για την αναστολή της είσπραξης του υπόλοιπου 30% της οφειλής απαιτείται η έκδοση οριστικής απόφασης επί αιτήσεως αναστολής, την οποία δύναται να καταθέσει ο ενδιαφερόμενος ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων. Αναφορικά με την αναστολή της είσπραξης των δασμών και φόρων, η άσκηση της προσφυγής έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα αποκλειστικά για το 50% των εθνικών πόρων (φόροι), με την προϋπόθεση ότι θα καταβληθεί το υπόλοιπο 50% αυτών και θα κατατεθεί εγγύηση ισόποση με το 100% των ιδίων πόρων της κοινότητας (δασμοί). Για την αναστολή της καταβολής του συνόλου των διαφυγόντων δασμών και φόρων απαιτείται η έκδοση οριστικής απόφασης επί αιτήσεως αναστολής, που δύναται να καταθέσει ο ενδιαφερόμενος ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων. Σε περίπτωση που η οριστική απόφαση επί της προσφυγής, δικαιώνει το ελληνικό δημόσιο, ο υπόχρεος μπορεί να ασκήσει τα προβλεπόμενα από το νόμο (ν. 2717/1999 – Α' 97 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας») ένδικα μέσα ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων (έφεση, ανακοπή ερημοδικίας, αίτηση αναίρεσης, αίτηση αναθεώρησης, τριτανakoπή, αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας). Επισημαίνεται ότι δεν ασκείται ποινική δίωξη εις βάρος του υπαίτιου της λαθρεμπορίας ή παύει η ποινική δίωξη που έχει ασκηθεί και το επιβληθέν πολλαπλό τέλος περιορίζεται στο διπλάσιο (αντί του τριπλασίου) των αντιστοιχούντων στο αντικείμενο της λαθρεμπορίας δασμών και φόρων, όταν συντρέχουν, σωρευτικά, οι εξής προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 176 του ν. 5222/2025: α) δεν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση από το ποινικό δικαστήριο, σε περίπτωση έναρξης της ποινικής δίωξης, β) οι αντιστοιχούσες στο αντικείμενο της λαθρεμπορίας δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις δεν υπερβαίνουν συνολικά το ποσόν των 70.000 €, γ) ο υπαίτιος έχει παραιτηθεί από τα προβλεπόμενα από τον νόμο ένδικα μέσα ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων κατά της αντίστοιχης

καταλογιστικής πράξης και δ) ο υπόχρεος καταβάλει άμεσα το πολλαπλό τέλος, το οποίο έχει περιορισθεί στο διπλάσιο.

32. Κράτη – μέλη που περιλαμβάνονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης

271. Ε Ποια είναι τα Κράτη-Μέλη που περιλαμβάνονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης;

Α Το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ περιλαμβάνει τα εδάφη των κατωτέρω Κρατών-Μελών:

1. του Βασιλείου του Βελγίου,
2. του Βασιλείου της Δανίας, πλην των νήσων Φερόε και της Γροιλανδίας,
3. της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, πλην της νήσου Ελιγολάνδης και του Μπίσινγκεν,
4. της Ελληνικής Δημοκρατίας,
5. της Ισπανίας, πλην της Θέουτας και Μελλίλας,
6. της Γαλλικής Δημοκρατίας, εκτός από τα υπερπόντια εδάφη, Σαιν Πιέρ και Μικελόν και Μαγιόττε,
7. της Ιρλανδίας,
8. της Ιταλικής Δημοκρατίας, πλην του δήμου Livigno,
9. του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου,
10. το ευρωπαϊκό έδαφος του Βασιλείου των Κάτω Χωρών,
11. της Δημοκρατίας της Αυστρίας,
12. της Πορτογαλικής Δημοκρατίας,
13. της Δημοκρατίας της Φιλανδίας,
14. του Βασιλείου της Σουηδίας,
15. της Τσεχικής Δημοκρατίας,
16. της Δημοκρατίας της Λετονίας,
17. της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας,
18. της Δημοκρατίας της Σλοβενίας,
19. της Δημοκρατίας της Κροατίας,
20. της Δημοκρατίας της Μάλτας,
21. της Δημοκρατίας της Εσθονίας,
22. της Δημοκρατίας της Λιθουανίας,
23. της Δημοκρατίας της Πολωνίας,
24. της Σλοβákικης Δημοκρατίας,
25. της Κυπριακής Δημοκρατίας,
26. της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και
27. της Δημοκρατίας της Ρουμανίας.

Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία που περιλαμβάνεται στη Συμφωνία Αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, από 01/01/2021 η Βόρεια Ιρλανδία υπόκειται σε περιορισμένο σύνολο ενωσιακών κανόνων όσον αφορά την ενιαία αγορά για τα εμπορεύματα και την τελωνειακή ένωση. Στο πλαίσιο αυτό, ο Ενωσιακός Τελωνειακός Κώδικας εφαρμόζεται σε όλα τα εμπορεύματα που εισέρχονται ή εξέρχονται από τη Βόρεια Ιρλανδία. Στον βαθμό που οι τελωνειακοί κανόνες της ΕΕ ισχύουν σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία, η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο αντιμετωπίζουν

τη Βόρεια Ιρλανδία, για τους σκοπούς της εφαρμογής των εν λόγω κανόνων, ως τμήμα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

Ταυτόχρονα, δεδομένου ότι η Βόρεια Ιρλανδία αποτελεί τμήμα του τελωνειακού εδάφους του Ηνωμένου Βασιλείου, όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τρίτων χωρών (συμπεριλαμβανομένων των προτιμησιακών χωρών-εταίρων της Ένωσης), η Βόρεια Ιρλανδία δεν αποτελεί τμήμα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

Επιπλέον, και αναφορικά με τις διακινήσεις προϊόντων ΕΦΚ από 01/01/2021 ισχύουν συνοπτικά τα ακόλουθα:

Προϊόντα ΕΦΚ διακινούμενα από:

- ΗΒ προς Ελλάδα → Εισαγωγή στην Ελλάδα
- Ελλάδα προς ΗΒ → Εξαγωγή από την Ελλάδα
- ΗΒ προς Βόρεια Ιρλανδία → Εισαγωγή στη Βόρεια Ιρλανδία
- Βόρεια Ιρλανδία προς ΗΒ → Εξαγωγή από τη Βόρεια Ιρλανδία
- Βόρεια Ιρλανδία προς Ελλάδα → Ενδοενωσιακή διασυνοριακή διακίνηση
- Ελλάδα προς Βόρεια Ιρλανδία → Ενδοενωσιακή διασυνοριακή διακίνηση
- Τρίτη χώρα προς Βόρεια Ιρλανδία → Εισαγωγή στη Βόρεια Ιρλανδία
- Βόρεια Ιρλανδία προς τρίτη χώρα → Εξαγωγή από τη Βόρεια Ιρλανδία

33. Κράτη – μέλη που δεν περιλαμβάνονται στο φορολογικό έδαφος της Κοινότητας (εκτός πεδίου εφαρμογής ΦΠΑ)

272. Ε Ποια είναι τα Κράτη-Μέλη που δεν περιλαμβάνονται στο φορολογικό έδαφος της Κοινότητας (εκτός πεδίου εφαρμογής ΦΠΑ);

Α Από το πεδίο εδαφικής εφαρμογής του Κώδικα ΦΠΑ εξαιρούνται:

α) Τα ακόλουθα εθνικά εδάφη, τα οποία δεν αποτελούν τμήμα του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ:

- Νήσος Ελιγολάνδη και περιοχή Μπύζιγκεν (Busingen) της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.
- Θέουτα και Μελίλλια του Βασιλείου της Ισπανίας.
- Δήμοι Λιβίνιο και Καμπιόνε ντ' Ιτάλια καθώς και τα ύδατα της λίμνης Λουγκάνο της Ιταλικής Δημοκρατίας.

β) Τα ακόλουθα εθνικά εδάφη, τα οποία αποτελούν τμήμα του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ (ειδικά φορολογικά εδάφη):

- Άγιο Όρος της Ελληνικής Δημοκρατίας.
- Κανάριες νήσοι του Βασιλείου της Ισπανίας (Lanzarote, Fuerteventura, Gran Canaria, Tenerife, La Gomera, El Hierro και La Palma).
- Νήσοι Άαλαντ (Åland) της Φινλανδικής Δημοκρατίας.
- Γαλλικά εδάφη που αναφέρονται στα άρθρα 349 και 355, παρ. 1, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ (Γαλλική Γουιάνα, Γουαδελούπη, Μαρτινίκα, Ρεϋνιόν και Μαγιότ).

Πράξεις που διενεργούνται μεταξύ της Ελλάδος και του Πριγκιπάτου του Μονακό, θεωρούνται ως πράξεις διενεργούμενες από ή προς τη Γαλλική Δημοκρατία.

Πράξεις που διενεργούνται από ή προς τις περιοχές των ζωνών κυριαρχίας του Ηνωμένου Βασιλείου στο Ακρωτήριο και στη Δεκέλεια αντιμετωπίζονται ως πράξεις διενεργούμενες από ή προς την Κύπρο.

34. Κράτη – μέλη που δεν περιλαμβάνονται στο φορολογικό έδαφος της Κοινότητας (εκτός πεδίου εφαρμογής για τους ΕΦΚ)

273. Ε Ποια είναι τα Κράτη-Μέλη που δεν περιλαμβάνονται στο φορολογικό έδαφος της Κοινότητας (εκτός πεδίου εφαρμογής για τους ΕΦΚ);

- Α** Από το πεδίο εδαφικής εφαρμογής του Τρίτου Μέρους του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 5222/2025) αναφορικά με προϊόντα υποκείμενα σε ΕΦΚ εξαιρούνται:
- α) Τα ακόλουθα εδάφη, τα οποία δεν αποτελούν τμήμα του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ:
- Νήσος Ελιγολάνδη,
 - Έδαφος του Μπίζινγκεν,
 - Θέουτα,
 - Μελίλια,
 - Λιβίνιο,
 - Γιβραλτάρ.
- β) Τα ακόλουθα εδάφη, τα οποία αποτελούν τμήμα του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ:
- Κανάριοι Νήσοι,
 - Τα γαλλικά εδάφη που αναφέρονται στα άρθρα 349 και 355 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - Νήσοι Άαλαντ,
 - Αγγλονορμανδικές Νήσοι

Για την εφαρμογή του Τρίτου Μέρους του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 5222/2025), η διακίνηση των υποκείμενων σε ΕΦΚ προϊόντων από ή προς:

- το Πριγκιπάτο του Μονακό, αντιμετωπίζεται ως διακίνηση από ή προς τη Γαλλία,
- τον Άγιο Μαρίνο, αντιμετωπίζεται ως διακίνηση από ή προς την Ιταλία,
- τις περιοχές κυρίαρχων βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στο Ακρωτήριο και τη Δεκέλεια, αντιμετωπίζεται ως διακίνηση από ή προς την Κύπρο,
- τη νήσο του Μαν, αντιμετωπίζεται ως διακίνηση από ή προς το Ηνωμένο Βασίλειο,
- το JUNGHOLZ και MITTELBERG (KLEINES WALSERTAL), αντιμετωπίζεται ως διακίνηση από ή προς τη Γερμανία .

35. Διεθνείς οδικές εμπορευματικές μεταφορές με τρίτες χώρες

274. Ε Πώς διενεργούνται οι διεθνείς οδικές εμπορευματικές μεταφορές με τρίτες χώρες;

Α Α. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΕΚΤΟΣ ΕΕ (ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ) ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΔΙΜΕΡΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ

Οι διεθνείς οδικές εμπορευματικές μεταφορές με οχήματα ΦΔΧ της Ελλάδος με τις τρίτες χώρες, είτε προς αυτές (διμερείς), είτε μέσω αυτών (τράνζιτ), είτε τριγωνικές, καθορίζονται από Διμερείς Συμφωνίες και διενεργούνται στα πλαίσια αυτών των Διμερών Συμφωνιών.

Οι μεταφορές αυτές διενεργούνται με έντυπο ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΕΛΕΥΣΗΣ (ατελής άδεια ή με καταβολή τελών) για διμερή, transit ή τριγωνική μεταφορά, όταν αυτό απαιτείται από την Διμερή Συμφωνία. Διευκρινίζεται ότι τριγωνική μεταφορά είναι η μεταφορά που διενεργείται μεταξύ δύο χωρών, αλλά από αυτοκίνητο που είναι καταγεγραμμένο σε τρίτη χώρα.

Το είδος της μεταφοράς που επιτρέπει κάθε άδεια διέλευσης αναγράφεται επί του εντύπου.

Η άδεια διέλευσης είναι προσωπική (εκδίδεται στο όνομα της μεταφορικής επιχείρησης) και δεν μεταβιβάζεται σε τρίτους, ισχύει για ένα πλήρες ταξίδι μετ' επιστροφής, δηλαδή η χρονική διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι τόση, όση χρειάζεται για την πραγματοποίηση μιας μεταφοράς, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην άδεια.

Ο Έλληνας μεταφορέας για να διενεργήσει μια διεθνή εμπορευματική μεταφορά σε μια άλλη χώρα εφοδιάζεται με την σχετική άδεια από τα Τελωνεία εξόδου της χώρας μας.

Η χώρα μας έχει υπογράψει Συμφωνίες και Πρωτόκολλα οδικών μεταφορών και ανταλλάσσει άδειες με τις παρακάτω χώρες εκτός ΕΕ: Αζερμπαϊτζάν, Αλβανία, Αρμενία, Βοσνία – Ερζεγοβίνη, Σερβία, Γεωργία, Καζακστάν, Λίβανο, Μολδαβία, Μαυροβούνιο, Ουκρανία, Λευκορωσία, Ρωσία, Συρία, Τουρκία, Τυνησία, Αίγυπτο, Ουζμπεκιστάν, Κιργιζία.

Ειδικότερα, για διέλευση από το έδαφος της Σερβίας από μεταφορέα εγκατεστημένο στην ΕΕ με προορισμό άλλο κ-μ της ΕΕ σύμφωνα με τη συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ (ΣΣΣ) με τη Δημοκρατία της Σερβίας, ιδίως του Πρωτοκόλλου 4 για τις οδικές μεταφορές» δεν απαιτείται άδεια διέλευσης.

Επιπλέον, βάσει Συμφωνιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Ουκρανία από 29 Ιουνίου 2022 και Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Μολδαβία για την Ουκρανία και έως 31 Μαρτίου 2023 για τη Μολδαβία, μεταφορείς εγκατεστημένοι στην επικράτεια ενός εκ των δύο Μερών (ΕΕ αφενός και Ουκρανίας ή Μολδαβίας αφετέρου) μπορούν να διενεργούν τις μεταφορές χωρίς τη χρήση των αδειών διέλευσης που προβλέπονται από τις διμερείς Συμφωνίες ή το σύστημα πολυμερών αδειών ΕΔΥΜ. Προς το παρόν η συμφωνία Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Ουκρανία παρατείνεται μέχρι 31 Μαρτίου 2027 και η συμφωνία με τη Μολδαβία μέχρι 31 Μαρτίου 2027.

Με τη Βόρεια Μακεδονία δεν έχει υπογραφεί συμφωνία. Οι διμερείς και τράνζιτ μεταφορές διενεργούνται χωρίς έντυπο αδείας. Οι τριγωνικές μεταφορές απαγορεύονται εκτός εάν το Φορτηγό Δημόσιας Χρήσης διαθέτει άδεια ΕΔΥΜ.

Με το Ιράκ και την Ιορδανία έχουν υπογραφεί συμφωνίες, αλλά δεν έχουν υπογραφεί Πρωτόκολλα μεταφορών και οι μεταφορές διενεργούνται χωρίς έντυπο αδείας.

Με το Ιράν έχει υπογραφεί Πρωτόκολλο και οι μεταφορές με τα οχήματα των δύο χωρών θα διενεργούνται με έντυπα αδειών (διμερών και τράνζιτ) χωρίς καταβολή τελών. Προς το παρόν διενεργούνται χωρίς έντυπο άδειας επειδή τα δύο μέρη δεν έχουν ανταλλάξει ακόμη έντυπα αδειών. Οι τριγωνικές μεταφορές απαγορεύονται.

Οι μεταφορές από και προς το Κοσσυφοπέδιο μπορούν να πραγματοποιηθούν με:

- Φορτηγά, που φέρουν Ελληνικές πινακίδες, χωρίς έντυπο άδειας.
- Φορτηγά, που φέρουν πινακίδες Κοσσυφοπεδίου, χωρίς έντυπο άδειας.
- Φορτηγά με πινακίδες Σερβίας, εφόσον διαθέτουν διμερή άδεια.

Οι μεταφορές από το έδαφος της ΕΕ προς το έδαφος του ΗΒ και αντίστροφα από 01/01/2021 λόγω BREXIT πραγματοποιούνται σύμφωνα με την Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης-ΗΒ

Αναλυτικά, από 01/01/2021:

Οδικοί μεταφορείς που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ και διαθέτουν την κοινοτική άδεια του κανονισμού 1072/2009, πραγματοποιούν:

α) Εμπορευματικές μεταφορές από το έδαφος της ΕΕ προς το έδαφος του ΗΒ (Αγγλία, Σκωτία, Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία) και αντίστροφα, με ή χωρίς διέλευση από το έδαφος τρίτης χώρας, χωρίς καθεστώς ποσοστώσεων και αδειών διέλευσης,

β) Διελεύσεις (transit) από το έδαφος του ΗΒ, χωρίς καθεστώς ποσοστώσεων και αδειών διέλευσης.

Εξυπακούεται ότι το γνήσιο αντίγραφο της κοινοτικής άδειας του ΚΑΝ.1072/2009, πρέπει να βρίσκεται επί του οχήματος και να επιδεικνύεται εφόσον ζητηθεί από τις αρχές ελέγχου.

Επίσης, οδικοί μεταφορείς που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ μπορούν με την κοινοτική άδεια του ΚΑΝ. 1072/2009 να πραγματοποιούν μεταφορές από το έδαφος της ΕΕ προς Ελβετία (βάσει της Συμφωνίας ΕΕ – Ελβετίας Απόφαση 2002/309/ΕΚ, Ευρατόμ) και προς Ισλανδία, Νορβηγία και Λιχτενστάιν (βάσει του Παραρτήματος 13 της Συμφωνίας ΕΟΧ/25-2024).

Οι τράνζιτ μεταφορές στο πλαίσιο της Συμφωνίας Σύνδεσης Σταθεροποίησης μεταξύ της ΕΕ και του Πρωτοκόλλου 5 αυτής, για τις χερσαίες μεταφορές μεταξύ ΕΕ και της Αλβανίας, διενεργούνται χωρίς έντυπο άδειας:

- για τις μεταφορές εμπορευμάτων υπό καθεστώς διαμετακόμισης από μεταφορέα εγκατεστημένο στην Κοινότητα, μέσω του εδάφους της Αλβανίας από ή προς κράτος μέλος της Κοινότητας και
- για τις μεταφορές εμπορευμάτων υπό καθεστώς διαμετακόμισης από μεταφορέα εγκατεστημένο στην Αλβανία, από την Αλβανία, μέσω του εδάφους της Κοινότητας, με προορισμό τρίτη χώρα ή εμπορευμάτων από τρίτη χώρα με προορισμό την Αλβανία.

Β. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΕΚΤΟΣ ΕΕ (ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ) ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΟΡΟΥΜ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (INTERNATIONAL TRANSPORT FORUM ITF) ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (ΕΔΥΜ-CEMT-ECMT)

Για τη διενέργεια διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών σε τρίτες χώρες, δίνεται η δυνατότητα σε μεταφορείς χωρών που είναι ενταγμένες στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Υπουργών Μεταφορών (ΕΔΥΜ) να διενεργούν μεταφορές βάσει αυτής.

Η ΕΔΥΜ είναι διεθνής διακυβερνητικός οργανισμός κρατών μελών της ΕΔΥΜ (ECMT/CEMT).

Κράτη-Μέλη της ΕΔΥΜ: Αλβανία, Αρμενία, Αυστρία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία, Βέλγιο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Κροατία, Τσεχία, Γερμανία, Εσθονία, Φιλανδία, Γαλλία, Γεωργία, Δανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λιχτενστάιν, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Βόρεια Μακεδονία, Μάλτα, Μολδαβία, Μαυροβούνιο, Ολλανδία, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ρωσία, Σερβία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία, Ελβετία, Τουρκία, Ουκρανία, Ηνωμένο Βασίλειο.

Η διενέργεια διεθνούς οδικής εμπορευματικής μεταφοράς με ΑΔΕΙΑ ΕΔΥΜ, προϋποθέτει την ύπαρξη επί του ΦΔΧ αυτοκινήτου, κατά την διάρκεια του ταξιδιού, εντύπου της ΑΔΕΙΑΣ ΕΔΥΜ και του ΒΙΒΛΙΟΥ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ, τα οποία να έχουν χορηγηθεί στον ίδιο μεταφορέα, ώστε να επιδεικνύονται όταν ζητούνται από τις αρμόδιες αρχές ελέγχου, εφόσον έχουν συμπληρωθεί ανάλογα από τον μεταφορέα. Τα βιβλία δρομολογίων θα πρέπει να έχουν τον ίδιο αριθμό με την άδεια στην οποία αντιστοιχούν.

ΟΙ ΑΔΕΙΕΣ ΕΔΥΜ παρέχουν το δικαίωμα για τη διενέργεια οδικών εμπορευματικών μεταφορών:

- α) από την Ελλάδα προς τα άλλα Κράτη-Μέλη της ΕΔΥΜ και αντίστροφα,
- β) διαμέσου Κρατών-Μελών της ΕΔΥΜ (transit) και
- γ) από οποιοδήποτε Κράτος-Μέλος της ΕΔΥΜ προς οποιοδήποτε άλλο και αντίστροφα.

ΟΙ ΑΔΕΙΕΣ ΕΔΥΜ:

- α) δεν παρέχουν δικαίωμα για τη διενέργεια οδικών εμπορευματικών μεταφορών μέσα στην επικράτεια των Κρατών-Μελών της ΕΔΥΜ, δηλαδή μεταφορών στις οποίες τα σημεία φόρτωσης και εκφόρτωσης βρίσκονται μέσα στο ίδιο Κράτος-Μέλος και
- β) είναι προσωπικές (εκδίδονται στο όνομα του δικαιούχου μεταφορέα), αμεταβίβαστες και μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλα τα οχήματα της μεταφορικής επιχείρησης με διαδοχικό τρόπο.

Οι άδειες ΕΔΥΜ, με περιορισμό σε συγκεκριμένα Κράτη-Μέλη, όπως Αυστρία, Ελλάδα, Ιταλία, Ρωσία, Ουγγαρία, φέρουν κόκκινο αποτύπωμα σφραγίδας, στο οποίο σημειώνεται η χώρα στην οποία δεν επιτρέπεται η διενέργεια μεταφοράς.

Σύμφωνα με το άρθρο 3.13 του οδηγού χρήσης ΕΔΥΜ, ο μεταφορέας, μετά από το πρώτο έμφορτο ταξίδι μεταξύ της χώρας εγκατάστασης και άλλου Κράτους-Μέλους της ΕΔΥΜ μπορεί να πραγματοποιήσει μέχρι τρία έμφορτα ταξίδια, στα οποία δεν συμπεριλαμβάνεται η χώρα ταξινόμησης του οχήματος. Μετά την ολοκλήρωση των τριών αυτών έμφορτων διαδρομών, το όχημα, έμφορτο ή άφορτο, οφείλει να επιστρέψει στη χώρα ταξινόμησης. Οι διαδρομές χωρίς φορτίο εκτός της χώρας ταξινόμησης δεν λαμβάνονται υπόψη.

Ο Οδηγός της ΕΔΥΜ βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Διεθνούς Φόρουμ Μεταφορών της ΕΔΥΜ (<https://www.itf-oecd.org/user-guide-certificates>). Από 1/1/2026 οι άδειες ΕΔΥΜ είναι ψηφιακές.

36. Ρευστά διαθέσιμα

275. Ε Τι περιλαμβάνει ο όρος «ρευστά διαθέσιμα»;

Α Στον όρο «ρευστά διαθέσιμα» περιλαμβάνονται: α) Τα μετρητά, δηλαδή χαρτονομίσματα και κέρματα που είναι σε κυκλοφορία ως μέσο συναλλαγής ή που ήταν σε κυκλοφορία ως μέσο συναλλαγής και μπορούν ακόμη να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής, β) Οι διαπραγματεύσιμοι τίτλοι στον κομιστή (επιταγές, γραμμάτια κ.λπ.) γ) Ο χρυσός ι) Τα κέρματα με περιεκτικότητα σε χρυσό τουλάχιστον 90% ii) Οι ράβδοι χρυσού, όπως πλάκες, ψήγματα ή βύλοι με περιεκτικότητα σε χρυσό τουλάχιστον 99,5%.

276. Ε Σε ποιες περιπτώσεις τα φυσικά πρόσωπα που εισέρχονται / εξέρχονται από το έδαφος της ΕΕ και μεταφέρουν ρευστά διαθέσιμα, οφείλουν να υποβάλλουν σχετική δήλωση;

Α Κάθε φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται ή εξέρχεται από την ΕΕ και μεταφέρει ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10.000,00 ευρώ, οφείλει να δηλώσει το ποσό αυτό στις αρμόδιες αρχές του κράτους – μέλους, μέσω του οποίου εισέρχεται στην ή εξέρχεται από την Κοινότητα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1672 (L 167/6/12.05.2021). Στην Ελλάδα ο έλεγχος αυτός έχει εκχωρηθεί στις τελωνειακές αρχές και η δήλωση ρευστών διαθεσίμων υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω της σχετικής εφαρμογής, στον διαδικτυακό ιστότοπο της ΑΑΔΕ (www.aade.gr), στη διαδρομή Αρχική σελίδα > Ψηφιακές Υπηρεσίες > Τελωνειακές Υπηρεσίες > Δήλωση Ρευστών Διαθεσίμων.

277. Ε Πώς υποβάλλεται η ηλεκτρονική δήλωση ρευστών διαθεσίμων;

Α Τα φυσικά πρόσωπα που εισέρχονται ή εξέρχονται από το έδαφος της ΕΕ μέσω της Ελλάδας και υποχρεούνται σε υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης ρευστών διαθεσίμων, μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτή μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE (myaade.gov.gr), στη διαδρομή Εφαρμογές > Τελωνειακές Υπηρεσίες > Δήλωση Ρευστών Διαθεσίμων.

278. Ε Πότε επιτρέπεται η χειρόγραφη συμπλήρωση του εντύπου της δήλωσης ρευστών διαθεσίμων;

Α Η μοναδική περίπτωση κατά την οποία επιτρέπεται η χειρόγραφη συμπλήρωση του εντύπου της δήλωσης συνοδευόμενων ρευστών διαθεσίμων είναι η μη διαθεσιμότητα της ηλεκτρονικής εφαρμογής για την ηλεκτρονική υποβολή αυτής.

279. Ε Πότε οριστικοποιείται από τον τελωνειακό υπάλληλο ή δήλωση συνοδευόμενων ρευστών διαθεσίμων;

Α Η δήλωση οριστικοποιείται με την εμφάνιση του ταξιδιώτη ενώπιον της αρμόδιας τελωνειακής αρχής και την επαλήθευση των στοιχείων του ταξιδιωτικού εγγράφου ταυτοποίησης.

- 280. Ε Σε ποιες περιπτώσεις υποβάλλεται δήλωση για την διακίνηση ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων;**
- Α** Στην περίπτωση που ασυνόδευτα ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10.000,00 ευρώ εισέρχονται ή εξέρχονται από την ΕΕ, οι αρμόδιες αρχές του κράτους – μέλους μέσω του οποίου τα ρευστά διαθέσιμα εισέρχονται στην ή εξέρχονται από την ΕΕ, δύνανται να απαιτούν από τον αποστολέα ή τον αποδέκτη των ρευστών διαθεσίμων ή τον εκπρόσωπό τους, κατά περίπτωση, να υποβάλει δήλωση γνωστοποίησης, εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις 30 ημέρες, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1672 (L 167/6/12.05.2021). Στην Ελλάδα ο έλεγχος αυτός έχει εκχωρηθεί στις τελωνειακές αρχές.
- 281. Ε Πώς υποβάλλεται η δήλωση για την διακίνηση ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων;**
- Α** Η δήλωσης γνωστοποίησης ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων δύναται να απαιτηθεί από την αρμόδια τελωνειακή αρχή και – μόνο στην περίπτωση αυτή - ο αποδέκτης την υποβάλει χειρόγραφα μέσω της συμπλήρωσης του σχετικού εντύπου. Στο αμέσως προσεχές διάστημα θα είναι δυνατή η ηλεκτρονική υποβολή και για αυτή την κατηγορία.
- 282. Ε Η μη συμμόρφωση επισύρει πρόστιμο στον παραβάτη;**
- Α** Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή υποβολής ανακριβούς ή ελλιπούς δήλωσης επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ίσο με το 25% του ποσού των μη δηλωθέντων ασυνόδευτων/συνοδευόμενων ρευστών διαθεσίμων.

37. Καταγγελίες πολιτών

- 283. Ε Που υποβάλλονται καταγγελίες/πληροφορίες για παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας ;**
- Α** Καταγγελίες/πληροφορίες που αφορούν παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας υποβάλλονται ηλεκτρονικά από φυσικά πρόσωπα είτε ανώνυμα (χωρίς τη χρήση των κωδικών TAXISNET), είτε επώνυμα (με τη χρήση των κωδικών TAXISNET), καθώς και από τα νομικά πρόσωπα ή οντότητες μέσω των εκπροσώπων τους, αποκλειστικά στην εφαρμογή «Καταγγελίες πολιτών», η οποία είναι διαθέσιμη στη ψηφιακή πύλη myAADE (myaade.gov.gr) μέσω της διαδρομής: Αρχική Σελίδα > Εφαρμογές > Πολίτες > Καταγγελίες Πολιτών. Σε περίπτωση χρήσης άλλου ψηφιακού καναλιού για την υποβολή καταγγελίας/πληροφορίας όπως για παράδειγμα μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ο/η υποβάλλων/ουσα ενημερώνεται μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την υποχρέωση ηλεκτρονικής υποβολής της σχετικής καταγγελίας/πληροφορίας αποκλειστικά μέσω της ψηφιακής εφαρμογής «Καταγγελίες Πολιτών» της ΑΑΔΕ. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης η υποβαλλόμενη καταγγελία/πληροφορία ενδέχεται να μη τύχει επεξεργασίας από την ΑΑΔΕ (σχετική η Α. 1167/30-10-2023 απόφαση).
- 284. Ε Ποιες καταγγελίες/πληροφορίες θεωρούνται επώνυμες;**
- Α** Ως επώνυμες νοούνται οι καταγγελίες/πληροφορίες των οποίων τα στοιχεία του καταγγέλλοντος (ονοματεπώνυμο, ΑΔΤ, διαβατήριο ή άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο) δύναται είτε να ταυτοποιηθούν από την Υπηρεσία με έλεγχο ταυτοπροσωπίας από αρμόδιο υπάλληλο, είτε αυτόματα, κατά την υποβολή της καταγγελίας/πληροφορίας στην ψηφιακή πλατφόρμα της ΑΑΔΕ με τη χρήση των κωδικών TAXISNET. Σε κάθε άλλη περίπτωση οι καταγγελίες/πληροφορίες θεωρούνται ανώνυμες.
- 285. Ε Για ποιες παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας μπορούν να υποβληθούν καταγγελίες / πληροφορίες ;**
- Α** Στη ψηφιακή πλατφόρμα της ΑΑΔΕ ο/η καταγγέλλων/ουσα επιλέγοντας τη θεματική κατηγορία «Τελωνειακές Παραβάσεις» δύναται να υποβάλλει καταγγελία για τις ακόλουθες υποκατηγορίες:
- Παραβάσεις και νοθεία στα καύσιμα (διακίνηση/πρατήρια/εφοδιασμός)
 - Παραβάσεις καπνικών προϊόντων
 - Παραβάσεις στο ηλεκτρονικό τσιγάρο
 - Παραβάσεις και νοθεία στα αλκοολούχα προϊόντα
 - Παραβάσεις του ΦΠΑ με καθεσώς 42
 - Παραβάσεις υποτιμολόγησης και υπερτιμολόγησης αγαθών
 - Παραβάσεις κυκλοφορίας οχημάτων με ξένες πινακίδες
 - Παραβάσεις στην επαγγελματική χρήση σκαφών
 - Παραβάσεις σε θέματα ναρκωτικών & πρόδρομων ουσιών ναρκωτικών (στην εισαγωγή & εξαγωγή)
 - Παραβάσεις όπλων και εκρηκτικών (στην εισαγωγή & εξαγωγή)

- Παραβάσεις πολιτιστικών αγαθών, ειδών CITES (στην εισαγωγή & εξαγωγή)
- Παραβάσεις προϊόντων πνευματικής ιδιοκτησίας (παραποιημένα προϊόντα)
- Παραβάσεις στη μεταφορά κεφαλαίων και μετρητών (ρευστά διαθέσιμα)
- Λοιπές Τελωνειακές Παραβάσεις

38. Υποστήριξη – Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις μπορείτε να απευθύνεστε στην Εξυπηρέτηση Φορολογουμένων της ΑΑΔΕ my1521:

- **Τηλεφωνικά:** στο 1521, χωρίς χρέωση, εργάσιμες ημέρες από 7:00 έως 20:00.
- **Ψηφιακά:** μέσω της πλατφόρμας [my1521](https://my1521.gr) 24 ώρες το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα, επιλέγοντας: **Θέματα τελωνείων**.

Παράρτημα Α - Στοιχεία Έκδοσης & Επικαιροποιήσεων

Στοιχεία Σύνταξης και επιμέλειας

Σύνταξη Περιεχομένου:

Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (ΓΔΤ & ΕΦΚ):

- α) Διεύθυνση Δασμολογικών Θεμάτων, Ειδικών Καθεστώτων και Απαλλαγών (ΔΔΘΕΚΑ)
- β) Διεύθυνση Τελωνειακών Διαδικασιών (ΔΤΔ)
- γ) Διεύθυνση Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (ΕΦΚ) & Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)
- δ) Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων (ΔΣΤΕΠ)

Επιμέλεια έκδοσης:

1. Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού & Οργάνωσης (ΓΔΑΔΟ)

Διεύθυνση Οργάνωσης (ΔΟΡΓ)

Τμήμα Δ' – Παρακολούθησης και Εφαρμογής Διοικητικής Νομοθεσίας

2. Διεύθυνση Εξυπηρέτησης

Τμήμα Α' - Σχεδιασμού και Διαμόρφωσης Περιεχομένου Εξυπηρέτησης

Ιστορικό Εκδόσεων

Πίνακας 1. Πίνακας εκδόσεων

Πίνακας εκδόσεων		
Έκδοση	Ημερομηνία	Περιγραφή
1.0	16/09/2026	Αρχική Έκδοση